

136.7
๓1797
ร.๒

การศึกษาสาเหตุการหนีเรียนของนักเรียนห้าคน
พร้อมทั้งวิธีการให้คำปรึกษาเพื่อการช่วยเหลือ

ปริญญานิพนธ์

ของ

ภรณ์ ธรรมาภรณ์พิลาศ

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

13 มีนาคม 2513

**A STUDY OF THE CAUSES OF TRUANCY OF FIVE ADOLESCENTS,
AND THE COUNSELLING METHOD**

ABSTRACT

BY

PARANEE DHAMMAPHONPHILAS

**Presented in Partial Fulfilment of the Requirement
for the Master of Education Degree
at the College of Education**

March 13, 1970.

Purpose of Study

This thesis was based upon a case study of truants to find out causes of truancy and to counsel the students so that they could have insight into their own problems, and could consequently improve themselves through adjusting to the school. This study aims at encouraging teachers and those who are concerned to employ case study technique in studying and understanding students who have problems, as well as to introduce a variety of counselling techniques.

Sample

Five high school students from Suwannaramvidhaya^{20m} School were used in this study.

Proceduce

1. Interviewing all the five students individually.
2. Examining all the obtained informations to find out the causes of truancy.
3. Trying to help them through
 - a. direct assistance whenever necessary and also in emergency
 - b. giving counselling to help them gain insight.
4. Follow up the result of the case study and continuing to assist thses five students.

The Results of Study

1. The Case of Sith Sompop

Sith came from a middle class family. His father was strict.

His mother was tender and kind to him. He had good school record. He was healthy and cheerful, affectionate. The number of his friends was few, wishing to earn high income in the future, he did not have high regard for school subjects, he thought that they were too easy and useless. His ability in school subjects was above other students. This made him feel bored in class. He denied to have social contact with them. The author gave him counselling and also asked for cooperation from his parents. After 9 periods of counselling, Sith understood his problem and was able to solve them. He achieved better in school and was later grouped with high grade students.

2. The Case of Chit Maksub

Since she was 3 months old, her parents were divorced and each of them were married again. She grew up under her grandmother's care with financial support from her mother. Chit grew up to be a plump girl. She had good grades, but she was jealous and wished to be paid attention by others. She found herself to be unwelcomed by other members of the family. She could neither obtain love from her father nor from her mother.

The author found that Chit's problems were the deprivation of parental love. She was pessimistic and a little worried about her weight.

The author helped Chit to understand her problems by accepting the fact that the past which happened to her life was unchangeable. She should try to change her way of thinking. And this would help to make her happy. The author tried her best to persuade Chit to think

more about her future. These helped her to be determine to struggle for a better life. After 6 periods of counselling, Chit improved in every phases of her behavior.

3. The Case of Nop Saichum

Nop was the youngest son from a well educated family. Being overly indulged by every one, he seldom thought of his own future. He assumed that it should be planned by his parents. He was will adjusted among friends. He was clever. However, he thought that truancy was nothing serious. Being over indulged by his family, and being easily influenced by bad friends were the causes of his frequent truancy in their company.

Ten periods of counselling made him realize that truancy was not good. The author even asked his teacher to separate him from the bad friends, and also asked his mother to see to it that he attended classes. All these attempts seemed to have little effect. No noticeable change was found in Nop. This shown that the author's counselling method could not help him really understand his own problems.

4. The Case of Som Arom

Som came from a poor family, the mother had to work hard to support the family and to take care her sick husband before he died a year ago. Being poor in school learning, Som was pessimistic, and was also ashame of his own poverty. He saw no meaning in studying, and no hope for future. He was unable to go along with friends.

The solution to his problem was to change his circumstance by asking his mother to transfer him to live with his elder sister, obtain-

ing special lessons from teachers as well as free lunch and school fee. with 8 periods of counselling, Som still failed in his examination and had to repeat the same class. Then he was asked to leave school. He transferred to another province, Hence it was impossible to obtain further result from his case.

5. The Case of Dum Bungjok

This boy was the youngest son of a poor farmer, He was stubborn, and sometimes aggressive. He was rebellious when he was forced. He was also lonely in class. He tried to conceal his poverty. Dum's problem came from low socio-economic status. He was forced to work too much by his brother (a monk) who supported him. Thus he was unable to adapt himself to others. The author asked the school principal to give Dum free lunch, and also asked his brother to give him more freetime. After 10 periods of counselling was given to help him solve his ^{own} problem. Dum changed quite a lot. He became diligent in his work and was not truant anymore. At present, ^{Time} he was in the group of high grade students.

Suggestion:

1. To the parents Parents should provide proper love and care to their children. Too little love would make them lonely and pessimistic, but too much would make them dependent. The parents should try to understand their children according to what they really, and not to set up too many regulations that they could not fulfill. They should not take side with their children when the children do something wrong. They should also give full cooperation to the school. This is for the good of their children. All these would be the true parental love.

2. To the administrator : Guidance is a very useful service, it helps quite a lot to the school administration. The administrator should see the importance of this guidance service and try to locate only trained personnel for this job. To assure better collaboration between administration and guidance service, but not to interfere the freedom of counsellor in running their job.

3. To the teacher : The teacher should try to understand their students correctly. Sympathy from teacher might help to compensate the children's lack of parental love. Every teacher should cooperate with guidance service as this service might help solve about the children problems.

4. To those who do case study and counselling : One should choose cases which can be follow^{ed} up so that the result may be checked. Case study should comm^ence in the first or second term, not in the third term which will be inter^fphered by the final examination. More^eover the author would suggest that case study^{should} be given to a variety of problems and to different classes, so that comparison can be made. Different methods should be try out. The author would suggest that non-directive method should be used for higher class from M.S.4 upward. Lastly the author would suggest the study of sex difference in solving thier problems.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปัญหานี้จนบัดนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

อัมพร วัชรกุล ประธาน

๐ อภิวันท์ มงคลกุล กรรมการ

อรรถ วัชรกุล กรรมการ

13 มีนาคม 2513

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยความช่วยเหลือ และแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
ประจำตัวของผู้เขียนคือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพา	โชติกเสถียร	ประธาน
รองศาสตราจารย์ อำไพ	บุรณฤกษ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ วนิกา	นิโลคม	กรรมการ

ผู้เขียนมีความซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านอย่างยิ่ง และกราบขอบพระคุณ
อาจารย์ทุกท่านอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์จงกล วิทยา-
ธิกรณ์ศักดิ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ
และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้เขียนในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบพระคุณครู-
อาจารย์ทุกท่านของโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้เขียนอย่างดี
ตลอดมา

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้รับการช่วยเหลือและได้รับความสะดวกในการศึกษา
ค้นคว้าจากอาจารย์บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน และห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นได้และทันเวลา เพราะได้รับความ
ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากคุณนิเวศน์ ธรรมรักษ์ ผู้เขียนขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

ภรณี ธรรมาภรณ์พิลาศ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1.	บทนำ.....	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้.....	5
	สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้.....	6
	ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้.....	6
	ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้.....	7
	คำนิยามและศัพท์เฉพาะ.....	7
2.	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้.....	9
3.	วิธีดำเนินการและรวบรวมข้อมูล.....	23
	กรณีตัวอย่าง.....	23
	วิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	25
	การจัดกระทำกับข้อมูล.....	30
4.	รายงานผลการทดลองการศึกษา.....	48
	กรณีของ ก.ช. สิงห์ สมภพ.....	48
	กรณีของ ก.ญ. จิตร มากทรัพย์.....	52
	กรณีของ ก.ช. นพ สายชุม.....	55
	กรณีของ นายสม อารมย์.....	60
	กรณีของ นายคำ บรรจง.....	65
5.	บทขอ สรุปและข้อเสนอแนะ.....	71
	บรรณานุกรม.....	81
	ภาคผนวก.....	85

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงจำนวนนักเรียนที่หนีเรียนตามชั้นต่าง ๆ.....	24
2. แสดงผลการคัดเลือกกรณีตัวอย่างโดยวิธีจับสลาก.....	25
3. แสดงคะแนนที่ได้รับเลือกของ ค.ช. สีทธิ สมภพ และ ค.ณ. จิตร มากทรัพย์...	50
4. แสดงคะแนนที่ได้รับเลือกของ ค.ช. นพ สายชุม.....	57
5. แสดงคะแนนที่ได้รับเลือกของ นายสม อารมย์.....	62
6. แสดงคะแนนที่ได้รับเลือกของ นายคำ บรรจง.....	67

บัญชีภาพ

ภาพ	หน้า
1. แผนผังสังคมมิติของ ค.ช. สิทธิ สมภพ และ ค.อ. จิตร มากทรัพย์.....	51
2. แผนผังสังคมมิติของ ค.ช. นพ สายชุม.....	58
3. แผนผังสังคมมิติของ นายสม อารมย์.....	63
4. แผนผังสังคมมิติของ นายคำ บรรจง.....	68

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนนั้นจะเพิ่มมากขึ้น เริ่มตั้งแต่จำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จำนวนโรงเรียนไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน จำนวนนักเรียนมากเกินไปขนาดของห้องเรียน นักเรียนล้นโรงเรียน นักเรียนไม่มีที่เรียน ปัญหา นักเรียนเรียนอ่อน ปัญหาความประพฤติของนักเรียน ฯลฯ แต่กระทรวงศึกษาธิการก็ได้เพิกเฉยต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ ได้มีการแก้ไขป้องกันปัญหาต่าง ๆ อย่างรีบด่วนเท่าที่จะทำได้ พยายามจัดให้นักเรียนมีที่เรียน ขยายโรงเรียนให้มีห้องเรียนเพิ่มขึ้นพร้อมกับขยายจำนวนโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น และพยายามร่วมมือกับหน่วยราชการอื่น ๆ เพื่อแก้ไขป้องกันปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนเท่าที่จะทำได้ เช่น ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขในการแก้ไขป้องกันและช่วยเหลือปัญหาทางด้านสุขภาพของนักเรียน ร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการป้องกันปัญหาความประพฤติของนักเรียน เป็นต้น สิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการจัดทำไปนั้นเป็นการมุ่งผลที่เป็นส่วนรวมกว้าง ๆ ไม่ได้มุ่งที่สาเหตุเฉพาะของนักเรียนแต่ละราย ดังนั้นปัญหาทั้งหลายจึงมิได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง แต่เป็นเพียงป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวกับปัญหาความประพฤติของนักเรียนนั้น เป็นการส่งมอบเพื่อพร้อมที่จะระเบิดออกมาในโอกาสต่อไป สำหรับปัญหาด้านความประพฤติหรือนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น แม้ไว้ในวงการจิตวิทยาและวงการศึกษายอมรับว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น เนื่องมาจากการปรับตัวที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมของนักเรียนนั้น ๆ แต่สำหรับบุคคลทั่วไปแล้ว ยังไม่ยอมรับข้อเท็จจริงนี้มากนัก และยังไม่มีความพอใจซ้ำเติมเด็กที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ดังที่เกษม สนิทกลาง¹ ใ้กล่าวไว้ว่า "เด็กซึ่งผิดแผกจากเด็กปกติเพราะความพิการทางกาย เช่น ตาบอด หูหนวก งอแงเปื้อนเสียา หรือเพราะความบกพร่องทางสติปัญญามีสาเหตุ

¹ เกשמ สนิทกลาง "การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กเกเร" บทความแนวนโยบายการศึกษาและอาชีพ ฉบับที่ 7 หน้า 21.

ของความผิดปกติอย่างชัดเจน มักจะได้รับความเห็นอกเห็นใจความเมตตาจากบุคคลทั่วไป แต่ตรงกันข้ามปัจจัยทางอารมณ์และทางจิตใจ ซึ่งทำให้เด็กที่มีร่างกายปกติกลายเป็นเด็กเกเรนั้น มักไม่ค่อยมีคนมองเห็นหรือเข้าใจจนทั่วไปมักจะมีอาการชังและเหยียดหยามเด็กที่มีความประพฤติไม่ดีนั้น ซึ่งสิ่งนี้ย่อมมีผลทำให้เด็กและเยาวชนเกเรยิ่งขึ้น"

ในวงการจิตวิทยาและวงการศึกษายอมรับกันว่า "พฤติกรรมทุกอย่างย่อมมีสาเหตุ" และนักจิตวิทยามีความเห็นา จุดมุ่งหมายของพฤติกรรมทุกอย่าง คือการลดความเครียดของร่างกาย ถึงแม้ว่าการลดความเครียดนั้นจะเป็นการลดความเครียดชนิดถาวรหรือชั่วคราวก็ได้ พฤติกรรมใดที่แสดงออกแล้วเป็นการกระทบกระเทือนต่อความเจริญงอกงามของตนเองหรือบุคคลอื่น พฤติกรรมนั้นจึงถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เป็นพฤติกรรมที่ไม่เข้ากับมาตรฐานของสังคม ซึ่งแสดงว่าผู้เป็นเจ้าของพฤติกรรมเป็นบุคคลที่มีปัญหาไม่สามารถจะปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ และเราต้องไม่ลืมว่า "จุดมุ่งหมายอันดับแรกในการศึกษาเพื่อประชาธิปไตยคือ บุคคลต้องมีการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่รอบด้านและต่อเนื่องกัน ดังนั้นการค้นหาความสามารถพิเศษต่าง ๆ ของเด็กแต่ละบุคคล การฝึกฝนความสามารถพิเศษที่ค้นพบ และการนำเอาความสามารถพิเศษต่าง ๆ ที่ได้รับการฝึกฝนแล้วนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของสังคม จุดมุ่งหมายใหญ่ของระบบประชาธิปไตย คือการให้เสรีภาพและความสมบูรณ์แก่ความสามารถที่แท้จริงในตัวบุคคลของพลเมืองทุกคน และยิ่งกว่านั้นคือ การเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงของเอกตบุคคล"² ดังนั้นโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่พลเมือง จึงไม่เพียงแต่จะให้ความรู้ทางค่านิยมวิชาการเท่านั้น หากจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายที่แท้จริงในการศึกษาของระบบประชาธิปไตยด้วย และจะต้องพยายามดำเนินการให้ตรงกับจุดมุ่งหมายดังกล่าวให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาสอดคล้องกับสังคมนระบบประชาธิปไตย

โรงเรียนเป็นศูนย์รวมของเด็กซึ่งมาจากครอบครัวที่ไม่ซ้ำแบบกันจำนวนมาก และเด็กทั้งหลายมีความแตกต่างระหว่างบุคคลตามธรรมชาติอยู่แล้ว จึงเป็นการจำเป็นที่โรงเรียน

² Williamson, Counseling Adolescents p. 1 (citing) "A Report of President's Commission on Higher Education." Higher Education for American Democracy, Vol.1, Establishing The Goals. Washington, D.C : Government Printing Office, p 9. December, 1947.

จะต้องกำหนดกฎเกณฑ์ระเบียบวินัยต่าง ๆ ขึ้นไว้เพื่อให้นักเรียนทุกคนประพฤติปฏิบัติตาม ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขของนักเรียนทุกคนและเพื่อการอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ แต่โรงเรียนทั้งหลาย ยังคงต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะการที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎเกณฑ์ระเบียบวินัยของโรงเรียนนั้น มิได้หมายความว่านักเรียนเหล่านั้นเป็นบุคคลที่ไม่มีปัญหาเสียเลยทีเดียว นักเรียนทุกคนย่อมมีปัญหาเฉพาะของแต่ละบุคคลไป เพียงแต่ว่าใครจะสามารถแก้ไขปัญหของตนได้มากน้อยเพียงไรเท่านั้น คนที่สามารถแก้ไขปัญหของตนให้ลุล่วงไปด้วยดี ก็นับว่าเป็นบุคคลที่โชคดี ไม่มีปัญหาสามารถจะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่แวดล้อมตัวได้ สามารถปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานของสังคมได้ จัดว่าเป็นบุคคลจำพวกที่รู้จักตนเองและสามารถนำตนเองได้ ส่วนคนที่ไม่สามารถจะแก้ไขปัญหของตนได้ ซึ่งอาจเนื่องมาจากว่าบุคคลนั้นเป็นคนที่ปฏิเสธความจริงที่เกี่ยวกับตนเอง ไม่รู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ เพราะขาดรายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ มีปัญหาที่เนื่องมาจากความกดดันทางค่านิยม เป็นต้น บุคคลจำพวกนี้เป็นบุคคลที่สังคมหวังใยและให้การช่วยเหลือ เพื่อให้พวกเขามีความสุขอย่างเช่นบุคคลอื่นบ้างไม่มากนักน้อย การที่คนบางคนสามารถแก้ไขปัญหของตนให้ลุล่วงไปด้วยดี และบางคนต้องจมอยู่ในความทุกข์ลำบากของปัญหาต่าง ๆ ที่รุมล้อมตัวเขานั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างที่ประกอบขึ้นเป็นตัวคนนั้น เช่น สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สุขภาพ การเลี้ยงดูที่ได้รับมาแต่กำเนิด ทักษะที่มีต่อชีวิต การอบรมที่ได้รับมาจากครอบครัว สิ่งแวดล้อมทางครอบครัวตลอดจนการศึกษาที่ได้รับ เป็นต้น โรงเรียนจึงต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากมายเกี่ยวกับตัวนักเรียน เช่น ปัญหาการเรียนของนักเรียน ปัญหาความประพฤติ ปัญหาสุขภาพ ตลอดจนปัญหาทางค่านิยมและสังคมของนักเรียน ปัญหาทั้งหลายของนักเรียนนี้ ทางโรงเรียนจะสนใจแก้ไขช่วยเหลือหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับนโยบายของโรงเรียน การเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับตัวนักเรียนและสังคมของผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากร กำลังของครูและบุคลากรตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่อาจจะให้ความร่วมมือได้

โรงเรียนใดมีนโยบายเพียงเพื่อจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนโรงเรียนนั้นก็จะมีปัญหานักเรียน นอกจากปัญหาการเรียนเท่านั้น แต่นั่นมิได้หมายความว่านักเรียนของโรงเรียนนั้นไม่มีปัญหา หากเป็นเพราะว่า โรงเรียนนั้นกะเกณฑ์ให้ครูทั้งหลายทำหน้าที่เป็นเพียงผู้บอก

หนังสือและให้นักเรียนเป็นผู้เรียนหนังสือ มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้เฉพาะทางด้าน
 วิทยาการเท่านั้น โดยพยายามเอาตัวบุคคลที่ตนเอง เพื่อปฏิเสธการรับรู้ต่อเหตุการณ์
 ที่ล้อมรอบตัว และหลอกตนเองว่า สิ่งที่เราได้จัดทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้
 ก็ไม่มีอะไรจะพูดต่อไปอีก เพราะโรงเรียนยึดนโยบายเพียงแค่ว่าเป็นผู้บอกหนังสือเท่านั้น
 แต่ในปัจจุบันซึ่งเป็นสมัยของระบบประชาธิปไตย โรงเรียนมิได้มีหน้าที่เพียงแค่ว่าบอกหนังสือ
 หากมีหน้าที่ในการให้การศึกษแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีพัฒนาการและเจริญเติบโต
 อย่างเต็มที่และรอบด้านเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลทุกคนอย่างเสมอภาค ให้โอกาสแก่คน
 ทุกคนให้นำเอาความสามารถในตัวออกมาใช้เป็นประโยชน์โดยไม่จำกัดขีดความสามารถ
 นั้น ๆ ดังนั้นครูจึงไม่ใช่มีหน้าที่เพียงแค่ว่าบอกหนังสือเท่านั้น แต่จะต้องมีหน้าที่อื่น ๆ อีก
 หลายอย่าง เช่น เป็นผู้แนะแนวที่ไม่ได้รับการฝึกฝนและกระทำหน้าที่ของผู้แนะแนวโดยไม่รู้ตัว
 เป็นนักสังคมสงเคราะห์จำเป็น เป็นต้น โรงเรียนที่ดีนั้นจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ที่นอก
 เหนือจากครูอีก เช่น ครูพยาบาล ครูแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เพื่อรวม
 มือกันช่วยเหลือนักเรียนให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

สำหรับประเทศไทยขณะนี้ กำลังครุ่นในโรงเรียนต่าง ๆ นับว่าเป็นปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่ง
 เนื่องจากจำนวนครูไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน เป็นเหตุให้ครูในโรงเรียนมีภาระการสอน
 ที่หนักอยู่แล้ว ทำให้ครูมองข้ามปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนไป นอกจากครูบางคนที่มีความ
 สนใจในตัวนักเรียนเป็นพิเศษเท่านั้นที่จะทำการศึกษาค้นคว้าสาเหตุของปัญหาของนักเรียน
 และให้การช่วยเหลือนักเรียนเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นบริการแนะแนวจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ
 โรงเรียนอย่างยิ่ง เพราะบริการแนะแนวมีไว้เพื่อช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกัน แก้ไข
 ปัญหาต่าง ๆ และผู้ที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมศึกษาและฝึกหัดโดยเฉพาะ
 ในวิชาชีพนี้ จึงจะเป็นครูแนะแนวได้ ดังที่ ดร. มัลลิกา เกาพิจิตร³ กล่าวว่า "การ
 แนะแนวมีความสำคัญในปัจจุบันยิ่งกว่าในครั้งใด ๆ ทั้งนี้เป็นนิมิตอันดี เพราะการแนะแนว

³ มัลลิกา เกาพิจิตร "การแนะแนว" วิทยารย 1 : 19 - 26 มกราคม

ไม่ใช่วิทยาศาสตร์ แต่เป็นศิลปการเยียวยาที่ช่วยให้สังคมดำรงมนุษยธรรมไว้ได้ สำคัญของการแนะแนวจึงอยู่ที่ความสามารถ ความรู้และความกล้าที่จะใช้พินิจจับเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วงสำเร็จไปควยดี" ถึงแม้วาบริการแนะแนวจะมีความสำคัญต่อโรงเรียนอย่างยิ่ง แต่ปัญหากำลังครุแนะแนวของประเทศไทยยังมีเรื่องที่ต้องรีบแก้ไขโดยด่วน เพราะปริมาณของครุแนะแนวยังน้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนโรงเรียนและจำนวนนักเรียนของประเทศไทย มีโรงเรียนไม่กี่แห่งที่มีครุแนะแนวที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ จึงนับว่าเป็นโชคสำหรับนักเรียนของโรงเรียนนั้น หากนักเรียนของโรงเรียนนั้น ๆ รู้จักใช้บริการแนะแนวให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง อย่างไรก็ตามครูผู้สอนมีส่วนในการช่วยเหลือและป้องกันปัญหาต่าง ๆ ได้ดี ด้วยการกระทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ ดังที่วิลเลียมสัน⁴ กล่าวว่า "การทำการสอนอย่างไคผลเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของครุที่จะช่วยป้องกันปัญหาต่าง ๆ"

เนื่องจากผู้เขียนมีความสนใจพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน โดยเฉพาะพฤติกรรม การหนีเรียนของนักเรียน ทั้งที่หนีเรียนเป็นรายชั่วโมงและหนีเรียนเป็นรายวัน ประกอบกับ มีความสนใจในบริการแนะแนวและวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้แนะแนวนำมาใช้ว่าจะมีส่วนช่วยเหลือ นักเรียนในการแก้ปัญหามากน้อยเพียงไร ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการหนีเรียน ของนักเรียน 5 คน โดยวิธีการศึกษาเป็นรายบุคคล (case study) เพื่อหาสาเหตุ ของพฤติกรรมการหนีเรียนและหาทางช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 คนนี้ด้วยวิธีการให้คำปรึกษา (counseling) เพื่อช่วยนักเรียนให้มีการปรับตัวที่ดีกว่าเดิม

1.00 ความมุ่งหมายในการศึกษาคนควา

1.10 เพื่อศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาคือการหนีเรียนของนักเรียนทั้ง 5 คน ว่าเนื่องมาจากอะไร

1.20 เพื่อใช้วิธีการศึกษาเป็นรายบุคคล (case study) เป็นเครื่องมือในการ ศึกษาตัวเด็ก ปัญหาของเด็กและการช่วยเหลือเด็ก

⁴ Williamson, op. cit. p. 59.

- 1.30 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาตามหลักวิชาแล้วช่วยให้นักเรียนเข้าใจในปัญหาของตน
โดยวิธีการให้คำปรึกษา (counseling) เพื่อให้นักเรียนมีการปรับตัวที่ถูกต้อง
- 1.40 เพื่อติดตามความผลการช่วยเหลือจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงไร

2.00 สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

- 2.10 พฤติกรรมที่เป็นปัญหาทุกอย่างย่อมมีเหตุผล
- 2.20 พฤติกรรมที่เป็นปัญหาอย่างเดียวกันไม่จำเป็นต้องมาจากสาเหตุอย่างเดียวกันเสมอไป
- 3.30 พฤติกรรมที่เป็นปัญหาย่อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัญหาอื่น ๆ ด้วย

3.00 ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

- 3.10 ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทุกอย่างย่อมมีสาเหตุทั้งสิ้น
- 3.20 ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอย่างเดียวกันนั้นมาจากสาเหตุต่าง ๆ กันจริงหรือไม่
- 3.30 ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาย่อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัญหาอื่น ๆ จริงหรือไม่
- 3.40 ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 คนให้มีการปรับตัวที่ดีกว่าเดิม รู้จักใช้ชีวิตการเป็นนักเรียนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในโรงเรียนได้
- 3.50 ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนมีโอกาสได้เข้าใจกรรมวิธีของการให้คำปรึกษา (counseling) อย่างกว้าง ๆ
- 3.60 ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแบบอย่างให้ครูนำเอาวิธีการศึกษาเป็นรายบุคคล (case study) ไปใช้ในการศึกษาและเข้าใจนักเรียน

3.70 ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจการศึกษาเป็นรายบุคคล (case study) ต่อไป

3.80 ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ของผู้ที่สนใจกรรมวิธีของการให้คำปรึกษา (counseling) ต่อไป

4.00 ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้จะกระทำกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 คน ของโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม จังหวัดชลบุรี ซึ่งสังกัดอยู่ในกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

5.00 คำนิยามและศัพท์เฉพาะ

5.10 พฤติกรรมที่เป็นปัญหา หมายถึงพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับเป็นพฤติกรรมที่กระทบกระเทือนต่อความเจริญของงานของบุคคลหรือกระทบกระเทือนต่อชีวิตของบุคคลอื่น

5.20 การศึกษาเป็นรายบุคคล (case study) หมายถึงการศึกษาเรื่องราวของบุคคลอย่างละเอียด โดยการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลนั้นทั้งหมด แล้วจัดรวบรวมเอาข้อสำคัญต่าง ๆ ไว้เพื่อศึกษาค้นคว้าสาเหตุของความยุ่งยาก พร้อมทั้งวางโครงการช่วยเหลือ เพื่อให้บุคคลที่ถูกศึกษานั้นมีการปรับปรุงตัวที่ดีกว่าเดิม⁵

5.30 วิธีการให้คำปรึกษา (counseling) หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาที่ผู้ให้คำปรึกษาช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้มาซึ่งความเข้าใจตนเอง เป็นการเรียนรู้ให้ปรับตัวเข้ากับสภาพการณ์ใหม่ และสามารถจะนำตนเองในที่สุด

⁵ อัมพา โชติกลเสถียร "การศึกษาเป็นรายบุคคลคืออะไร" จากคำบรรยาย
ในวิชา Case Study Method.

5.40 สังคมมิติ คือการศึกษาบรรยากาศทางสังคม อารมณ์ ภายในห้องเรียน ในด้านที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่พอใจ รังเกียจและรู้สึกเฉย ๆ ซึ่งนักเรียนแสดงต่อกัน และกันขณะที่อยู่ในห้องเรียน ⁶

สังคมมิติ เป็นวิธีการที่แสดงความสัมพันธ์และการพัฒนาการทางสังคมของบุคคล ซึ่งรวมกันอยู่เป็นหมู่คณะ โดยพิจารณาจำนวนครั้งที่บุคคลหนึ่ง ๆ ได้รับความเลือกจากบุคคลอื่น ๆ ในหมู่คณะเดียวกัน จำนวนครั้งที่บุคคลต่าง ๆ ในหมู่คณะนั้น แสดงเจตน์จำนงจะไม่เลือกเขา และพิจารณาความสัมพันธ์ของผู้เลือกกว่าใครเลือกใคร และไม่ได้รับความเลือกจากใครมากนักเลย เพียงใด ⁷

5.50 ชื่อนักเรียนต่าง ๆ ที่ใช้ในการเขียนปฏิญญานิพนธ์ครั้งนี้จะเป็นชื่อสมมุติขึ้นทั้งสิ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาความลับเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของนักเรียนผู้เป็นเจ้าของเรื่องทั้ง 5 คน รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย

⁶ การฝึกหัดครู, กรม, "การทดสอบเพื่อการแนะแนว" เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 87, หน้า 488.

⁷ บุญยิ่ง เจริญยิ่ง "สังคมมิติ" รายงานการวิจัยฉบับที่ 2 หน้า 1.

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

รูธ สแตรง¹ ได้กล่าวว่า "การศึกษาเป็นรายบุคคลหมายถึงการวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันของบุคคลอย่างลึกซึ้ง โดยมีจุดมุ่งที่รูปการซึ่งดูเหมือนว่าจะเป็นต้นเหตุของความยุ่งยากและการปรับตัวที่ไม่ดีของบุคคลนั้น" หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า "การศึกษาเป็นรายบุคคลหมายถึงการศึกษาเรื่องราวของบุคคลอย่างละเอียด โดยการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้นทั้งหมด แล้วจัดรวบรวมเอาข้อสำคัญต่าง ๆ ไว้เพื่อศึกษาค้นคว้าสาเหตุของความยุ่งยาก พร้อมทั้งวางโครงการช่วยเหลือ เพื่อให้บุคคลที่ถูกศึกษานั้นมีการปรับปรุงตัวที่ดีกว่าเดิม"² จะเห็นได้ว่าการศึกษาเป็นรายบุคคลนั้น จะช่วยให้ผู้ทำการศึกษารู้จักและเข้าใจผู้ถูกศึกษาได้ดีและจะมีประโยชน์ต่อการช่วยเหลือผู้ถูกศึกษาดังที่ ดร. สุรางค์ โควตระกูล³ กล่าวว่า "หลักสำคัญของการแนะแนวก็คือการช่วยเหลือเด็กทุกคนให้เจริญเติบโตอย่างเต็มที่ทุก ๆ ด้าน ดังนั้นจึงจำเป็นมากที่ครูจะต้องศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อจะได้แนะแนวได้ถูกทาง การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคลนี้จะทำให้ครูเข้าใจปัญหาและความต้องการของเด็กแต่ละคน ทำให้ครูเข้าใจเด็กดีขึ้น และครูสามารถที่จะตัดสินใจพฤติกรรมของเด็กโดยยึดธรรมชาติ เพราะครูสามารถที่จะเข้าใจถึงสาเหตุที่แท้จริงของพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน การเข้าใจเด็กเป็นรายบุคคลนี้จะทำให้ครูสามารถที่จะหาวิธีต่าง ๆ มาช่วยเด็กแต่ละคนให้ได้"

¹ Strang, Counseling Technics in College and Secondary School, p. 206.

² อัมพา โชติกเสถียร "การศึกษาเป็นรายบุคคลคืออะไร" จากคำบรรยายในวิชา Case Study Method.

³ สุรางค์ โควตระกูล "การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล" จุลสารสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย หน้า ๒.

ประโยชน์มากที่สุด" และอัมพา โชติกเสถียร⁴ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการศึกษาเป็นรายบุคคลไว้ 3 ข้อ คือ

1. นักเรียนเป็นจำนวนมากในโรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ ต้องการได้รับความเอาใจใส่และต้องการการแนะแนวอย่างมากจะได้รับการศึกษาอย่างละเอียด เพื่อสนองความต้องการของเขาเหล่านั้นได้ถูกต้อง การศึกษาเป็นรายบุคคลไม่เพียงแต่จะทำให้นักเรียนเหล่านั้นมีการปรับตัวที่ดีขึ้นกว่าเดิม แต่ผลที่จะได้รับทั้งหมดนับว่าเป็นการกำไรอย่างแท้จริงสำหรับนักเรียนเหล่านั้นอีกด้วย

2. ผู้ทำการศึกษาเป็นรายบุคคลแต่ละคนจะมีโอกาสได้เข้าใจระเบียบแบบแผนที่ดีขึ้น และจะได้รับความแจ่มแจ้งในความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ ในระเบียบแบบแผนที่มีต่อความต้องการเฉพาะหน้าของนักเรียน นับว่าครูก็ได้กำไรจากการศึกษาเป็นรายบุคคลเช่นเดียวกันกับนักเรียน

3. การศึกษาเป็นรายบุคคลจะเป็นรากฐานสำหรับการอภิปรายกลุ่มในระหว่างครูหลาย ๆ คนที่ได้อ่านนักเรียนผู้ถูกศึกษานั้น ฉะนั้นจึงทำให้เกิดเป็นงานที่ร่วมกันระหว่างครูในตำแหน่งต่าง ๆ และครูกับผู้ให้คำปรึกษา

ในการทำการศึกษาเป็นรายบุคคล ซึ่งผู้ถูกศึกษาเป็นนักเรียน ชั้นแรกจะต้องเก็บรวบรวมรายงานต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนไว้ให้มากที่สุดที่จะทำได้ เนื่องจากขอความบางตอนในรายงานต่าง ๆ ของโรงเรียนจะช่วยให้ผู้ทำการศึกษาเข้าใจความยุ่งยากของนักเรียนได้กระจ่างขึ้น จึงเป็นการจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้ทำการศึกษาจะต้องเข้าใจภาพของผู้ถูกศึกษาอย่างสมบูรณ์ และขอความในรายงานจะมีความสำคัญมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับธรรมชาติของผู้ถูกศึกษา เพราะอุปสรรคความยุ่งยากที่ผู้ถูกศึกษาประสบอยู่จะตีความหมายออกได้จากประสบการณ์ที่เขาได้เคยผ่านมา และความเข้าใจในบุคลิกภาพ เป็นส่วนรวมของบุคคลนั้น เมื่อจุดประสงค์ของการศึกษาเพียงเพื่อต้องการค้นหาสาเหตุของความยุ่งยากแล้ว แนะนำวิธีแก้ไขพร้อมทั้งการสังเกตความยุ่งยากต่าง ๆ ของ

⁴ อัมพา โชติกเสถียร "ประโยชน์ของการศึกษาเป็นรายบุคคล" จากคำบรรยาย
ในวิชา Case Study Method.

บุคคลนั้น แต่จุดประสงค์ของการศึกษาไม่ใช่เพื่อจะปลดปล่อยความยุ่งยากต่าง ๆ หากเพื่อความเข้าใจในตัวนักเรียน และเพื่อให้การช่วยเหลือให้นักเรียนได้ปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้นแล้ว รายงานทั้งหมดที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนควรได้รับการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน อย่างไรก็ตามรายงานต่าง ๆ แม้จะให้ความกระจ่างเกี่ยวกับตัวนักเรียน แต่ก็ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นผู้ทำการศึกษาจำเป็นต้องสัมภาษณ์บุคคลที่ติดต่อเกี่ยวข้องกับนักเรียนด้วย เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อนผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนนั้น เป็นต้น

การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการหาข้อเท็จจริง ซึ่งแตกต่างจากการสนทนา ซึ่งเป็นการพูดจากันในเรื่องที่คุ้นเคยกัน โดยไม่มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญหรือพูดจาตามสบาย แต่การสัมภาษณ์เป็นการสนทนาที่มีจุดมุ่งหมายมีสิ่งที่ต้องนึกเป็นความลับ และจุดมุ่งหมายปลายทางก็คือการช่วยเหลือบุคคลที่ถูกสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ในงานแนะแนวแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การสัมภาษณ์เพื่อหาข้อเท็จจริง ⁵
2. การสัมภาษณ์เพื่อให้คำปรึกษา ⁶ สำหรับการสัมภาษณ์เพื่อให้คำปรึกษานี้จะกล่าวในเรื่องของการให้คำปรึกษาหารือ

การสัมภาษณ์เพื่อหาข้อเท็จจริงมีจุดประสงค์ 3 ประการคือ ⁷

1. เพื่อช่วยเพิ่มเติมข้อมูลที่ได้อาจจากวิธีการอื่น ๆ
2. เพื่อตรวจสอบความจริงของข้อมูลซึ่งเก็บรวบรวมมาก่อน
3. เพื่อสังเกตดูหาทาง ลักษณะของร่างกายและร่องรอยอื่น ๆ ที่ไม่แสดงออกมาด้วย

คำพูด

⁵ การสัมภาษณ์เพื่อหาข้อเท็จจริงหมายถึง interview.

⁶ การสัมภาษณ์เพื่อให้คำปรึกษา หมายถึง counseling

⁷ การฝึกหัดครู, กรม "การทดสอบเพื่อแนะแนว" เอกสารการนิเทศการศึกษา

การสัมภาษณ์นี้มีลักษณะของการสัมภาษณ์ 2 แบบ⁸ คือ

1. การสัมภาษณ์แบบไม่มีพิธีรีตอง (Informal interview)
2. การสัมภาษณ์แบบเป็นพิธีการ (Formal interview)

การสัมภาษณ์แบบไม่มีพิธีรีตองมีลักษณะคล้ายกับการสนทนาตามเวลาและโอกาสที่อำนวยให้และไม่จำกัดสถานที่ แต่การสัมภาษณ์แบบเป็นพิธีการนั้นจะต้องใช้ศิลป์และการเตรียมตัวอย่างมาก และต้องมีจุดประสงค์ทุกครั้งว่า ต้องการอะไรจากผู้ถูกสัมภาษณ์บ้าง ขณะเดียวกันก็ต้องไม่ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความรู้สึกว่าการกำลังถูกซักถามเพื่อคำตอบต่าง ๆ และเกิดความอึดอัดใจ ดังที่ อี จี วิลเลียมสัน⁹ กล่าวว่า "ไม่ควรจะใช้การสัมภาษณ์ในทางที่ผิดโดยมุ่งที่จะได้มาซึ่งข้อเท็จจริงต่าง ๆ จนทำให้นักเรียนเกิดความอึดอัดและไม่อยากจะกลับคืนสู่การรับคำปรึกษาหารือ" ดังนั้นวิธีการสัมภาษณ์จึงเป็นศิลป์อย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ทำการสัมภาษณ์จะต้องศึกษาและเตรียมตัวอย่างถี่ถ้วนมาทำการสัมภาษณ์ และเพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น โดยเฉพาะในกรณีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาจึงมักให้ผู้รับคำปรึกษารอกแบบสอบถามก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์¹⁰

เมื่อมีการสัมภาษณ์ซึ่งจะได้ประโยชน์หลายอย่างดังจุดประสงค์ที่ได้กล่าวมาแล้ว วิธีการอีกอย่างหนึ่งจะช่วยในการเข้าใจและตีความหมายของพฤติกรรมต่าง ๆ ในตัวนักเรียน คือ การสังเกต เนื่องจากว่า "พฤติกรรมเป็นผลสะท้อนของบุคลิกภาพทุกสิ่งทุกอย่างที่นักเรียนพูดหรือกระทำจะสื่อให้เห็นว่าเขาเป็นคนที่คนไหน"¹¹ ดังนั้นสิ่งที่ยุ่สังเกตจะต้องทำคือ

⁸ สุรางค์ โควตระกูล ล.ค. หน้า 15-17.

⁹ Williamson, Counseling Adolescents, p. 139.

¹⁰ Ibid.

¹¹ Strang, op. cit. p. 36.

"คอบุญพฤติกรรมที่สำคัญ การบันทึกอย่างถูกต้องตรงความจริง และการตีความหมายของพฤติกรรม ให้สัมพันธ์กับสถานการณ์ซึ่งเกิดขึ้นจริง ๆ และสัมพันธ์กับข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับบุคคลที่ถูกสังเกตนั้น" 12 ในหนังสือเอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 87 ของการการฝึกหัดครู 13 ได้กล่าวถึงเรื่องของการสังเกตไว้อย่างละเอียด ตลอดจนข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการสังเกตอย่างผิวเผิน จนถึงสิ่งที่ครูควรจะสังเกตเกี่ยวกับตัวเด็ก และได้กล่าวถึงคุณสมบัติของการสังเกตไว้ 5 ข้อด้วยกันคือ

1. วิธีการสังเกตให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากข้อมูลที่ได้รับจากวิธีการอื่น ๆ
2. การสังเกตให้ข้อเท็จจริงบางประการซึ่งไม่สามารถได้มาโดยวิธีการอื่น ๆ
3. การสังเกตช่วยให้เราเห็นตัวอย่างพฤติกรรมอันแท้จริงของเด็ก
4. การสังเกตเป็นการเลือกเฟ้น หมายความว่าผู้สังเกตสามารถจะเลือกรายงานเฉพาะพฤติกรรมที่ตนคิดว่ามีความสำคัญ

5. การสังเกตช่วยให้ผู้สังเกตเกิดความงอกงาม ครูผู้สังเกตไม่เพียงแต่จะเกิดทักษะในการสังเกตขึ้นอย่างเดียว หากยังสามารถเข้าใจเด็กได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย และสิ่งที่ยุ้ทำการสังเกตต้องระลึกถึงอยู่เสมอคือ "การสังเกตและการรายงานที่ได้ผลนั้นต้องการวิธีการที่จะนำเขาสู่ปัญหาอย่างถี่ถ้วนรอบคอบ งานที่ได้ผลของผู้สังเกตนั้นขึ้นอยู่กับทักษะในการคิดพิจารณาและความเข้าใจ และการฝึกฝนที่เพียงพอรวมทั้งประสบการณ์ที่มากพอสมควร เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการตัดสินพฤติกรรมของผู้ถูกสังเกต" 14

จะเห็นได้ว่าทั้งวิธีการสัมภาษณ์และการสังเกตนั้น ผู้ทำการศึกษามีส่วนร่วมในวิธีการทั้งสองอย่าง โดยเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์และเป็นผู้สังเกต ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อาจจะเกิด

12 Ibid. . . .

13 การฝึกหัดครู, กรม.. ล.ก. หน้า 303-316.

14 Mortensen, Guidance in Today's School, pp. 162-166.

การผิดพลาดเนื่องจากความลำเอียงของผู้ ทำการสัมภาษณ์หรือผู้สังเกตได้ จึงเป็นสิ่งจำเป็น ที่ผู้ทำการศึกษาควรหาวิธีการอย่างอื่นให้ได้อีกซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผูถูกศึกษา เพื่อนำมาประกอบกับข้อมูลที่ได้อีกก่อนแล้ว วิธีการอย่างอื่นที่ควรจะใช้คือ การหาความสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลที่ถูกศึกษา โดยวิธีการของสังคมมิติ (Sociogram) เพื่อดูฐานะและตำแหน่งทางสังคมของบุคคลที่ถูกศึกษาเมื่อบุคคลนั้นอยู่ในกลุ่มของตน การหาความสัมพันธ์ทางสังคมด้วยวิธีการของสังคมมิตินี้ เป็นการประเมินค่าของบุคคลที่ถูกศึกษาโดยความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่มของตน ดังที่กล่าวไว้ในหนังสือเอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 87¹⁵ ของกรมการฝึกหัดครูว่า "สังคมมิติ คือ การศึกษาบรรยากาศทางสังคม อารมณ์ภายในห้องเรียนในด้านที่เกี่ยวกับความรู้สึกต้องใจ รังเกียจ และรู้สึกเฉย ๆ ซึ่งนักเรียนแสดงต่อกันและกันขณะที่อยู่ในห้องเรียน" และ บุญยิ่ง เจริญยิ่ง¹⁶ ได้เขียนว่า "สังคมมิติ เป็นวิธีการที่แสดงความสัมพันธ์และการพัฒนาการทางสังคมของบุคคล ซึ่งรวมกันอยู่เป็นหมู่คณะ โดยพิจารณาจำนวนครั้งที่บุคคลหนึ่ง ๆ ได้รับเลือกจากบุคคลอื่น ๆ ในหมู่คณะเดียวกัน จำนวนครั้งที่บุคคลต่าง ๆ ในหมู่คณะนั้น แสดงเจตน์จำนงจะไม่เลือกเขาและพิจารณาความสัมพันธ์ของผู้เลือกว่าใครเลือกใคร และไม่ได้รับเลือกจากใครมากนักเลยเพียงใด" เบอร์ตัน¹⁷ ได้สรุปประโยชน์ของสังคมมิติจากการศึกษาของเขาว่า สังคมมิติจะบอกเราในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ คือ

1. จำนวนของการเลือกอยู่ด้วยกัน การไม่เลือก และการไม่ชอบ
2. จำนวนเด็กชายที่เลือกเด็กหญิงและจำนวนเด็กหญิงที่เลือกเด็กชาย

¹⁵ การฝึกหัดครู, กรม ล.ค. หน้า 488.

¹⁶ บุญยิ่ง เจริญยิ่ง "สังคมมิติ" รายงานการวิจัยฉบับที่ 2 หน้า 1.

¹⁷ Burton, William H., Guidance of Learning activities. p. 261.

3. รุกขมย่อย (subgroup) ของกลุ่มใหญ่ คือกลุ่มเด็กชายหรือกลุ่มเด็กหญิง ทั้งยังรวมถึงกลุ่มเล็ก ๆ (Clique) ที่แยกย่อยออกไปจากกลุ่มย่อยอีก และรูปมิตรภาพ (friendship) ของเด็ก รู้ว่าใครเป็นคาราของกลุ่ม และใครเป็นผู้โคกเคี้ยวและผู้ที่ถูกทอดทิ้งอีกด้วย

เมื่อผู้ถูกศึกษาได้รับการประเมินผลจากบุคคลอื่นแล้ว จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่ง ที่ผู้ถูกศึกษาควรจะมีโอกาสแสดงความรู้สึกความคิดเห็นและทัศนคติที่มีต่อตนเองบ้าง เพื่อจะได้ทราบวาทะในความรู้สึกของตัวเองเอง เขามีความคิดเห็นต่อตนเองอย่างไรบ้าง ไม่ใช่เป็นความคิดเห็นที่ได้จากผู้อื่นแต่ฝ่ายเดียวเท่านั้น และวิธีการประเมินผลตนเองอย่างหนึ่งคือการเขียนอัตชีวประวัติของตน ซึ่งในอัตชีวประวัตินี้ผู้เขียนมีโอกาสได้เขียนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับและเกิดขึ้นกับตนเองจริง ๆ ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่าง ๆ ของตนที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและชีวิต มอร์เทนเซน¹⁸ ได้กล่าวว่า "การรายงานเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้เพื่อการเข้าใจความสนใจและปัญหาของตนบ่อยครั้งที่นักเรียนจะเปิดเผยสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตนเองในอัตชีวประวัติมากกว่าข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้ด้วยวิธีอื่น ๆ อัตชีวประวัติมักจะเป็นวิธีการที่ล่วงเอารายละเอียดเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนได้มาก เพราะว่าการเขียนอัตชีวประวัตินั้น ทำให้ผู้เขียนต้องคิดถึงเกี่ยวกับตนเองอย่างละเอียดถี่ถ้วนยิ่งกว่ากรณีอื่น ๆ และสิ่งสำคัญที่ได้จากอัตชีวประวัตินั้นไม่ใช่การตีความหมายของพฤติกรรมเปิดเผยออกมาในการเขียนนั้น หากแต่เป็นทัศนคติต่าง ๆ ที่แฝงไว้เบื้องหลังของพฤติกรรมเหล่านั้น" ท่านองเคียวกัน อี.จี. วิลเลียมสัน¹⁹ ได้กล่าวว่า "มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนและปัญหาของนักเรียนที่สำคัญอีกมาก ซึ่งเราไม่อาจจะได้มาด้วยวิธีการสัมภาษณ์หรือด้วยเครื่องมืออื่น ๆ ที่มีบุคคลอื่นเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย และบ่อยครั้งที่ประสบการณ์

¹⁸ Mortensen, op. cit. pp. 169-170.

¹⁹ Williamson, op. cit. p. 141.

ส่วนตัวของนักเรียนไม่อาจจะถูกเปิดเผยออกมาได้เมื่อตกอยู่ในสภาพที่ต้องเล่าแบบเผชิญหน้า และข้อเท็จจริงที่สำคัญบางอย่างก็ถูกกลืนเมื่ออยู่ในลักษณะของวิธีการถาม-ตอบ แต่ถ้านักเรียนได้รวบรวมเรื่องราวของประสบการณ์ ความคิดเห็น ทศนคติและความปรารถนาต่าง ๆ แล้ว เขาจะได้คิดอย่างกระจ่างเมื่อเล่าถึงเรื่องราวของตนเองด้วยวิธีการของเขาเอง" รุทสแตง²⁰ ได้กล่าวเกี่ยวกับคุณค่าของอัตชีวประวัติไว้ว่า "คุณค่าของอัตชีวประวัติซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปคือ เพื่อช่วยให้ผู้ใหญ่ให้คำปรึกษาและครูเข้าใจตัวนักเรียน... สิ่งสำคัญที่สุดคือ อัตชีวประวัติมีประโยชน์ในการช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองและโลกของเขา อัตชีวประวัติเป็นแบบการวิเคราะห์ตนเองอย่างหนึ่ง เป็นการนำความตั้งใจมาสู่ตนเองและเป็นเหตุให้เขาต้องจัดรวบรวมประสบการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตเข้าด้วยกัน ซึ่งจะทำให้เขารู้ถึงความสำคัญของตนเอง เป็นการเพิ่มความเข้าใจในตนเองและเป็นการแนะหนทางในเชิงก่อ (constructive ways) ซึ่งเขาสามารถจะพัฒนาตัวเขาเองได้" เราอาจจะสรุปความมุ่งหมายของการเขียนอัตชีวประวัติดังนี้คือ²¹

1. เพื่อที่จะให้นักเรียนได้คิดถึงเรื่องราวที่เกี่ยวกับตนเองอย่างมีหลักเกณฑ์
2. ครูหรือผู้แนะแนวจะได้รับความรู้เพิ่มขึ้นว่านักเรียนมีความรู้สึกลึกซึ้งเกี่ยวกับตนเอง หรือมองตัวเขาเองอย่างไร
3. เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้มากขึ้น

การเขียนอัตชีวประวัติมีรูปแบบ 2 อย่างคือ²²

²⁰ Strang, op. cit. pp. 86-87.

²¹ การฝึกหัดครู, กรม. ล.ค. หน้า 453-455.

²² ค. 455-457.

1. แบบที่เขียนตามหัวข้อที่กำหนดไว้ (structured form)
2. แบบที่ปล่อยให้ให้นักเรียนเขียนตามเสรี (unstructured form)

แบบที่เขียนตามหัวข้อที่กำหนดไว้ จะช่วยให้นักเรียนจัดระเบียบความคิดของตนได้ดีกว่าการเขียนโดยเสรี และยังช่วยให้ครูสามารถรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ ในแต่ละหัวข้อปัญหาได้โดยง่ายและรวดเร็ว ทั้งยังไม่มีหลักฐานใด ๆ ที่แสดงว่าในการเขียนประวัติตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้นักเรียนจะเปิดเผยรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับความเข้าใจตนเองน้อยกว่าการเขียนโดยเสรี

เมื่อผู้ทำการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ถูกศึกษาไว้แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้นั้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อหาสาเหตุและความยุ่งยากของปัญหาต่าง ๆ เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถี่ถ้วนแล้ว ควรจะมีการวางโครงการช่วยเหลือผู้ถูกศึกษาให้มีการปรับตัวที่ดีกว่าเดิม และบริการแนะแนวเป็นบริการที่ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเองและช่วยตนเองการให้คำปรึกษาเป็นบริการอย่างหนึ่งของบริการแนะแนว การให้คำปรึกษามีจุดมุ่งหมาย 4 ประการคือ ²³

1. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตัวเองและสภาพแวดล้อมดีขึ้น
2. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักตัดสินใจโดยอาศัยความเข้าใจเหล่านี้
3. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษารับผิดชอบการตัดสินใจของตน
4. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาปฏิบัติตามการตัดสินใจนั้น

สำหรับผู้ให้คำปรึกษาที่จะให้คำปรึกษาแก่ผู้รับคำปรึกษาในลักษณะอย่างใดนั้นขึ้นอยู่กับแนวความคิดที่ตนยึดถือ แนวความคิดที่ใช้ในการให้คำปรึกษาหรือแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ²⁴

²³ ค. หน้า 349.

²⁴ การฝึกหัดครู, กรม บริการแนะแนวในโรงเรียน หน้า 184-188.

1. แนวความคิดแบบนำทาง (Directive) แนวความคิดนี้ ถือเอาผู้ให้คำปรึกษาเป็นสำคัญ (Counselor-centered) ซึ่ง อี จี วิลเลียมสัน อนุสาสก์แห่งมหาวิทยาลัยมินนิโซตา ผู้สนับสนุนแนวความคิดนี้ได้ลำดับขั้นของการให้คำปรึกษาแบบนี้ออกเป็น 6 ขั้นด้วยกันคือ การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) การวินิจฉัย (Diagnosis) การทำนาย (Prognosis) การปฏิบัติ (Treatment) และการติดตามผล (Follow-up) ลักษณะที่สำคัญของการให้คำปรึกษาแบบนี้คือ ผู้ให้คำปรึกษาถือว่าตนมีความรับผิดชอบและเข้าใจผู้รับคำปรึกษาโดยอาศัยเครื่องมือและกลวิธีแห่งการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการให้คำแนะนำแก่ผู้รับคำปรึกษา

2. แนวความคิดแบบไม่นำทาง (Non-directive) แนวความคิดนี้ถือเอาผู้รับคำปรึกษาเป็นสำคัญ (Client-centered) คาร์ล รอเจอร์ส ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยาและโรคทางจิตแห่งมหาวิทยาลัยวิสคอนซินและศิษย์ของเขาได้ศึกษานวิธีการแบบนำทางว่าเป็นการเข้าไปจับวิถีชีวิตของผู้รับคำปรึกษา ทั้งยังอาศัยข้อมูลจากการทดสอบมากเกินไป และเชื่อในความแม่นยำของการทำนายซึ่งไม่เป็นที่รับรอง แนวความคิดแบบไม่นำทางนี้ถือว่าผู้รับคำปรึกษาต้องรับผิดชอบในกระบวนการแก้ปัญหาของตน ผู้ให้คำปรึกษาไม่ควรรับผิดชอบต่อตน และผู้ให้คำปรึกษายอมรับว่าผู้รับคำปรึกษาเป็นบุคคลซึ่ง "มีความสามารถที่จะจับวิถีชีวิตของเขาซึ่งเขาทำได้" นั่นคือการสร้างภาวะในระหว่างบุคคล โดยผู้รับคำปรึกษาอาจจะรู้อะไรบางอย่าง และผู้ให้คำปรึกษาแสดงให้เห็นว่า ตนยอมรับว่าผู้รับคำปรึกษาสามารถที่จะนำตนเองได้" ลำดับขั้นของการดำเนินการตามแนวความคิดนี้คือ

- ก. ผู้รับคำปรึกษามาขอความช่วยเหลือ
- ข. ผู้รับคำปรึกษาบรรยายอารมณ์ของตนอย่างเสรี
- ค. การบรรยายทำให้เกิดความเข้าใจ
- ง. ความเข้าใจเป็นผลให้วางแนวและปฏิบัติได้แน่นอน
- จ. ผู้ขอคำปรึกษายุติการติดต่อ

จากการขัดแย้งกันระหว่างแนวความคิดทั้งสอง ทำให้เกิดแนวความคิดอีกอย่างในการให้คำปรึกษาหารือคือ

3. แนวความคิดแบบใช้วิธีเลือก (Ecclectic) หลักของแนวความคิดนี้คือ พยายามเลือกวิธีให้คำปรึกษาที่จะช่วยผู้รับคำปรึกษาให้ปฏิบัติต่อสิ่งที่เขาต้องเลือก ผู้ให้คำปรึกษาซึ่งใช้วิธีเลือกยอมเลือกวิธีที่คาดว่าจะมีผลต่อผู้ขอคำปรึกษา จะไม่ใช่ชอบขำอันจำกัดของแนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาที่จำกัดเฉพาะลงไปอย่างแนวความคิดแรกทั้ง 2 แบบ ที่กล่าวมาข้างต้น

สิ่งที่สำคัญในบริการแนะแนว ที่จะทำการแนะแนวสมบูรณ์ยิ่งขึ้นคือการติดตามผลการติดตามผลนี้จะเป็นการช่วยให้ผู้แนะแนวหรือผู้ให้คำปรึกษาได้ประเมินผลงานของตนว่าได้ผลมากน้อยเพียงไร

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างผลของการศึกษาเป็นรายบุคคลและการให้คำปรึกษา

ปี ค.ศ. 1954 แมรี อี ทัทตัน²⁵ ได้เขียนถึงรายละเอียดที่ได้จากการศึกษาเป็นรายบุคคลที่กระทำกับนักเรียนชายอายุ 17 ปีคนหนึ่ง ซึ่งมีความวิตกกังวลและบิดาได้ทำการสมรสใหม่ นักเรียนคนนี้เป็นบุคคลที่เต็มไปด้วยปัญหาขัดแย้งภายในตัวตลอดเวลา ผลการเรียนรู้ที่เคยดีกลับอ่อนลงจนน่าวิตก แต่เขาก็สามารถสอบผ่านได้ทุกครั้ง คะแนนทดสอบความสนใจที่ได้จากแบบทดสอบของคูเลอร์ในชั้นเรียนปีที่ 9 และปีที่ 11 นั้น แตกต่างกันมากจนเกือบเป็นตรงกันข้าม และจากแบบทดสอบของเวสต์เลอร์ปรากฏว่าผลการทดสอบเขาอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าปรกติ เคยเป็นคนที่ชอบรวมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนกลับไม่รวมกิจกรรมเลย เป็นบุคคลที่มีความลังเลใจไม่เชื่อมั่นในความสามารถของตน จะทำสิ่งใดต้องมีผู้คอยให้กำลังใจและสนับสนุนจึงจะทำได้ ไม่สามารถจะเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ ผู้เขียนได้สรุปผลการศึกษาว่า เหตุที่นักเรียนเป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนนั้นขาดการแนะนำ การเอาใจใส่และการสนับสนุนจากครอบครัว ประกอบกับปัญหาทางอารมณ์ของเด็กเองด้วย.

กาล สเทินเบอร์ก²⁶ ได้รายงานการศึกษาเด็กสาวคนหนึ่งที่ถูกแนะนำให้มาหาครูแนะแนวเนื่องจากต้องการจะลาออกจากโรงเรียนเพราะเกิดความอายที่ถูกครูเรียกให้ทอง

²⁵ Tutton, "A Case full of Questions," Personnel & Guidance Journal, 33 : 168-169. N° 54.

²⁶ Sternberg C., "By Their Deeds," Personnel & Guidance Journal 33 : 226-229 D° 54.

ปากเปล่าในชั้นว่า เป็นเด็กที่หน้าตาอ่อนกว่าอายุ พูดเสียงค่อยและไม่ชัดเจน มีลักษณะหวาดกลัวอยู่ตลอดเวลา เคยมีประวัติการเรียนที่เลวตกต่ำลง เป็นคนที่ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง และพยายามลดคุณค่าของตนเองอีกด้วย ครูแนะแนวได้ให้ความช่วยเหลือเด็กสาวน้อยเป็นเวลา 2 ปีครึ่ง ด้วยวิธีการให้คำปรึกษาโดยพยายามช่วยให้เด็กสาวรู้จักปัญหาของตนเองและมองเห็นว่าตนเป็นคนมีค่ามีประโยชน์และในที่สุด พฤติกรรมที่แสดงออกมาของเด็กสาวมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าเดิม แต่ในส่วนตัวของเด็กสาวเองกลับไม่รู้สึกว่าตนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าเดิมเลย ในกรณีนี้ คาล์ สเทินเบอร์ก ได้สรุปว่าในบางกรณีผู้รับคำปรึกษาไม่ได้เป็นไปตามแบบแผนของทฤษฎี ทั้ง ๆ ที่ผลภายนอกที่แสดงออกนั้นเป็นไปในด้านที่ดีขึ้นกว่าเดิม แต่ในตัวของผู้รับคำปรึกษากลับไม่รู้สึกว่าตนได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเลย

เบอร์นาร์ด อาร์ แบล็ก 27 ได้เขียนรายละเอียดของนักเรียนคนหนึ่งที่มีปัญหาการเรียนอ่อนลง มีปัญหาด้านสังคมและมีอาการของโรคประสาทเมื่อต้องพูดต่อหน้าคนหลาย ๆ คน จากการศึกษายาวละเอียดพบว่า นักเรียนคนนี้เป็นลูกคนเดียวของพ่อแม่และได้รับการปกป้องจากพ่อแม่มากเกินไปเนื่องจากเป็นโรคเบาหวาน เป็นคนที่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับคะแนนและอนาคตมากจนบางครั้งไม่สามารถจะทำอะไรได้เลย ไม่แน่ใจในความสามารถตลอดจนความสนใจของตนเอง ผู้เขียนได้กล่าวถึงวิธีที่จะช่วยนักเรียนคนนี้คือ จะต้องช่วยให้เขาได้สำรวจศักยภาพ ความสนใจ ความมุ่งหมาย และคุณค่าของตนเองอย่างแท้จริง พยายามค้นหาสาเหตุของพฤติกรรมพร้อมกับประเมินความสามารถของเขาและพยายามช่วยให้เขาเปลี่ยนนิสัยในการคิดและรู้สึก ซึ่งเป็นเหตุให้เขาไม่ได้ใช้พลังงานของตนเองอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งขอความร่วมมือจากบิดามารดาของเขาด้วย

ในปี ค.ศ. 1959 โยนน ซี วัตต์ส 28 ได้ทำการศึกษาบุคคลิกภาพและสาเหตุของ

27 Black, B.R., "Case of Donald G. "Personnel & Guidance Journal 33 : 352-353 F' 55.

28 Watts, Y.G., "A Case Study of High-School Failures," Not Assn Sec Sch Prin Bul 43 : 69-75 Q' 59.

ความล้มเหลวในการสอบตกในวิชาใดวิชาหนึ่งของนักเรียน 53 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 260 คน ในชั้นเรียนที่ 10 โดยจัดรายการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลตามสภาพการณ์ของแต่ละคน โดยยึดปัญหาทางอารมณ์ สิ่งแวดล้อม สติปัญญา ครอบครัว และบุคลิกภาพเป็นพื้นฐาน ผลปรากฏว่านอกจากพวกที่มีปัญหาคานสติปัญญาแล้ว แต่ละคนมีปัญหาสำคัญ ๆ อย่างน้อย 2 ปัญหาขึ้นไป ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาสติปัญญาค่ากว่าปกติ ความขัดแย้งภายในครอบครัว บิดามารดามีการศึกษาจำกัด การโยกย้ายที่อยู่บ่อย ๆ และนักเรียน 53 คน ได้ตอบคำถามเกี่ยวกับสาเหตุของความล้มเหลวออกเป็น 3 พวกคือ ไม่ชอบโรงเรียน 16 คน ไม่ตั้งใจเรียน 25 คน ไม่เข้าใจบทเรียน 12 คน

อิวจิน เอช สตีส์ และ โทมัส อี ลินตัน²⁹ ได้เขียนถึงสิ่งที่ทางโรงเรียนพยายามทำเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา แต่บางครั้งก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควรโดยยกตัวอย่างเด็กชื่อ ลาร์รี่ ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีสภาพแวดล้อมและเพื่อนไม่ดี แต่เป็นเด็กที่ฉลาดมาก แม้ว่าทางโรงเรียนจะพยายามให้การสนับสนุนทุกวิถีทางเพื่อให้เด็กไปสู่ทางที่ดีกว่าเดิมยิ่งขึ้นตลอดเวลา แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ฐานะครอบครัวที่อยู่ในระดับต่ำ ลาร์รี่กลับถูกชักเอาไว้มั้ไม่ไหวคหน้าไปมากเท่าที่ควรทั้ง ๆ ที่มีโอกาสจะไปไคปัญหาทำนองเดียวกันกับลาร์รี่กำลังเป็นปัญหาที่โรงเรียนในเมืองใหญ่ ๆ ของสหรัฐอเมริกาต้องเผชิญอยู่เกือบทุกเมือง

เค็อน สุภาพ³⁰ ได้ทำการศึกษาเด็กวัยรุ่น 5 คน โดยวิธีการศึกษาเป็นรายบุคคล ผลปรากฏว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กมีปัญหานั้น คือปัญหาทางครอบครัวเด็กได้รับความยากลำบาก บิดามารดาหยารางกัน บิดามารดาถึงแก่กรรม ปัญหาคานเศรษฐกิจ ฐานะยากจน รายได้น้อย อาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง ปัญหาคานความประพฤติ เล็กขาการเอาใจใส่ดูแลในด้านความประพฤติอย่างแท้จริง ปัญหาคานการศึกษา ขาดผู้ให้กำลังใจและสนับสนุน

²⁹ Stives, Eugene H., and Linton, Thomas E., "The School That Cared," Clearing House 40 : 87-90 0' 65.

³⁰ เค็อน สุภาพ "การศึกษาเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาหาคณ" วิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญา คุรุศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2508. 28778

ตลอดจนปัญหาสุขภาพอันเป็นผลเนื่องมาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ

สมยศ แมนแย้ม³¹ ได้เขียน "การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล" ลงในหนังสือ ประชาศึกษาและได้เล่าถึงตัวอย่างการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นผลงานของนางสาว ผ่องพรรณ บุญญาวิจารณ์ว่า ได้ศึกษาเด็กชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คนหนึ่ง ซึ่งขาดเรียนโดย ไม่มีเหตุผลบอ ย ๆ มีอาการชักกระตุก สะดุ้งผวา และเหม่อลอย ไม่สู้หนาครู ชอบอยู่ คนเดียวและไม่ปีเพื่อน โดยทำการศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียดแล้วพยายามจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยเด็กรวมทั้งการไปเยี่ยมบ้านและขอความร่วมมือทางบิดาและเพื่อนร่วมห้อง ภายหลัง 4 เดือน เด็กชายนั้นมาเรียนตามปกติ สามารถสังคมกับเพื่อน ๆ ได้ อาการสะดุ้งผวา หดไป

³¹ สมยศ แมนแย้ม "การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล" ประชาศึกษา 8 : 466-471 มีนาคม 2510.

วิธีดำเนินการและรวบรวมข้อมูล

1.00 กรณีตัวอย่าง

1.10 ขอบเขตของกรณีตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้ได้เลือกกระทำกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 คน ของโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม จังหวัดชลบุรี ซึ่งสังกัดอยู่ในกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

1.20 วิธีได้มาซึ่งกรณีตัวอย่าง

1.21 แจกความประสงค์ในการที่จะทำปริญญานิพนธ์และความต้องการที่จะเลือกนักเรียนในโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคมเป็นกรณีตัวอย่างของการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ให้อาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคมทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการได้มาซึ่งกรณีตัวอย่าง และเพื่อขอความร่วมมือจากครูที่เกี่ยวข้องกับกรณีตัวอย่าง

1.22 อาจารย์ใหญ่แจ้งความประสงค์ให้ครูทราบและขอให้ครูประจำชั้นและครูที่สอนชั้นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่งรายชื่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมการณ์หนีเรียน ทั้งที่หนีเรียนเป็นรายชั่วโมงและหนีเรียนเป็นรายวันไปยังห้องแนะแนว

1.23 ครูประจำชั้นและครูประจำวิชาได้ส่งรายชื่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมการณ์หนีเรียนไปยังห้องแนะแนว ซึ่งปรากฏว่าเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 คน เป็นนักเรียนชาย 7 คน และนักเรียนหญิง 1 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 คน เป็นนักเรียนชายทั้ง 6 คน ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่มี รวมทั้งหน.ก 14 คน ดังตารางบัญชีข้างล่างนี้

ตาราง 1. ตารางแสดงจำนวนนักเรียนที่หนีเรียนตามชั้นต่าง ๆ

ชั้น	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง
ม.ศ.1 ก	-	-
ม.ศ.1 ข	1	1
ม.ศ.1 ค	4	-
ม.ศ.1 ง	-	-
ม.ศ.1 จ	2	-
ม.ศ.2 ก	-	-
ม.ศ.2 ข	2	-
ม.ศ.2 ค	-	-
ม.ศ.2 ง	2	-
ม.ศ.2 จ	2	-
ม.ศ.3 ก	-	-
ม.ศ.3 ข	-	-
ม.ศ.3 ค	-	-
ม.ศ.3 ง	-	-
ม.ศ.3 จ	-	-
รวม	13	1

1.24 จากจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมหนีเรียนทั้งหมด 14 คน ผู้เขียนได้ทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อคัดกรณีสักอย่างให้เหลือ 5 คน โดยวิธีเขียนชื่อของนักเรียนทั้ง 14 คน ลงในกระดาษแผ่นละชื่อ แล้วทำการจับฉลากขึ้นมาเพียง 5 ชื่อ เพื่อใช้เป็นกรณีตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน

เป็นนักเรียนชาย 4 คน และนักเรียนหญิง 1 คน ตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 2. ตารางแสดงผลการคัดเลือกกรณีตัวอย่างโดยการจับสลาก

ชั้น	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง
ม.ศ.1 ก	-	-
ม.ศ.1 ข	1	1
ม.ศ.1 ค	1	-
ม.ศ.1 ง	-	-
ม.ศ.1 จ	1	-
ม.ศ.2 ก	-	-
ม.ศ.2 ข	1	-
ม.ศ.2 ค	-	-
ม.ศ.3 ง	-	-
ม.ศ.3 จ	-	-
รวม	4	1

2.00 วิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษารั้วนี้ได้ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.10 ศึกษาจากรายงานต่าง ๆ ของโรงเรียน

2.11 ศึกษาจากบัญชีเรียกชื่อประจำชั้นเรียน เพื่อดูจำนวนวันที่มาเรียนและขาดเรียนของนักเรียนพร้อมทั้งดูเหตุผลของการขาดเรียน / โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ ¹

ก. ระยะก่อนทำการศึกษา ตั้งแต่เริ่มต้นปีการศึกษา 2511 ถึงสิ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2511

ข. ระยะระหว่างทำการศึกษา คือภาคเรียนที่ 3 ของปีการศึกษา 2511

ค. ระยะหลังการศึกษา คือเริ่มต้นปีการศึกษา 2512 ถึงสิ้นภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2512

2.12 ศึกษาจากรายงานการเขียน รายงานด้วยตนเองของนักเรียนที่ผ่านบริการแนะแนวของโรงเรียนจัดให้นักเรียนเขียน/ เพื่อศึกษาภูมิหลังของนักเรียนในค่าน²

ก. ประวัติส่วนตัว

ข. ครอบครัว

ค. ประสบการณ์ในการเรียนที่แล้มา

2.13 ศึกษาจากสมุดประจำชั้นของนักเรียน เพื่อดูรายงานในด้านต่าง ๆ/คือ

ก. รายงานงานพัฒนาการ

ข. รายงานงานคุณภาพ

ค. รายงานการเรียน

ซึ่งผลการศึกษาจากสมุดประจำชั้นมีปรากฏในภาคผนวก³

2.14 ศึกษาจากระเบียนสุขภาพของนักเรียน เพื่อดูผลการตรวจสุขภาพนักเรียนของแพทย์กองอนามัยโรงเรียนที่ไ้มาให้บริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนของโรงเรียน

2.15 ศึกษาจาก ต.2 ก. เพื่อดูผลการสอบไล่ของนักเรียน ซึ่งปรากฏอยู่ในภาคผนวก⁴

² ดูสรุปผลการเขียนรายงานด้วยตนเอง หน้า 89

³ ดูรายงานผลการศึกษาจากสมุดประจำชั้น หน้า 96

⁴ ดูรายงานผลการศึกษาจาก ต. 2 ก. หน้า 103

2.20 ศึกษาจากอัตชีวประวัติของนักเรียน⁵ โดยขอความร่วมมือจากครูประจำวิชาภาษาไทย ให้นักเรียนเขียนอัตชีวประวัติของนักเรียนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยทำความเข้าใจกับครูประจำวิชาภาษาไทย/ถึงสิ่งที่ต้องการจากนักเรียนในการเขียนคือ

- ก. ประวัติส่วนตัวของนักเรียน
- ข. ประวัติการเรียนของนักเรียน
- ค. ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ประทับใจนักเรียน
- ง. ลักษณะทางค่านิยมของนักเรียน
- จ. งานอดิเรกและการใช้เวลาว่างของนักเรียน
- ฉ. ความหวังและอนาคตของนักเรียน
- ช. สิ่งอื่น ๆ ที่นักเรียนเห็นสมควรจะเขียน

2.30 ศึกษาจากแผนผังสังคมิทธิของนักเรียน โดยการขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นในการหาข้อมูล ทั้งนี้เพื่อต้องการจะดูฐานะทางสังคมของนักเรียนในห้องเรียน โดยได้ดำเนินการเป็นชั้น ๆ ดังนี้คือ

2.31 แจกความประสงค์แก่ครูประจำชั้นว่า ผู้เขียนต้องการจะทราบฐานะทางค่านิยมของนักเรียนในห้อง เพื่อนำมาประกอบการศึกษาและจะมีผลให้ครูประจำชั้นทราบความสัมพันธ์ของนักเรียนในห้องของตนด้วย

2.32 ให้ครูประจำชั้นสร้างสถานการณ์ขึ้นตามความมุ่งหมายในการสำรวจของผู้เขียนคือ ต้องการสำรวจว่านักเรียนที่ถูกศึกษานั้นมีความสัมพันธ์ทางค่านิยมในการคบเพื่อน และเป็นที่รักและไว้วางใจของเพื่อนเพียงไร โดยให้ครูบอกนักเรียนว่า

"ครูจะแจกกระดาษให้นักเรียนทุกคน ขอให้นักเรียนเขียนชื่อของนักเรียนลงในบรรทัดแรกของกระดาษที่แจก ที่นี้ใน 3 บรรทัดต่อไป ขอให้นักเรียนเขียนชื่อของเพื่อนนักเรียนของเธอ 3 คนในห้องนี้ ที่นักเรียนรักและไว้วางใจที่สุด โดยเรียงลำดับจากรักและไว้วางใจมากที่สุด และรองลงมา ถ้ารักและไว้วางใจคนไหนมากที่สุดให้ใส่เลข 1

กำกับไว้ รักและไว้วางใจรองลงมาให้ไล่เลข 2 กำกับ และรองลงมาอีกให้ไล่เลข 3 กำกับไว้ ถ้านักเรียนคิดได้ไม่ถึง 3 คนก็ไม่ใช่ไร จะเขียนเฉพาะ 1 กับ 2 ก็ได้ และถ้ามีใครขาดเรียนวันนี้ และนักเรียนต้องการจะเลือกเขา ก็ให้เขียนชื่อลงไปได้

ขอให้นักเรียนเขียนด้วยความจริงใจ เพราะครูอยากทราบว่านักเรียนมีความรัก และไว้วางใจเพื่อนคนใดในห้อง เพื่อเวลานักเรียนเกิดความจำเป็นต้องการความช่วยเหลือจากเพื่อน ครูจะได้ทราบว่าควรจะขอความช่วยเหลือจากใครบ้าง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของตัวนักเรียนเอง และครูจะเก็บไว้เป็นความลับ"

X 2.33 เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วก็จัดดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูลตามวิธีของ เจนนิ่ง คือสร้างตารางสังคมนิติขึ้น แล้วเขียนชื่อนักเรียนทั้งหมดลงในช่องผู้เลือกและผู้ได้รับเลือก แล้วรอกคะแนนลงไปในตาราง พร้อมกับสรุปผลของคะแนนที่รอกลงไปในตาราง นั้น 6

X 2.34 จากการสรุปผลของคะแนนที่รอกลงไปในตารางสังคมนิติตามข้อ 2.33 นั้น นำมาสร้างแผนผังสังคมนิติ โดยใช้สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมแทนเด็กชาย และวงกลมแทนเด็กหญิง ลูกศรและเส้นแสดงการเลือกตั้งนี้คือ ลูกศรออกจากบุคคลใดบุคคลนั้นเป็นผู้เลือก หัวลูกศรชี้ที่บุคคลใด บุคคลนั้นเป็นผู้ถูกเลือก ลักษณะของเส้นแสดงอันดับที่ของการเลือกคือ เส้นทึบ แสดงการเลือกอันดับหนึ่ง เส้นขาดแสดงการเลือกอันดับสอง เส้นไขว่ปลาดแสดงการเลือกอันดับที่สาม 7

X 2.35 จากแผนผังสังคมนิติที่ได้ในข้อ 2.34 นำมาพิจารณารูปร่างทางสังคมของนักเรียนที่ถูกศึกษา เพื่อตีความหมายความสัมพันธ์ของนักเรียนที่ถูกศึกษากับนักเรียนในห้องของเขา

6 คู่มือตารางสังคมนิติในบทที่ 4 หน้า 50, 57, 62, 67

7 คู่มือแผนผังสังคมนิติในบทที่ 4 หน้า 51, 58, 63, 68

2.40 ทำการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่ถูกละเมิด ดังนี้

2.41 สัมภาษณ์ครูประจำชั้น โดยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีพิธีรีตอง

(informal interview)

2.42 สัมภาษณ์ครูประจำวิชา โดยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีพิธีรีตอง

(informal interview) ครูที่ถูกละเมิดได้แก่

- ก. ครูประจำวิชาภาษาไทย
- ข. ครูประจำวิชาภาษาอังกฤษ
- ค. ครูวิทยาศาสตร์
- ง. ครูคณิตศาสตร์
- จ. ครูสังคมศึกษา
- ฉ. ครูพลศึกษา
- ช. ครูศิลปศึกษาและศิลปปฏิบัติ

2.43 สัมภาษณ์เพื่อนนักเรียนที่ใกล้ชิดกับนักเรียนที่ถูกละเมิด

2.44 สัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนโดยใช้การสัมภาษณ์แบบพิธีการ

(formal interview) ดังนี้คือ

ก. แจ้งความประสงค์ที่จะขอพบผู้ปกครอง โดยที่ผู้เขียนจะไปขอพบที่บ้านเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับนักเรียนในปกครองและเพื่อการเยี่ยมบ้านของนักเรียนด้วย

ข. กำหนดเวลาให้ผู้ปกครองเลือกตามความสะดวก

ค. ไปเยี่ยมบ้านพร้อมทั้งทำการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ผลของการสัมภาษณ์ได้แสดงไว้ในภาคผนวกแล้ว 8

2.50 ทำการสังเกตนักเรียนทั้งที่อยู่ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อ
พฤติกรรมของนักเรียน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์

ก. บันทึกผลการสังเกต

ข. ศึกษาความหมายของพฤติกรรมที่สังเกตได้

3.07 การจัดกระทำใบข้อมูล

3.10 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากข้อ 2.00 โดยเก็บรวบรวมเป็นรายบุคคลทำการศึกษาอย่างละเอียด และสรุปย่อไว้เป็นรายบุคคลตามหัวข้อต่อไปนี้

ก. ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ข. ประวัติการ เรียน และผลการ เรียน

ค. สุขภาพของนักเรียน

ง. ลักษณะอารมณ์และจิตใจของนักเรียน

จ. ทักษะคิของนักเรียนที่มีต่อตนเองและชีวิต

ฉ. ค่าสังคม

ซึ่งหัวข้อทั้งหลายได้แสดงไว้ใน บทที่ 4 คือรายงานผลของการศึกษา

3.20 ทำการช่วยเหลือนักเรียน

3.21 ให้การช่วยเหลือนักเรียน โดยการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลทั้ง 5 คน

3.22 กลวิธีที่ใช้ในการศึกษาแต่ละรายกรณี

ก. วิธีการที่ผู้เขียนใช้ในการให้คำปรึกษาแก่ ค.ช. สิทธิ นั้น ผู้เขียนได้ยึดหลัก

Client-centered เริ่มต้นจากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับ ค.ช. สิทธิ

พยายามสร้างบรรยากาศที่ดี เพื่อให้เด็กเรียนได้ลดความเครียดในตัวเอง โดยผู้เขียน

พยายามใช้คำพูดที่เป็นกันเองกับนักเรียน เพื่อให้เด็กเรียนมีความสบายใจ และปล่อย

โอกาสให้นักเรียนได้ระบายอารมณ์ออกด้วยคำพูด แล้วพยายามใช้กรรมวิธีต่าง ๆ ที่จะทำให้

นักเรียนเกิดการเข้าใจและมองเห็นปัญหาของตนเอง และแก้ไขปัญหาคด้วยตัวนักเรียนเอง

กรรมวิธีที่ผู้เขียนใช้ในระหว่างการให้คำปรึกษาของ ค.ช. สิทธิ ผู้เขียนใช้กรรมวิธี

Reflection of feeling (การสะท้อนความรู้สึก โดยใช้คำพูดสะท้อนถึงความรู้สึก

ของผู้รับคำปรึกษา และจะเป็นการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาคถึงปัญหาของตน โดยไม่มีความ

รู้สึกวาทนกำลังตกเป็นเป้าหมายการซักถามของผู้ให้คำปรึกษา) Acceptance (การรับรอง

โดยที่ผู้ให้คำปรึกษาแสดงอาการรับรู้ เข้าใจ และสนใจสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษากำลังพูด

และไม่ปรารถนาจะให้คำพูดของตนไปขัดจังหวะการพูดของผู้รับคำปรึกษาที่กำลังดำเนินอยู่)
 Clarification (การให้ความกระจ่าง หมายถึงการที่ผู้ให้คำปรึกษาทำความเข้าใจของ
 คนให้กระจ่างขึ้นตามความหมายของผู้รับคำปรึกษา) Assurance (เป็นการที่ผู้ให้คำ
 ปรึกษาพูดเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และกรรมวิธีนี้จะใช้พร่ำเพรื่อ
 ไม่ได้ ผู้ให้คำปรึกษาจะใช้ต่อเมื่อมีจุดมุ่งหมายเฉพาะที่กำหนดไว้) Silence (การนิ่ง
 เงียบเพื่อรอคอยให้ผู้รับคำปรึกษาคำเนินเรื่องของเขาต่อไป แต่ผู้ให้คำปรึกษาแสดงว่าตน
 เข้าใจและยอมรับในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษากำลังพูด) ตลอดจนการให้ข้อสนเทศ (Informing)
 เมื่อนักเรียนต้องการความรู้ และในบางครั้งก็ใช้กรรมวิธีที่ขออนุญาต (Approval) เพื่อให้
 นักเรียนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในตัวเองในโอกาสที่เหมาะสม เห็นว่าตนเองเป็นคนมีค่า
 มีความสามารถเป็นของตนเอง และสามารถแก้ไขปัญหาของตนได้

ข. กลวิธีที่ใช้กับ ค.ญ. จิตร มากทรัพย์ ใช้ client-centered technique
 เป็นส่วนใหญ่สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระที่จะพูดและระบายความ
 กับข้อใจในระบะต้นของการให้คำปรึกษา เพื่อเป็นการลดระดับความเครียดภายในตัวนักเรียน
 ลง ซึ่งจะทำให้นักเรียนพูดและคิดได้สะดวกมากขึ้น ในกรณีของ ค.ญ. จิตร มากทรัพย์
 ผู้เขียนใช้กรรมวิธี Silence (การนิ่งเงียบ) มากที่สุด ซึ่งได้ผลมาก การนิ่งเงียบของ
 ผู้เขียน ทำให้จิตรได้ระบายความคับข้องใจต่าง ๆ ออกมาได้มากที่สุดทีเดียว ซึ่งทำให้ผู้เขียนมอง
 เห็นปัญหาของจิตรได้ง่ายขึ้น และยังคงใช้กรรมวิธี Assurance (การให้ความมั่นใจ)
 Acceptance (การรับรอง) Reflection of feeling (การสะท้อนความรู้สึก)
 ให้จิตรได้พูดถึงปัญหาของตน และเข้าใจสถานะของตนที่กำลังเป็นอยู่ รวมทั้งการยอมรับ
 ความจริงเกี่ยวกับปิตามารดาของตนด้วย ใช้กรรมวิธี Clarification (การให้ความ
 กระจ่าง) และ Moralizing (การที่ผู้ให้คำปรึกษาพยายามช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้นำ
 เอาคุณค่าทางศีลธรรมและจรรยาบรรณสัมพันธ์กับการกระทำของตน) เพื่อช่วยจิตรค้นหาวิธีการ
 ในการแก้ปัญหาของตน

ค. ในกรณีของ ค.จ.นพ ผู้เขียนได้ใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบ *electic* ✓
 เพื่อให้来访者สำรวจตนเองและค้นหาสาเหตุของการที่เรียน และพยายามให้来访者มองเห็น
 ผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับตน เพื่อนจะได้แก้ปัญหาของตนเองได้ กรรมวิธีที่ผู้เขียนได้นำมา
 ใช้ในการให้คำปรึกษาคือ *Reflection of feeling* (การสะท้อนความรู้สึก),
Informing (การให้ข้อสนเทศ) *Probing* เป็นการให้คำถามถามคิดต่อกันเพื่อรวบรวม
 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษา กรรมวิธีนี้อาจจะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้
 คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษาได้ง่าย), *Summary clarification* (การทำความเข้าใจ
 โดยการที่ผู้ให้คำปรึกษาช่วยผู้รับคำปรึกษาสรุปเรื่องที่ได้อธิบายมา ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นภาพ
 ได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้มองเห็นจุดสำคัญต่าง ๆ อีกด้วย) และ *Interpretation* ✓
 (การแปลความหมายโดยที่ผู้ให้คำปรึกษาแปลความหมายจากคำพูดของผู้รับคำปรึกษาให้สัมพันธ์
 กับปัญหาของเขา) ผู้เขียนต้องใช้กรรมวิธี *Summary clarification* เพื่อให้来访者ได้มี
 ความคิดสรุปและมองเห็นภาพในสิ่งที่ตนพูด ส่วนกรรมวิธี *Silence* (การนิ่งเงียบ)
 นั้นนำมาใช้กับ来访者ไม่ได้ และมักจะทำให้เกิดบรรยากาศอึดอัด แต่รู้สึกว่าจะพูดได้สะดวก
 เมื่อผู้เขียนใช้กรรมวิธี *Incomplete Thought* (เป็นการพูดแบบที่ผู้ให้คำปรึกษาพูดไม่
 เสร็จประโยค โดยหยุดเสียในตอนกลางประโยค เพื่อจะให้ผู้รับคำปรึกษาพูดต่อ)

ง. ในการให้คำปรึกษาแก่นายสม อารมย์ นั้น ผู้เขียนได้ใช้วิธีการแบบ *electic* ✓
 แต่ค่อนข้างหนักไปในด้านของ *directive* ✓ ทั้งนี้เนื่องจากนายสมเป็นคนไม่ค่อยพูดและ
 ไม่ชอบพูดเล่าเรื่องของตนเองมากนัก ในระยะต้นของการให้คำปรึกษา ผู้เขียนได้พยายาม
 สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างสมกับผู้เขียน ในระยะแรกเริ่มนั้น นายสมมีความรู้สึก
 ประหม่า ไม่แน่ใจในตัวผู้เขียนว่าจะมีความจริงใจต่อตน หลังจากการพบกันครั้งแรกแล้ว
 นายสมกล้าที่จะพูดและมองสบตาผู้เขียนตรง ๆ ไม่ก้มหน้าก้มตาเหมือนครั้งแรก กรรมวิธีที่
 ผู้เขียนนำมาใช้ในเรื่องของนายสมมีหลายอย่าง เช่น *Illustration-impersonal*
 (การที่ผู้ให้คำปรึกษายกตัวอย่างของบุคคลอื่นเพื่อเป็นการแนะนำความคิดและวิธีการกระทำแก่
 ผู้รับคำปรึกษา), *Informing* (การให้ข้อสนเทศ) *Moralizing* (การนำเอาคุณค่า
 ทางศีลธรรมมาสัมพันธ์กับการกระทำของผู้รับคำปรึกษา), *Assurance* (การให้ความมั่นใจ)

Acceptance (การรับรอง) Probing (การถามปัญหาที่คิดต่อกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับคำปรึกษา) แม้กระทั่ง Advising (การแนะนำ) แต่กรรมวิธีแบบ non-directive นั้น นำมาให้กับนายสมได้ยาก เนื่องจากนายสมไม่ชอบสนองตอบกรรมวิธีเหล่านั้น เช่น ในการใช้ Incomplete Thought นั้น นายสมจะไม่ยอมตอบคำพูดที่ค้างไว้ของผู้เขียนเลย หรือในการใช้กรรมวิธีแบบ Silence นั้น เมื่อผู้เขียนนิ่งเงียบ นายสมก็ไม่พูดเช่นกัน

จ. สำหรับกรณีของนายคำนั้น ผู้เขียนได้ยึดหลักของ Client - centered ควบการสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นในตอนต้นของการให้คำปรึกษา ซึ่งนายคำได้ตอบสนองเร็วมาก และบรรยากาศของการให้คำปรึกษาจัดอยู่ในขั้นดีตลอดเวลา ผู้เขียนปล่อยให้โอกาสให้นายคำได้พูด และระบายอารมณ์ที่ค้างค้ำไว้อย่างอิสระและเต็มที่ ซึ่งนายคำก็ได้ระบายความกับข้อใจของตนออกมาสู่ผู้เขียนอย่างมาก และผู้เขียนก็แสดงอาการยอมรับตัวของนายคำที่เขารู้สึกและเป็นอยู่ เพื่อให้เขาเกิดความสบายใจว่าอย่างน้อยก็ยังมีบุคคลที่เข้าใจและเห็นใจเขาอยู่บ้าง กรรมวิธีที่ผู้เขียนใช้ในระหว่างการให้คำปรึกษา คือ Reflection of feeling (การสะท้อนความรู้สึก) Summary clarification (การทำความเข้าใจโดยการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยผู้รับคำปรึกษาสรุปเรื่องที่ได้อธิบายมา ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นภาพใดที่ค้างขึ้น และช่วยให้มองเห็นจุดสำคัญต่าง ๆ อีกด้วย) Silence (การนิ่งเงียบ), Approval (การเห็นชอบ), Acceptance (การรับรอง), Assurance (การให้ความมั่นใจ) และ Reassurance (การย้ำความมั่นใจ) จากการให้คำปรึกษาแก่นายคำนั้น วิธีการของ non-directive จัดอยู่ในขั้นได้ผล เพราะนายคำมีลักษณะอาการต้องการระบายออก และพยายามเข้าใจปัญหาของตน ยอมรับความจริงเกี่ยวกับตนเอง จนเกิด insight (การเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง) ในการแก้ปัญหาของตน

ผู้เขียนขอคัดตัวอย่างของการให้คำปรึกษาประกอบการรายงาน 2 กรณี และกรณีละ 2 ครั้ง เพื่อเป็นการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัว เด็กชายวิหิ์ สมภพ และเด็กหญิง จิตร มากทรัพย์

ตัวอย่างการให้คำปรึกษาแก่ ค.ช.สีหิรี สมภพ

การสังเกตการณ์ครั้งที่ 2

วันที่ 20 ธันวาคม 2511 เวลา 7.30 - 8.30 น.

ชื่อ ค.ช. สีหิรี สมภพ

ปัญหา การหนีเรียน

รายละเอียด

ค. 9 คราวที่แล้วเรากุญกันถึงเรื่องหนีเรียน แล้วสีหิรียังไม่ทันได้เล่าเรื่องหนีเรียนของเธอ ให้ครูฟัง ก็หมดเวลาเสียก่อน วันนี้เธอพร้อมที่จะเล่าหรือยัง

น.ร. 40 (นิ่ง ก้มหน้า...) ครูอยากทราบอะไรบ้างครับ

ก. เธอมีความเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการหนีเรียนของเธอ

น.ร. ก็ไม่มีอะไรครับ ผมไม่อยากเรียน

ค. ทำไมถึงไม่อยากเรียน

น.ร. เบื่อครับ

ก. เบื่ออะไร

น.ร. (นิ่ง... แสออาการอีกอึกเล็กน้อย... นิ่ง...) เออ... ผมมันพุดยากครับ ตั้งหลายอย่าง ผม... ผมก็บอกไม่ถูกผมไม่ทราบว่าพุดอย่างไรดี ขึ้นต้นไม่ถูกครับ

ก. เธอรู้สึกอีกจิตใจที่จะตองเล่าเรื่องส่วนตัวของเธอเอง...

น.ร. ครับ... แต่... เออ... มันอย่างนี้ครับ... ผมไม่ชอบห้องของผมเลย ผมเบื่อครับ

ค. อ้อ...

น.ร. ห้องผมเรียนไม่เก่งครับ เรียนช้ามากสุดห้อง ก. ก็ไม่ได้ ผมรำคาญยิ่งเวลาเรียนพวก เลข-พีชคณิตแล้ว ผมเบื่อกที่สุดเลย ครูต้องอธิบายซ้ำ ๆ อยู่ยนั้นแหละ ผมฟังก็เบื่อเกี่ยวกับเรื่อง แต่พวกเขาไม่ยอมเข้าใจเลย ครูต้องอธิบายหลายครั้งกว่าจะเข้าใจ แต่บางทีก็ไม่เข้าใจครับ (นิ่ง...)

9 ก. ในที่นี้หมายถึงผู้ให้คำปรึกษา

10 น.ร. หมายถึงผู้รับคำปรึกษา

ค. แล้วเธอรู้สึกอย่างไรที่ต้องอยู่ห้องนั้น

น.ร. ผมเบื่อที่สุดครับ ผมอยากอยู่ห้อง ก. ผมจะได้เรียนเต็มที นี่ผมต้องนั่งฟังเรื่อง
ที่ผมรู้แล้วตั้งหลายจบ เป็นครูครูก็ต้องเบื่อ

ค. เธอรู้สึกว่ายอนทกอยู่ในสภาพของเธอก็คงเบื่อเช่นเดียวกัน

น.ร. ครับ คุรครับ ถ้าผมจะขอย้ายห้องจะไคหรือเปล่าครับ

ค. เวลานี้ก็เขาเทอม 3 แล้ว ถ้าเธอย้ายห้องตอนนี้ก็จะทำให้ครูอีกหลาย ๆ คน
วุ่นไปหมด มันเกี่ยวกับเรื่องคะแนนต่าง ๆ สมุคประจำชั้น สมุคบัญชีเรียกชื่อ
และอย่างอื่นอีก

น.ร. ครูพูดอย่างนี้หมายความว่า ผมย้ายไม่ได้ใช่ไหมครับ (จ้องหน้าครู)

ค. เธอคิดอย่างไรละ การย้ายห้องนั้นจะต้องผ่านการพิจารณาของคณะครู
และจะต้องมีเหตุผลจริง ๆ จึงจะทำได้

น.ร. ครับ ผมเข้าใจครับ

ค. เธอไม่คิดถึงเพื่อน ๆ หรือถ้าย้ายไปห้อง ก นะ

น.ร. ไม่ครับ ผมไม่ค่อยสนิทกับเพื่อนในห้องครับ

ค. ทำไมละ

✓ น.ร. พวกนี้ชอบเล่นเสียงดัง เอะอะ เล่นแบบเด็ก ๆ ครับ

ค. แล้วเพื่อนสนิทของเธอละ

น.ร. เพื่อนสนิทของผมไม่อยู่โรงเรียนนี้ครับ อยู่หอครับ

ค. อย่างนั้นหรือ แล้วเธอไม่เหงาหรือ

น.ร. ผมก็ไปหาเขาบ่อย ๆ ครับ.....บางทีก็เหงา

ค. เธอไปหาเขาตอนไหนบ้าง

น.ร. ไม่แนครับ

ค. เธอเคยหนีเรียนไปหาเขาบ้างไหม

น.ร. (ก้มหน้า.....นิ่ง.....) เออ.....เออ.....บางครั้งครับ.....

แต่.....แต่ส่วนมากเขามาหาผมมากกว่า.....เออ.....เขามักมาหาผมครับ

ค. มาหาที่โรงเรียนใช่ไหม

น.ร. ครับ.....บางทีก็ที่บ้าน

ค. เวลาเขามาหาแล้วพากันไปไหน

น.ร. เออ.....ผม.....เออ.....เขา.....เออ.....ผมกับเขามักจะหนีไปเล่นบิงปองที่ฟรานนกรับ บางทีก็ไปดูพระที่วัดระฆังบาง วัดมหาธาตุบาง บางทีก็ไปดูเขาเล่นหมากรุกที่วัดโบสถ์ ไม่นานครับ บางครั้งก็ไปดูหนัง.....แต่.....แต่ผมคิดว่าผมไม่ทำให้เสียการเรียนหรอกครับ

ค. ทำไมเธอจึงคิดว่าไม่เสียการเรียนละ

น.ร. พอผมกลับบ้านผมก็ทำการบ้านพวกวิชาสำคัญ ๆ เช่น อังกฤษ เลข เรขาคณิต พวกนี้แหละครับ

ค. วิชาภาษาไทย มีความสำคัญสำหรับเธอไหม ไม่เห็นเธอเอ่ยถึง

น.ร. ผมไม่ทำหรอกครับ ไม่สำคัญ ผมเข้าใจ จะทำเมื่อไรก็ได้

ค. เธอไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทยใช่ไหม

น.ร. ครับ

ค. ขณะที่เธอหนีเรียน เธอมีความรู้สึกอย่างไร

น.ร. ผมคิดว่า คงจะไม่มีใครจับได้.....แต่.....เออ.....บางครั้งกลัวเหมือนกันครับ แต่ผมเบื่อเรียนจริง ๆ ผมเลยไม่กลัว คิดว่าถ้าจับได้ก็ยอมถูกลงโทษ

ค. เธอรู้สึกอย่างไรที่ถูกทำโทษ และถูกว่าเป็นนักเรียนหนีเรียน

น.ร. (หน้าแดง.....นิ่ง) เออ.....

ค. คุณคิดว่าเธอคงไม่สบายใจเหมือนกันใช่ไหม

น.ร. ครับ

ค. แต่ก็มีบางสิ่งบางอย่างที่ทำให้เธอกล้าหนีเรียน

น.ร. ครับ.....ผมบางทีก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าทำไมถึงหนีเรียน ก่อนโน้น ผมไม่เคยหนีเรียนเลยครับ เพิ่งจะมาหนีปีนี้แหละพอเพื่อนมาเรียก ผมมักจะต้องไปด้วยทุกครั้ง แล้วก็ไปเล่นด้วยกัน แต่การเรียนผมก็ไม่อ่อนลง ก็เหมือนเดิม ผมเลยคิดว่าไม่เป็นไร

- ค. ที่ว่าไม่เป็นไรนะ หมายความว่าอย่างไร
- น.ร. ก็ผมหนีแล้ว ผมก็กลับไปอ่านเอง ทำการบ้านส่ง ก็ไปทันเพื่อน ๆ
- ค. เรื่องที่หนีหนีโรงเรียนนี้ คุณแม่ทราบหรือยัง
- น.ร. ยังไม่ทราบครับ
- ค. ถ้าคุณแม่ทราบ คุณแม่จะรู้สึกอย่างไร
- น.ร. แม่ คงจะเสียใจมากครับ
- ค. เธอไม่กลัวคุณแม่จะเสียใจหรือ
- น.ร. (ตาแดง ๆ.....) กลัวครับ
- ค. กลัว แต่เธอก็ยังคงหนีอย่างเก่าใช่ไหม
- น.ร. (ร้องไห้.....สะอื้น.....)
- ค. (เงยบ)
- น.ร. (สะอื้น.....) เปล่าครับ (สะอื้นถี่ ๆ.....)
- (ประมาณ 15 นาที สัทธึกหยุดร้องไห้)
- ค. บอกครูได้ไหม เธอเสียใจเรื่องอะไร
- น.ร. (น้ำตาไหลอีก.....) ผมไม่อยากให้คุณแม่เสียใจครับ (สะอื้น ๆ)
- (ประมาณ 5 นาที)
- ค. เธอสบายใจพอที่จะคุยต่อหรือยัง
- น.ร. (สั่นศีรษะ)
- ค. ถ้างั้น วันนี้เราหยุดไว้แค่นี้ก่อน คราวหน้าค่อยคุยต่อดีไหม
- น.ร. (พยักหน้า)

จากการสัมภาษณ์ครั้งที่ 7

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 12 เวลา 15.00-16.00 น.

ชื่อ ค.ช.สิทธิ์ สมภาพ

ปัญหา การหนีเรียน

รายละเอียด

ค. จวนสอบแล้วนะ อ่านตำราบางหรือเปล่า

- น.ร. ผมดูทุกวันครับ ผมว่าผมจะพยายามสอบให้ได้ ๆ เพื่อปีหน้าผมจะได้อยู่ห้องเก่งบาง
จะโคสบายใจกว่านี้ ไม่เช่นนั้นเบื่อแย่เลยครับ ห้องผมเรียนชาจริง ๆ ครับ นา
เบื่อที่สุด (ถอนหายใจ)
- ค. เชอคิดว่าเชอจะทำคะแนนถึงชั้นห้อง ก. ได้ไหมละ
- น.ร. ผมว่าทำได้ครับ แต่บางทีก็ไมแนครับ พวกภาษาไทยผมแย.....ผมอ่อนจริง ๆ....
(ถอนใจ)
- ค. ทำไมจึงแยละ
- น.ร. ก็ผมทิ้งมาตลอดเลยครับ แม่ตอนหลัง ผมจะพยายามไม่หนีแต่ก็ไม่ชอบเรียนอยู่ดี
ผมคิดว่าผมคงจะสอบได้แค่ 50 เปอร์เซนต์อย่างมาก ผมจะต้องเอาวิชาอื่นมาช่วย
ไม่งั้นผมคงไม่ได้อยู่กับพวกห้อง ก. แน ๆ เลยครับ ครุคิดว่าผมจะทำได้ไหมครับ
- ค. ครุคิดว่า ถ้าเชอพยายาม เชอนาจะทำได้
- น.ร. จริงหรือครับ (ไม่ค่อยแน่ใจตัวเอง)
- ค. เชอคิดว่าเชอจะทำได้หรือเปล่าละ.....
- น.ร. ผมคิดว่าผมน่าจะทำได้ (ทำท่าคิด)..... ผมน่าจะทำได้
- ค. เชอคิดว่านาจะทำได้ แล้วเคยพยายามลองดูหรือเปล่า
- น.ร. ครับ ผมควรจะลองพยายาม (คิด.....)
- ค. ทำไมเชอถึงอยากอยู่ห้อง ก. นั่นละ
- น.ร. ผมจะได้มีโอกาสแข่งกับคนเก่ง ๆ บาง อยู่ห้องผมอย่างนี้ไม่มีความหมายเลย
มันไม่สนุก หนีเรียนหรือไม่หนีก็มีค่าเท่ากัน (หยุด.....) ผมคิดว่า.....
(หยุดคิด) เออ.....ผมคิดว่า.....(สันศรีษะนิด ๆ)
- ค. เชอคิดว่าอะไร
- น.ร. ผมคิดว่า.....(หยุดนิ่ง) ผมต้องสอบได้แน่ ๆ ครูกอยคุณะครับ ผมจะต้องเรียน
ห้องเก่งให้ได้
- ค. ถ้าเชอทำได้ จะดีทีเดียว
- น.ร. ผมก็คิดเหมือนครุ เสียแต่บางครั้งใจผมยังอดไม่ได้

ค. ที่ว่าใจผมยังอดไม่ได้สินะ หมายความว่าอย่างไร

น.ร. เวลาเพื่อนมาชวนผม ผมมักจะอดใจไม่ได้ครับ

ค. ก็หมายความว่า เคียนี่เข่งยังคงหนีเรียนเหมือนเดิม ใช่มั้ยล่ะ

น.ร. โอ๊ะ.....เปล่า.....ไม่ใช่ครับ เคียนี่เข่งหนีแล้วครับ ครูไปถามเพื่อน ๆ ในห้องผมได้เลยว่า ผมหนีหรือเปล่า.....ที่ผมว่าอดใจไม่ได้ ก็ตอนที่เพื่อนผมมาชวนแล้วผมมักจะไปกับเขา.....แต่เป็นตอนพิเศษเวลาเรียนครับ เวลาเรียนผมไม่ยอมไปควยแล้วครับ

ค. ทำไมไม่ไปในเวลาเรียนล่ะ

น.ร. ผมต้องเรียนให้ดีกว่าครับ ผมไม่อยากให้แม่เสียใจ แม่ทราบเรื่องผมหนีเรียนครับ แม่เสียใจร้องไห้ใหญ่

ค. ทำไมแม่จึงทราบล่ะ

น.ร. พี่สาวผมอยู่หน้าโรงหนังครับ กลับไปฟ้องพ่อ แม่เลยทราบเรื่องครับ

ค. (เงิบ.....)

น.ร. คุณพ่อเขี่ยผมครับ แต่ผมไม่โกรธครับ ก็ผมทำผิดจริง ๆ ผมก็ต้องถูกทำโทษ แม้จะครับ เอาแต่ร้องไห้ และห้ามไม่ให้คุณพ่อตีผม แต่พ่อก็ไม่ยอม (น้ำตาไหล) ผมสงสารแม่ครับ

ค. เธอไม่หนีเรียนเพราะสงสารแม่อย่างเดียวหรือ

น.ร. ก็มีอย่างอื่นควยครับ ความจริงพ่อตั้งใจจะส่งผมเรียนจนกว่าผมจะพอใจ ถ้าผมหนีเรียน พ่ออาจจะไม่ส่งผมก็ได้ แล้วก็ถาหนีน้อย ๆ เวลาจบ ม.ศ.3 คงจะไปสอบแข่งกับคนอื่นไม่ได้แน่ ๆ

ค. ถ้าเธอไปเที่ยวนอกเวลาเรียนบ่อย ๆ เธอจะเอาเวลาไหนมาดูหนังสือ

น.ร. ผมพยายามไปให้น้อยที่สุด และก็ไปไม่นานก็กลับครับ แม่ผมคอยเตือนผมบ่อย ๆ เออ..... ครูครับ.....มันยากเหมือนกันนะครับที่จะกลับตัว.....มันมักจะจะเผลอเรื่อยเลยครับ

ค. หมายความว่า เธอไม่สามารถบังคับใจตัวเองได้.....

น.ร. ครับ..... (นิ่ง ทำทาคิด)

ก. ทำไมเธอถึงเชื่อเพื่อนคนนั้นมากนักละ

น.ร. เราเป็นเพื่อนสนิทกันมาแต่เล็ก ๆ ครับ แต่ตอนนี้ผมก็ชักจะห่าง ๆ กับเขาแล้ว ผมบอกเขาว่า ไม่ควรหนีเรียน เขาไม่กอบพ้อใจ ผมเลยเฉย ๆ

ก. ทำไมเธอถึงไปบอกเขาว่า ไม่ควรหนีเรียน

น.ร. ก็หนีเรียนแล้ว มีแต่เรื่องไม่ดี ทำให้ใคร ๆ ยุ่งไปหมดตัวเองก็แย่ด้วย ตอนที่ผมตัดสินใจแล้วครับ จะพยายามไม่หนี

ก. เธอคิดได้อย่างนี้แล้ว พ่อแม่ก็สนใจ ตัวเธอเองก็ดี ครูก็หมดหวัง จริงไหม

น.ก. ครับ ผมให้ครูเช็คไต่เลยครับว่า เดี่ยวนี้ผมหนีอีกหรือเปล่า แล้วก็ต่อไปด้วยครับ

ก. ตอนนี้เธอมีอะไรหนักใจหรือเปล่า

น.ร. ไม่มีครับ นอกจากเรื่องสอบได้ ผมต้องพยายามให้ได้อยู่ของ ก.

ก. ครูเอาใจช่วยเธอ

น.ร. ขอบคุณครับ เออ...อาทิตย์หน้าผมจะมาขอบคุณกับครูใหม่ได้ไหมครับ

ก. ตกลง

ตัวอย่างการให้คำปรึกษาแก่ ค.ญ. จิตร มากทรัพย์

จากการสัมภาษณ์ครั้งที่ 1

วันที่ 13 ธันวาคม 2511 เวลา 12.00 - 13.00 น.

ชื่อ ค.ญ. จิตร มากทรัพย์

ปัญหา การหนีเรียน

รายละเอียด

น.ร. คุณครูคะ ครูประจำชั้นบอกให้หนีมาหาครู

ก. ออ นิ่งลงซิ เออ หนูทำอะไรนะ

- น.ร. จิตร คะ
- ก. อยู่ห้อง บ.ก. 1 ข. ไซไซใหม่
- น.ร. ไซคะ
- ก. หนูทราบไหมว่าครูประจำชั้นให้หนูมาหาครูทำไม
- น.ร. ไม่ทราบคะ...เออ...หนูทำอะไรผิดหรือคะ
- ก. ทำไมหนูถึงคิดว่าหนูทำอะไรผิดล่ะ
- น.ร. เออ...หนูไม่แน่ใจคะ
- ก. ไม่แน่ใจเรื่องอะไร
- น.ร. คือว่า...เอ...เออ... (นิ่งไปสักครู)...
เออ...หนูคิดว่าครูคงรู้เรื่องหนู... (นิ่ง)
- ก. หนูคิดว่าครูทราบเรื่องอะไรของหนูล่ะ
- น.ร. เออ...ครูรู้เรื่องเกี่ยวกับหนูมากไหมคะ
- ก. ครูก็ทราบเรื่องหนูบ้างเหมือนกัน
- น.ร. ครูทราบเรื่องหนูเออ...เออ...เรื่องหนูไม่มาโรงเรียนไซไซใหม่คะ
- ก. ครูทราบมานานแล้วว่าหนูไม่มาโรงเรียนแถมไม่มีใบลาด้วย...
- น.ร. เออ... (ก้มหน้า...ตาซักแดง ๆ)...ครูคงคิดว่าหนูเกเร
แต่หนูมีความจำเป็นจริง ๆ คะ ครูคงไม่เชื่อ...
- ก. ทำไมจึงคิดว่าครูไม่เชื่อ
- น.ร. หนูไม่อยากเล่า ถ้าหนูเล่าแล้วคงไม่มีใครเชื่อ
- ก. ทำไมเขาไม่เชื่อหนูล่ะ
- น.ร. หนูเคยเล่าเรื่องหนูให้ฟัง
- ก. แล้วเขาบอกหนูว่าเขาไม่เชื่อ...
- น.ร. เปลาคะ แต่เขาทำหน้าเหมือนไม่เชื่อหนู

- ค. รู้สึกว่าหนูกังวลใจกลัวว่าจะไม่มีใครเชื่อ จริงไหม
- น.ร. เออ.....ครูคะ.....ครูจะเชื่อหนูหรือคะ
- ค. ขึ้นอยู่กับตัวหนูเอง ถ้าต้องการจะเล่า แต่ถายังไม่อยากเล่าก็ไม่ตองเล่า
- น.ร. (นิ่ง.....ประมาณ 5 นาที) เออ.....ครูคะ.....ตกลงคะ
 หนูจะเล่าให้ครูฟัง (ตาแดง ๆ.....หยุดนิ่งไปพักใหญ่) ตอนที่หนูไม่มาโรงเรียน
 ตั้งหลายวันนั้น หนูไม่ได้ไปไหนหรอกคะหนูอยู่แต่ในบ้านจริง ๆ ตอนนั้นคุณย่าไม่อยู่
 ย่าไปหาคุณอาที่มหาชัย ไปตั้งหลายวันก็ไม่กลับ เงินที่ให้หนูทั้งหมด หนูกลัวคะ
 หนูต้องอยู่กับบ้าน เฝ้าบ้านไว้อย่างนั้นแหละ บางทีก็นั่งร้องไห้ เพราะไม่มีชาว
 ทานคะ (ร้องไห้.....)
- ค. ตอนที่คุณย่าไปมหาชัย คุณย่าบอกหรือเปล่านั้นจะไปกี่วัน
- น.ร. คุณย่าวาไป 2-3 วันก็กลับ
- ค. อืม.....
- น.ร. คุณย่าให้เงินไว้ 35 บาท แต่พอหนูมาโรงเรียนวันแรก กลับไปเงินหายหมดคะ
 หนูไม่ทราบจะทำอย่างไรดี เลยอยู่เฝ้าบ้าน
- ค. ทำไมจึงหายละ
- น.ร. ไม่ทราบคะ หนูเก็บไว้ใต้หมอนหนังสือ
- ค. เวลาหนูมาโรงเรียนปิดประตูบ้านหรือเปล่า
- น.ร. ปิดคะ แตก้เข้าไปได้ กุญแจมันเหมือน ๆ กันกับบ้านคุณลุง
- ค. หนูคิดว่าเงินหายไปได้อย่างไร
- น.ร. คงมีคนเข้าไปลักเอาไปคะ
- ค. ทำไมหนูไม่บอกให้คุณลุงทราบ คุณลุงจะได้ช่วยหนู
- น.ร. ไม่คะ หนูไม่กล้าบอก คุณลุงต้องว่าหนูแค้น ๆ เลย แล้วคุณป้าก็ต้องสมน้ำหน้า
 หนู หนูยอมอดดีกว่าคะ
- ค. หนูมีคุณอาอีกคนไหม

- น.ร. คะ แทะหนูไม่กลากวนคุณอา คุณอาดีต่อหนูและคุณยามาก ตอนคุณยาไม่อยู่
 ตอนเป็นคุณอา ก็มาหาหนู และทำอาหารมาให้ แทะหนูไม่กลาบอกเรื่องเงินหายคะ
 หนูไม่ต้องการเป็นหนี้ใครๆใคร นอกจากคุณยา หนูยอมอดดีกว่า
- ค. แล้วทำไมไม่มาหาพวกครูบ้าง
- น.ร. (นิ่ง.....) หนูไม่กลาบอกคุณครู และเกรงว่าครูคงไม่เชื่อ
- ค. ทำไมหนูจึงคิดอย่างนั้น
- น.ร. หนูคิดว่า ไม่มีใครรักหนูหรอกคะ นอกจากคุณยา
- ค. หนูคิดอย่างนั้นหรือ
- น.ร. คะ คุณพ่อของหนูเองสิคะ พ่อหนูแท้ ๆ ยังไม่เคยเลี้ยงดูหนูเลย
 พ่อไม่เคยสนใจหนูเลย ว่าหนูจะลำบากแค่ไหน ขนาดหนูไปหาพ่อถึงบ้าน
 พ่อยังไม่ทักใจเลย พ่อทำเฉย ๆ ไม่ว่าหนูจะไปหรือจะอยู่ หนูน้อยใจและเสียใจมาก
 ที่สุด เคี้ยวนี้หนูไม่ไปหาพ่ออีกแล้วคะ พ่อทำเหมือนหนูไม่ใช่ลูกของพ่อ ไปหาพ่อ
 ที่ไรกลับบ้านต้องร้องไห้ทุกครั้งเลยคะ คุณแม่เสียอีก ยังมาเย็บมหนูบ้าง เอา
 เงินมาให้คุณยาทุกเดือนเลยคะ พ่อหนูใจดำที่สุด หนูไม่อยากจะพูดถึงพ่อหนูเกลียด
 พ่อคะ (น้ำตาไหลพราก.....พยายามกลั้นสะอื้น ๆ สะอื้นแรง ๆ)
- ค. (นิ่ง.....) (ประมาณ 15 นาที จิตรค่อยสบายใจขึ้น)
- น.ร. ครูคะ หนูนี้ไซ่ร้ายจริง ๆ นะคะ มีพ่อก็เหมือนไม่มี บางทีคิด ๆ ไปอยากตาย
 จังคะ หนูเกิดมาทำไมก็ไม่รู้ เกิดมาให้ลำบากทำให้คุณยาต้องลำบาก เกิดมา
 ให้คนเหยียดหยามดูหมิ่น หนูเกลียดพ่อจริง ๆ ค่ะถ้าพ่อตายไป ยังดีกว่าอยู่อย่างนี้
 หนูจะไ้คิดว่าหนูไม่มีพ่อเพราะพ่อตาย แต่หนูไม่มีพ่อ เพราะพ่อทิ้งหนูไป (สะอื้น
) หนูต้องร้องไห้ทุกครั้งทีพูดถึงพ่อคะ (ร้องไห้.....(สะอื้น ๆ)
- ค. (นิ่ง.....) (ปล่อยให้จิตรไ้ระบายอารมณ์เต็มที่.....ประมาณ 5 นาที)

น.ร. คือหนูมีคุณยายคอยเลี้ยงดูนะคะ ไม่เช่นนั้นหนูอาจจะเป็นขอทานไปแล้ว แล้วอีก
 อย่างหนึ่งหนูยังเรียนดีกว่าลูกคุณลุง ถ้าหนูเรียนไม่ดีพวกคุณป้ากับลุง ๆ แก๊งว่า
 หนูทุกวัน แต่บางทีหนูก็เบื่อการเรียน ไม่ทราบว่าหนูจะเรียนทำไม อยากจะปล่อย
 ตามสบาย แต่บางครั้งหนูก็ส่งสารบา ย่าแก่มากแล้ว หนูควรจะเป็นคนเลี้ยงดู
 ย่าบ้าง พ่อหนูก็มาก ๆ หนูก็ปวดศีรษะ ไม่อยากทำอะไร อยากจะนอนอยู่กับ
 บานเพานั้น หนูเหมือนตัวคนเดียวในโลก.....

ก. หนูยังมีคุณยาย คุณแม่ และคุณอาที่รักหนู แล้วยังมีพวกครูกับเพื่อน ๆ ที่หวังที่
 คอหนูอีก

น.ร. (ร้องไห้) หนูไม่คิดหรอกคะ หนูคิดเสมอว่า ลักวันหนึ่งหนูต้องอยู่คนเดียวแน่ ๆ
 (สะอื้น ๆ).....

ก. ครูคงคิดว่าหนูเหมือนคนบ้าใช่ไหมคะ พูดยไปร้องไห้ แต่หนูน้อยใจจริง ๆ คะ
 มีคนหลายคนที่อยู่ในสภาพคล้ายหนูและมีความรู้สึกในทำนองเดียวกับหนู

น.ร. (พยักหน้า) หนูก็ทราบเหมือนกัน แต่ก็อดไม่ได้ที่จะคิด

ก. ถ้าหนูจะคิดบ้าง ก็เป็นสิ่งธรรมดา

น.ร. (พยักหน้า)

ก. การที่มีคุณยายคอยเลี้ยงดูนั้น นับว่าหนูยังโชคดีกว่าเด็กอื่น ๆ อีกมากมายนะ

น.ร. คะ แต่หนูน่าจะดีกว่านี้ (นิ่ง.....ทำท่าคิด)

(เสียงระฆังเขาเรียน)

ครูคะ หนูขอไปเรียนก่อน วันหลังหนูจะมาคุยกับครูอีกได้ไหมคะ

ก. หนูนี้วันมาซี

น.ร. (ยิ้ม) ขอคุณคะ

ก. เคี้ยวบ้วนทิ้งให้เรื่องคงพออีกหรือเปล่า

น.ร. (หัวเราะ) ไม่ร้องแล้วกะ (ยิ้มอวย ๆ)...คุณครูกะถ้าหนูมีเรื่องไม่สบายใจ
หันมาหาครูอีกได้ไหมกะ

ก. ได้สิ

น.ร. ตอนนั้นสบายใจแล้วกะ หนูคงไม่ต้องมาหาครูอีกนาน

ก. เมื่อมีอะไรก็มาหาครูได้นะ ไม่ต้องเกรงใจ ครูก็ใจที่หนูสบายใจขึ้นกว่าเก่า

น.ร. ขอบคุณกะ

ต่อไปนี้จะเป็นตัวอย่งกรรมวิธีที่ใช้อย่างตอนของการให้คำปรึกษา

การสะท้อนความรู้สึก

น.ร. เออ...แหม...มันพดยากครับ ตั้งหลายอย่าง ผม...ผมก็บอกไม่ถูก ผมไม่ทราบจะ
พูดอย่างไรดี ขึ้นต้นไม่ถูกครับ

ก. เขอรู้สึกก็อดใจที่จะต้องเล่าเรื่องส่วนตัวของเธอเอง...

การรับรอง

น.ร. ครับ...แต่...เออ...มันอย่างนี้ครับ...ผมไม่ชอบห้องของผมเลย ผมเบื่อครับ

ก. อ้อ...

การให้ความกระจ่าง

น.ร. ผมพยายามไปให้น้อยที่สุด และก็ไปไม่นานก็กลับ แม่ผมคอยเตือนผมบ่อย ๆ เออ...ครูครับ
...มันยากเหมือนกันนะครับที่จะกลับตัว...มันมักจะเผลอเรื่อยเลยครับ

ก. หมายความว่าเธอไม่สามารถบังคับใจตัวเองได้...

น.ร. ครับ...(นิ่ง ทำท่าคิด)

การนั่งเงียบ

น.ร. พี่สาวผมอยู่หน้าโรงหนังครับ กลับไปฟ้องพ่อ แม่เลยทราบเรื่องครับ

ก. (เงียบ...)

น.ร. คุณพ่อเขียนผมครับ แต่ผมไม่โกรธครับก็ผมทำผิดจริง ผมก็ต้องถูกลงโทษ แม่ครับ เอาแต่
ร้องไห้ และห้ามไม่ให้คุณพ่อตีผม แต่พ่อไม่ยอม (น้ำตาไหล) ผมสงสารแม่ครับ

การให้ข้อเสนอแนะ

น.ร. ครูครับ ถ้าผมจะขอขายทองจะได้หรือเปล่าครับ

ค. เวลานั้นก็เข้าเทอม 3 แล้ว ถ้าเรอย้ายทองตอนนี้ก็จะทำให้ครูอีกหลาย ๆ คนวุ่นไปหมด มันเกี่ยวกับเรื่องคะแนนต่าง ๆ สมุดประจำชั้น สมุดบัญชีเรียกชื่อ และงานอย่างอื่นอีก

การเห็นชอบ

ค. ทำไมเธอถึงไปบอกเขาว่าไม่ควรหนีเรียน

น.ร. ก็หนีไปแล้วมีแต่เรื่องไม่ดี ทำให้ใคร ๆ ยุ่งไปหมด ตัวเองก็แสบด้วย ตอนนั้นผมตัดใจแล้วครับ จะพยายามไม่หนี

ค. เธอคิดได้อย่างนี้คิดแล้ว พอแม่ก็สนใจ ตัวเธอเองก็คิด ครูก็หมดห่วง จริงไหม

ตัวอย่าง Illustration-impersonal

ค. เธอคิดอย่างไร เกี่ยวกับเรื่องนี้

น.ร. ผมไม่ทราบจะทำอย่างไรดี

ค. ครูเคยรู้จักคน ๆ หนึ่งทีตกอยู่ในสถานการณ์คล้าย ๆ เธอ เขาแก้ปัญหาด้วยวิธีที่เข้าไปปรึกษากับครูประจำชั้น ซึ่งเป็นคนที่เขารักและไว้วางใจมากที่สุด และ...

ตัวอย่าง Probing

น.ร. ครูวิทยาสถาuctorไม่ชอบผมครับ

ค. ทำไมล่ะ

น.ร. ครูว่าผมไม่ตั้งใจเรียน

ค. แล้วจริงหรือเปล่า

น.ร. ครับ

ค. ทำไมจึงไม่ตั้งใจเรียน

ตัวอย่าง Incomplete Thought

น.ร. ผมอยู่ในกลุ่มนั้น เลยต้องไปกับพวกเขา ผมไม่ทราบจะทำอย่างไรดี

ค. เธอรู้สึกว่าการไม่ได้อยู่ในกลุ่มนั้น เธอคง....

น.ร. เออ...ผมคงจะไม่ต้องหนีเรียน เวลาผมอยู่กับพวกเขา ผมทำอะไรผิดจากพวกเขา นานักก็ไม่ได้

รายงานผลการศึกษาของแต่ละกรณี

สำหรับบทที่ 4 นี้ ผู้เขียนจะรายงานผลของการศึกษา โดยแยกเป็นรายกรณี เพื่อสะดวกในการอ่านและการเข้าใจ และเป็นการรายงานอย่างย่อ ๆ ที่ได้สรุปจากรายงานต่าง ๆ ส่วนรายละเอียดนั้นอ่านได้จาก ภาคผนวก

1.00 กรณีของเด็กชายสิทธิ สมภพ

1.10 สรุปผลการศึกษา ซึ่งได้จากการศึกษารายงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนไคแก สมุคบัญญัติเรียกชื่อประจำชั้นเรียน สมุคประจำชั้น การเขียน รายงานด้วยตนเอง ค. 2 ก. อักษรประวัติ สังคมมิติ การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ ค.ช.สิทธิ และการสังเกตพฤติกรรมของ ค.ช.สิทธิ

1.11 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว สิทธิเป็นบุตรคนที่ 5 ในจำนวน 6 คนของบิดามารดา ขณะนี้อายุ 16 ปี บิดามีอาชีพเป็นจีนแล้ (หมอจีน) มารดาทำการค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่บ้านโดยการขายพวกผลไม้ทอง ข้าวสาร มะพร้าวและของชำอื่น ๆ บ้าน บิดามีลักษณะเป็นคนได้รับการศึกษาคือ ทำทางคอนข้างคู้ ถืออำนาจตนเป็นใหญ่ มารดาเป็นคนอ่อนโยน พูดจาเรียบร้อย อ่อนไหว บ้านที่อยู่เป็นตึกแถวสองชั้นคู้หา เกี่ยวอยู่ใกล้ตลาดแต่ไม่ถึงกับจอแจ ฐานะของครอบครัวจัดอยู่ในระดับพอกินพอใช้ โดยที่สมาชิกของครอบครัวทุกคนต้องช่วยกันทำงาน เมื่อเล็กสิทธิเป็นเด็กที่วุ่นนอนสง่างาม มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย มีการเรียนรู้เร็วมาก จึงเป็นที่รักใคร่ของบิดามารดามาก

1.12 ประวัติการเรียน อายุ 7 ขวบเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดวิเศษการ จบชั้นประถมปีที่ 4 แล้วสอบเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนวัดอมรินทราราม และจบชั้นประถมปีที่ 7 ที่นั่น มาสอบเข้าโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ผลการเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 7 อยู่ในระดับดีมาตลอด และอยู่ในจำพวกแนวหน้าของห้องอีกด้วย

1.13 สุขภาพ เป็นคนแข็งแรง แท้คอนขาบวมเมื่อเทียบกับเด็กหนุ่ม ส่วนสูงระดับเดียวกัน จึงแลดูเป็นคนแขนขายาว ฝ่ามือหยาวหนาผิดปกติ (เนื่องจากต้อง ปอกมะพร้าวทุกวัน) ทำทางเป็นคนว่องไว กระฉับกระเฉง

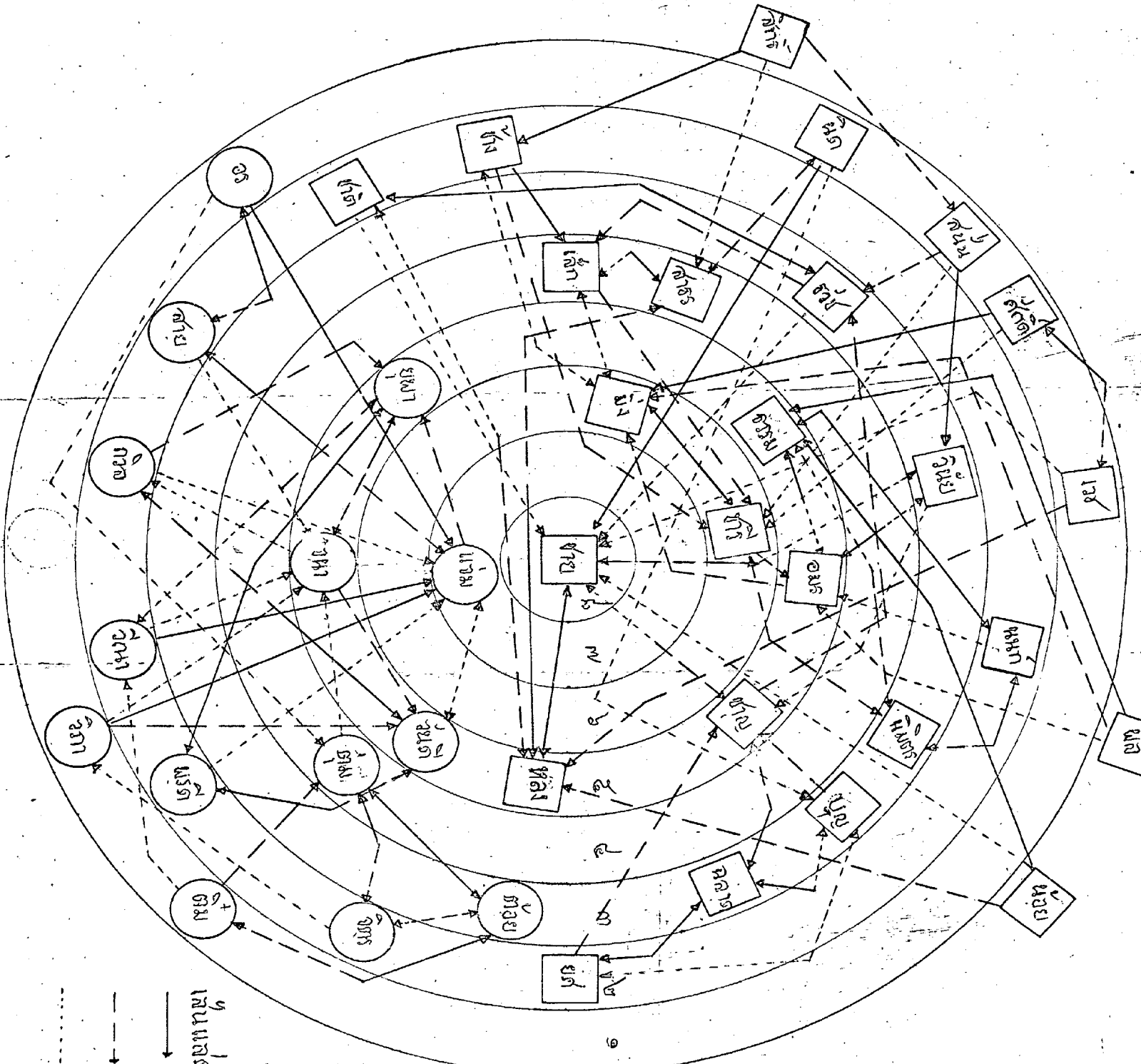
1.14 ลักษณะอารมณ์และจิตใจ เป็นคนขี้มง่าย สีสันารารังอยู่เสมอ
ใจเย็น แต่ค่อนข้างใจน้อย อ่อนไหว และกระทบกระเทือนง่าย มีความรักมารดามาก
ชอบเด็กเล็ก ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก

1.15 ทศนคติที่มีต่อตนเองและชีวิต สิทธิมีความรู้สึกว่ ชีวิตคนเรานั้นสั้นมาก จึงสมควรที่จะต้องรีบทำทุกขงความสุข สนุกสนานไว้ มองเห็นโลกภายนอก
โรงเรียนเป็นโลกที่นาศึกษา และคิดว่าตนจะเรียนเท่าที่จำเป็นคือเรียนให้มีอาชีพสักอย่าง
หนึ่งไว้ และควรจะเป็นอาชีพที่สามารถหารายได้ไ้มากเพื่อตนจะได้ไม่ต้องลำบากมากนัก
ขณะเดียวกันก็ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนที่โรงเรียน มีความคิดว่า วิชาที่เรียนใน
โรงเรียนเป็นสิ่งง่าย ๆ ไม่มีประโยชน์ต่อตัวเขา

1.16 ค่านังคม จากแผนผังสังคมมิติ จะเห็นได้ว่า ค.ช.สิทธิ
เป็นคนที่ไม่มีเพื่อนในห้องเรียนเลย เนื่องจากไม่มี เสนแสดงความรักในการเลือกคนที่รัก
และไว้วางใจที่สุดมาสู่ตัวเขา จัคว่า ค.ช.สิทธิ เป็นบุคคลที่โดดเดี่ยวเมื่ออยู่ในห้องเรียน
เป็นคนที่มปัญหาทางสังคม ไม่อาจปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้

[illegible]

ภาพ ๑ แผนผังภูมิทัศน์ของ ด.ช. สักดิ์ สัมภพ และ ด.ญ. จิตรา มากทรัพย์

๙
เส้นแสดงความเป็น
————→ เส้น
————→ เส้น
————→ เส้น
————→ เส้น

๖. กิ่งกลม — วงกลม
 ๗. กิ่งแบน — วงแบน

1.20 สมมุติฐานแห่งปัญหาของ ค.ช.สิทธิ์ สมภพ

1.21 ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนในโรงเรียน

1.22 มีความสามารถในการเรียนมากกว่าเพื่อน ๆ ในห้องเดียวกัน จึงทำให้เบื่อการเรียนร่วมกับเพื่อนในห้องนั้น

1.30 ความช่วยเหลือที่ให้แก่เด็กชายสิทธิ์ สมภพ

1.31 ขอความร่วมมือจากครูปกครองให้ช่วยดูแลเด็กเพื่อนสิทธิ์ไม่ให้ขาดเรียนโดยไม่จำเป็น หากมีสิ่งผิดปกติแจ้งโรงเรียนด้วย

1.32 ทำการให้คำปรึกษาแก่สิทธิ์ ซึ่งรวมทั้งหมด 9 ครั้งสิทธิ์ได้มาพบผู้เขียนทุกครั้งตามกำหนด ไม่เคยผิดนัดเลย และจากการให้คำปรึกษาพบว่า นอกจากปัญหาดังกล่าวในข้อ 1.20 แล้ว สิทธิ์ยังมีปัญหาอื่น ๆ อีกคือ

ก. ปัญหาทางสังคม ไม่สามารถจะปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้

ข. ปัญหาไม่พอใจสถานะของตนที่เป็นอยู่

หลังจากการให้คำปรึกษา 9 ครั้ง สิทธิ์มีการปรับตัวที่ดีขึ้น ยอมรับความจริงว่าตนไม่อาจจะย้ายห้องเรียนในปีการศึกษานี้ได้

1.40 การติดตามผล หลังจากการให้คำปรึกษาแล้ว ผลการสอบได้ปรากฏว่า ค.ช.สิทธิ์มีโอกาสเรียนในห้องนักเรียนเก่งตามที่ตั้งใจ และไม่หนีเรียนอีกเลย ซึ่งจากพฤติกรรมที่ ค.ช.สิทธิ์แสดงออกนี้ ทำให้เห็นว่า ค.ช.สิทธิ์ได้มีการปรับตัวที่ดีกว่าเดิม สามารถมองเห็นปัญหาของตนและแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ดีพอใช้ และครูประจำชั้นใหม่ได้เล่าว่า เคียวนี ค.ช.สิทธิ์ เป็นเด็กที่ขยันเรียน และไม่เคยหนีเรียนเลย จึงอาจกล่าวได้ว่าการให้คำปรึกษาที่ให้แก่ ค.ช.สิทธิ์นั้นบังเกิดผลในชั้นดีพอใช้

2.00 กรณีเด็กหญิงจิตร มากทรัพย์

2.10 สรุปผลการศึกษา ซึ่งได้จากการศึกษารายงานต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ ค.ญ.จิตร มากทรัพย์คือ สมุคบัญญัติเรียกชื่อ สมุคประจำชั้น การเขียนรายงานด้วยตนเอง ท. 2 ก. อุตชีวประวัติ สังคมมิติ การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ ค.ญ.จิตร และการสังเกตพฤติกรรมของ ค.ญ.จิตร

2.11 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว จิตรเป็นบุตรคนเดียวของบิดา มารดาและบิดามารดาหย่ากันตั้งแต่จิตรอายุ 3 เดือน บิดาแต่งงานใหม่พอจิตรอายุ 8 เดือน มารดาแต่งงานใหม่ บิดาของจิตรมีอาชีพรับจ้างและไม่มีบุตรใหม่ ส่วนมารดาของจิตร ภายหลังของเล็ก ๆ น้อย ๆ มีบุตรกับสามีใหม่ 4 คน จิตรอยู่ในความดูแลของยามาตั้งแต่มารดา แต่งงานใหม่ โดยได้รับเงินเลี้ยงดูจากมารดาเป็นประจำ ส่วนบิดานั้นไม่เคยส่งเสียเลย บ้านที่อาศัยเป็นบ้านพักของพนักงานรถไฟ เป็นบ้านไถ่ถอนสูงมีห้อง 1 ห้อง จิตรมีลุงเป็น ผู้ปกครอง แต่ลุงไม่ได้ให้ความสนใจแก่จิตรเลย มีเตยอาเท่านั้นเป็นผู้ดูแลอุปการะ และมีอา อีกคนที่คอยช่วยเหลือจนเจอบ้าง จิตรไม่ถูกกักกับครอบครัวของลุง จึงทำให้ไม่ได้พบกับใคร นอกจากยา จิตรได้รับความรักและสงสารจากยามาก จนบางครั้งเข้าลักษณะตามใจมาก เกินไป

2.12 ประวัติการเรียน จิตรเข้าเรียนอนุบาลที่โรงเรียนสุนทรบารุง ราษฎร์ แล้วย้ายไปเรียนชั้นประถมปีที่ 1-4 ที่โรงเรียนวัดวิเศษการ จากนั้นสอบเข้าเรียน ต่อที่โรงเรียนวัดอมรินทราราม จนกระทั่งจบชั้น ป.7 แล้วจึงมาสอบเข้าโรงเรียนสุวรรณา รามวิทยาคม จิตรมีประวัติการเรียนดีมาตั้งแต่เล็ก โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา

2.13 สุขภาพ จิตรมีรูปร่างใหญ่กว่าเพื่อนในรุ่นเดียวกัน มีน้ำหนัก ค่อนข้างมาก ทำให้ดูเป็นคนอูยอวย จากคำบอกเล่าของจิตรบอกว่า ตนมีโรคความดันโลหิต สูง เป็นโรคหัวใจเล็กน้อย และปวดศีรษะบ่อย ๆ แต่คำบอกเล่าของยายบอกว่า จิตรเป็นเด็ก แข็งแรงเลี้ยงง่ายมาแต่เล็ก เคยไปตรวจที่โรงพยาบาลศิริราช แต่แพทย์บอกว่าไม่ได้เป็น โรคอะไร จิตรเป็นคนรับประทานอาหารจุ โดยเฉพาะเวลาที่มีอาหารที่ถูกใจ ไม่เคยเจ็บ บ่อยมาก นอกจากปวดศีรษะตัวร้อน ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ

2.14 ลักษณะอารมณ์และจิตใจ เป็นคนโกธาง่ายหายเร็ว พุทจา เปิดเผย ใจน้อย เมื่อคนอื่นไม่สนใจตน มีอาการเศร้าซึมเป็นประจำ ซึ่งส่งสาร เอื้อเพื่อ อีจนาคนที่มีความสุข ข้างคุดเมื่อจิตใจสบาย ต้องการให้คนอื่นเอาใจตน

2.15 ทศนคติที่มีต่อตนเองและชีวิต จิตรมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนเกินของครอบครัว ตัวเขาเป็นคนที่ไม่มีค่า ไม่มีใครสนใจรักใคร ไม่เป็นที่ปรารถนาของบิดามารดา ผิดกับเด็กอื่นที่มีบิดามารดาเอาใจใส่ มีความรู้สึกว่าโลกนี้โหดร้ายต่อตนมาก และรู้สึกว่าตนไม่ได้รับความยุติธรรมเลย มองโลกในแง่ร้ายและเป็นศัตรูต่อตัวเขาตลอดเวลา มีความคิดว่า ตนเป็นที่พึ่งของตนอยู่เสมอ คิดที่จะพยายามให้มีอาชีพสักอย่างหนึ่งเพื่อเป็นหลักของชีวิต

2.16 ค่านิยม จากแผนสังคมมิติ¹ แสดงให้เห็นว่า จิตรและเพื่อนอื่นสองคน จับกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ (Clique) จากกลุ่มใหญ่ภายในห้องเรียน ในกลุ่มเล็กนี้แต่ละคนรักและไว้วางใจซึ่งกันและกัน จากเส้นแสดงความพอใจนั้น จิตรได้รับเลือกเป็นอันดับสองและสามซึ่งแสดงว่า จิตรยังไม่มีเพื่อนที่ไว้วางใจเขาอย่างแท้จริง และไม่ได้คิดถึงเขาขึ้นที่ที่ต้องการความช่วยเหลือ อย่างไรก็ตาม จิตรยังมีเพื่อนสนิทของตนภายในห้องไม่ถึงกับเป็นคนไร้อุปการะเลยทีเดียว

2.20 สมมติฐานแห่งปัญหาของ ค.ญ.จิตร มากทรัพย์

2.21 ขาดความรักจากบิดามารดา 7

2.22 มองโลกในแง่ร้าย

2.23 มีความเชื่อว่าไม่มีใครรักเขาจริง 7

2.24 มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนักของตนเล็กน้อย

2.30 ความช่วยเหลือให้แก่เด็กหญิงจิตร มากทรัพย์

เนื่องจากจิตรมีปัญหาทางอารมณ์มาก ผู้เขียนจึงมุ่งในการให้ความช่วยเหลือโดยวิธีการให้คำปรึกษา เพื่อให้จิตรแก้ปัญหาของตน เพราะไม่อาจจะมีใครแก้ไขให้ได้ นอกจากตัวเขาเอง โดยพยายามช่วยให้จิตรเข้าใจในปัญหาของตน ให้อยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นกับชีวิตของเขา เนื่องจากว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่แก้ไขไม่ได้ นอกจากการยอมรับและพยายามปรับจิตใจของตน ให้เข้ากับมันให้ได้ จึงจะทำให้ตนมีความสุข

¹ เนื่องจาก ค.ญ.จิตร มากทรัพย์ เรียนห้องเดียวกันกับ ค.ช.สิทธิ์ สมภพ จึงใช้แผนสังคมมิติอันเดียวกันกับ ค.ช.สิทธิ์ สมภพ

และสิ่งที่ผู้เขียนได้พยายามคือ/ให้จิตรนึกถึงเรื่องของอนาคตให้มากที่สุด และอย่าไปคิดถึงอดีตมากนัก เพื่อจะไ้ทำให้มีกำลังใจในการต่อสู้มากขึ้น/ภายหลังจากการให้คำปรึกษาเพียง 6 ครั้ง จิตรมีการปรับตัวที่ดีมากอย่างไม่น่าเชื่อ

2.40 การติดตามผล ตั้งแต่เริ่มให้คำปรึกษาแก่ ค.ญ.จิตร ปรากฏว่า ค.ญ.จิตร มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ซึ่งเห็นได้จากหน้าตาที่ยิ้มแย้มสนุกสนานกับเพื่อน ๆ ไม่เคยขาดเรียน/ เว้นแต่เคยป่วยเป็นไข้หวัดและหยุดเรียน 2 วัน และลงเรียนในชั่วโมงพลศึกษาทุกครั้ง ไม่เคยพูดถึงปัญหาเรื่องน้ำหนักตัว ทั้งยังไม่พูดถึงเรื่องการปวดศีรษะเป็นประจำชั้นใหม่เลวๆ/เด็กคนนี้มี การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นทุกด้าน ² จนนับได้ว่าเป็นนักเรียนตัวอย่างคนหนึ่งของห้องเรียน รู้จักมองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจและเชื่อในความจริงใจของคนอื่นมากขึ้น/ซึ่งเห็นได้จากการที่จิตรมักจะระบายความคับอกคับใจของตนให้ครูฟังเสมอ อารมณ์น้อยใจจนาลดลงมากจนเกือบไม่ปรากฏให้เห็นเลย และยังมี ความมั่นใจและขยันหมั่นเพียรที่ดีอีกด้วย

3.00 กรณีของเด็กชาย นพ สายชม

3.10 สรุปผลการศึกษา ซึ่งได้จากการศึกษารายงานบัญชีเรียกชื่อ สมุด ประจำชั้น การเขียนรายงานด้วยตนเอง ค. 2 ก. อัครชีวประวัติ สังคมมิติ การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน และการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

3.11 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว นพเป็นบุตรคนสุดท้ายของครอบครัวที่มีบุตรทั้งหมด 5 คน บิดาเป็นข้าราชการบำนาญ มารดาเป็นแม่บ้านและรับงานประดิษฐ์บางอย่างมาทำเช่น ของชำร่วยต่าง ๆ พี่ ๆ มีอาชีพแล้ว 3 คน นอกจากพี่คนเล็กที่สุดที่ยังเรียนอยู่ ฐานะของครอบครัวจัดอยู่ในระดับพอกินพอใช้ของประหยัดเล็กน้อย บ้านที่อาศัยเป็นของตนเอง เป็นบ้านไม้ชั้นเดียว ใต้ถุนสูง มีห้องนอน 2 ห้อง ซึ่งเป็นของนพ กับพ่อและแม่ห้องหนึ่ง ส่วนอีกห้องหนึ่งเป็นของพี่สาว 2 คน บ้านของนพอยู่ใกล้ตลาดและมีลักษณะจอแจมาก ตั้งแต่ก่อนเที่ยงถึงเย็น เพราะมีพ่อค้าแม่ค้ามาขายของอยู่หน้าบ้านของนพ เนื่องจากนพเป็นบุตรคนสุดท้อง จึงเป็นที่รักใคร่ของบิดามารดาของพี่ ๆ มากจนถึงขั้นตามใจนพมาก ในบางครั้ง สำหรับครอบครัวของนพนับว่าเป็นครอบครัวที่สมาชิกได้รับการศึกษาที่ทุกคน

² รายงานพัฒนาการของ ค.ญ.จิตร มากทรัพย์ ในภาคผนวก

3.12 ประวัติการเรียน อายุ 6 ขวบเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนแสงศึกษาจนจบประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เรียนต่อที่โรงเรียนสามัญทวีธาภิเศกจนจบประถมศึกษาปีที่ 7 แล้วสอบเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม เมื่อเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษานั้น นพมีประวัติการเรียนที่ดี แต่พอเข้าเรียนในโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคมการเรียนเริ่มต่ำลง ปกติพสนใจวิชาภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์มากกว่าวิชาอื่น ๆ

3.13 สุขภาพ นพมีรูปร่างที่สูงเกือบบเป็นคนสูงสุดของห้องเรียน แต่พาทางไม่หนักมัน ปกติเป็นคนแข็งแรง ไม่เจ็บป่วย ไม่มีอาการผิดปกติอย่างอื่นนอกจาก สายตาสั้น ดวงมัวแว่นตาอยู่ตลอดเวลา

3.14 ลักษณะอารมณ์และจิตใจ ได้รับการตามใจและเอาใจมามาก ถือความเห็นตนเป็นใหญ่เมื่ออยู่ในหมู่เพื่อน แต่พอเข้ากลุ่มเพื่อนกลับเป็นคนตามใจคนอื่น ไม่มีความคิดเป็นของตนเองมากนัก ชี้แจงใจ กลัวเพื่อนโกรธ เอาใจเพื่อนมากเห็นเพื่อนมีความสำคัญมากกว่าสิ่งอื่น ๆ อารมณ์ร้อนในบางขณะ

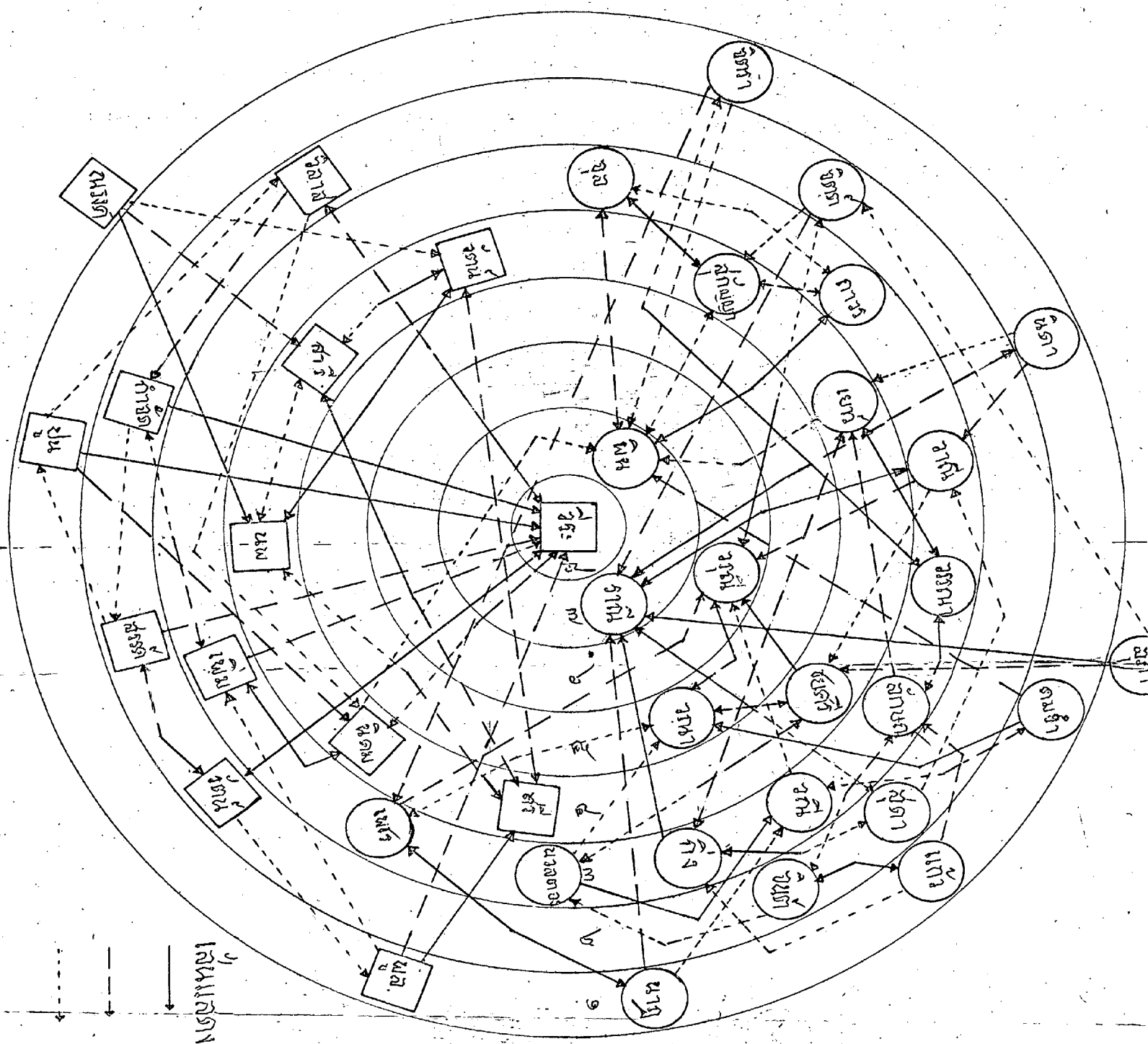
3.15 ทักษะที่มีต่อตนเองและชีวิต นพมีความคิดว่าตนมีความสำคัญต่อครอบครัวมาก และทุกคนในครอบครัวควรจะต้องเอาใจเขาไม่คอยคิดถึงอนาคต แต่จะคิดอะไรง่าย ๆ แบบเฉพาหน้า ไม่สนใจความรู้สึกของบุคคลอื่น โดยคิดว่าสิ่งที่ตนทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว มีความคิดว่าตนเป็นบุคคลที่ฉลาด มักจะพูดเสียง ๆ เพื่อเอาตัวรอด แต่ก็ยังเห็นความซื่อสัตย์เป็นสิ่งสำคัญ และมีความคิดว่าการกระทำของตน (หนีเรียน) ไม่ใช่สิ่งร้ายแรง เป็นของธรรมดา ทั้งยังไม่เกิดผลเสียอีกด้วย นพมองชีวิตอย่างแคบ ๆ ไม่ยอมมองไกลหรือแบบกว้างเลย เอาแต่ความสุขเฉพาะหน้าไปวัน ๆ เท่านั้น ปล่อยอนาคตไปตามชะตากรรม โดยไม่พยายามบังคับตัวเองเลย และมีความคิดว่า บิดามารดาจะเป็นผู้จัดการกับชีวิตของตนอยู่ตลอดเวลา

3.16 ค่านิยม ซึ่งได้จากแผนสังคมมีค่านิยมนี้ แสดงให้เห็นว่า นพเป็นคนที่มีเพื่อนรักและไว้วางใจมากพอสมควรคือ มีเพื่อนเลือกเขาทั้งหมด 4 คน เลือกเป็นอันดับหนึ่ง 2 คนและเลือกเป็นอันดับสอง 2 คน และมีกลุ่มเพื่อนสนิทของตนโดยเฉพาะ มีความรักและไว้วางใจซึ่งกันและกันในกลุ่มเล็กนี้ สมาชิกของกลุ่มทั้งหมด 5 คน รวมทั้งนพด้วย และสมาชิกทุกคนรักและไว้วางใจนพ จึงอาจกล่าวได้ว่านพสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ในกลุ่มได้ทุกคน

แสดงคะแนนที่ตรงกับเลือกของ ด.ช. หลบ สายฝน

[illegible]

ภาพ ๒ แผนสังคมมิติของ ด.ช. หพ ล้ายชุม

หมายเหตุ

- — เด็กชาย
- — เด็กหญิง

เส้นแสดงความเป็นห่วง

- > เส้นเชื่อมคนในครอบครัว
- - -> เส้นเชื่อมคนนอกครอบครัว
- > เส้นเชื่อมคนในชุมชน

3.20 สมมติฐานแห่งปัญหาของเด็กชายนพ สายชุม

3.21 ได้รับการตามใจจากครอบครัวมาก

3.22 แวดล้อมด้วยกลุ่มเพื่อนที่เกเร

3.23 ไม่ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นกับตน โดยยึดถือความคิดของตน

เป็นใหญ่

3.24 เป็นคนที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง ตามใจและเอาใจเพื่อนโดย

ไม่มีเหตุผล

3.30 ความช่วยเหลือที่ให้แก่เด็กชายนพ สายชุม

3.31 ขอความร่วมมือจากมารดาของนพในการดูแลการมาโรงเรียน และกลับบ้านของนพ ซึ่งมารดาของนพได้รับคำ แต่ในค่านปฏิบัติแล้วกลับไม่ได้ทำ เพราะเชื่อและส่งสารลูกเกินไป

3.32 ขอความช่วยเหลือจากครูประจำชั้นในการแยกนพออกจากกลุ่มเพื่อนเกเร/ครูได้ทำแล้ว แต่ไม่ได้ผล คือ นพจะรวมในกลุ่มทุกครั้งที่มีโอกาส

3.33 ให้คำปรึกษาแก่ นพ ทั้งหมด 10 ครั้ง ซึ่ง นพ ไม่ได้แสดงผลในด้านการปรับตัวที่ดีขึ้นเลย ในระหว่างที่ให้คำปรึกษานั้น นพ ได้แสดงให้เห็นว่าเป็นคนที่ไม่ตรงต่อเวลาและไม่คอยเห็นความสำคัญของการนัด จากการให้คำปรึกษา 10 ครั้ง นพ ยอมรับว่าการกระทำของตน (การหนีเรียน) เป็นสิ่งไม่ดี และมีเหตุผลเสีย แต่ก็ไม่ได้ทำการแก้ไขอย่างแท้จริง และไม่สนใจที่จะแก้ว่ย ยังคงประพฤติตนเหมือนอย่างเดิมตลอดมา ไม่เห็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นอย่างแท้จริง

3.40 การติดตามผล จากการติดตามผลภายหลังการให้คำปรึกษา ปรากฏว่า นพ ยังคงขาดเรียนเหมือนเดิม และมากกว่าเดิมอีกด้วย การเรียนยิ่งอ่อนลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษาที่ให้แก่นพ นั้นไม่อาจจะช่วยให้ นพ มีการปรับตัวที่ดีกว่าเดิมได้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก นพ ไม่ค่อยมองเห็นและเข้าใจในปัญหาของตนเองอย่างแท้จริง ไม่เกิด insight (การเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง) ในข้อเสียที่เนื่องมาจากการหนีเรียน ประกอบกับ นพ เป็นเด็กที่ได้รับการปกป้องคุ้มครองจากครอบครัวมาก แม้เด็กจะประพฤติดี มารดาก็ยังไม่เห็นผลเสีย

และร่วมมือกับเด็ก จึงทำให้ไม่เห็นความสำคัญของปัญหาคนและประเพณีคนเหมือนเดิม เพราะเห็นว่า แม่ตนจะหนีเรียน มารดาก็ไม่รู้สึกลงว่าเป็นสิ่งเสียหายหรือเป็นความผิดร้ายแรง แດอย่างไรวเลย

4.00 กรณีของนายสม อารมย์

4.10 สรุปผลการศึกษา ซึ่งได้จากการศึกษารายงานที่เกี่ยวกับนายสม คือ สมุคบัญชีเรียกชื่อนักเรียน สมุคประจำชั้น การเขียนรายงานด้วยตนเอง ต. 2 ก. อธิชีวประวัติ สังคมมิติ การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายสม และการสังเกตพฤติกรรมของนายสม

4.11 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว นายสมเป็นบุตรคนโตของบิดา มารดา มีน้องร่วมบิดามารดา 2 คน และมีพี่สาวต่างบิดา 1 คน เมื่อเล็กได้รับการเลี้ยงดูจากพี่สาวและมารดา ส่วนบิดานั้นท้องโหวงจำคุก เมื่อบิดาออกจากคุกได้อาชีพเป็นช่างทำชัน ต่อมาเมื่ออาชีพเป็นกรรมกรซ่อมทางรถไฟ และได้ออกจากงานเนื่องจากสุขไม่ดี โดยป่วยเป็นวัณโรคและถึงแก่กรรมในต้นปี 2512 บิดาเป็นคนดุ ขี้บ่น สมไม่ค่อยถูกกับบิดาของตนนัก มักจะมีเรื่องถูกตำหนิเสมอ ๆ และไม่มีความสุขเมื่ออยู่บ้านในขณะที่บิดายังมีชีวิตอยู่ มารดามีอาชีพขายข้าวแกง ต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินมาอุดหนุนครอบครัวและชื้อยารักษาโรคบิดา จนไม่มีเวลาที่จะสนใจกับลูก ๆ บ้านที่อาศัยอยู่เป็นบ้านไม้ชั้นเดียว ใต้ถุนสูง มีห้องเพียงห้องเดียว แรกกันแบ่งให้คนอื่นเช่าอยู่ ลักษณะของบ้านทรุดโทรมมาก อยู่ในแหล่งสลัม ชาวช่องใช้กับสถานะของเจ้าของว้าวกจนมาก

4.12 ประวัติการเรียน เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนมัธยมศรณานุกูล เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เข้าเรียนต่อที่โรงเรียนวัดธรรมวันทราราม จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แล้วสอบเข้าโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม แต่สอบไล่ตกต้องเรียนซ้ำชั้น ม.ศ.1 อีกเมื่อตอนเรียนชั้น ป. 1-3 เคยเรียนได้ดี และเริ่มอ่อนลงตั้งแต่อยู่ชั้น ป.4 และเป็นเช่นนี้เรื่อยมา

4.13 สุขภาพ สมเป็นคนที่มีสุขภาพแข็งแรงมาก หาดทางบักบิน ทรหด ไม่เคยเจ็บป่วยมากเลย แต่สีหน้าค่อนข้างซีดเซียว และบางครั้งทาทางอ่อนแรงและเซื่องช้า

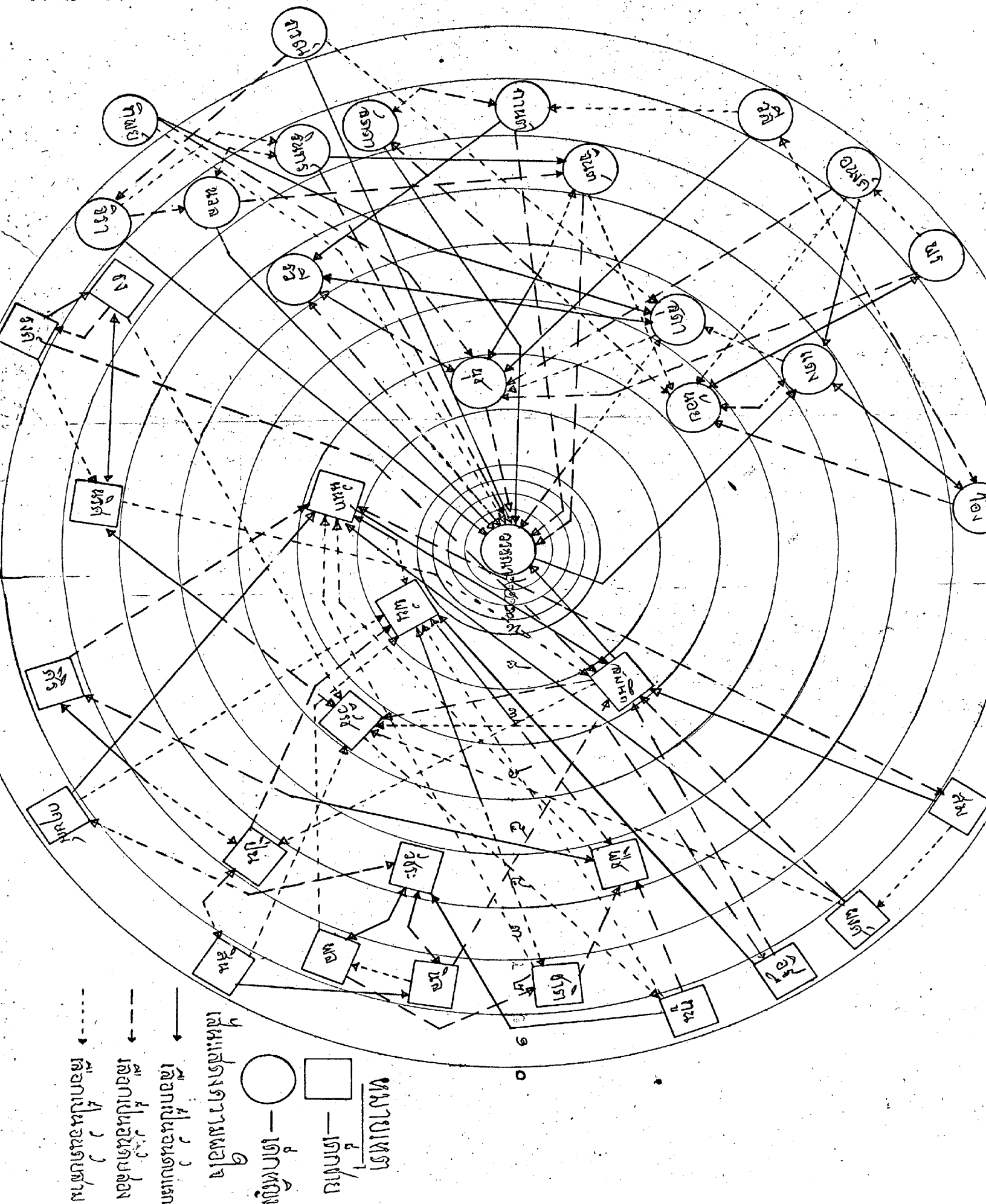
4.14 ลักษณะอารมณ์และจิตใจ เป็นคนซึม เลื่อนลอย คือ เอาแต่ใจตัวเองไม่รู้จักการเอาอกเอาใจ บางครั้งมีอาการเป็นคนคิดมาก เป็นคนอารมณ์ร้อนในบางขณะ ลักษณะเป็นคนขวนขวาย มีความรู้สึกว่าตนมีปมคอยอยู่ตลอดเวลา มีลักษณะประชดประชันในบางขณะ

4.15 ทักษะชีวิตที่มีต่อตนเองและชีวิต สมมีความรู้สึกว่าตนเป็นคนไม่เก่ง ผู้เพื่อนไม่ได้ โดยเฉพาะในด้านการเรียน เห็นอับอายต่อชีวิตที่เป็นอยู่ รู้สึกว่าตนเป็นคนมีปมคอยตลอดเวลา อายุฐานะของตนเองไม่ยอมเปิดเผยให้คนอื่นรู้ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนว่าจะมีประโยชน์ต่อตนเองเท่าที่ควร มองโลกในแง่ร้าย ไม่เชื่อว่าคนอื่นจะเห็นใจและช่วยเหลือเขาจริง ๆ เป็นคนมองแต่ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น ไม่มีความหวังในอนาคตมากนัก และไม่ชอบหวังอะไรมาก เพราะกลัวจะผิดหวัง

4.16 ด้านสังคม จากแผนผังสังคมมิติของนายสม อารมณ์แสดงให้เห็นว่า นายสมมีคนที่รักและไว้วางใจเขาเพียงคนเดียว เท่านั้น คือ ค.ช.นันท์ ซึ่งเป็นนักเรียนที่ตกชั้นเหมือนกัน และ ค.ช.นันท์ไม่ได้เลือกนายสมเป็นอันดับหนึ่ง แสดงว่าถ้ามีความจำเป็นจริง ๆ ค.ช.นันท์จะไม่คิดถึงนายสมก่อนเพื่อน แต่จะคิดถึงนายสมในอันดับต่อไป ซึ่งทำให้เห็นว่า นายสมเป็นคนที่มีปัญหาทางด้านการสังคม ไม่อาจจะปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ในห้องเดียวกันได้ นอกจาก ค.ช.นันท์ เท่านั้น

แสดงคะแนนที่ได้รับเลือกของ นาย ส้ม อารมณ์

[illegible]

4.20 สมมติฐานแห่งปัญหาของนายสม อารมย์

4.21 มีปัญหาทางด้านการเรียน เรียนนอน

4.22 มีปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจของครอบครัว

4.23 มีปัญหาทางอารมณ์เกี่ยวกับบิดา

4.24 มีปัญหาทางด้านสังคม

4.30 ความช่วยเหลือที่ให้แก่นายสม อารมย์

4.31 ขอความร่วมมือจากมารดาของนายสม ให้ส่งนายสมไปอยู่กับพี่สาวที่นครปฐมทั้งนี้ เพื่อแยกนายสมให้ออกจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ให้ได้สงบจิตใจ เพื่อจะได้มีโอกาสตั้งใจอ่านตำรา และจะได้ห่างจากบิดาซึ่งมักมีเรื่องกระทบกันอยู่เสมอ ซึ่งมารดาของนายสมเห็นด้วย และได้กระทำจริง ๆ และนายสมก็พอใจด้วย

4.32 ขอความร่วมมือจากครูประจำวิชาต่าง ๆ ให้ร่วมมือกันช่วยนายสมทางด้านการวิชาการ ซึ่งครูทั้งหลายยินดีช่วยเหลืออย่างเต็มที่เมื่อนายสมไปขอความช่วยเหลือ แต่นายสมไม่ค่อยไปหาครูมากนัก

4.33 ขอความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ ให้อนุญาตให้นายสมได้รับประทานอาหารกลางวันของโรงเรียน โดยไม่ต้องเสียค่าอาหาร เพื่อให้มีสุขภาพดีขึ้น ซึ่งอาจารย์ใหญ่ได้อนุญาตทันที

4.34 ขอความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ให้คงเว้นค่าบำรุงการศึกษาประจำปี 2511 เพราะนายสมไม่มีจะชำระ และมีความวิตกกังวลใจอย่างมากว่า จะไม่มีสิทธิเข้าสอบได้ ซึ่งอาจารย์ใหญ่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดี

4.35 ให้คำปรึกษาแก่นายสมรวมทั้งหมด 8 ครั้ง จากการให้คำปรึกษานี้ ผู้เขียนได้มีโอกาสทราบว่า นายสมเป็นคนที่ไม่ค่อยดิ้นรนเท่าที่ควร รอคอยความช่วยเหลือจากคนอื่นมากกว่า ไม่คิดจะช่วยตนเองและมีกำลังใจไม่เข้มแข็ง ท้อแท้ง่าย ต้องคอยให้กำลังใจ และกระตุ้นเตือนอยู่ตลอดเวลา หากไม่เตือนนายสมก็จะเฉื่อยลง มีความตั้งใจในระยะสั้นเท่านั้น ถ้าเป็นระยะยาวนายสมจะทำได้ และนายสมมักจะฉินัดเสมอ ทั้งยังพยายามเลี่ยงความจริงตลอดเวลา บางครั้งก็ยอมรับความจริงในลักษณะขอไปที ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นายสมยังไม่เข้าใจปัญหาที่แท้จริงของตน และยังไม่เห็นความสำคัญในการแก้ปัญหาของตนอีกด้วย

4.40 การติดตามผล ในกรณีของนายสม อารมย์ ผู้เขียนไม่อาจจะติดตามผลได้ เนื่องจากวานายสม อารมย์ ได้ออกจากโรงเรียนเพราะสอบไล่ตกซ้ำเป็นปีที่ 2 จึงไม่มีสิทธิ์ที่จะเรียนต่อ และนายสมไดย้ายไปอยู่ต่างจังหวัดด้วย

5.00 กรณีของนายคำ บรรจง

5.10 สรุปผลการศึกษา ซึ่งได้จากบัญชีเรียกชื่อนักเรียน สมุดประจำชั้น การเขียนรายงานควยตนเอง ท. 2 ก. อัครีวประวัติ สังคมมิติ การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายคำ และการสังเกตพฤติกรรมของนายคำ

5.11 ประวัติส่วนตัวและครอบครัว คำเป็นบุตรคนสุดท้ายของบิดา มารดา บิดามารดามีอาชีพเป็นชาวนา แต่เนื่องจากแก่มาแล้ว จึงไม่สามารถจะทำนาเองได้ ต้องให้บุตรชายคนที่ 3 ทำแทน ทั้งเป็นผู้ส่งเสียนายคำอีกด้วย นายคำเล่าว่าฐานะทางบ้านค่อนข้างลำบาก และไม่อาจจะส่งลูกมาเรียนกรุงเทพฯ ได้ แต่เนื่องจากหลวงพี่ (พี่ชายซึ่งเป็นพระภิกษุ) ต้องการให้น้องได้รับการศึกษาที่ดี จึงรับน้องมาอยู่กรุงเทพฯ โดยให้อาศัยวัดอยู่ โดยฝากตัวน้องเป็นลูกศิษย์พระ เพื่อจะได้อาศัยข้าววัดในมือเขาและกลางวัน ส่วนมือเย็นนั้นต้องหุงหาเอง ซึ่งนายคำได้นำข้าวสารมาจากบ้านทุกครั้งที่กลับไปเยี่ยมบ้าน บางครั้งข้าวก็หมดก่อน และตนต้องขอเงินหลวงพี่ซื้อข้าวสารที่ละลิตร จนกว่าจะได้กลับบ้านอีก ซึ่งเป็นการสร้างความลำบากแก่หลวงพี่มากทีเดียว วัดที่นายคำอาศัยอยู่นั้นเป็นวัดที่มีน้ำ ไฟฟ้าสะดวกสบาย และภูมิพระที่นายคำอาศัยอยู่นั้นก็เงียบและกว้างขวางเหมาะแก่การท่องอาณนังสือทีเดียว

5.12 ประวัติการเรียน นายคำเรียนชั้น ป.1-4 ที่โรงเรียนประชาบาลประจำตำบล และเข้าเรียนต่อในโรงเรียนราษฎร์จนจบชั้น ป.6 หลวงพี่ได้รับเข้ากรุงเทพฯ และเรียนจบชั้น ป.7 จากโรงเรียนช่างวัดแล้วมาสอบเข้าโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคมได้ นายคำมีประวัติการเรียนดีมากตั้งแต่เล็ก สอบได้คะแนน 90 กว่าเปอร์เซ็นต์เป็นที่ 1 ของอำเภอในด้านการเรียน นายคำจึงไม่มีปัญหามากนัก

5.13 สุขภาพ เมื่อตอนเด็กนายคำเคย ไม่สบายครั้งหนึ่งถึงกับสลบไป นายคำบอกว่าถูกผีหลอก แต่หลวงพี่บอกว่าเนื่องจากอาการไขสูงมากกว่า จากรูปรางหาทาง ของนายคำ แสดงว่าเป็นคนแข็งแรง ว่องไว แต่รูปรางของนายคำค่อนข้างเกร็ง

ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เนื้อหนังไม่เต่งตึงเหมือนเด็กอื่น ผิวค่อนข้างแห้ง ดูเป็นคนกระดุกมากกว่ามีเนื้อเท่าที่ทราบนายคำไม่เคยป่วยเลย ตั้งแต่เข้ามาเรียนในโรงเรียนนี้

5.14 ลักษณะอารมณ์และจิตใจ นายคำเป็นคนเชื่อมั่นในตนเองมากเป็นคนหัวเราะง่าย ลักษณะเป็นคนร่าเริง บางครั้งมีลักษณะก้าวร้าว เป็นคนที่มีสติमानะอดทน ทะเยอทะยาน มีความตั้งใจแน่วแน่ ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงแต่ก็จะแสดงตนเป็นตัวตลกเพื่อกลบเกลื่อนปมค้อยเกี่ยวกับฐานะของตน ต้องการให้บุคคลอื่นสนใจและรักตน และมักจะแกล้งทำไม่ดีเมื่อถูกบังคับ

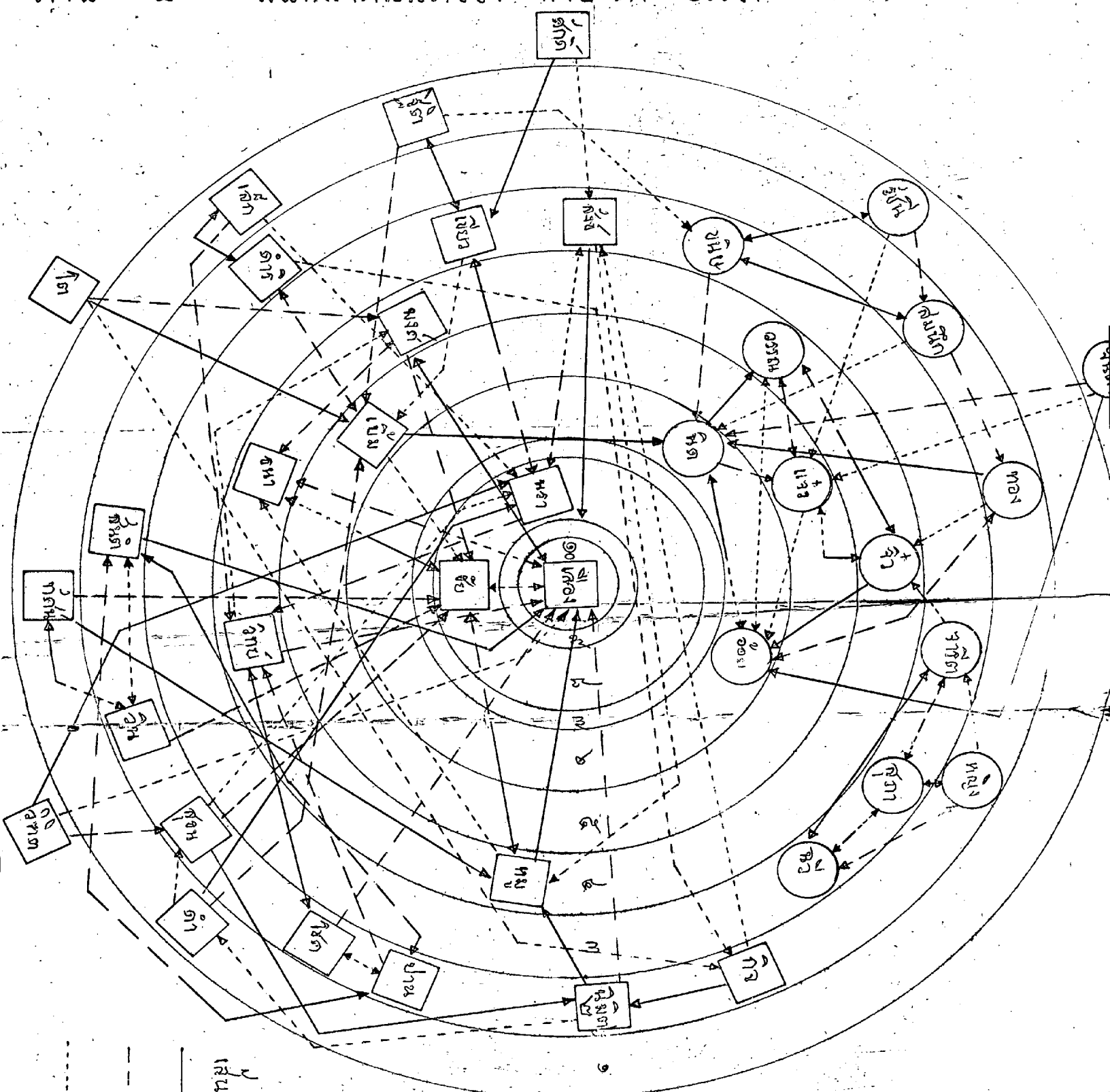
5.15 ทักษะชีวิตที่มีต่อตนเองและชีวิต นายคำมีทัศนคติที่มีต่อตนเองในค่านิยมแบบดั้งเดิม มองเห็นชีวิตในแง่ลบได้ สมหวังใฝ่ฝันถึงอนาคตที่สมปรารถนา และก็พยายามต่อสู้เพื่อบรรลุจุดหมายนั้นด้วย แม้จะเป็นการต่อสู้ที่ไม่ถูกวิธีก็ตาม

5.16 ค่านิยม จากสังคมนิยมของนายคำ แสดงให้เห็นว่า นายคำมีปัญหาทางค่านิยม ไม่อาจปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ แม้แต่นายสุชนที่หนีเรียนด้วยกัน ยังไม่มีความรักและไว้วางใจต่อนายคำ จากผลการเลือก ปรากฏว่านายคำได้รับเลือกจากเพื่อนเพียงคนเดียว และเป็นการเลือกอันดับสอง จึงอาจกล่าวได้ว่า นายคำค่อนข้างจะเป็นผู้โดดเดี่ยว ไม่มีเพื่อนไม่มีใครคิดถึงเมื่อต้องการความช่วยเหลือนอกจาก ค.ช. นิมิตคนเดียวเท่านั้น

แสดงคะแนนการตอบเลือกของ นาย ดำ บรรจง

[illegible]

ภาพ ๕ แผนหลังคมนิตของ นาย ดำ บรรจง

◻ — เดกชาย
 ○ — เดกหญิง

— แสดงความพอใจ
 — แสดงความไม่พอใจ
 — แสดงความสงสัย
 — แสดงความไม่รู้

5.20 สมมุติฐานแห่งปัญหาของนายคำ บรรจง

5.21 มีปัญหาทางคานเศรษฐกิจ

5.22 มีปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครอง เนื่องจากถูกผู้ปกครองบังคับและกำหนดกฎเกณฑ์ไว้มาก จนนายคำไม่พอใจ

5.23 ปัญหาทางคานสังคม การคบเพื่อน

5.30 ความช่วยเหลือที่ให้แก่ นายคำ บรรจง

5.31 ขอความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ให้ นายคำ ได้รับบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน ซึ่งอาจารย์ใหญ่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

5.32 ขอความร่วมมือทางผู้ปกครอง ให้อิสระแก่นายคำในการทำบางสิ่งบางอย่าง เพราะเด็กวัยนี้ มีความต้องการเป็นอย่างยิ่ง และนายคำก็ได้เป็นพระภิกษุขณมีความต้องการในคานต่าง ๆ มากกว่าพระ ซึ่งหลวงพี่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดี บางครั้งก็อดที่จะเซมงวตกวัดชั้น นายคำไม่ได้ อย่างไรก็ตามหลวงพี่ให้เสรีภาพแก่นายคำมากขึ้น

5.33 ให้คำปรึกษาแก่นายคำ รวมทั้งหมด 10 ครั้ง โดยพยายามช่วยให้นายคำเข้าใจปัญหาของตนและแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง จากการให้คำปรึกษานี้ ทำให้ทราบว่า สาเหตุที่นายคำหนีเรียนนั้น เพราะการชักชวนของนายสุชน ซึ่งนายคำได้ให้การช่วยเหลือสุชนทางคานการเรียน และสุชนตอบแทนนายคำด้วยการเอียงขนม เคี้ยวข้าว ซึ่งตรงกับความต้องการของนายคำพอดี นายคำจึงพยายามเอาใจนายสุชนเพื่อจะได้รับการจุนเจือจากนายสุชนอีก แม้ในเรื่องที่นายคำไม่อยากจะทำก็ต้องทำ ขณะเดียวกันนายคำได้เปิดเผยให้ครูเขียนทราบว่า หลวงพี่นั้นมีความหวังดีต่อเขามากจนบางครั้งปฏิบัติต่อเขาเหมือนเป็นหุ่นยนต์ซึ่งเขาทนไม่ได้ ต้องหนีไปเที่ยวนอกวัดบ้าง และยอมถูกทำโทษเมื่อกลับมา ความจริงนายคำเป็นเด็กฉลาด ภูเหตุภูผลดีมาก และประพฤติไม่ดีเพราะต้องการได้รับความช่วยเหลือจากนายสุชนทางคานเศรษฐกิจ และต้องการจะแกล้งประชดหลวงพี่มากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากหลวงพี่กำหนดกฎเกณฑ์ไว้นายคำประพฤติปฏิบัติตามมากมาย รวมทั้งทั้งความหวังเกี่ยวกับตัวนายคำไว้อย่างดี แต่นายคำรู้สึกว่าคุณถูกจำกัดเสรีภาพมากเกินไป จึงแกล้ง

ประพฤติไม่ค้ำวการหนีเรียน เพื่อให้หลวงพิทักษ์หวังในตัวของเขา เป็นการชดเชยการที่หลวงพิทักษ์รักชอบเขตเสรีภาพของตน

5.40 การติดตามผล ภายหลังการให้คำปรึกษา นายคำมีการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในทางที่ดีกว่าเดิมมาก ไม่เคยหนีเรียนอีกเลย มีความตั้งใจเรียนดีจนกระทั่งได้อยู่ในห้องเรียนเก่ง และเป็นที่ไว้วางใจของครูประจำชั้นใหม่ ซึ่งครูประจำชั้นใหม่ได้ออกผู้เขียนว่า "ตั้งแต่คนปีจนนี้ นายคำยังไม่เคยขาดเรียนหรือหนีชั่วโมงเรียนเลย ผิดกับปีที่แล้วลิบลับ ไม่น่าเชื่อ"

บทย่อ สรุป และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้างนี้ เพื่อต้องการใช้วิธีการศึกษาเป็นรายบุคคล (Case study) ในการค้นหาสาเหตุของพฤติกรรมที่เรียนของนักเรียนกรณีตัวอย่าง แล้วให้การช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วิธีการให้คำปรึกษา (counseling) เพื่อให้นักเรียนเกิดการมองเห็นและเข้าใจปัญหาของตน ตลอดจนให้นักเรียนเกิด insight (ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง) ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีการปรับตัวที่ดีกว่าเดิม รู้จักใช้ชีวิตนักเรียนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในโรงเรียนได้ และเพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนได้นำเอาวิธีการศึกษาเป็นรายบุคคลไปใช้ในการศึกษาและเข้าใจตัวนักเรียน ตลอดจนให้มีโอกาสได้เข้าใจวิธีการให้คำปรึกษาอย่างกว้าง ๆ

สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาทุกอย่างย่อมมีสาเหตุและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอย่างเดียวกันไม่จำเป็นต้องมาจากสาเหตุอย่างเดียวกันเสมอไป ทั้งยังมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับปัญหาอื่น ๆ อีกด้วย

ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้

ผลของการศึกษาค้างนี้จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 คน ให้มีการปรับตัวที่ดีกว่าเดิม รู้จักใช้ชีวิตนักเรียนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ทั้งยังจะทำให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนมีโอกาสได้เข้าใจกรรมวิธีของการให้คำปรึกษาอย่างกว้าง ๆ และนำเอาวิธีการศึกษาเป็นรายบุคคลไปใช้ในการศึกษาและเข้าใจนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษากันควา (กรณีตัวอย่าง)

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 5 คนของโรงเรียน สุวรรณารามวิทยาคม

วิธีการเินการศึกษา

1. ทำการศึกษานักเรียนทั้ง 5 เป็นรายบุคคลอย่างละเอียด
2. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1. มารวบรวมเพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมการณ์เรียน
ของนักเรียนทั้ง 5
3. ทำการช่วยเหลือนักเรียนด้วยวิธี
 - ก. การช่วยเหลือโดยตรง ในกรณีที่จำเป็นและรีบด่วน
 - ข. ให้คำปรึกษาแก่กรณีตัวอย่างทั้ง 5 เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนเกิด
insight (การเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง) ด้วยตนเอง
4. ทำการติดตามผล เพื่อดูว่าการศึกษาและการช่วยเหลือที่ให้นักเรียนทั้ง 5
ได้ผลมากน้อยเพียงไร

ผลของการศึกษา

1. กรณีของ ค.ช. สิทธิ สมภพ

ค.ช. สิทธิ เป็นบุตรคนที่ 5 ในจำนวน 6 คนของครอบครัวที่มีฐานะพอมี
อันจะกิน บิดาเป็นคนค่อนข้างดุถืออำนาจคนเป็นใหญ่ มารดาเป็นคนอ่อนโยน ค.ช. สิทธิ
เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่ออายุ 7 ขวบ ขณะนี้อายุ 16 ปี และกำลังเรียนอยู่ใน
ชั้น ม.ศ. 1 ของโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม เป็นนักเรียนที่มีประวัติการเรียนดีมาตลอด
มีสุขภาพแข็งแรง ค่อนข้างผอม เป็นคนขี้มง่าย ร่าเริง ใจเย็น แต่ค่อนข้างใจน้อย
อ่อนไหว และกระตือรือร้นง่าย มีความรักมารดา และเชื่อมั่นในตนเองมาก สิทธิเป็น
คนที่มีความรู้สึกว้า ชีวิตคนเรานั้นสั้นมาก จึงสมควรที่จะต้องคัดกรองความสนุกสนานไว้
และต้องการมีอาชีพที่สามารถหารายได้ไ้มากในอนาคต ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนใน
โรงเรียน เห็นวิชาที่เรียนเป็นสิ่งที่ง่าย ๆ ไม่มีประโยชน์ต่อตัวเขา ค.ช. สิทธิเป็นคน

ที่ไม่มีเพื่อน ไม่มีคนรักและไว้วางใจ เป็นบุคคลที่โดดเดี่ยวเมื่ออยู่ในห้องเรียน

✓ จากการศึกษา พบว่า ค.ช.สิทธิ์มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในด้านการเรียนที่อยู่นเหนือกว่าเพื่อน ๆ ในห้องเดียวกัน ทำให้เมื่อการเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ ในห้องนั้น เกิดความไม่พอใจในสถานะของคนที่เป็นอย่าง มีปัญหาทางด้านสังคม ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้

ความช่วยเหลือที่ให้แก ค.ช.สิทธิ์ เพื่อให้เขามีการปรับตัวที่ดีกว่าเดิม ได้แก่การให้คำปรึกษา และขอความร่วมมือจากครูปกครองให้ช่วยเหลือเด็กเพื่อน ค.ช.สิทธิ์ ไม่ให้ขาดเรียนโดยไม่จำเป็น และหากมีสิ่งผิดปกติให้แจ้งให้โรงเรียนทราบ

หลังจากการให้คำปรึกษา/9 ครั้ง/ ประเมินว่า ค.ช.สิทธิ์ มีความเข้าใจ และสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้ ซึ่งเห็นได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกคือ ไม่เคยหนีเรียนอีกเลย รักการเรียนและขยันเรียนมากขึ้น จนสามารถสอบได้คะแนนสูง และได้รับการคัดเลือกให้เข้าเรียนในห้องที่ จัดไว้สำหรับนักเรียนที่เรียนดี ในปีการศึกษาต่อมา

2. กรณีของ ค.ญ.จิตร มากทรัพย์

ค.ญ.จิตร เป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดาที่ยากจนตั้งแต่ ค.ญ.จิตรอายุได้ 3 เดือน บิดามารดาทางแต่งงานใหม่ ค.ญ. จิตรอยู่ในความดูแลของย่า ตั้งแต่อายุได้ 8 เดือน โดยได้รับเงินเลี้ยงดูจากมารดาเป็นประจำ ส่วนบิดานั้นไม่เคยส่งเสีย ค.ญ.จิตรเลย ประวัติการเรียนของ ค.ญ.จิตร จัดอยู่ในจำพวกเรียนดีมาตลอด โดยเฉพาะในวิชาภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา ค.ญ.จิตรมีสุขภาพสมบูรณ์ และมีรูปร่างใหญ่กว่าเพื่อน ๆ ในรุ่นเดียวกัน ทำให้แลดูเป็นคนอูยอัย ค.ญ.จิตร เป็นคนโกรธง่าย หายเร็ว ใจน้อย มีอาการเศร้าซึมเป็นประจำ อิจฉาคนที่มีความสุข ต้องการให้คนอื่นเอาใจ แต่เป็นคนที่พูดจาเปิดเผย และซังกุยเมื่อมีจิตใจสบาย ค.ญ.จิตร มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนเกินของครอบครัว เป็นคนไม่มีค่า ไม่มีใครรัก และสนใจ ไม่เป็นที่ปรารถนาของบิดามารดา เห็นว่าโลกนี้โหดร้ายและยุติธรรมต่อกันมาก เมื่ออยู่ในห้องเรียน ค.ญ.จิตรมีเพื่อนสนิทอยู่สองคน และไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับบุคคลอื่น

จากการศึกษาพบว่า ค.ญ. จิตร มีปัญหาในค่านิยมความรักจากบิดามารดา มองโลกในแง่ร้ายและมีปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนักตัวเล็กน้อย

ความช่วยเหลือที่ให้แก ค.ญ. จิตร มากทรัพย์ คือการให้คำปรึกษาทั้งนี้เนื่องจาก ค.ญ. จิตร มีปัญหาทางอารมณ์มาก จึงจำเป็นที่จะต้องช่วยให้ ค.ญ. จิตร เข้าใจปัญหาของตน ให้ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นกับชีวิตของตนว่า เป็นสิ่งที่แก้ไม่ได้ นอกจากการพยายาม ปรับจิตใจของตน ให้เข้ากับปัญหาให้ได้ จึงจะทำให้ตนมีความสุข ผู้เขียนได้พยายามให้ ค.ญ. จิตร คิดถึงอนาคตที่มากที่สุด เพื่อจะได้มีกำลังใจในการต่อสู้มากขึ้น

จากการให้คำปรึกษาแก ค.ญ. จิตร 6 ครั้ง ปรากฏว่า ค.ญ. จิตร มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน หน้าที่ขี้แย สนุกสนาน ไม่เคยขาดเรียนจนครูประจำชั้น ในปีการศึกษาใหม่ ยกย่องและชมเชยว่า เป็นนักเรียนตัวอย่างประจำห้องเรียน รู้จักมองโลกในแง่ดี และมีความเชื่อในความจริงใจของคนอื่นมากขึ้น ✓

3. กรณีของ ค.ช. นพ สายชุม

ค.ช.นพ เป็นบุตรคนสุดท้องของครอบครัวที่มีการศึกษาดีพอสมควร และเป็นที่รักใคร่ตามใจของบิดามารดาและพี่ ๆ บ้านของ ค.ช.นพ อยู่ในย่านจอแจใกล้ตลาด ค.ช.นพ เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่ออายุ 6 ขวบ และมีประวัติการเรียนดีในชั้นระดับประถมศึกษา แต่เมื่อเขาเรียนในโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคมการเรียนของ ค.ช.นพ เริ่มตกต่ำลง ปกติ ค.ช.นพ เป็นคนแข็งแรง แทะทางไม่บักบั่น มีรูปร่างสูงและเก๋อบเป็นคนที่สูงที่สุดของห้อง นพต้องสวมแว่นตาสายตาสั้นอยู่ตลอดเวลา ค.ช.นพ เป็นคนที่ได้รับการตามใจและเอาใจมามาก จึงถือเอาความเห็นของตนเป็นใหญ่เมื่ออยู่ในหมู่เพื่อน แต่กลับเป็นคนตามใจคนอื่นเมื่ออยู่ในหมู่เพื่อน เป็นคนไม่มีความคิดของตนเองมากนัก ชี้แจงใจกลัวเพื่อนโกรธ ค.ช.นพ มีความรู้สึกว่าคุณค่าตนมีความสำคัญต่อครอบครัวมาก และทุกคนในครอบครัวควรจะต้องเอาใจเขา คิดอะไรง่าย ๆ ไม่ค่อยคิดถึงอนาคต และคิดว่าตนเป็นบุคคลที่ฉลาดมีความคิดว่าการหนีเรียนไม่ใช่สิ่งร้ายแรง มองชีวิตอย่างแคบ ๆ ปล่อยอนาคตไปตามยถากรรม และคิดว่าบิดามารดาจะเป็นผู้จัดการชีวิตของตน ส่วนในค่านิยมนั้น ค.ช.นพ สามารถเข้ากับเพื่อน ๆ ในกลุ่มของตนได้ดี

✓ จากการศึกษพบว่า การหนีเรียนของ ค.ช.นพ เกิดจากการตามใจของครอบครัว อยู่ในกลุ่มเพื่อนเกเร ไม่ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นกับตน ไม่เป็นตัวของตัวเอง ตามใจเพื่อนโดยไม่มีเหตุผล

ความช่วยเหลือ ที่ให้แก่ ค.ช.นพ คือ การให้คำปรึกษารวมทั้งหมด 10 ครั้ง ซึ่งช่วยให้ ค.ช.นพยอมรับว่า การหนีเรียนเป็นสิ่งไม่ดี ผู้เขียนได้ขอความร่วมมือจากครูประจำชั้น ให้แยก ค.ช.นพ ออกจากกลุ่มเพื่อนเกเร และขอความร่วมมือจากมารดาของ ค.ช.นพ ในการดูแลการมาโรงเรียนและกลับบ้านของบุตรของตนด้วย

หลังจากการให้คำปรึกษา 10 ครั้งแล้ว ปรากฏว่าพฤติกรรมของ ค.ช.นพ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนกว่าเดิม ซึ่งแสดงว่าการให้คำปรึกษาแก่ ค.ช.นพ นั้น ไม่ช่วยให้ ค.ช.นพ มองเห็นและเข้าใจปัญหาของตนอย่างแท้จริง จึงไม่มีการแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมของตนเลย ✓

4. กรณีของนายสม อารมย์

นายสมอารมณ์ เป็นบุตรคนโตของบิดามารดามีน้อง 2 คน และมีพี่สาวต่างบิดา 1 คน บิดาเคยต้องโทษจำคุก เมื่อออกจากคุก มีอาชีพเป็นช่างทำชิ้น ต่อมาเป็นกรรมกรสร้างทางรถไฟ และถึงแก่กรรมด้วยวัณโรคในคณปี 2512 เมื่อบิดามีชีวิตอยู่ นายสมไม่ค่อยถูกกับบิดาของตนนัก และไม่มีความสุขเมื่ออยู่บ้าน มารดาของนายสมมีอาชีพขายข้าวแกงต้องทำงานหนักเพื่อหาเงินมาอุดหนุนครอบครัวและซื้อยารักษาโรคบิดา จนไม่มีเวลาสนใจลูก นายสมอาศัยอยู่ในแหล่งสลัมมีฐานะยากจนมาก ประวัติการเรียนของสมในระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เคยเรียนดี และเริ่มตกต่ำลงเรื่อย ๆ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นต้นมา นายสมเป็นคนสุขภาพแข็งแรงมาก ท่าทางขี้บ่น แต่สีหน้าค่อนข้างซัดเซี้ยว บางครั้งท่าทางอ่อนแรงแและเซื่องซ่า เป็นคนขี้ม เลื่อนลอย คือ เอาแต่ใจตัว มีอาการเป็นคนคิดมาก มีความรู้สึกวาทนมีปมคอยอยู่ตลอดเวลา นายสมมีความรู้สึกวาทนเป็นคนไม่เก่ง โดยเฉพาะในด้านการเรียน เหนื่อยหน่ายต่อชีวิตที่เป็นอยู่ อายุฐานะของตนเอง ไม่เห็นความสำคัญของการเรียน มองโลกในแง่ร้าย ไม่มีความหวังในอนาคตและไม่ชอบหวังอะไรมาก เพราะกลัวผิดหวัง นายสมมีปัญหาทางคานสังคม ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้

✓ จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการหนีเรียนของนายสมนั้นเกิดจากการเรียนอ่อน มีปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจทางบ้าน และมีปัญหาทางค่านิยมเกี่ยวกับบิดา

ความช่วยเหลือที่ให้นายสม คือการขอความร่วมมือจากมารดาของนายสม ให้แยก นายสมออกจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ โดยส่งนายสมไปอยู่กับพี่สาวในต่างจังหวัด ขอความร่วมมือจากครูประจำวิชาเพื่อให้ความช่วยเหลือทางค่านิยมวิชาการแก่นายสม ขอความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ให้อนุญาตให้นายสมได้รับประทานอาหารกลางวันของโรงเรียนโดยไม่ต้องเสียค่าอาหาร รวมทั้งคว่นกษาบำรุงการศึกษ้อีกด้วย และให้คำปรึกษาแก่นายสมรวมทั้งหมด 8 ครั้ง

หลังจากการให้คำปรึกษาและสอบไล่แล้ว ปรากฏว่านายสมสอบตกซ้ำเป็นปีที่สอง จึงต้องออกจากโรงเรียน เพราะไม่มีสิทธิ์ที่จะเรียนต่อ รวมทั้งนายสมได้ย้ายไปอยู่ต่าง จังหวัด จึงทำให้ผู้เขียน ไม่อาจติดตามผลของการให้ความช่วยเหลือแก่นายสมว่าจะได้ผล มากน้อยเพียงไร ✓

5. กรณีของนายคำ บรรจง

นายคำเป็นบุตรสุดท้องของครอบครัวชาวนาที่มีฐานะค่อนข้างลำบาก และได้รับความช่วยเหลือจากพี่ชายซึ่งเป็นพระภิกษุให้มาศึกษาต่อในกรุงเทพฯ นายคำเป็นคนที่มีประวัติ การเรียนดีมาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนบัดนี้ นายคำเป็นคนแข็งแรง ว่องไว รูปร่าง ค่อนข้างเกร็ง ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เป็นคนเชื่อมั่นในตนเองมาก อดทน มานะพยายาม ทะเยอทะยาน แต่บางครั้งมีลักษณะก้าวร้าว ชอบแสดงตนเป็นตัวตลก เพื่อกลบเกลื่อนปมด้อย เกี่ยวกับฐานะของตน และมักจะแกล้งทำไม่เคเมื่อถูกบังคับ ส่วนในค่านิยมนั้น นายคำ ค่อนข้างจะเป็นผู้โดดเดี่ยว ไม่มีเพื่อนเมื่ออยู่ในห้องเรียน

✓ จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการหนีเรียนของนายคำนั้นเกิดจากปัญหาทางค่านิยมเศรษฐกิจ ปัญหาทางค่านิยม คือ ไม่อาจปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ และถูกผู้ปกครองบังคับและกำหนด กฎเกณฑ์ไว้ให้ประพฤติปฏิบัติตามมากเกินไป

ความช่วยเหลือที่ให้นายคำ คือ ผู้เขียนได้ขอความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ให้ นายคำได้รับบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน โดยไม่ต้องเสียค่าอาหารขอความร่วมมือ จากผู้ปกครองให้อิสระแก่นายคำในการทำบางสิ่งบางอย่าง และได้ให้คำปรึกษาแก่นายคำ

รวมทั้งหมก 10 ครั้ง เพื่อช่วยให้คำเข้าใจและแก้ไขปัญหาคำของตน

ภายหลังการให้คำปรึกษา นายคำมีการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในด้านที่ดีกว่า
เดิมมาก ไม่เคยหนีเรียนอีกเลย ตั้งใจเรียนดี จนกระทั่งได้อยู่ในห้องที่จัดไว้สำหรับนักเรียน
เรียนดีในปีการศึกษาต่อมา ✓

จะเห็นได้ว่าการหนีเรียนของนักเรียนทั้ง 5 คนนี้มาจากสาเหตุที่แตกต่างกันออกไป
และได้เขียนได้พิจารณาช่วยเหลือแก้ไขโดยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับปัญหา และบุคลิกลักษณะ
ของเด็กแต่ละราย ถึงกระนั้นก็ตาม ยังมีกรณีของ ค.ช. นพ ที่ผู้เขียนจะต้องติดตามและทำ
การช่วยเหลือต่อไปด้วยวิธีการอย่างอื่นเพื่อให้ได้ผลดีขึ้น ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลานาน และ
ปรับปรุงวิธีให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับตัวเด็กยิ่งขึ้น ส่วนกรณีของนายสมนั้นผู้เขียนไม่มีโอกาส
จะติดตามช่วยเหลือต่อไปได้ เนื่องจากนายสมได้ออกจากโรงเรียนไปและย้ายไปอยู่ต่างจังหวัด

✓ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้เขียนได้ขอเสนอแนะความคิดบางประการ ซึ่งผู้เขียนคิดว่า
จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กทั้งโดยตรงและโดยอ้อมรวมทั้งผู้ที่กระทำการการศึกษา
ในทางองเดียวกันกับผู้เขียนได้กระทำมาแล้วดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อบิดามารดาและผู้ปกครอง

ก. บิดามารดาและผู้ปกครองควรให้ความรัก ความสนใจ ตลอดจนการคุ้มครอง
ป้องกันเด็กในระดับที่เหมาะสม ไม่ควรทอดทิ้งเด็กให้ต่อสู้กับชีวิตเองจนเด็กเกิดความรู้สึกโดด
เดี่ยว มองโลกในแง่ร้าย ซึ่งจะทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีขึ้นกับตัวเด็ก เช่น ในกรณีของ ค.ญ.
จิตร มากทรัพย์ และนายสม อารมย์ แต่ก็มีได้หมายความว่าให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองแสดง
ความรักและคุ้มครองเด็กจนเกินขอบเขต จนเด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง ต้องคอยพึ่งคนอื่นอยู่เสมอ
หรือบางครั้งก็แสดงออกในค่านตรงข้ามที่เคียว เช่น ในกรณีของ ค.ช. นพ สายชุม

ข. บิดามารดาและผู้ปกครองควรพยายามเข้าใจตัวเด็ก ตามที่เด็กเป็นอยู่
ไม่ใช่เข้าใจเด็กตามที่ผู้ปกครองอยากให้ เป็น และไม่ควรกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เด็กปฏิบัติ
เพราะเป็นการฝืนความจริงและก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้ ดังที่เกิดขึ้นกับนายคำ บรรจง

ค. บิดามารดาและผู้ปกครองไม่ควรให้ความร่วมมือแก่ เด็ก เมื่อเด็กกระทำผิด
ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้สำนึกในการกระทำของตน เพราะถ้าผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับเด็กแล้ว

เด็กจะคิดว่าการกระทำของตนเป็นการถูกต้องและได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากผู้ปกครอง และผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือ—ในลักษณะเช่นนี้ถือว่าเป็นการทำลายเด็ก ไม่ใช่เป็นเพราะรักเด็กอย่างแท้จริง เช่นกรณีของ ค.ช. นพ. สายชุม มารคามีสวนรู้เห็นในการหนีเรียน และให้ความร่วมมือแก่เด็ก

ง. บิดามารดาและผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือแก่โรงเรียน เมื่อโรงเรียนขอความร่วมมือ ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ต่อเด็กในปกครองของตน บิดามารดาและผู้ปกครองที่ละเลยต่อความร่วมมือกับทางโรงเรียนจัดว่าเป็นผู้ปกครองที่ไม่รักเด็กของตนอย่างแท้จริง เพราะในค่านิยมปฏิบัตินั้น ผู้ปกครองมีใ้ปฏิบัติตามที่ผู้ควรรักเด็กของตน เป็นการคำนึงระหว่างคำพูดและการกระทำ เช่น ในกรณีของ ค.ช. นพ. สายชุม แม่ผู้ปกครองจะทราบว่าเด็กหนีเรียน และรีบปากว่าจะช่วยดูแลให้ แต่ในค่านิยมปฏิบัติกลับไม่ได้กระทำการดังที่พูดไว้

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน

ก. บริการแนะแนวนั้นว่าเป็นบริการที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างยิ่ง เป็นบริการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาค้าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระของฝ่ายบริหารในด้านเกี่ยวกับปัญหาค้าง ๆ ของนักเรียน จึงเป็นการสมควรที่ผู้บริหารโรงเรียนควรจะต้องเห็นประโยชน์และความสำคัญของบริการแนะแนวและจัดให้มีบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียน

ข. ผู้บริหารโรงเรียนควรจะต้องจัดหาบุคคลที่ได้รับการอบรมและฝึกหัดในด้านการแนะแนวมาโดยเฉพาะเป็นเจ้าหน้าที่แนะแนวของโรงเรียน เพราะงานแนะแนวเป็นงานที่ต้องอาศัยศิลปะเฉพาะบางอย่าง ซึ่งถ้าไม่ได้รับการอบรมและฝึกหัดมาก่อนแล้วจะไม่เข้าใจและปฏิบัติไม่ได้ และแทนที่บริการแนะแนวเป็นบริการที่ช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ กลับจะกลายเป็นบริการที่สร้างปัญหาให้แก่เด็กนักเรียน

ค. ผู้บริหารโรงเรียนควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับบริการแนะแนวบ้างพอสมควร ควรจะเป็นผู้ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนวบ้าง เพื่อการทำงานประสานกันระหว่างฝ่ายบริหารกับบริการแนะแนว

ง. ผู้บริหารควรจะต้องให้อิสระแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายแนะแนวในการจัดดำเนินงานและไม่ควรเป็นผู้ที่กำหนดงานให้เจ้าหน้าที่แนะแนวทำ ทั้งนี้เพื่อให้ฝ่ายบริการแนะแนวได้ทำงานอย่างเต็มที่

3. ข้อเสนอแนะต่อครู

ก. ครูควรพยายามเข้าใจนักเรียนของตนให้ถูกต้องและตามความเป็นจริง ที่นักเรียนผู้นั้นเป็นอยู่ ไม่มองนักเรียนในแง่ร้าย เพราะคนทุกคนย่อมมีปัญหาทั้งสิ้น เพียงแต่ว่าปัญหาของใครจะหนักเบากว่ากัน และใครจะหาทางแก้ปัญหาของตนได้อย่างถูกต้องวิธีเท่านั้น

ข. ความเห็นอกเห็นใจ ความเอาใจใส่ที่ครูแสดงต่อนักเรียนนั้นเปรียบเหมือนยาอายุวัฒนะสำหรับนักเรียนบางคนที่ขาดความรักความสนใจทางครอบครัว น้ำใจของครูที่แสดงต่อนักเรียนจะเปรียบเสมือนน้ำอมฤตที่หยดตอใจนักเรียนให้เกิดความชุ่มชื้นอย่างหาที่เปรียบไม่ได้

ค. ครูทุกคนควรจะให้ความร่วมมือแก่บริการแนะแนวของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อผลที่จะเกิดขึ้นกับตัวเด็ก แม้ว่าบางครั้งงานแนะแนวจะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครูบาง แต่ความจริงแล้ว บริการแนะแนวเป็นการลดภาระของครูหลายอย่างเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน เพราะครูจะเกิดความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น ทำให้การสอนและการควบคุมชั้นเรียนของครูเป็นไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

4. ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับการศึกษาเป็นรายบุคคลและการให้

คำปรึกษา

ก. ในการเลือกตัวอย่างในการศึกษา ผู้ศึกษาควรจะต้องเลือกตัวอย่างที่สามารถติดตามผลได้ จะใดประเมินค่าการทำงานว่าโดยมากน้อยเพียงไร

ข. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษานั้นควรจะเริ่มในปลายภาคเรียนที่ 1 หรือต้นภาคเรียนที่ 2. จะทำให้สะดวกแก่การศึกษาและสามารถทำติดต่อกันได้ตลอด แต่ถ้าผู้ศึกษาทำการศึกษาในภาคเรียนที่ 3 ดังที่ผู้เขียนได้ทำมาแล้วนั้น จะมีปัญหาเกี่ยวกับการลอบไต่ของนักเรียนเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้ไม่ค่อยสะดวกในการศึกษา

ค. ผู้เขียนใคร่เสนอให้ผู้สนใจในการศึกษาเป็นรายบุคคลทำการศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอื่น ๆ นอกจากการหนีเรียน ซึ่งผู้เขียนได้ศึกษาแล้ว

ง. ผู้เขียนใคร่ขอเสนอให้ผู้สนใจในการศึกษาเป็นรายบุคคลและการให้คำปรึกษาได้ศึกษานักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ กันไป เพื่อดูผลที่เกิดขึ้นจากวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้

ว่าจะมีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร ในด้านของการเข้าใจและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง
ของนักเรียน

จ. ผู้เขียนใคร่เสนอให้ผู้สนใจพยายามใช้วิธีการ การให้คำปรึกษาแบบ
non-directive / กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป เพื่อดูว่าจะได้ผล
เพียงไร ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาเด็กเล็กหรือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ศึกษาจำเป็นต้อง
ที่จะต้องใช้วิธีการของ directive เป็นส่วนใหญ่ เพราะนักเรียนยังเด็กเกินไป

ฉ. ผู้เขียนเสนอให้ผู้สนใจทำการศึกษาถึงความแตกต่าง ระหว่าง นักเรียนชาย
และนักเรียนหญิงในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรรณิ หังสนาวิน "บริการช่วยนักเรียนด้วยการให้การปรึกษา" บทความแนะแนว
การศึกษาและอาชีพ ฉบับที่ 5 โรงพิมพ์ ร.ส.พ. พระนคร 2507
หน้า 11 - 27.

/ เกษม สนิทกลาง "การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กเกเร" บทความแนะแนวการศึกษา
และอาชีพ ฉบับที่ 7 โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร 2509 หน้า 20 - 34.

คณะกรรมการวิทยาลัยวิชาการศึกษา การทดสอบเพื่อการแนะแนว โรงพิมพ์คุรุสภา
พระนคร 2510 575 หน้า.

คณะกรรมการวิทยาลัยวิชาการศึกษา คู่มือแนะแนวสำหรับมัธยมศึกษา โรงพิมพ์คุรุสภา
พระนคร 2509 251 หน้า.

/ คณะอาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษา บริการแนะแนวในโรงเรียน อักษรเจริญทัศน์
พระนคร 2508 355 หน้า.

เตือน สุภาพ "การศึกษาเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาหาคณ" วิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาครุศาสตร์
บัณฑิต ปีการศึกษา 2508.

บุญยิ่ง เจริญยิ่ง "สังคมมิติ" รายงานการวิจัย ฉบับที่ 2 สถาบันระหว่างชาติสำหรับ
คนควาเร่ร่อนเด็ก

/ มัลลิกา เกาพิจิตร "การแนะแนว" วิทยจารย์ 1 : 19 - 26 ม.ค., 2509
80 หน้า.

สมพร บัวทอง "การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก" เอกสารแนะแนวการศึกษา
และอาชีพ ฉบับที่ 4 กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2509
34 หน้า.

สมยศ แมนแฮม "การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล" ประชาศึกษา 8 : 466 - 471

มีนาคม 2510

สุรางค์ โควตระกูล การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล จุลสารสมาคมการศึกษา
แห่งประเทศไทย โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา 2505, 37 หน้า.

อัมพา โชติกเสถียร คำบรรยายในวิชา Case Study Method.

Black B.R., Case of Donall E., Personel & Guidance Journal

33 : 352 - 3 F' 55.

Burton, William H., The Guidance of Learning Activities, Appleton-Century-Crofts, New York, 1952, 653 pp.

McKinney, Fred, Counseling for Personal Adjustment in Schools, and Colleges, The Riberside Press, Cambridge, Massachusetts, 1958, 584 pp.

Mortensen, Guidance in Today's School, John Weley & Sons, Inc., 1966, 465 pp.

Sternberg, C., "By Their deeds" Personel & Guidance Journal

33 : 226 - 9 D' 54.

Stives E.H., and Linton T.E., "School that cared" Clearing House

40 : 87 - 90 O' 65.

Strang, Ruth, Counseling Technics in College and Secondary School.

Harper & Brothers Publishers, New York, 1949, 302 pp.

Strang, Ruth, The Role of the Teacher in Personel Work, New York,
MacMillan, 1956, 305 pp.

Tutton M.E., "Case full of Questions" Personel & Guidance
Journal 33 : 168 - 9 N' 54.

Watts Y.C., "Study of high-school failures" Nat Ass Sec
Sch Prin Bul, 43 : 69 - 75 O' 59.

✓ Williamson, Counseling Adolescents, McGraw-Hill Book Company,
Inc. 1950, 548 pp.

ภาคผนวก

1.0 รายงานผลการมาเรียนของนักเรียนทั้ง 5 คน จากสมุดบัญชีเรียนข้อ

ตาราง... รายงานผลการมาเรียนในระยะก่อนนำการศึกษา

จำนวนวันที่นักเรียน มาเรียน ชื่อนักเรียน	จำนวนวันที่ เปิดเรียน										เหตุผลของการ ขาดเรียน		
	พฤษภาคม 11	มิถุนายน 19	กรกฎาคม 21	สิงหาคม 15	กันยายน 21	ตุลาคม 22	พฤศจิกายน 21	รวมเวลาเรียน 130	รวมมาเรียน	ขาดเรียนร้อยละ	+ป่วย	ลา	ขาด
ก.ว.สิทธิ์ สมภพ	10	17	21	15	21	20	12	116	14	10.77	3	—	11
ก.ญ.จิตร มากทรัพย์	10	18	17	15	20	13	16	109	21	16.15	3	3	15
ก.ช.นพ สายชุม	11	18	21	14	20	18	17	119	11	8.46	9	2	—
นายสม อารมย์	11	19	18	3	20	21	18	110	20	15.38	17	3	—
นายคำ บรรจง	11	19	20	14	19	22	21	126	4	3.08	4	—	—

* สาเหตุของการขาดเรียน แม้บางครั้งจะมีใบลา แต่มักจะเป็นใบลาปลอม จึงอาจกล่าวได้ว่า ส่วนใหญ่ที่นักเรียนขาดเรียน และการขาดเรียนของนักเรียนทั้ง 5 คน บางครั้งเป็นการขาดเรียนเป็นรายชั่วโมง ซึ่งไม่อาจหาข้อมูลมาเสนอในที่นี้ นอกจากที่ได้จากคำบอกเล่าของครู เท่านั้น

ตาราง 5. รายงานผลการมาเรียนระยะหลังการศึกษา

จำนวนวันที่นักเรียน มาเรียน	จำนวนวันที่ เปิดเรียน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	รวมเวลาเรียน	รวมขาดเรียน	ขาดเรียนร้อยละ	เหตุผลของการ ขาดเรียน		
		9	21	21	15	24	22	22	134			ป่วย	ลา	ขาด
ก.ช. สิทธิ์ สมภพ		8	20	21	14	24	21	22	130	4	2.31	3	1	—
ก.ญ. จิตร มากทรัพย์		9	21	21	15	24	22	20	132	2	1.49	2	—	—
ก.ช. นพ สายชุม		7	17	20	14	18	22	21	119	15	11.19	8	4	3
นายสม อารมย์		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นายคำ บรรจง		9	21	21	15	24	22	22	134	—	—	—	—	—

นายสม อารมย์ ได้ออกจากโรงเรียนไปเนื่องจากสอบตก ซึ่งไม่มีเวลาเรียนในปีการศึกษา

สรุปผลการมาเรียนของนักเรียนทั้ง 5 คน

จากการวางข้างต้นทั้ง 3 ตาราง จะเห็นได้ว่า

1. ค.ช. สิทธิ สมภพ เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแล้ว ผลการมาเรียนของ ค.ช. สิทธิ ได้ดีขึ้น คือ ลดการขาดเรียนจาก 10.77% ของเวลาเรียนทั้งหมด ในระยะก่อนการศึกษาลงเหลือเพียง 2.31 % ในระยะหลังจากทำการศึกษา นับว่ามีการเปลี่ยนแปลงมาก
2. ค.ญ. จิตร มากทรัพย์ เคยขาดเรียน 16.15 % ของเวลาเรียน หลังจากการให้คำปรึกษาแล้ว ขาดเรียนเพียง 1.49 % ของเวลาเรียนเท่านั้น นับว่ามีการเปลี่ยนแปลงมาก
3. ค.ช. นพ สายชุม เคยขาดเรียน 8.46 % ของเวลาเรียน ภายหลังจากการให้คำปรึกษา การขาดเรียนของ ค.ช. นพ ไม่ได้ลดลง แต่กลับปรากฏว่า เพิ่มขึ้นเป็น 11.19 % ของเวลาเรียน แสดงว่า การให้คำปรึกษาที่ให้แก่นั่นไม่ได้ผล
4. นายสม อารมย์ เคยขาดเรียน 15.38 % ของเวลาเรียนในระยะก่อนให้คำปรึกษา ได้ลดการขาดเรียนลงเหลือเพียง 8.16 % ของเวลาเรียนในระหว่างการให้คำปรึกษา แต่นายสมได้ออกจากโรงเรียนเสียก่อน จึงไม่อาจจะติดตามผลการเรียนในระยะหลังการศึกษาได้เหมือนกรณีอื่น ๆ
5. นายคำ บรรจง เคยขาดเรียน 3.08 % ของเวลาเรียน และมักจะหนีเรียนเป็นรายชั่วโมง แต่ภายหลังจากการให้คำปรึกษา นายคำไม่เคยขาดเรียนเลย ทั้งยังไม่หนีเรียนเป็นรายชั่วโมงตามคำบอกเล่าของครูประจำชั้นอีกด้วย

2.0 ผลการเขียนรายงานกายตนเอง

2.1 ผลจากการเขียนรายงานกายตนเองของ ค.ช. สิทธิ สมภพ

ค.ช. สิทธิ สมภพ เกิดวันที่ 30 สิงหาคม 2497 ที่บ้านเลขที่ 4141 ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านทรายทอง อำเภอหางดง จังหวัดภูเก็ต เป็นบุตรคนที่ 5 ของ บิดามารดา บิดามารดามีอาชีพค้าขายอยู่บ้าน มีพี่น้องทั้งหมด 5 คนคือ.

พี่ชายคนที่ 1. ห้างพาณิชย์

" 2. กำลังเรียนชั้นปีที่สองของวิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ

พี่สาวคนที่ 1. สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ช่วยบิดามารดาทำการค้าขายที่บ้าน

พี่สาวคนที่ 2. กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัชรพงษ์

น้องสาว กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัชรพิเศษการ

ค.ช. สิทธิ สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัชรพิเศษการและสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนสามัญวักอมรินทราราม ชอบวิชาภาษาอังกฤษมากที่สุด และมีความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และไม่ชอบวิชาภาษาไทย ชอบอ่านหนังสือนิทานและชาช้น บุคคลที่รักและไว้วางใจมากที่สุดในบ้านคือมารดา รู้ดีกว่าตนมีสุขภาพดีพอใช้

2.2 ผลจากการเขียนรายงานควยตนเองของ ค.ญ. จิตร มากทรัพย์

ค.ญ. จิตร มากทรัพย์ เกิดวันที่ 27 สิงหาคม 2497 ที่บ้านเลขที่ 21/21 ตำบลศิริราช อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดธนบุรี เป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดา บิดามีอาชีพรับจ้าง มารดาไม่มีอาชีพ อยู่ในความอุปการะของย่า บิดามารดาหย่าร้างกัน รักยำมากที่สุด สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ 4 จากโรงเรียนวัชรพิเศษการ และ สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนสามัญวักอมรินทราราม ชอบและสนใจวิชาภาษาอังกฤษ ภูมิ-ประวัติศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ และไม่ชอบวิชาคณิตศาสตร์และคำนวณวิทยาศาสตร์ มีความสนใจกิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ ของโรงเรียน ไม่ค่อยมีเพื่อน งานอดิเรก คือ การสะสมแสตมป์ มักใช้เวลาว่างไปในการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ เล่นกีฬา ทำครัว ทำขนม รู้ดีกว่าตนมีสุขภาพอยู่ในขั้นดีพอใช้

2.3 ผลจากการเขียนรายงานควยตนเองของ ค.ช. นพ สายชุม

ค.ช. นพ สายชุม เกิดเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2496 ที่โรงพยาบาลศิริราช เป็นบุตรคนสุดท้องของบิดามารดา มีพี่ 4 คน บิดาเป็นข้าราชการบำนาญ มารดาอยู่กัยบ้าน พี่ชายคนที่ 1 รับราชการกรมที่ดิน พี่ชายคนที่ 2 เป็นทหาร พี่สาวคนที่ 1 รับราชการครู พี่สาวคนที่ 2 กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบวรเม่งกล เมื่ออยู๋บ้านมีหน้าที่ช่วยเหลืองานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ บุคคลที่รักและไว้วางใจมากที่สุดในบ้าน คือ บิดา

และมารดา ได้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนแสงศึกษา และสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนประถมทวีธาภิเศก ชอบวิชาเลขคณิต ภูมิ-ประวัติศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และไม่ชอบวิชาวาดเขียน เวลาว่างหนังสือและทำการบ้านจะกองหาที่เงิบ ๆ มีความสนใจในกิจกรรมกีฬา สุนัขเลี้ยง และ ชุมชนห้องสมุด เกยเป็นหัวหน้าชั้น มีความต้องการให้เพื่อนที่ตนรักเป็นกันเองและไม่ปิดความลับต่อกัน งานอดิเรกคือการปลูกต้นไม้ ชอบใช้เวลาว่างไปในการอ่านหนังสือ ชมภาพยนตร์และการเที่ยว และรู้ดีว่าสุขภาพของตนแข็งแรงพอใช้

2.4 ผลจากการเขียนรายงานควยตนเองของ นายสม อารมย์

นายสม อารมย์ เกิดวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2496 ที่บ้านเลขที่ 149/111 ตำบลสิริราช อำเภอบางกอนน้อย จังหวัดธนบุรี บิดาไม่มีอาชีพอยู่กับบ้าน มารดามีอาชีพขายข้าวแกง เป็นลูกชายคนแรกของบิดามารดา และมีน้องสาว 2 คน ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 2 ตามลำดับ เมื่ออยู่บ้านมีหน้าที่ดูบ้าน หุงข้าว และทำงานต่าง ๆ เรียนสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนมัธยมกรุดนุกูล และสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนวัดอมรินทราราม เมื่อเข้าศึกษาในโรงเรียนสุวรรณการวิทยาคม เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชอบวิชาภาษาไทย พลศึกษา ประวัติศาสตร์ ไม่ชอบวิชาคำนวณ และมีความสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์ ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ เล่น และพักผ่อน และรู้ดีว่าตนมีสุขภาพแข็งแรงดีมาก

2.5 ผลจากการเขียนรายงานควยตนเองของนายคำ บรรจง

นายคำ บรรจง เกิดเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2496 ที่บ้านเลขที่ 961 ตำบลบางแก้ว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ บิดามารดามีอาชีพทำนา ขณะนี้อยู่ในความอุปการะของพี่ชายที่บวชเป็นพระ โดยมีหน้าที่กวาดถูกุฏิพระที่หลวงพี่อยู่ คอยกม น้ำร้อนและปรนนิบัติรับใช้หลวงพี่ เรียนสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสุวรรณวิทยา จังหวัดนครสวรรค์ และสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนศิริโสภณ อำเภอบางกอนน้อย จังหวัดธนบุรี เกยเรียนข้ามชั้น 1 ครั้ง ชอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษา อังกฤษ และภูมิ-ประวัติศาสตร์ ไม่ชอบวิชาสุขศึกษา พลศึกษา วาดเขียน กนกรรม มีความสนใจในหนังสือประเภทตำราและชีวประวัติของบุคคลสำคัญ และใช้เวลาว่างในการพบ-

ทวนวิชาที่เรียน งานอดิเรกคือการอ่านหนังสือ มีความรู้ดีกว่าคนมีสุขภาพแข็งแรงดีมาก.

3.0 รายงานผลจากสมุคประจำชั้น

3.1 รายงานพัฒนาการ

ตารางที่ 6. รายงานพัฒนาการของ ค.ช. สีทธิ สมภพ

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่	ระยะก่อน การศึกษา		ระยะระหว่าง การศึกษา	ระยะหลังการ ศึกษา	
	2511		2511	2512	
	1	2	3	1	2
ความสะอาด	3	2	2	2	2
สุขภาพ	3	2	2	2	2
ความตั้งใจและขยันหมั่นเพียรในการเรียน	3	2	2	2	2
ความมีระเบียบและรอบคอบในการทำงาน	3	2	2	2	2
การรู้จักใช้ความคิดและเหตุผล	3	2	2	2	2
ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	2	2	2	1	2
ความเป็นผู้มีมารยาท	2	2	2	2	2
ความซื่อสัตย์	2	2	2	2	2
ความเป็นผู้ตรงต่อเวลา	2	2	2	2	2
การรู้จักรักษาระเบียบวินัย	2	2	2	2	2
การประหยัด	2	2	2	2	2
การรู้จักใช้เวลาว่าง	2	2	2	2	2
ความเชื่อมั่นในตนเอง	2	2	2	2	2
การรับผิดชอบ	2	2	2	2	2
การเคารพความคิดเห็นผู้อื่น	2	2	2	2	2
การให้ความร่วมมือแก่หมู่คณะ	2	2	2	1	2
การรักษาสมบัติของส่วนรวม	2	2	2	2	2

หมายเหตุ 3 = ดีมาก 2 = ดี 1 = ยังต้องปรับปรุง

ตารางที่ 7. รายงานพัฒนาการของ ค.ญ. จิตร มากทรัพย์

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่	ระยะก่อน การศึกษา		ระยะระหว่าง การศึกษา	ระยะหลังการ ศึกษา	
	2511		2511	2512	
	1	2	3	1	2
ความสะอาด ✓	2	2	2	3	3
สุขภาพ	3	2	2	3	3
ความตั้งใจและขยันหมั่นเพียรในการเรียน ✓	3	2	2	3	3
ความมีระเบียบและรอบคอบในการทำงาน	3	2	2	3	3
การรู้จักใช้ความคิดและเหตุผล	3	2	2	3	3
ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	3	2	2	3	3
ความเป็นผู้มีมารยาท	2	2	2	3	3
ความซื่อสัตย์ ✓	2	2	2	3	3
ความเป็นผู้ตรงต่อเวลา	2	2	2	3	3
การรู้จักรักษาระเบียบวินัย	2	2	2	3	3
การประหยัด	2	2	2	3	3
การรู้จักใช้เวลาว่าง	2	2	2	3	3
ความเชื่อมั่นในตนเอง	2	2	2	3	3
การรับผิดชอบ	2	2	2	3	3
การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	2	2	2	3	3
การให้ความร่วมมือแก่มัคคุเทศก์ ✓	2	2	2	3	3
การรักษาสมบัติของส่วนรวม ✓	2	2	2	3	3

ตาราง 1. รายงานพัฒนาการของ ค.ช. นพ. สายชุม

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่	ระยะก่อน การศึกษา		ระยะระหว่าง การศึกษา	ระยะหลังการ ศึกษา	
	2511		2511	2512	
	1	2	3	1	2
ความสะอาด	2	2	2	2	2
สุขภาพ	2	2	2	2	1
ความตั้งใจและขยันหมั่นเพียรในการเรียน	2	2	2	1	1
ความมีระเบียบและรอบคอบในการทำงาน	2	2	2	1	1
การรู้จักใช้ความคิดและเหตุผล	2	2	2	1	1
ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	2	2	2	1	1
ความเป็นผู้มีมารยาท	3	2	2	2	2
ความซื่อสัตย์	3	2	3	1	2
ความเป็นผู้ตรงต่อเวลา	2	1	2	1	1
การรู้จักรักษาระเบียบวินัย	2	1	2	1	1
การประหยัด	2	2	2	1	1
การรู้จักใช้เวลาว่าง	2	1	2	1	1
ความเชื่อมั่นในตนเอง	2	2	2	1	1
การรับผิดชอบ	2	2	2	1	1
การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	2	2	2	1	1
การให้ความร่วมมือแก่บุคคลอื่น	2	2	2	1	1
การรักษาสมบัติของส่วนรวม	2	2	2	1	1

ตาราง : รายงานพัฒนาการของ นายสม อารมย์

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่	ระยะก่อน การศึกษา		ระยะระหว่าง การศึกษา	ระยะหลังการ ศึกษา	
	2511		2511	2512	
	1	2	3	1	2
ความสะอาด	2	2	2	—	—
สุขภาพ	2	2	2	—	—
ความตั้งใจและขยันหมั่นเพียรในการเรียน	1	1	1	—	—
ความมีระเบียบและรอบคอบในการทำงาน	1	1	1	—	—
การรู้จักใช้ความคิดและเหตุผล	2	2	2	—	—
ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	2	2	2	—	—
ความเป็นผู้มีมารยาท	2	2	2	—	—
ความซื่อสัตย์	2	2	2	—	—
ความเป็นผู้ตรงต่อเวลา	1	2	2	—	—
การรู้จักรักษาระเบียบวินัย	1	1	1	—	—
การประหยัด	2	2	2	—	—
การรู้จักใช้เวลาว่าง	1	1	1	—	—
ความเชื่อมั่นในตนเอง	2	2	2	—	—
การรับผิดชอบ	1	2	2	—	—
การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	2	2	2	—	—
การให้ความร่วมมือแก่หมู่คณะ	2	2	2	—	—
การรักษาสมบัติของส่วนรวม	2	2	2	—	—

หมายเหตุ นายสม ต้องออกจากโรงเรียนเพราะสอบไล่ตก จึงไม่มีรายงานในระยะ ๒
ทำการศึกษา

ตารางที่ ๑๑ รายงานพัฒนาการของ นายคำ บรรจง

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่	ระยะก่อน การศึกษา		ระยะระหว่าง การศึกษา	ระยะหลัง การศึกษา	
	2511		2511	2512	
	1	2	3	1	2
ความสะอาด	2	2	2	2	2
สุขภาพ	2	2	2	2	2
ความตั้งใจและขยันหมั่นเพียรในการเรียน	2	1	2	2	2
ความมีระเบียบและรอบคอบในการทำงาน	2	1	2	2	2
การรู้จักใช้ความคิดและเหตุผล	2	1	2	2	2
ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์	2	2	2	2	2
ความเป็นผู้มีมารยาท	2	2	2	2	2
ความซื่อสัตย์	2	2	2	2	2
ความเป็นผู้ตรงต่อเวลา	2	2	2	2	2
การรู้จักรักษาระเบียบวินัย	2	2	2	2	2
การประหยัด	2	2	2	2	2
การรู้จักใช้เวลาว่าง	2	2	2	1	2
ความเชื่อมั่นในตนเอง	2	2	2	2	2
การรับผิดชอบ	2	2	2	2	3
การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	2	2	2	2	2
การให้ความร่วมมือแก่หมู่คณะ	2	2	2	2	2
การรักษาสมบัติของส่วนรวม	2	2	2	2	2

สรุปผลรายงานพัฒนาการในค่านต่าง ๆ ของนักเรียนทั้ง 5 คน

1. จากรายงานพัฒนาการของ ค.ช. สิทธิ สมภพ จะเห็นว่า ค.ช.สิทธิ ไม่ทำอะไรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ยังคงรักษาพัฒนาการในค่านต่าง ๆ ไว้ในระดับดี
2. จากรายงานพัฒนาการของ ค.อ.จิตร มากทรัพย์ ปรากฏว่า ค.อ.จิตร มีการพัฒนาการในค่านต่าง ๆ ขึ้นกว่าเดิมมาก จนอยู่ในขั้นระดับดีมากทุกอย่าง
3. จากรายงานพัฒนาการของ ค.ช. นพ สายชุม นั้นปรากฏว่า การพัฒนาการในค่านต่าง ๆ ไม่ดีขึ้นเลย แต่กลับลดถอยลง นอกจากเรื่องความสะอาดและ ความเป็นผู้มีมารยาทที่ยังคงรักษาอยู่ในระดับ เกม
4. สำหรับ นายสม อารมย์ นั้น ไม่อาจจะทราบผลของการพัฒนาการในค่านต่าง ๆ เนื่องจาก นายสมต้องออกจากโรงเรียนเพราะสอบไล่ตก
5. จากรายงานพัฒนาการค่านต่าง ๆ ของนายคำ จะเห็นได้ว่า นายคำมีการพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านของความตั้งใจและขยันหมั่นเพียรในการ เรียน ค่านความมีระเบียบและรอบคอบในการทำงาน รวมทั้งการรู้จักใช้ความถึกและเหตุผลด้วย

3.2 รายงานสุขภาพจากสมุดประจำชั้น

จากรายงานสุขภาพของนักเรียนที่ได้จากสมุดประจำชั้นนั้น ปรากฏว่าสุขภาพของนักเรียนทั้ง 5 คน อยู่ในระดับปกติ มีความแข็งแรง และไม่เจ็บโรคใด ๆ นอกจาก ค.ช.นพ สายชุม เป็นคนสายตาสั้น และ ค.อ.จิตร มากทรัพย์ มีน้ำหนักตัวมากกว่าเด็กในวัยเดียวกันเล็กน้อย.

3.3 รายงานการ เรียนจากสมุดประจำวัน

ก. รายงานการ เรียนของ ค.ช.สิทธิ สมภะ

ตาราง . ผลการเรียนในระยะก่อนทำการศึกษาและระหว่างทำการศึกษา

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่		ระยะก่อนทำการศึกษา		ระยะระหว่างทำการศึกษา
		2511		2511
		1	2	3
หมวดศิลปศึกษา-ศิลปปฏิบัติ	200	160	102	131
หมวดภาษาอังกฤษ	150	131	114	130
หมวดภาษาไทย	146	96	85	82
หมวดสังคมศึกษา-พลานามัย	250	212	206	157
หมวดคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์	250	197	197	197
รวมคะแนน	1000	800	755	697
คิดเป็นร้อยละ	100	80.00	75.50	69.70

ตาราง . ผลการเรียนในระยะหลังทำการศึกษา (ปีการศึกษา 2512)

ภาคเรียนที่		1		2	
		เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
หมวดศิลปศึกษา-ศิลปปฏิบัติ		150	120	150	99
หมวดภาษาอังกฤษ		150	139	150	111
หมวดภาษาไทย		150	87	160	94
หมวดสังคมศึกษา-พลานามัย		180	130	200	148
หมวดคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์		300	232	340	270
รวมคะแนน		930	708	1000	722
คิดเป็นร้อยละ		100.00	76.12	100.00	72.20

ข. รายงานการ เรียนของ ค.อ. จิตร มากทรัพย์

ตารางที่ ๑ ผลการ เรียนในระบะก่อนทำการศึกษาและระหว่างทำการศึกษา

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่		ระบะก่อนทำการศึกษา		ระบะระหว่างทำการศึกษา
		2511		2511
		1	2	3
หมวดศิลปศึกษา – ศิลปปฏิบัติ	200	158	101	122
หมวดภาษาอังกฤษ	150	103	101	104
หมวดภาษาไทย	150	86	108	107
หมวดสังคมศึกษา – พลานามัย	250	203	194	198
หมวดคณิตศาสตร์ – วิทยาศาสตร์	250	186	183	106
รวมคะแนน	1000	736	746	677
คิดเป็นร้อยละ	100.00	73.60	74.60	67.70

ตารางที่ ๒ ผลการ เรียนในระบะหลังทำการศึกษา (ปีการศึกษา 2512)

ภาคเรียนที่		1		2	
		เต็ม	โต	เต็ม	โต
หมวดศิลปศึกษา – ศิลปปฏิบัติ		150	127	150	128
หมวดภาษาอังกฤษ		150	124	150	107
หมวดภาษาไทย		150	113	120	120
หมวดสังคมศึกษา – พลานามัย		180	143	200	158
หมวดคณิตศาสตร์ – วิทยาศาสตร์		300	220	340	270
รวมคะแนน		930	727	1000	783
คิดเป็นร้อยละ		100.00	78.17	100.00	78.30

ค. รายงานการ เรียนของ ค.ช. นพ สายชุม

ตาราง ๑. ผลการ เรียนในระยะก่อนทำการศึกษาและระหว่างหลังทำการศึกษา

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่		ระยะก่อนทำการศึกษา		ระยะระหว่างทำการศึกษา
		2511		2511
		1	2	3
หมวดศิลปศึกษา - ศิลปปฏิบัติ	200	160	162	171
หมวดภาษาอังกฤษ	150	99	110	108
หมวดภาษาไทย	150	90	98	88
หมวดสังคมศึกษา-พลานามัย	250	161	188	160
หมวดคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์	250	189	113	104
รวมคะแนน	1000	699	671	631
คิดเป็นร้อยละ	100.00	69.90	67.10	63.10

ตาราง ๒. ผลการ เรียนในระยะหลังทำการศึกษา (ปีการศึกษา 2512)

ภาคเรียนที่		1		2	
		เต็ม	ไค	เต็ม	ไค
หมวดศิลปศึกษา- ศิลปปฏิบัติ		150	123	150	102
หมวดภาษาอังกฤษ		150	101	150	102
หมวดภาษาไทย		150	90	160	109
หมวดสังคมศึกษา-พลานามัย		180	140	200	144
หมวดคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์		300	184	340	163
รวมคะแนน		930	638	1000	620
คิดเป็นร้อยละ		100.00	68.60	100.00	62.00

ง. รายงานการเรียนของนายสม อารมย์
 ตารางที่ ๑๖. ผลการเรียนในระยะก่อนทำการศึกษาและระหว่างทำการศึกษา

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่		ระยะก่อนทำการศึกษา		ระยะระหว่างทำการศึกษา
		2511		2511
		1	2	3
หมวดศิลปศึกษา-ศิลปปฏิบัติ	200	106	84	105
หมวดภาษาอังกฤษ	150	52	60	48
หมวดภาษาไทย	150	82	89	78
หมวดสังคมศึกษา-พลานามัย	250	131	158	155
หมวดคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์	250	101	72	42
รวมคะแนน	1000	520	501	428
คิดเป็นร้อยละ	100.00	52.00	50.10	42.80

หมายเหตุ ผลการเรียนในระยะหลังทำการศึกษาไม่มี เพราะนายสม อารมย์ ต้องออกจากโรงเรียนเนื่องจากสอบไล่ตก

จ. รายงานการ เรียนของนายคำ บรรจง

ตารางที่ ๑. ผลการ เรียนในระยะก่อนทำการศึกษาและระหว่างทำการศึกษา

ปีการศึกษา ภาคเรียนที่		ระยะก่อนทำการศึกษา		ระยะระหว่างทำการศึกษา
		2511		2511
		1	2	3
หมวดศิลปศึกษา-ศิลปปฏิบัติ	200	120	133	171
หมวดภาษาอังกฤษ	150	130	116	96
หมวดภาษาไทย	150	114	106	88
หมวดสังคมศึกษา-พลานามัย	250	201	190	177
หมวดคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์	250	202	208	211
รวมคะแนน	1000	780	753	743
คิดเป็นร้อยละ	100.00	78.00	75.30	74.30

ตารางที่ ๒. ผลการ เรียนในระยะหลังทำการศึกษา (ปีการศึกษา 2512)

ภาคเรียนที่		1		2	
		เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
หมวดศิลปศึกษา-ศิลปปฏิบัติ		150	125	150	121
หมวดภาษาอังกฤษ		150	81	150	105
หมวดภาษาไทย		150	98	160	123
หมวดสังคมศึกษา-พลานามัย		180	122	200	155
หมวดคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์		300	230	340	236
รวมคะแนน		930	656	1000	740
คิดเป็นร้อยละ		100.00	70.54	100.00	74.00

4.00 รายงานผลการสอบไล่จาก ก.2 ก. (ปีการศึกษา 2511)

การวาง... การวางแผนผลการวัดผลการเรียนตลอดปีของนักเรียน ซึ่งได้จากการ
สอบไล่และผลงานระหว่างปีรวมกัน

หมวดวิชา ข้อ - สก	หมวดศิลปะ-ศิลปปฏิบัติ	หมวดภาษาอังกฤษ	หมวดภาษาไทย	หมวดสังคมศึกษา-พลานามัย	หมวดวิทยาศาสตร์-วิทยาศาสตร์	รวมคะแนนตลอดปี	คิดเป็นร้อยละ	ได้	ตก
	150	150	160	200	340	1000	100.00	ได้	ตก
ค.ช.สิทธิ์ สมภพ	119	128	73	133	262	715	71.50	ได้	-
ค.ญ.จิตร มากทรัพย์	117	121	115	158	222	733	73.30	ได้	-
ค.ช.นพ สายชุม	120	107	104	141	211	683	68.30	ได้	-
นายสม อารมย์	106	76	92	118	37	459	45.90	-	ตก
นายคำ บรรจง	118	118	111	141	246	734	73.40	ได้	-

สรุปผลรายงานการ เรียนที่ไ้จากสมุคประจำร้นและผลการสอบไ้จาก ก. 2 ก.

1. จากรายงานการ เรียนของ ค.ช.สีทธี สมภพ ปรากฏว่า เติมผลการเรียนของค.ช.สีทธีอยู่ในระดับดี แล้วตกต่ำลง แต่ภายหลังจากการให้คำปรึกษาแล้ว ผลการ เรียนของ ค.ช.สีทธีไ้ดีขึ้นกว่าเดิมคือ ยกระดับจากคะแนน 69.70 % มาอยู่ในระดับเกิน 70 % ในการสอบ 3 ครั้งหลังจากการให้คำปรึกษา
2. ผลการ เรียนของ ค.ญ.จิตร มากทรัพย์ ไ้ดีขึ้นกว่าเดิมภายหลังให้คำปรึกษา คือจากคะแนน 67.70 % มาเป็น 78.30 % ซึ่งนับว่าเป็นการ เปลี่ยนแปลงที่ดีกว่าเดิมและ น่าพอใจมาก
3. ผลการ เรียนของ ค.ช.นพ สายชุม จัควาไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นไ้ชัด นพยังคงรักษาระดับการ เรียนของตนไว้อย่างเดิม แม้วาจะมีการลดลงบ้างใน ระยะที่ทำการศึก ษา แต่ภายหลังจากการศึกษา ปรากฏการ เรียนของนพไ้กลับดีขึ้น และอยู่ในระดับปานกลาง
4. ผลการ เรียนของนายสม อารมย์ นั้น ไม่อาจจะติดตามไ้ เนื่องจากนายสม ต้องออกจากโรงเรียนไปเนื่องจากสอบไ้ตก
5. จากรายงานผลการ เรียนของนายคำ บรรจง ปรากฏว่า นายคำสามารถรักษา ระดับการ เรียนของตนให้อยู่ในระดับเดิมไ้ตลอดเวลา ทั้งระยะก่อนทำการศึก ษา จนกระทั่ง ระยะหลังการศึก ษา

5.00 อัครชีวประวัติของนักเรียนทั้ง 5 คน

สำหรับอัครชีวประวัติของนักเรียนทั้ง 5 คน ผู้เขียนคัดลอกมาจากที่นักเรียนเขียนมา อย่าง

5.10 อัครชีวประวัติของ ค.ช.สีทธี สมภพ

กระผมชื่อสีทธี สมภพ เกิดเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2497 บิดา ชื่อ ทุน แซ่ตัน มารดาชื่อ ลัง แซ่เล้า มีพี่ชาย 2 คน พี่สาว 2 คน และน้องสาวอีก 1 คน รวมกระผมมีพี่น้องทั้งหมด 5 คน กระผมไม่ไ้เกิดที่โรงพยาบาล แต่เกิดที่บ้านเลขที่

4-141 ถนนพราหมณ์ ตำบลบ้านช้างหลอ อำเภอบางกอกน้อย จังหวัดธนบุรี

ในขณะนั้นเป็นเด็กนั้นมีประสบการณ์หลายอย่าง เช่น ครั้งหนึ่งกระผมได้ไปเล่นฟุตบอลที่สนามหญ้าแห่งหนึ่ง เผลอไปเหยียบเอาขาคนญี่ปุ่นที่แตกแล้ว เลือดไหลออกมากและไม่หยุด กระผมจึงได้กลับบ้านและรีบวิ่งไปยังโรงพยาบาลศิริราชทันที พอไปถึงหมอก็ดูแผลแล้วก็ฉีดยาให้สองเข็ม จากนั้นก็เอาผมเข้าไปในห้อง ๆ หนึ่ง ให้ผมนอนเตียง ตอนนั้นใจกระผมรู้สึกกลัว ๆ ขึ้นมาเล็กน้อย พอหมอก็ใช้ยาคลุมหน้าผม และใช้เข็มทำการเย็บหนังของกระผม กระผมรู้สึกเจ็บปวดมาก แล้วก็ภาวนาให้เสร็จเร็ว ๆ พออีกสักครู่ก็เสร็จ หมอให้ยามาและก็ปล่อยให้กลับบ้านได้ แต่จะต้องมาชะแอดตามเวลาที่หมอสั่ง

ครั้งเมื่อผมได้เข้าโรงเรียนสุนทรบารุงราษฎร์ เรียนไปได้ไม่ถึงอาทิตย์ ผมก็ออกเพราะว่าผมเองไม่ยอมเรียน ต่อเมื่อผมอายุได้ 7 ขวบจึงได้เข้าเรียนในโรงเรียนวัดวิเศษการ การเรียนในตอนนี้อยู่ในชั้นพอใช้ได้ แต่การเล่นลูกหินรู้สึกว่าจะเก่ง ผมไปตอนเช้า เก็บกระป๋องแล้วก็ลงมาเล่น กลางวันก็เล่น เย็นก็เล่น ผมชอบมาก และในตอนนั้นกระผมมีลูกหินเป็นถุง ๆ ผมไปไหนเพื่อน ๆ ก็ซื้อซื้อ และเมื่อกระผมเรียนจบ ป.4 แล้วก็ได้ไปเข้าสอบยังโรงเรียนวัดอมรินทราราม ข้อสอบก็รู้สึกไม่ยาก เมื่อวันประกาศผลสอบผมก็มีชื่ออยู่ด้วย—ผมจึงได้เข้าเรียนในชั้นประถม 5-7 การเรียนในตอนนี้อยู่ในชั้นที่ คือ ระหว่าง ป. 6-7 กระผมก็สอบได้ที่ 1 เสมอ และเมื่อกระผมจบ ป. 7 ก็ได้มาสอบเข้าโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ผมก็สอบได้อีกตามเคย กระผมเรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 1 ข. มีเพื่อนหลายคน บางคนก็แกล้ง ชอบเล่น ชอบสนุก กระผมไม่ค่อยชอบ เพื่อนพวกนี้นัก

กระผมชอบภาษาอังกฤษมากที่สุด งานอดิเรกไม่มี ส่วนมาเมื่อมีเวลาว่างก็ไปเที่ยวบ้าง เล่นหมากรุกบ้าง ดูโทรทัศน์บ้าง กระผมเป็นคนใจน้อย ร้องไห้ง่าย มีอารมณ์อ่อนเป็นครั้งคราว

สำหรับอนาคตนั้น กระผมหวังที่จะเข้าสายอาชีพ แต่ยังไม่รู้แน่นอนว่าจะเข้าโรงเรียนอะไร

5.20 อัตชีวประวัติของ ด.ญ.จิตร มากทรัพย์

ข้าพเจ้าชื่อ จิตร มากทรัพย์ ข้าพเจ้าเป็นนักเรียนสุวรรณารามวิทยาคม แม่ของข้าพเจ้าหย่ากับพ่อของข้าพเจ้า ถึงแม้ข้าพเจ้ายังเล็ก ข้าพเจ้าได้อยู่กับคุณย่า และได้

เรขาคณิต เวลาสอบเข้าเราไม่ตกเลย แต่คะแนนไม่พอจะได้ นอกนั้นก็ธรรมดาพอไปได้
 คุยในสุวรรณภรณ์ ถึงแต่เราเข้าเรียนและไต่ถามมา ข้าพเจ้ารู้สึกว้าเหว่และรักลูกศิษย์เป็น
 กันเองกับลูกศิษย์ทุกคน อาหารที่ข้าพเจ้าชอบคือ น้ำพริกกับมะเขือยาวชุบไข่

ในอนาคตข้าพเจ้าหวังว่า ถ้าแม่มีทุนให้ข้าพเจ้าเรียนต่อ ข้าพเจ้าอยากจะเป็นครู
 และจะพยายามเรียนจนสุดความสามารถ และเมื่อทำงานได้จะส่งให้แม่และอา และข้าพเจ้า
 จะเลี้ยงดูยายของข้าพเจ้า ซึ่งท่านลำบากเลี้ยงข้าพเจ้ามาตั้งแต่เล็กจนข้าพเจ้าเติบโตและให้
 ข้าพเจ้าได้รับการศึกษา แล้วข้าพเจ้าจึงหวังว่า แม่และคุณยายคงจะพยายามส่งข้าพเจ้าเรียน
 จนสำเร็จ แต่ข้าพเจ้าก็ไม่แน่ใจนัก เพราะเป็นเพียงแต่ความหวังของข้าพเจ้าเท่านั้น.

5.30 อัตชีวประวัติของ ค.ช.นพ สายชม

ผมไม่ทราบว่า จะเขียนประวัติของผมขึ้นมาเพื่อประโยชน์อะไร แต่เป็น
 ความตั้งใจของกรมวังทองเขียนขึ้น และผมสัญญาว่าในการเขียนครั้งนี้ผมจะเขียนให้ละเอียด
 ที่สุดและยาวที่สุดเท่าที่ความทรงจำของผมจะยังมีอยู่และคงจะเป็นประวัติของข้าพเจ้าที่ยาวที่สุด
 ตั้งแต่ผมเคยเขียนมา

ผมเกิดเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2495 ที่โรงพยาบาลศิริราช เป็นบุตรคนที่ 5
 ในจำนวน 5 คนของนายอาจ สายชม และนางถวิล สายชม ที่อยู่ปัจจุบัน 2751 อิศระภาพ
 ต. บ้านช้างหลอ อ. บางกอกน้อย จ. ชลบุรี ได้ทราบจากพ่อและแม่ว่า ผมเป็นคนที่เกิด
 ปกติ ๆ คือพี่ผมทั้ง 4 คนนั้น ทุกคนล้วนแล้วแต่เกิดเดือนกุมภาพันธ์ทั้งสิ้น มีผมคนเดียวที่เกิด
 เดือนมิถุนายน

ครอบครัวผมประกอบด้วย พี่ พ่อ และแม่ รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับบุคคลใน
 ครอบครัวมีดังนี้คือ.

พ่อ ในสมัยก่อน พ่อรับราชการทหารเรือ มียศเป็นนาวาตรี หน้าที่ของพ่อ(จาก
 คำบอกเล่าของบุคคลอื่นในครอบครัวที่เกิดขึ้น ส่วนผมในตอนนั้นยังจำความไม่ได้) ไม่ได้เกี่ยวกับ
 ทหารเรือโดยตรง เป็นแค่เพียงสมุหบัญชีในกรมแพทย์ทหารเรือ พ่อผมทำงานโดยความซื่อ
 คอออกมา ใจลูกน้องโดยตลอดมา จนลูกน้องซึ่งเป็นผู้ช่วยได้โกงเงินในบัญชีไปเรื่อยเป็น
 เวลาหลายปี จนในที่สุดมีการตรวจบัญชีกันขึ้น ปรากฏว่าเงินขาดบัญชีไป เมื่อมีการสอบสวน

กันขึ้นปรากฏว่าพ่อผมมีความผิด จึงต้องโทษไป และผมต้องจำใจลาออกจากราชการตั้งแต่นั้นมา และมาทำงานใหม่ที่บริษัทไทยประจักษ์ จนปีที่ 3 เรียนสำเร็จพอจึงลาออกจากบริษัทเมื่ออายุได้ 60 กว่า

แม่ ทราบจากการบอกเล่าของแม่ว่า ก่อนนี้เป็นครูอยู่ที่โรงเรียนของยายชื่อโรงเรียนอะไรผมจำไม่ได้ แต่เคยไปอยู่ ๆ อยู่ที่สุดุมวิท ซอย 27 เมื่อแต่งงานกับพ่อแล้วเคยเลิกสอนหนังสือ

พี่คนแรก เป็นชายชื่อ คม จบเทคนิค ทุ่งมหาเมฆ ปัจจุบันรับราชการกรมที่ดิน ประจำอยู่ที่จังหวัดมหาสารคาม

พี่คนที่สอง เป็นหญิง ชื่อ นวด จบวิทยาลัยครูสวนกุหลาบ เป็นครู

พี่คนที่สาม ชื่อ คุ่ม จบ ม.ศ. 3 ร.ร. ชีโนรส แต่สอบเข้าอะไรไม่ได้ พยายามสอบเรื่อยมา แต่ก็สอบไม่ได้ และได้พยายามสมัครงานหลายแห่ง แต่ทำอยู่ได้ไม่ยักยาว ต้องออกมาเกณฑ์ทหาร มีความตั้งใจจะไปรบที่เวียดนาม

พี่คนที่สี่ เป็นหญิง ชื่อ เกื่อน ปัจจุบันเรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 3 ร.ร. วัชรบรรณกิจ

ในปัจจุบัน พ่อ - แม่ ต้องรับภาระส่งเสียลูกแต่เพียง 2 คนเท่านั้น และในเวลานี้ พ่อไม่มียารายได้นอกจากบำนาญของพ่อ ดังนั้นจึงต้องรับหน้าที่ร่วมกับพ่อในการส่งเสียน้องทั้ง 2 คน

เมื่อผมอยู่ในวัยเด็กนั้นเป็นเวลาที่ผมชอบที่สุด เพราะแม่จะพาผมไปเที่ยวเสมอ ส่วนมากก็ตามบ้านญาติพี่น้อง โดยเหตุที่ผมเป็นคนสุดท้อง แม่จึงรักผมมากที่สุด ผมอยู่ด้วยความสุขตลอดมาในเวลานั้น จนในที่สุดเข้าโรงเรียนเมื่ออายุ 6 ขวบ ซึ่งในเวลานั้นผมเกลียดและกลัวการไปโรงเรียนมากที่สุด โรงเรียนแรกที่ผมเข้าคือ โรงเรียนแสงศึกษา ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากบ้านนัก ดังที่กล่าวมาแล้วว่า ผมกลัวโรงเรียนมากจนที่ผมต้องไปนั่งเผ้าผมตลอดมาเป็นเวลาหลายวันจึงจะหายกลัวลงได้ และนิสัยนี้จะเกิดขึ้นเสมอถ้าผมย้ายโรงเรียนและมีเพื่อนใหม่ ในระหว่างที่ผมอยู่โรงเรียนแสงศึกษานั้น ผมไม่ค่อยพูดคุยกับใคร นอกจากเพื่อนที่สนิทเท่านั้น ส่วนเพื่อนหญิงนั้นผมไม่ค่อยพูดคุยกันนัก ทั้ง ๆ ที่เรียนอยู่ห้องเดียวกันด้วยเหตุที่ผมเป็นคนขลาด ผมอยู่โรงเรียนนี้ด้วยความสุขใจเพราะผมมีหน้าที่หลายอย่างในโรงเรียน เป็นนักดนตรีของโรงเรียน เป็นคนถือธงลูกเสือสำรองในวันลูกเสือ ทั้ง ๆ ที่ขณะนั้น

หนัก แต่มันก็ชอบมันเพราะมันเป็นความภูมิใจอย่างหนึ่งที่ได้เงินถึงหน้าหนาวแล้วลูกเสือของโรงเรียน

ผมออกจาก ร.ร. แสงศึกษาเมื่อเรียนจบชั้นประถม 4 และได้เข้าเรียนในชั้นประถม 5 ที่ ร.ร. สามัญทวีธาภิเศก ความรู้สึกแปลกถิ่นได้เกิดขึ้นกับผมอีก แต่ไม่มากเหมือนคราวแรก สิ่งที่ถูกครูใหม่สั่งเป็นครั้งแรกคือ การตัดผม ซึ่งผมก็ปฏิบัติตามโดยดี แต่ทั้ง ๆ ที่ผมได้ตัดผมมาแล้วอย่างเรียบร้อยแต่ไม่ได้เป็นผมนักเรียน ครูจึงสั่งให้ผมไปตัดอีก ในเวลานั้นผมไม่โทสูกซัด แต่มันก็ไม่กล้าเถียงครูเพราะความกลัวในวัยเด็ก และครูคนที่สั่งให้ผมตัดผมยังจำได้จนทุกวันนี้ เมื่อผมอยู่ที่นั่นนาน ๆ ไป ผมก็สนิทกับเพื่อนใหม่และครูใหม่ โดยเหตุที่ผมอยู่ห้องที่มีผู้ชายล้วน นักเรียนในห้องจึงมีเรื่องเฮฮากันเสมอ แต่มันไม่ค่อยรวมสนุกกับพวกเขาซัก เพราะพวกนั้นมีนิสัยนักเลง และนิสัยไม่ดี ผมจึงได้คบกับเพื่อนที่นิสัยดีเรียบร้อยเท่านั้น แต่มันก็ชอบกับเพื่อน ๆ รวมห้องเล่นสนุกในทางที่ไม่ค่อยเหมาะสม แต่ไม่กล้าเข้าไปร่วมด้วยเพราะความกลัว ครูที่ผมกลัวที่สุดในเวลานั้นคือ ครูพละ ซึ่งพูดทางไม่ค่อยดูเท่าใด แต่เมื่อเวลาสี่โมงเรียนนั้นแรงอย่างผิดปกติ จนทำให้ผมไม่กล้ากระดิกตัว ทำความนึกเลย เมื่อปีสุดท้ายที่ผมเรียนอยู่ได้สนิทกับครูคนหนึ่ง คอยสนใจในการเรียนของผมตลอดมา ถึงแม้จะไม่ได้เป็นครูประจำชั้น สาเหตุที่ทำให้ผมและครูสนิทกันนั้นผมคิดว่าเป็นเพราะผมไปหาท่านที่บ้านบ่อย ๆ เพราะอยู่ไม่ไกลจากบ้านผมนัก ภายหลังผมจึงทราบว่าครูท่านนี้เป็นแม่ของเพื่อนของผมเอง ในการที่ผมและครูสนิทกันนั้น ทำให้เมื่อถึงชั่วโมงสอนของท่านผมต้องตั้งใจฟังเป็นพิเศษเพราะจะถามผมอยู่เรื่อย ทำให้ผมไม่ค่อยสบายใจซัก แต่มันมาคิดดูทีหลังก็เห็นว่าเป็นการดี

ความปรารถนาอดิเรกของผมในเวลานั้น คือ การสะสมแสตมป์ เพราะที่ห้องผมมีคนเล่นแสตมป์กันมาก แสตมป์จึงหมุนเวียนกันได้ดี ทำให้ไม่เบื่อ ผมสามารถมีแสตมป์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นปีหนึ่งเกินร้อยดวง แต่ในเวลานี้ผมคิดว่า ผมสนใจมันถึงงานอดิเรกเสียแล้ว ผมเคยคิดว่าถ้าเดือนหนึ่ง ๆ เก็บเงินที่จะซื้อแสตมป์หรือไม้ก็เก็บไว้ คงจะมีประโยชน์ไม่น้อย แต่มันรู้สึกว่าพยายามตั้งใจทำหลายครั้งแต่ก็ไม่สำเร็จ

สิ่งที่ผมสนใจอีกอย่างคือ สัตว์เลี้ยงและการอ่านหนังสือพวกท่องเที่ยวและความเจริญของต่างประเทศ แต่มันก็ชอบเพียงแรก ๆ หยิบมาดูเท่านั้น เมื่อเห็นเล่มมันหนาผมก็เลิกสนใจทันที

เมื่ออยู่กับญาติพี่น้องที่สนิทกันนั้น ผมเป็นคนที่มีอารมณ์ร้อน พุคจาโผงผาง ไม่เกรงใจใคร จนบางที่ผมทำให้พี่ ๆ โกรธไปก็มี รู้สึกว่าผมเป็นคนที่ไม่เกรงใจใครง่าย แต่ถ้ายู้งัยกับพี่ใหญ่หรือบุคคลที่ไม่สนิทกันมาก ผมจะไม่ค่อยพูดคุยกับใครมากนัก หรือจะพูดบ้างก็เป็นแค่เพียงสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น แต่ถาเป็นเพื่อนที่สนิทกันมาก ๆ ผมมักจะเป็นคนคอยพูดคุยคอยอยู่ตลอดไป และบางทีก็พูดกวนโมโหเลย โดยปกติผมเป็นคนเปิดเผยเสมอ ไม่ชอบเก็บความลับและผมรู้ว่าผมเป็นคนเก็บความลับไม่อยู่ และผมไม่ชอบให้ใครถามความลับของคนที่อื่นจากผม จึงจะทำให้ใจให้แข็งยังงี้ ถึงแม้จะคิดว่านั่นมันเป็นการลับของคนที่อื่นที่เราจะมาได้ไม่ว่าบอกให้ผู้อื่นรู้ก็ต่อหนึ่ง แต่ก็ไม่ใช่ผลสำเร็จ ผมสัญญาไว้ว่า ไม่ชอบพูดกับใคร แต่ไม่ใช่จะไม่เคยพูดเลย ในชีวิตของผมเคยพูดกับใคร ๆ มาก แต่หัวใจจริงการพูดเป็นสิ่งที่ไม่ชอบ

อนาคตผมหวังว่าจะเรียนให้ไ้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผมจะไม่เจาะจงว่าจะเป็นรุ่นเป็นนี้ เพราะผมคิดว่ามันไม่มีประโยชน์ เพราะผมเคยหวังว่าจะทำางานหรือประกอบธุรกิจของทาง ๆ ซึ่งก็ไ้มากนัก แต่ก็ทำไ้มันเป็นผลสำเร็จ ดังนั้นอนาคตผมจึงมีแต่เพียงพยายามเรียนให้มากที่สุด

หมายเหตุ ผมเขียนประสบการณ์ในโรงเรียนยังไม่ละเอียดพอ ซึ่งยังขาดประสบการณ์ในโรงเรียนน้อย เพราะความคิดของผมมักหมกมุ่นอยู่กับสิ่งเก่า ๆ จึงทำให้ผมเขียนไปหวังว่า อาจารย์คงไม่ลำบากในการที่จะอ่านมันให้คิดตอกันมากนัก

เมื่อผมมาอยู่ในโรงเรียนนี้ ผมรู้สึกดีใจมาก เพราะได้เห็นตัวอย่างจากนักเรียนที่จบในโรงเรียนนี้หลายคนจิตใจผมในเวลานั้นมุ่งแต่การเรียน ผมตั้งใจจะพยายามเรียนให้ขึ้นบอร์ดให้ได้ เพราะเปอร์เซนต์ที่ผมดู มันไ้มากนักที่ผมจะสามารถทำได้ ร.ร.เก่า แต่เมื่อมาอยู่เข้าจริง ๆ ผมจึงเห็นว่ามันเป็นการยากพอๆ ไม่ทราบว่าวิซามันยากขึ้นหรือผมสนใจเรียนน้อยลง

ในห้องผมมีผู้ชาย 14 คน และมีผู้หญิง 25 คน ไม่เหมือนที่ห้องผมที่โรงเรียนเก่าซึ่งมีผู้ชายล้วน จึงทำให้ผมสามารถเลือกคบเพื่อนได้เพียง 13 คน เพราะพวกผู้หญิงนั้น ผมไม่กล้าที่จะพูดคุย และก็มีเพียง 4 - 5 คนเท่านั้นที่ผมคิดว่าผมควรจะคบด้วย เพราะมีอายุรูปร่าง พอ ๆ กัน โดยที่แรกเห็นเงียบ ๆ กันทุกคน ไม่เหมือนพวกที่ตัวเล็ก ๆ ที่ส่งเสียงพูดกันลั่น พออยู่ ๆ มาจึงรู้ว่านิสัยไ้ม่ค่อยจะตรงกันกับผมเท่าไรนัก และเป็นครั้งแรกที่ผมเห็น

โดยบางทีก็ไปชมภาพยนตร์หรือเข้าสวน แต่ผมจะไม่โทษว่าเป็นความผิดของเพื่อน ผมโทษหัวใจ
ผมอ่อนมากกว่า ในครั้งนี้ผมเริ่มกล่าวคุยกับผู้หญิงและครูฝึกสอนมากขึ้นลำดับ จนสามารถสนิทกับ
ผู้หญิงบางคนได้ก็ ผมยังแปลกใจตัวเองที่นิสัยเปลี่ยนไปได้ แต่ก็คิดว่าคงเป็นการดีที่มีความกล้า
มากขึ้น ในที่สุดจึงรู้ว่านิสัยเดิมของผมมีค่ามากกว่า เพราะมันจะไม่ทำให้เกิดเรื่องยุ่ง

5.40 อัครวิประวัติของ นายสม อารมย์

ข้าพเจ้าเกิดเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2496 ที่บ้านเลขที่ 149/111
ตำบลศิริราช อำเภอบางกอกน้อย หนองรี ข้าพเจ้าเป็นลูกชายคนโต มีน้องสาว 2 คน
แล้วก็พี่สาวคนละพ่อกับอีก 1 คน พี่แต่งงานแล้วอยู่นครปฐม มีลูก 2 คน ผมรักพี่คนนี้มาก เขา
ได้เลี้ยงดูผมมาตอนเล็ก ๆ และเขายังส่งให้ผมเรียนหนังสืออีก เมื่อตอนเล็ก ๆ พ่อกับแม่รัก
ผมมาก แต่เขยวันนี้ไม่ค่อยรักแล้ว ผมมีเรื่องกับพ่อบ่อย ๆ ทุกๆวัน พ่อถามว่าผมไม่ยอมทำ
งาน ผมไม่สบายใจเลย

แม่รักข้าพเจ้ามาก และบอกว่าจะให้ข้าพเจ้าเรียนจนจบ ม.ศ. 3 แม่ขายข้าวแกง
ทองทำงานหนักทุกวัน ผมสงสารแม่มาก

ผมเข้าเรียนชั้น ป. 1 ที่ ร.ร. มัชฌมกรณกุล จบป. 4 แล้วเรียนต่อที่วัดอมริ-
หาราม จนจบป.7 มาสอบเข้า ร.ร. นี้เมื่อปีก่อน แล้วข้าพเจ้าสอบได้ตก ปีนี้เลยอยู่
ม.ศ. 1 อีก ผมไม่ชอบเรียนหนังสือ แต่บางทีก็ชอบ และตั้งใจว่าจะเรียนจนถึงชั้น ม.ศ.3
ให้ได้ จะได้ทำงานทำไถ่อย่าง พี่เขยบอกว่าเช่นนั้น ผมถึงจะไม่ชอบหนังสือ แต่ก็ชอบโรง-
เรียน อยู่โรงเรียนสบายใจก็ ผมชอบเล่นฟุตบอล ฟังวิทยุ และนั่งริมทางรถไฟ ลมเย็นดี
แล้วเที่ยวกับเพื่อนไปเข้าสวน

สิ่งที่ผมภูมิใจที่สุด ก็คือ เวลาเดินเข้าตรอกบ้าน พวกชาวบ้านมักมีการด่ากัน
ข้ามหัวเราไป บางทีก็ด่าพ่อกับแม่ผม ชาวบ้านพวกนี้ก็เป็นญาติ ๆ กัน บางครั้งกลางคืน มี
คนเอาอิฐขว้างหลังคาบ้านผม ทะเลาะกัน ด่ากันทุกวันเลย บางทีก็ตีกัน หนวกหูมาก ทำให้
ไม่อยากจะอ่านหนังสือ

ผมชอบเวลาที่โรงเรียนมีงาน สนุกดี แล้วก็ชอบพละ ผมเกลียดเลขคณิต มันยาก
มาก แล้วก็ภาษาอังกฤษ

งานอดิเรกของผมนักคือการอ่านหนังสือ

ข้าพเจ้าไม่ว่าจะเขียนอะไรอีก จึงขอจบเพียงนี้

5.50 อัตชีวประวัติของ นายคำ บรรจง

ชื่อ นายคำ บรรจง บิดาชื่อ นายทอง และมารดาชื่อ นางจันทร์ บรรจง มีพี่น้อง 7 คน คนโตสุดเสียชีวิตเมื่ออายุ 13 ปี ด้วยโรคปอดบวม คนที่สองบรรจง เป็นพระโศกเปรียญเอก ที่วัดภวนาภิรตาราม คนที่ 3 เป็นผู้หญิง มีครอบครัวแล้ว สามีเป็น ชาวจีน มีอาชีพค้าขาย มีบุตรแล้วเป็นผู้หญิงอายุ 4 ขวบ คนที่ 4 เป็นผู้ชาย มีครอบครัวแล้ว ยังไม่มีบุตร คนที่ 5 ยังไม่มีครอบครัว เป็นผู้ชาย คนที่ 6 เป็นทหารยศสิบเอก จบการศึกษา ที่โรงเรียนวัดนายโรง ม.ศ.3 ข้าพเจ้าเป็นบุตรคนที่ 7 อายุ 16 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 2 ร.ร. สุวรรณการวิทยาคม ปัจจุบันมีพี่น้อง 6 คน อาศัยอยู่กับพระพี่ชายที่วัดภวนาภิร- ตาราม ใ้รับการศึกษานี้แรกที่ ร.ร. วัดบางแก้ว เป็น ร.ร. ประชาบาล ต. บางแก้ว อ.บรรพตพิสัย จ. นครสวรรค์ เรียนได้ 6 เดือนเศษได้ขามขึ้นไปยังชั้น ป. 1 เรียนจน จบ ป.4 ที่นั่น และได้เป็นที่ 1 ของ ร.ร. ที่มาสอบแข่งขันกันที่อำเภอได้ 94.30 % มาเข้า เรียนต่อที่ ร.ร. ราษฎร์ห่างจากบ้านประมาณ 150 เมตร จบชั้น ป.6 ที่นั่น มาเรียนต่อที่ ร.ร. สิริโสภณ ซึ่งเป็น ร.ร. ราษฎร์อยู่ในเขตวัดที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ จบ ป.7 ที่นั่น มาสอบคัดเลือกเข้า ร.ร. สุวรรณการวิทยาคมและสอบได้ ปัจจุบันเรียนชั้นอยู่ชั้น ม.ศ. 2

ก่อนนั้นข้าพเจ้าอยู่ได้ 11 ขวบ เรียนอยู่ชั้น ป.4 ปี 2506 ที่ถ่มมีลำเนาเดิม ข้าพเจ้าป่วยหนักจนหมอไม่กล้ารักษา เพราะเหลือเวลาอีกไม่กี่ชั่วโมงข้าพเจ้าก็อาจจะสิ้นชีวิต แต่หมอก็รักษาข้าพเจ้าจนหาย หมอที่รักษาเป็นพระ และมีหมอประจำตำบลมาช่วยรักษาอีก เพราะข้าพเจ้าถูกผีหลอก ข้าพเจ้าตกใจ ร้องจนสุดเสียง และสิ้นสติอยู่ตรงนั้น

และอีกเหตุการณ์หนึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ข้าพเจ้านั่งเรือไปสอบแข่งขันที่อำเภอ และเรือ เกิดล่มขึ้น ข้าพเจ้าถูกไกรคนหนึ่งดึงเท้าไว้ ข้าพเจ้าพยายามตะเกียกตะกายเกาะเรือไว้ และรอดชีวิตมาได้พร้อมทั้งผู้หญิง คนหนึ่งซึ่งเป็นผู้หญิงที่มาจากโรงเรียนราษฎร์ที่ข้าพเจ้ามาเรียน ต่อในภายหลัง

อีกเหตุการณ์หนึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ร.ร. แห่งแรกที่ข้าพเจ้าได้รับการศึกษา

ก่อนนั้นข้าพเจ้าเรียนอยู่ชั้นประถม 1 ไกลไม่กี่วัน มีครูคนหนึ่งชื่อ คุณครูทองสุข ให้ข้าพเจ้าทำเลขชั้น ป.4 และข้าพเจ้าทำได้ คุณครูทองสุขได้ให้นักเรียนชาย 5 คนที่ทำเลขไม่ไ้กราบที่เท้าของข้าพเจ้า และในเย็นวันนั้น ข้าพเจ้าได้รับการแนะนำให้เป็นที่รู้จักของนักเรียนใน ร.ร. และทุกคนในหมู่บ้านใกล้เคียงรู้จักข้าพเจ้าเป็นอย่างดี นับตั้งแต่เด็กที่ร่นราวคราวเดียวกับข้าพเจ้า ไปจนถึงคนเฒ่าคนแก่ และเมื่อข้าพเจ้ามาเรียนอยู่ที่กรุงเทพฯ ทุกคนบนคิดถึงข้าพเจ้า เพราะข้าพเจ้าได้สร้างชื่อเสียงให้แก่หมู่บ้านของข้าพเจ้าไว้ เช่น ครั้งหนึ่งได้ช่วยชีวิตนักเรียนผู้หญิงซึ่งเป็นบุตรของเฒ่าแก่โรงสี และได้รับชมเชยด้วยเงินรางวัล 500 บาท และสอบได้เป็นที่ 1 ของ ร.ร. ขณะการประกวดคนตรีของอำเภอ โดยกำหนดตำบลเป็นผู้ส่งเขาประกวด

เมื่อข้าพเจ้าอายุได้ประมาณ 8 - 13 ปี ข้าพเจ้ามีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มากไปเกี่ยวกับชีวิตของข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ หรือคนอื่น ๆ โดยข้าพเจ้าพยายามสังเกตถึงลักษณะนิสัยท่าทางและเมื่อไปตรงกับคนใด ข้าพเจ้าก็จะพูดถึงนิสัยของเขาให้เขาฟัง ซึ่งส่วนมากตรงกับความเป็นจริง และข้าพเจ้าจะพูดแต่สิ่งที่ดีในตัวเขาเท่านั้น และทำให้ข้าพเจ้ามีเพื่อนฝูงมากมาย ภาพยนตร์ หรือหนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวน โดยเฉพาะภาพยนตร์สงครามและชีวประวัติของบุคคลสำคัญ ข้าพเจ้าชอบอ่านมาก และนำเอาชีวิตของบุคคลนั้นมาแก้ปัญหาให้กับตัวเองได้เป็นบางครั้ง แต่พอข้าพเจ้าอายุย่างเข้าวัยรุ่นเต็มตัว ข้าพเจ้าเริ่มเบนความสนใจไปในทางอื่น ชีวิตในวัยนี้ ดูเหมือนว่าฉีกกับวัยเด็กมาก งานอดิเรกของข้าพเจ้าที่ชอบทำในเวลานี้ คือ ชอบร้องเพลงและเล่นดนตรีอื่น ๆ มีครั้งหนึ่งข้าพเจ้าได้ไปประกวดร้องเพลงที่อำเภอและข้าพเจ้าร้องเพลงไ้ที่ 2 เป่าขลุ่ยโดยไข่มุกเป่าได้เป็น 1 งานอดิเรกอีกอย่างหนึ่งที่ข้าพเจ้าชอบคือ ฟังเพลง และแ่ก่กลอนในเวลาที่ยุคนเฝ้า

เมื่อมีอะไรมากระทบข้าพเจ้ามักจะมีอารมณ์ฉุนเฉียว ไม่ชอบการจุกจิกจู้จี้ และเมื่อมีความทุกข์มาก ๆ ข้าพเจ้าไม่ชอบเล่าใหญ่ปถกรองฟัง และมักจะเก็บไว้คิดคนเดียว

ความหวังของข้าพเจ้าในอนาคต คือ รับราชการตำรวจ หรือมีดะนั้นก็อาจจะเป็นครูหรือทหาร.

6.0 สรุปผลการสัมภาษณ์

6.1 ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ ค.ช.ลิตธิ์ สมภพ

ก. จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ปกติเป็นเด็กเจี๊ยบ ๆ ทาทางฉลาด เรียนอยู่ในชั้นดีพอใช้ และชอบหนีเรียนทั้งที่หนีเป็นรายวันและหนีเป็นรายชั่วโมง ไม่ค่อยมีเพื่อนในห้อง ชอบไปไหน ๆ กับนักเรียนชั้น ม.ศ.2 คนหนึ่งชื่อสุชน รู้สึกว่าจะถูกกอดกันมาก และเพื่อนนักเรียนในห้องหลายคนไม่ชอบ ค.ช. ลิตธิ์ เพราะเหตุที่หนีเรียนและทำให้เสียชื่อห้อง เป็นคนรักสวยรักงาม แต่งกายสะอาดเรียบร้อยดี และทำงานเรียบร้อยดีมาก เค้าที่สังเกต เป็นเด็กที่พ่อแม่ตามใจและรักมาก มีเงินทองใช้จ่ายอย่างสบายเมื่ออยู่ในห้องเรียน ถ้าตั้งใจเรียนจะเรียนรู้ได้ไวมาก โดยเฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์จะเรียนได้เร็วเป็นพิเศษ เป็นเด็กรำคาญง่าย ไม่สนใจในกิจกรรมของห้องเรียน ไม่คอยให้ความร่วมมือแก่ส่วนรวม ชอบทำงานคนเดียว บางครั้งให้ความช่วยเหลือและอธิบายคณิตศาสตร์ให้เพื่อนที่ไม่เข้าใจฟัง และก็ไม่วอนพ้อเมื่อเพื่อนไม่ยอมเข้าใจมักจะไม่อธิบายเสียเลย ๆ แล้วทำงานของตนต่อไป ไม่พูดคุยกับนักเรียนหญิงเลย แต่ได้รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ

ข. จากการสัมภาษณ์ครูประจำวิชาภาษาไทย เป็นนักเรียนที่ชอบหนีเรียนในชั่วโมงภาษาไทยมาก จนต้องสำรวจเกือบทุกชั่วโมงที่เขาสอน แต่ก็ไม่คอยไต่ถามัก ไม่ตั้งใจเรียน และทำงานส่งครูแบบขอไปที และมีท่าทีเบื่อหน่ายเมื่อให้งานทำ เค้าที่สังเกตเป็นเด็กที่มีความว่องไวคล่องแคล่ว ทำงานเร็วมาก เสียแต่ไม่ตั้งใจและไม่สนใจเรียนเท่าที่ควร เมื่อถูกครูดุหรือว่าจะรับฟังด้วยท่าทีเฉย ๆ ไม่แสดงความรู้สึก พยายามทำตัวแบบผู้ใหญ่

ค. จากการสัมภาษณ์ครูประจำวิชาภาษาอังกฤษ ในทัศนะของครูสอนภาษาอังกฤษ ค.ช.ลิตธิ์ เป็นเด็กที่น่ารัก วานอนสอนง่ายและต้องการการเอาใจใส่อยู่ตลอดเวลาในชั้นปลายของภาคเรียนที่ 1 เคยหนีเรียนในชั่วโมงภาษาอังกฤษ แต่เมื่อได้ตกเดือนแล้วก็ไม่หนีอีกเลยเป็นเด็กที่ครูจะต้องคอยติดตามและให้ความสนใจอยู่เสมอไม่เช่นนั้น อาจจะเสียเด็กได้ เพราะเป็นเด็กฉลาดจึงมีวิธีการต่าง ๆ ที่จะหลอกลวงคนอื่นให้เข้าใจผิดได้ มีไหวพริบดี ตั้งใจเรียนภาษาอังกฤษและทำงานดี ในด้านการเรียนไม่น่าห่วง แต่ควรจะสนใจในด้านการ

ประพจน์ซึ่งอาจจะออกนอกกลุ่มนอกทางได้ และเคยพบ ค.ช.สิทธิ์ แถวบ้านเนินเสมอ ซึ่งบ้าน
เนินนี้เป็นแหล่งที่มีอบายมุขต่าง ๆ มากมาย ไม่ควรที่เด็กจะไปมั่วสุมอยู่

ง. จากการสัมภาษณ์ครูประจำวิชาวิทยาศาสตร์ ไมนาจะเป็น เด็กที่มีปัญหา เพราะ
ตั้งใจเรียนดี และมีความรับผิดชอบงานดี มีความสนใจวิชาวิทยาศาสตร์ และมีปัญหาทาง
วิทยาศาสตร์ตามครูเสมอ ๆ ทำทางเป็นเด็กฉลาด รู้จักเอาตัวรอด แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
พอใช้

จ. จากการสัมภาษณ์ครูประจำวิชาคณิตศาสตร์ มีความตั้งใจเรียนดี หัวไว
มีเหตุผล ทำงานส่งสม่ำเสมอ ค่อนข้างเจ็บแต่ทำงานเร็ว คิดเร็ว ว่องไว ยึดเก่ง
และลักษณะเป็นคนใจเย็น เรียนคณิตศาสตร์ได้ดีทีเดียว ไม่ชอบยุ่งกับเพื่อน ๆ รวมห้อง
ชอบทำงานคนเดียว แต่ก็มีใจช่วยอธิบายแบบฝึกหัดแก่เพื่อนที่ไม่เข้าใจในบางครั้ง

ฉ. จากการสัมภาษณ์ครูประจำวิชาสังคมศึกษา การเรียนอยู่ในชั้นพอใช้ เมื่ออยู่ใน
ห้องดูเป็นคนเงียบ ไม่เอาเรื่องใครและไม่สนใจใครด้วย แต่ "ไอเดียนั้นน่าดู ถ้าเดินทาง
ในทางที่ผิดแล้ว จะกลายเป็นผู้ร้ายชั้นหนึ่งเลย" เพราะ "แก่เป็นคนใจเย็น พยายามเรียนรู้
ทุกอย่างและเรียนอย่างเข้าใจความคิดศึกษาด้วย แก่ทำอะไรทำของแก่คนเดียว ไม่ชวนให้เพื่อน
เสีย รู้ตัวชั่วทุกอย่าง ก็แต่ก็อยากทดลอง" ชอบหนีเรียนเป็นประจำ แต่ในชั่วโมงสังคม
ไม่กล้าหนี ตามที่สังเกตเป็นเด็กที่ฉลาดและตั้งใจเรียนจะเรียนได้ดีและไปได้ไกลด้วย

ช. จากการสัมภาษณ์ครูพลศึกษา รู้สึกว่าไม่ค่อยชอบวิชาพลศึกษาและไม่ค่อยสนใจ
กับวิชานี้สักเท่าไร แต่ทำให้เล่นเอง เช่น ปิงปอง บาสเก็ตบอล จะเล่นได้ดี โดยเฉพาะปิงปอง
เล่นได้ดีมาก เป็นเด็กที่ชอบเกมกีฬาที่เล่นเดี่ยวมากกว่าหมู่ เวลารวมกิจกรรมหมู่ในการ
เรียนดูไม่ค่อยตั้งใจนัก แต่มีความว่องไวแคลวคล่องดี เป็นคนชอบเด่น

ซ. จากการสัมภาษณ์ครูศิลปะศึกษาและศิลปะปฏิบัติ มักจะขาดเรียนในชั่วโมงศิลปะเสมอ
แต่ก็มีงานส่งทุกครั้ง ดูเป็นเด็กไม่สนใจเรียน แต่รับผิดชอบงานดี ไม่เคยก่อความยุ่งยาก
ขึ้นในห้องเรียน เป็นเด็กเงียบ ๆ ไม่สนใจคนอื่น "คล้ายกับว่าเขาทำอะไรคิดของเขาอยู่
ตลอดเวลา และอะไรที่เขาคิดอยู่นั้นมันไม่เกี่ยวกับเพื่อนในห้องเรียนและสิ่งที่อยู่ในโรงเรียน"

๗. จากการสัมภาษณ์เพื่อนนักเรียนที่ใกล้ชิด ค.ช.สิทธิ์เป็นคนหัวไว เรียนได้ดี
 ทั้ง ๆ ที่นี่เรียนเป็นประจำ เขาชอบเลือกหนีในช่วงโมงภาษาไทยและศิลปะมากที่สุด บางทีก็
 หนีเรียนทั้งวัน และไม่คอยมีใครชอบสิทธิ์มากนักเพราะสิทธิ์ทำให้เสียชื่อห้อง เขาเป็นกน
 ใจกลามาก บางครั้งพอครูเผลอก็กระโดดหน้าต่างหนี ส่วนช่วงโมงศิลปะนั้น เขามักจะรับทำ
 งานที่ครูสั่งให้เสร็จอย่างรวดเร็วบางครั้งก็ใช้วิธีโกง เช่น ครูให้ปั้นแจกัน ก็แอบลักแจกัน
 ที่คนอื่นปั้นส่งครู ซึ่งวางไวบนชั้นวางในห้องปั้นนั้นมาเอานำมาทำดูให้แฉะ ๆ ซึ่งดูเหมือนกับว่า
 เพิ่งปั้นใหม่ ๆ แลวนำส่งครู จากนั้นจะหาทางออกจากห้องไปเล่นบิงปองหรือบางทีก็ออกนอก
 โรงเรียนไป ปกติสิทธิ์มักไม่ค่อยเล่นและพูดคุยกับเพื่อน ๆ ในห้อง แต่เวลาสิทธิ์คุยนั้น
 คุยสนุกมาก โดยเฉพาะเวลาที่เล่าเรื่องภาพยนตร์ที่ได้ชมมา ก็จะเล่าได้สนุกมากพร้อมกับ
 ออกท่าทางประกอบคำเล่าด้วย ทำให้พวกเพื่อน ๆ สนใจและชอบฟังมาก และเพื่อน ๆ ตัวเล็ก ๆ
 ในห้องมักขอร้องให้สิทธิ์เล่าและชอบแหย่สิทธิ์ให้โกรธเสมอ เวลาที่โกรธหาทางนากัด
 เหมือนจะทำร้ายเพื่อน แต่พอชั่วประเดี๋ยวเดียวก็หายโกรธ และยังไม่เคยทำร้ายเพื่อนเลย
 เท่าที่ทราบนั้น เขามักจะหนีเรียนไปเล่นบิงปอง และชมภาพยนตร์ บางครั้งก็ไปกับเพื่อนนอก
 โรงเรียน บางทีสิทธิ์ก็เป็นคนน่ารัก ทำกับเพื่อนตัวเล็ก ๆ เหมือนเป็นน้องของตน แต่นักเรียน
 หญิงไม่ค่อยชอบสิทธิ์ เนื่องจากไม่ค่อยยอมทำเวรความสะอาดในห้องเรียน และไม่พูดคุย
 นักเรียนหญิงด้วย

๘. จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง (มารดา) สิทธิ์เป็นลูกชายคนเล็ก เมื่อตอนเล็ก ๆ
 น่ารักมาก วานอนสอนง่ายจะสอนให้ทำอะไรก็ได้เร็วมาก จนเป็นที่เอ็นดูของเพื่อนบ้าน
 และเป็นที่รักของบิดามาก เป็นเด็กแข็งแรงมาแต่เล็ก ๆ แต่ระยะนี้ค่อนข้างเป็นเด็กเรียนดี
 และตั้งใจเรียนมาตลอดเวลา เพิ่งจะเริ่มหนีเรียนในปีนี้ และได้ถูกบิดาทำโทษอย่างแรงคือ
 การเขียนอย่างไม่หยุดยั้งจนเนื้อแตกเมื่อทราบว่าลูกชายหนีเรียน โดยที่สิทธิ์ยอมรับว่าหนีไป
 ชมภาพยนตร์จริง บิดาเป็นคนไม่โหดร้าย และอยากจะให้ลูกได้คิดมักจะอบรมสั่งสอนลูกเป็นประจำ
 จนบางครั้งพูดมากเกินไปทำให้เด็กไม่เข้าใจว่าที่บิดาพูดมานั้นบิดาต้องการอะไร ตัวมารดาเอง
 ต้องเตือนบิดาในเรื่องนี้เสมอ ๆ แต่บางครั้งก็ไม่กล้าเพราะบิดาไม่โหดร้ายมาก ตามปกติสิทธิ์
 มีหน้าที่ช่วยเหลืองานบ้านหลายอย่าง คือจะต้องปอกมะพร้าวเป็นจำนวนมากเพื่อชูดซาย และ

เป็นคนช่วยมารดาวิ่งซื้อของต่าง ๆ มาขาย ในเวลางานสิทธิ์จะก้มหน้าก้มตาทำอย่างตั้งใจ และรวดเร็ว ไม่พูดไม่จาเลย และทำงานดีมาก เป็นคนมีระเบียบในการทำงาน รับผิดชอบงานในหน้าที่ของตน แต่เมื่อเสร็จงานของตนแล้วมักออกไปเที่ยวนอกบ้าน บางครั้งก็ขออนุญาต บางครั้งก็ไม่ขออนุญาต ซึ่งคราวใดที่ไม่ขออนุญาตและบิดาทราบเขาจะถูกอบรมและบางครั้งก็ถูกตี สิทธิ์มีเพื่อนที่อยู่โรงเรียนมารดา นุเคราะห์ 2 คน ที่มักจะมาชวนไปเที่ยวเสมอ ๆ ซึ่งมารดาของสิทธิ์เคยขอร้องให้เด็กทั้ง 2 คนนั้นอย่ามาชวนสิทธิ์เที่ยวบ่อย ๆ ซึ่งได้ผลพอสมควร ตามความรู้สึกของมารดานั้นเมื่อโตขึ้นสิทธิ์ก็กลับกลายเป็นเด็กที่ถือความเห็นของตนเองเป็นใหญ่ ถ้าสิ่งใดตนคิดว่าเป็นสิ่งถูกต้องไม่เสียหายก็จะทำ แม้จะมีใครมาห้ามก็ทำดูจนลม เป็นเด็กเจ้ากรรม มีความคิดแต่ไม่ทำ เช่น เวลาบิดาอบรมเขาเกี่ยวกับความประพฤติว่า "ทางในโลกนี้มี 2 ทางเท่านั้น ทางหนึ่งคือทางดี อีกทางหนึ่งเป็นทางชั่ว แกคิดว่าแกจะเลือกทางไหน" สิทธิ์ จะตอบว่า "ไม่เห็นน่าถามเลย ใคร ๆ ก็อยากจะได้ทั้งนั้น มีใครบ้างที่อยากจะได้ชั่ว" และเมื่อบิดาถามว่าที่เขาประพฤติอยู่นั้นดีแล้วหรือ เขาจะบอกว่าเขารู้ตัวอยู่ตลอดเวลาว่ากำลังทำอะไร และที่เขาทำนั้นเพื่อความรู้เท่านั้นเอง มารดาเป็นคนใจอ่อนไม่อยากจะเห็นลูกถูกพ่อดุและตีบ่อย ๆ จึงรู้สึกกลุ้มใจและไม่สบายใจและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในเรื่องของสิทธิ์

สรุปผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ค.ช.สิทธิ์ สมภพ

สิทธิ์เป็นเด็กเงียบ ๆ ไม่ค่อยมีเพื่อน ไม่ชอบเล่นและพูดคุยกับเพื่อนในห้องโดยเฉพาะกับนักเรียนหญิง ชอบทำงานคนเดียว ไม่ค่อยรวมในกิจกรรมต่าง ๆ ของห้อง ชอบเล่นกีฬาประเภทเล่นเดี่ยว ปกติเป็นคนที่มีรักสวยรักงาม แต่งกายสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ เป็นเด็กแข็งแรง ว่องไว ทำงานเร็ว หัวไว ไหวพริบดี เฉลียวฉลาด ชอบศึกษาสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ แต่ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทยและศิลปะ มักจะหนีเรียนในช่วงโมงภาษาไทยและศิลปะเสมอ ๆ จนเพื่อน ๆ ไม่พอใจเพราะทำให้เสียชื่อของห้องเรียน เวลาสิทธิ์หนีเรียน สิทธิ์มักจะหนีไปเล่นบิงปอ หรือไม่ก็ไปชมภาพยนตร์ โดยเฉพาะภาพยนตร์จีนประเภทกำลังภายใน

6.2 ผลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ ค.ณ. จิตร มากทรัพย์

ก. จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น จิตรมีรูปร่างอ้วนกว่าเพื่อน ๆ ในห้องมาก ท่าทางเป็นเด็กข่างประจบ เวลาพูดคิดเสียงงอน ๆ เล็กน้อย เอาใจครูและอาสารับใช้ครูเสมอ เป็นเด็กที่ทำงานเรียบร้อย การเรียนค่อนข้างดี มักจะหยุดเรียนติดต่อกันทีละหลาย ๆ วัน โดยไม่มีเหตุผล เมื่อถามถึงสาเหตุของการขาดเรียนจะบอกว่าป่วยหรือท้องเฝ้านานเนื่องจากคุมยาไปต่างจังหวัด แต่ครูรู้สึกว่าขาดเรียนมากผิดปกติมีเพื่อนสนิทอยู่ 2 - 3 คน ไม่ค่อยพูดคุยกับเพื่อนคนอื่นมากนัก เวลาอยู่ในกลุ่มของตนก็ดูท่าทางร่าเริงดี แต่บางครั้งก็ซึมหงอยเหงา และไม่เป็นสุขนักใจลอยในบางครั้ง เจ้าอารมณ์ ต้องการให้เพื่อนเอาใจใส่ตน และตามใจตน ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา แต่อาศัยอยู่กับย่า รู้สึกว่าย่าจะรักและตามใจเด็กมาก ปกติเป็นเด็กที่ตั้งใจเรียนดี เสียแต่ขาดเรียนบ่อย มีความสนใจและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนดี

ข. จากการสัมภาษณ์ครูประจำวิชาภาษาไทย การเรียนในภาคเรียนแรกนั้นดูจะรู้ภาคเรียนที่ 2 ไม่ได้ ความสนใจในคำภาษาไทยจัดอยู่ในขั้นที่การแสดงออกด้วยการเขียนนั้นทำได้ดีพอใช้ มีความรับผิดชอบในงานที่ต้องส่งครูดีพอใช้ แต่ดูเป็นเด็กหงอย ๆ ไม่ค่อยชอบสนุกสนานเหมือนเด็กคนอื่น ๆ เป็นเด็กข่างคิด และคิดในปัญหาหนัก ๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตของตนเป็นเด็กที่ควรจะได้ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ เพราะดูจะมีปัญหาทางครอบครัว

ค. จากการสัมภาษณ์ครูประจำวิชาภาษาอังกฤษ จิตรมักจะขาดเรียนบ่อย ๆ ด้วยเหตุผลที่ป่วยบ้าง ต่องอยู่เฝ้านานบ้าง ซึ่งดูจะเป็นขอลางมากกว่าจริง ท่าทางเด็กควรจะมีเรื่องไม่สบายใจมากกว่า เพราะดูเป็นเด็กที่มีอาการเศร้า ๆ และซึมเป็นบางครั้ง อารมณ์เปลี่ยนไวมาก โกรธง่ายหายเร็วชอบให้เพื่อน ๆ งอตน ถ้าครูเอาใจใส่ซักถามหรือแสดงความสนใจในตัวเขา จิตรก็จะประหลาดใจที่ตั้งใจเรียนและพยายามทำงานส่งอย่างดีด้วย และพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ที่เอาใจครู เช่น อาสาทำงานให้ครู เป็นเด็กที่ต้องการให้คนอื่นแสดงความรักความเอาใจใส่อยู่ตลอดเวลา

ง. จากการสัมภาษณ์ครูประจำวิชาวิทยาศาสตร์ เห็นว่าเด็กที่แสดงให้ เห็นในห้องเรียน เป็นนักเรียนที่ค่อนข้างเงิบ ตั้งใจเรียนดี ทำงานส่งสม่ำเสมอและทำงานเป็นระเบียบ บางครั้งดูเป็นเด็กขงคัยเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนสนิท

จ. จากการสัมภาษณ์ครูคณิตศาสตร์ เป็นเด็กตั้งใจเรียนแต่คิดช้า โดยเฉพาะวิชา เรขาคณิต หยุดเรียนบ่อย พยายามปกปิดเรื่องส่วนตัวโดยการแสดงท่าทางที่ร่าเริงและใช้ คำพูดที่จะพยายามให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเหมือนคนอื่น เช่น ในเวลาที่ครูเรียกมาถามถึงเรื่อง ส่วนตัว วามีเรื่องไม่สบายใจหรือเปล่าเด็กจะตอบว่า "หนูไม่เป็นไรนะคะ หนูสบายดี" ทั้ง ๆ ที่สัหน้าซัดกับนัยตา คือ หน้ายิ้ม แต่ตาแสดงออกถึงความยุ่งยากภายในใจ

ฉ. จากการสัมภาษณ์ครูสังคมศึกษา จิตรสนใจวิชาสังคมศึกษาและเรียนได้ดี ขาง จดจำและมีความรู้รอบตัวดีพอใช้ แต่เข้าใจว่าจะเป็นเด็กมีปัญหา บางครั้งหยุดเรียนที่ละ หลายวันเหมือนไม่สนใจการเรียน เมื่อมาเรียนก็ดูจะซึม ๆ ใจลอย และหาทางขงคัย ไม่คอยสนใจเพื่อน ๆ ในห้องมากนักนอกจากกลุ่มเพื่อนของตนเท่านั้น

ช. จากการสัมภาษณ์ครูพลศึกษา เด็กคนนี้ไม่ค่อยเรียนในช่วงเวลาพลศึกษา และหยุด เรียนบ่อยโดยมาบอกว่า ป่วยเป็นโรคหัวใจ รู้สึกเหนื่อยมากถาต้องลงเล่นพลละ และบางครั้ง ขออนุญาตไม่เรียนเพราะปวดท้องประจำเดือน ซึ่งครูก็อนุญาต แต่ตามที่สังเกตไม่น่าจะเป็น เด็กข้โรค เพราะท่าทางแข็งแรงสมบูรณ์ นอกจากจะอ่อนมากไปหน่อยเท่านั้น แต่ที่น่าสังเกต คือ เด็กคนนี้นักจะหลีกเลี่ยงการเรียนพลศึกษาเสมอ ๆ และในคราวที่ลงพละนั้น ก็ดูที่จะไม่ สนุกเท่าที่ควรซึ่งต่างกับเด็กวัยรุนเดียวกันที่ชอบพลศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และมักจะสนุกสนาน ควย ท่าทางไม่ชอบการออกกำลังกายมากนัก

ซ. จากการสัมภาษณ์ครูศิลปศึกษา-ศิลปปฏิบัติ เป็นเด็กที่มีฝีมือทางการใช้มือและ นิ้วพอใช้ ทำงานดีพอใช้มีความอดทนและพยายามมาก ขณะที่นั่งทำไปนั้นมักจะพูดคุยกับเพื่อน ไม่หยุดปากเป็นคนขงคัย ขางประจบ ต้องการความรักและเอ็นดูจากครู เอาใจครูมากพอใช้ แต่ในบางวันไม่คุยเลย สังเกตจากสีหน้ารู้สึกว่าจะไม่ค่อยสบายใจนัก และบางครั้งอารมณ์ หงุดหงิด โกรธขงาย เช่น เพื่อนหยิบกรรไกรไปใช้แล้วไม่รีบส่งคืนก็โกรธ แสดงสีหน้าไม่ พอใจ

๗. จากการสัมภาษณ์เพื่อนนักเรียนที่ใกล้ชิด จิตรเป็นคนช่างคุยในบางขณะ เรื่องที่คุยมักจะเป็นเรื่องในโรงเรียนเก่า ความสนุกสนานต่าง ๆ ความรุ่มรวย ไม่ชอบ คุยเรื่องชีวิตส่วนตัว ไม่ค่อยเล่าเรื่องในครอบครัวให้เพื่อน ๆ ฟัง จากคำบอกเล่าของจิตร ทราบว่าอยู่กับย่า และครอบครัวของลุง จิตรไม่ค่อยจะถูกกับป้าสะโง่มากนัก เพราะป้าสะโง่ นินทาคนเก่ง เหตุผลที่จิตรบอกเมื่อหยุดเรียนคือ ป่วยและมีเรื่องเกี่ยวกับทางบ้าน จิตรไม่ ชอบลงพลศึกษา แต่ชอบเล่นแบดมินตัน เป็นคนที่เข้ากับเพื่อน ๆ ได้ทุกคน แต่ปกติเป็นคน เงียบ ๆ ไม่เคยอะอะโครมคราม บางทีดูจะเป็นคนกุ่มใจอยู่ตลอดเวลา เวลาที่เพื่อน ๆ คุยถึงเรื่องความสนุกสนานในครอบครัว จิตรจะนั่งฟังเฉยไม่ออกความคิดเห็น เหมือนไม่ คอยพอใจที่เพื่อนคุยเรื่องส่วนตัวให้ฟัง จิตรเคยเล่าว่าอยากจะเป็นครูฝึกสอนยิงปืนให้เรียน แรกไม่แน่ใจนัก เพราะย่าแก่แล้วและไม่เคยพูดถึงพอเลย นอกจากเล่าเรื่องของแม่บ้าง รู้สึกจิตรจะรักย่ามาก เพราะบอกว่าย่าเลี้ยงเขาเป็นลูกและเลี้ยงมาแต่เล็ก ๆ จนเขาเรียก ย่าว่า "แม่"

๘. จากการสัมภาษณ์ปู่ปกครอง (ย่า) พ่อของจิตรแยกกับแม่ของจิตรตั้งแต่จิตร อายุได้ 3 เดือน และแต่งงานใหม่ โดยไม่เหลียวแลลูกและภรรยาเลย ทั้งยังไม่ส่งเสีย เลี้ยงดูลูกของตนด้วย ตัวย่าเองจึงต้องรับภาระเลี้ยงหลานแทน เพราะรู้สึกสงสารหลานมาก และก็เห็นใจลูกสะโง่ด้วยจนจิตรอายุได้ 8 เดือน ลูกสะโง่ได้ขออนุญาตแต่งงานใหม่ ซึ่งคนไม่ ชัดของและเห็นด้วย หลังจากแต่งงานแล้วลูกสะโง่ยังคงมาเยี่ยมเยียนตนและลูกเสมอ ๆ พร้อมทั้งให้เงินไว้สำหรับเลี้ยงลูกอีกด้วยไม่เคยขาด นอกจากในบางครั้งที่ไม่มีจริง ๆ และ เนื่องจากว่ามีลูกใหม่อีกหลายคน จึงทำให้ลำบากมากขึ้น ในความรู้สึกของย่านั้น ลูกสะโง่ เป็นคนดีคนหนึ่ง จนยารักเหมือนลูกสาวของตน และสามีใหม่ของแม่ของจิตรก็ไม่เคยขัดของ ในเรื่องที่แม่ ของจิตรยังให้การอุปการะจิตรเสมอมา ย่าได้เล่าว่าตนได้เลี้ยงจิตรมาแต่ยัง เล็ก ๆ จนเดี๋ยวนี้เขาสู้รุ่นสาวแล้ว เด็กคนนี้เป็นคนช่างพูด ช่างเอาใจ แต่บางครั้งก็ใจน้อย โกรธง่าย สุขภาพแข็งแรงดี ไม่เคยป่วยมาก นอกจากอ้วน กว่าเด็กปกติ และเคยมีอาการ ปวดศีรษะ เมื่อไปตรวจที่โรงพยาบาลศิริราชแล้ว ปรากฏว่าความดันโลหิตสูงเล็กน้อย และ นายแพทย์ได้ให้ลดอาหาร ซึ่งขณะนี้หายเป็นปกติแล้ว และด้วยความสะดวกสบาย จึงตามใจ

หลานมาก จนเป็นที่ตำหนิของพวกญาติ ๆ ว่า "ตามใจเด็กมากเกินไป" และบางทีก็ทำให้ญาติ ๆ ไม่พอใจ เนื่องจากว่าตนมีอายุมากแล้ว ไม่สามารถจะทำงานหาเงินอะไรได้นอกจากอาศัยพวกลูก ๆ ที่จะช่วยส่งเสีย จึงเป็นเหตุให้ต้องไปหาลูก ๆ ที่ต่างจังหวัดบ้าง และต้องทิ้งจิตรให้อยู่กับบ้านคนเดียว และได้ให้เงินไว้เพื่อให้เด็กจัดหาซื้ออาหารรับประทาน ทั้งกำชับให้จิตรไปโรงเรียนทุกวันด้วย แต่มาทราบภายหลังว่า จิตรขาดเรียนไปหลายวัน เพราะไม่ยอมทิ้งบ้านไป รวมทั้งเงินที่ให้ไว้ก็หมดก่อนกำหนดที่ตนเดินทางกลับ ซึ่งเป็นอีกเหตุหนึ่งที่ทำให้จิตรไม่ยอมไปโรงเรียน และตนก็ไม่ได้คิดใจที่จะซักถามมากนัก เพราะเห็นว่าเด็กอยู่เป็นปกติดี ยายของจิตรได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับจิตรว่า "เด็กคนนี้ชอบเอาอย่างเพื่อน ๆ เห็นคนอื่นมีของใช้สวย ๆ ก็อยากจะมีส่วน และมักจะแอบซื้อของพวกนั้นไว้ ฉันต้องคอยเสมอว่า จะเอาอย่างลูกคนมีตั้งคังไม่ได้ เราเป็นคนจน ไม่มีพ่อแม่ ต้องรู้จักเก็บตัว รู้จักประหยัดจึงจะถูก แต่เด็กก็มักมาออกขอเอาเงินไป ซึ่งฉันก็ให้ ไม่มีก็ต้องดูคางกันบ้าง ฉันก็ตกเดือนวากลาวอยู่เสมอแหละคุณ"

สรุปผลการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ค.ญ.จิตร มากทรัพย์

จิตรเป็นเด็กแข็งแรง แกร่งปร่าจนกว่าปกติ เคยเป็นโรคความดันโลหิตสูงเล็กน้อย แต่ขณะนี้หายเป็นปกติแล้ว ในทัศนะของครูทั้งหลายเห็นว่า จิตรเป็นเด็กเรียนค่อนข้างดี ตั้งใจทำงานและทำได้เรียบร้อย แต่มักจะมีอาการ เศร้า ซึม ใจลอย หงุดหงิด อารมณ์เปลี่ยนแปลงเร็ว โกรธง่ายหายเร็ว ต้องการให้เพื่อน ๆ สนใจและเอาใจใส่ตนเองอยู่เสมอ เป็นเด็กช่างประจบ ต้องการความรักและเอาใจใส่จากครู เป็นเด็กอดทนและช่างคุยในบางขณะ แต่มักจะขาดเรียนติดต่อกันทีละหลาย ๆ วัน และไม่มีเหตุผลด้วย ซึ่งเป็นที่แปลกใจและสงสัยของพวกครูมาก จิตรได้รับการเลี้ยงดูจากคุณยายมาแต่เล็ก จึงได้รับความรักและการตามใจจากคุณยายมาก

6.3 ผลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ ค.ช. นพ สายชุม

ก. จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ลักษณะของนพเป็นเด็กที่ได้รับการอบรมมาค่อนข้างดี ในเรื่องของกิริยามารยาท การพูดจา ภูมิสัมมาคารวะ เมื่อเข้าเรียนใหม่ ๆ ทาทางค่อนข้างจะขี้อาย เงียบ พูดเสียงค่อย ไม่ค่อยกล่าวพุดคุยกับเพื่อน ๆ ในห้องเรียน แต่ต่อมาจับกลุ่มกับเพื่อนในห้องอีก 3-4 คน เลยชักนำให้หนีเรียน เด็กคนนี้ไม่หนีเรียน

เป็นรายชั่วโมง แต่จะขาดเรียนไปทั้งวัน และมักจะมีใบลาเสมอ ๆ โดยมีลายเซ็นของ
 ผู้ปกครองอย่างถูกต้อง แต่ก็จะทราบว่าหนีเรียนไปกับกลุ่มเพื่อน ส่วนมากนักเรียนกลุ่มนี้
 จะขาดเรียนพรอมกัน บางวันมาเรียนแล้วจึงหนีไปสมทบกันตามจุดนัดหมายเพื่อนกลุ่มของ
 นพนั้น มีลักษณะไม่คิดหาอย่าง เช่น พุดจากาวราว หยาบคาย กิริยามารยาทไม่สุภาพ
 กระด้าง ไม่เกรงใจทั้งครูและเพื่อน โดยเฉพาะมีคนหนึ่งเป็นลูกจีน ลักษณะพอแมตามใจ
 มาก มีเงินทองใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ทางทางมีอิทธิพลต่อนักเรียนกลุ่มนี้มาก เวล่านักเรียนคนนั้นพูด
 หรือชักชวนสิ่งใด นักเรียนอีก 3-4 คนก็จะเชื่อและทำตามเสมอ ๆ นักเรียนกลุ่มนี้มีรูปร่าง
 ที่ใหญ่ที่สุดในห้อง และดูจะรุ่มร่ามนักเรียนอื่น ๆ ที่ยังเป็นเด็กตัวเล็ก ๆ เมื่ออยู่ในกลุ่ม
 นพยังมีลักษณะเคอะเขิน แต่ระยะหลัง ๆ นี้ นพสามารถจะรวมกับกลุ่มอย่างดี รู้สึกว่า
 จะถูกชักจูงไปได้เร็วมาก ตามทัศนะของครูประจำชั้นนั้นนพเสียเพราะถูกเพื่อนชักจูงและ
 เป็นคนตามใจเพื่อนมากกว่า อยากจะประพฤติผิดเอง สำหรับการเรียนนั้นอยู่ในระดับ
 ปานกลางแต่ถ้านพตั้งใจเรียน จะเรียนได้ดีกว่านี้มาก เพราะเท่าที่สังเกตนั้นเป็นเด็กที่ฉลาด
 หัวไวพอสมควรทีเดียว

ข. จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย นพเป็นนักเรียนในระดับปานกลางของห้อง
 ไม่มีจุดเด่นใด ๆ หากไม่เข้ากลุ่มเพื่อน ซึ่งแต่ละคนในกลุ่มนั้นล้วนแล้วแต่แกน ๆ และค่อนข้าง
 เกเรทั้งสิ้น เมื่ออยู่ในกลุ่มนพมีลักษณะที่ต้องทำตัวให้เหมือนกับเพื่อน ๆ และพยายามแสดง
 ความเด่นออกมาบ้างในบางขณะ เช่นในตอนที่เพื่อนในกลุ่มแกล้งถามยวนครู นพก็จะรวมวง
 เฮเสียงดังอย่างไม่เกรงใจ และบางทีก็ตั้งใจทำให้คิดเพื่อน ๆ ไปเป็นต้น แต่เมื่อพูดคุยกัน
 เป็นส่วนตัว นพจะไม่มีที่ท่าที่แข็งกระด้างเลย กลับพุดจากสุภาพนารีอย่างตรงกันข้ามกับเวลา
 อยู่ในกลุ่ม

ค. จากการสัมภาษณ์ครูภาษาอังกฤษ นพมีความตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษดี แต่พอ
 การสอบยังอยู่ในระดับปานกลาง มีความสนใจและพยายามดีแต่ดูเป็นเด็กที่ไม่ค่อยเชื่อมั่นใน
 ตนเอง ต้องคอยทำตามเพื่อนเสมอ ๆ เวลาพูดกับครูมีท่าที่ประหม่าและค่อนข้างจะขี้อาย
 เวลาถามเรื่องต่าง ๆ มักจะอดเอื้อนชักพอกจึงจะพูด และเท่าที่สังเกต ดูจะเป็นคนพูด
 ความจริงและค่อนข้างจะซื่อสัตย์

ง. จากการสัมภาษณ์ครูวิทยาศาสตร์ เด็กคนนี้น่าจะเป็นคนเรียบร้อย ไม่มีปัญหา เพราะเท่าที่เห็นจากห้องเรียน ก็ไม่มีปัญหอะไร มีความตั้งใจเรียนพอใช้การงานส่งทุกครั้ง เสียแต่ขาดเรียนมากเกินไป และดูจะเป็นเด็กที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง ใครรักไปไหนก็ไปนั้น ไม่ค่อยมีความคิดของตนเองเท่าที่ควรเป็นคนใจเย็นยิ้มอยู่เสมอ ๆ และมีอารมณ์ขันในบางขณะ

จ. จากการสัมภาษณ์ครูคณิตศาสตร์ ในภาคเรียนแรกนั้นดูที่จะเรียนคณิตศาสตร์ได้ดี แต่มาในภาคเรียนที่สองกลับไม่ค่อยตั้งใจเท่าที่ควร สำหรับชั่วโมงคณิตศาสตร์นั้น กลุ่มของนพไม่เคยยกยอความเก่งของห้องเลย ทั้งนี้อาจจะเพราะกลัวครูคณิตศาสตร์ก็ได้ จากการสังเกตของครูคณิตศาสตร์นพเป็นคนที่พยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้เข้ากับเพื่อนกลุ่มของตน บางครั้งดูคล้ายฝัน ๆ ใจตนเองเช่นกัน อย่างไรก็ตาม นพจัดว่าเป็นเด็กที่มีความซื่ออยู่มากพอควร

ฉ. จากการสัมภาษณ์ครูสังคมศึกษา ครูสังคมศึกษาให้ข้อคิดว่า ตามลักษณะของนพที่แสดงออกนั้น ถ้าจะให้เขาอยู่กับกลุ่มอื่นก็คิดขัดอยู่ที่รูปร่างของนพสูงใหญ่ จักอยู่ในกลุ่มโต และถ้าจะให้เขาอยู่กับกลุ่มอื่นก็คิดขัดอยู่ที่รูปร่าง เนื่องจากกลุ่มอื่น ๆ นั้น รูปร่างเล็ก ๆ ทั้งนั้น เมื่อนพต้องเข้ากับกลุ่มโต จึงต้องพยายามทำตนให้เหมือนเพื่อน เมื่อเพื่อนหนีเรียนตนมาโรงเรียนก็ไม่มีเพื่อน และจะถูกเพื่อนว่าเอาได้ และเพื่อนในกลุ่มหนีเรียนหมด จึงทำให้เกิดความอึดอัดใจ ไม่แน่ใจว่าจะอยู่หรือจะหนี แต่เนื่องจากแรงยุมีมากเลยตัดสินใจไปแล้ว

ช. จากการสัมภาษณ์ครูพลศึกษา เวลาลงพลศึกษา นพเป็นคนเฉย ๆ ไม่ค่อยขำเล่น ผิดกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มของตนที่เล่นเก่ง และสนุกสนาน แทนที่มีลักษณะที่คล้ายกับว่า "ชั่วโมงนี้เขากำหนดให้ลงสนามก็เลยต้องลงสนาม" ไม่ชอบกีฬามากนัก สมัครเป็นผู้ดูมากกว่าเป็นผู้เล่น

ซ. จากการสัมภาษณ์ครูศิลปศึกษา-ศิลปปฏิบัติ นพเป็นคนที่เรียนศิลป์ได้ ทำงานก็พอใช้เมื่อเวลาตั้งใจเรียน แต่ส่วนมากมักจะรีบ ๆ ทำมากกว่าจึงทำให้งานไม่คึกในชั่วโมงศิลปนั้น นพชอบคุยและเล่นมาก เวลาพักคุยและเล่นนั้น ท่าทางเป็นเด็ก ๆ ผิดกับรูปร่างที่เขาสูงใหญ่ "สิ่งที่น่าสังเกตคือ เพื่อนในกลุ่มของนพนั้น ล้วนแต่คว่ำรายทั้งนั้น ถานพยังอยู่ในกลุ่มนี้มีหวังต้องเสียเด็ก 90 เปอร์เซนต์"

๙๗. จากการสัมภาษณ์เพื่อนที่ใกล้ชิดของนพ นพเป็นคนขยัน แม่ว่าจะหนีเรียน แต่เวลาอยู่บ้านก็ขยันดูหนังสือทุกวัน เป็นคนใจเย็น ชอบพูดชักคอเพื่อนบ่อย ๆ คล้ายกับตั้งใจ จะแกล้งให้เพื่อนโกรธ ขณะเดียวกันก็ตามใจเพื่อนเสมอ ไม่ชอบขัดใจเพื่อน โดยเฉพาะ เวลาเพื่อนชวนให้ทำสิ่งต่าง ๆ ทั้ง ๆ ที่บางครั้งแสดงความเห็นคัดค้าน แต่สุดท้ายก็รวม กล้วยเกือบทุกครั้ง คล้ายกับคนไม่เป็นตัวของตัวเอง ใครชักจูงไปไหนก็ไปนั้น บางครั้ง ถูกคล้ายกับจะทำอย่างไม่ว่าสบายใจนัก แต่ต้องทำเพราะเพื่อน เมื่อแรกเข้าเรียนใหม่ ๆ นพเป็นคนเรียบร้อยและสุภาพ และบางครั้งก็มีท่าซลาด ๆ แต่ระยะหลังเปลี่ยนไปเพราะมี เพื่อนไม่ค่อยคิดถึงไปเสมอ อีกสิ่งหนึ่งคือ นพไม่ชอบให้ใครว่าหรือตำหนิต่อหน้าคนมาก ๆ แตนพก็ถูกครูหลายคนตำหนิเรื่องการคบเพื่อนในห้องเรียนเสมอ ทำให้เขาไม่ชอบหน้าครู หลายคน "แล้วเลยพาลไปใหญ่"

๙๘. จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง (มารดา) นพเป็นเด็กน่ารักมาแต่เล็ก วานอน สอนง่าย เป็นที่รักของพี่ ๆ และถูกตามใจมาก จึงมักจะดื้อและใช้อารมณ์เมื่ออยู่กับพ่อแม่และ พี่ ๆ ชอบเย้าแหย่ให้พี่ ๆ โกรธอยู่เสมอ ๆ โดยเฉพาะกับพี่สาวคนเล็กสุด ชอบขัดคอและ แกล้งที่อยู่เสมอ เมื่ออยู่บ้านก็เป็นเด็กดี ขยันดูหนังสือและทำการบ้าน และมีหน้าที่ช่วยงาน จุกจิกในบ้าน นพจะต้องดูแลตนเองในเรื่องเสื้อผ้าเครื่องใช้ต่าง ๆ ซึ่งเขาทำได้ดีมาก ทั้งยังไม่พอใจเมื่อผู้ปกครองทำให้อย่างไร โดยหาว่าทำไมไม่ดีขึ้นเขาทำเองไม่ได้ จากการสังเกต นพเป็นคนรักสัตว์ รักเด็ก รักต้นไม้ จิตใจอ่อนไหว ไม่ค่อยเป็นตัวของตัวเอง มักจะตาม ใจคนอื่นเสมอ นอกจากญาติพี่น้อง ชี้เกรงใจ และไม่พูดปด มีสิ่งใดมักจะนำมาเล่าให้ ผู้ปกครองรับทราบเสมอ จนผู้ปกครองเชื่อแน่ว่า นพจะไม่ปิดบังเรื่องต่าง ๆ เมื่อผู้ปกครอง ต้องการทราบ "ดิฉันแน่ใจว่าแกไม่พูดปดกับดิฉันหรอกคะ ดิฉันเลี้ยงอบรมมาของดิฉันเอง สอนอยู่เสมอไม่ให้พูดปด" ส่วนเรื่องการหนีเรียนของนพนั้น ผู้ปกครองบอกว่า "ดิฉันทราบคะ ดิฉันอนุญาตให้แกหยุดเอง เมื่อถูกมาขอร้องว่าเบ๊อ ดิฉันก็ยอม ดีกว่าให้แกหนีไปโดยที่ดิฉันไม่ ทราบ พอให้แกหยุด แกจะไปไหนทำอะไรก็อยู่ในสายตาของเรา" และไ้เลว่าเรามีเพื่อนไปหา นพที่บ้านบ่อย ๆ สังเกตท่าทางบางคนก็ไม่เข้าใจ ซึ่งก็ไ้เตือนนพอยู่เสมอ ๆ แตนพก็

ทำให้ผู้ปกครองสบายใจ "แกบอกฉันว่า ไม่ต้องห่วง แกรู้ตัวว่ากำลังทำอะไรอยู่เสมอ
ฉันสบายใจ เพราะพี่ ๆ ของแกไม่มีใครเกรงกลัวคน"

สรุปผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ ค.ช.นพ สายชุม

เมื่อแรกเขาเรียน นพเป็นคนเรียบร้อย สุภาพ อ่อนน้อม ซื่อสัตย์ ก่อนข้างเงียบ
แต่ต่อมาได้เขาในกลุ่มเพื่อนที่ค่อนข้างเกร่ เนื่องจากเขามีรูปร่างสูงใหญ่ขนาดเดียวกับ
นักเรียนกลุ่มนั้น และพยายามทำตัวให้เหมือนกับเพื่อนในกลุ่ม มักจะเอาใจและตามใจ
เพื่อนอยู่เสมอ ๆ ทั้ง ๆ ที่อยู่บ้านเป็นเด็กดี เอาแต่ใจตนเอง ถือความคิดของตนเป็น
ใหญ่ แต่จากการสังเกตของครูนั้นนพเป็นเด็กที่ไม่เป็นตัวของตัวเองจิตใจไม่เข้มแข็ง ถูก
ชักจูงง่าย บางครั้งคล้ายกับต้องฝืนใจทำสิ่งที่ตนไม่ชอบเพื่อให้เหมือนเพื่อน ๆ ในกลุ่มของ
ตน แต่เมื่อนพ อยู่นอกกลุ่มจะมีลักษณะตรงกันข้ามกับเมื่ออยู่ในกลุ่มคือ มีความประพฤติ
เรียบร้อย พุดจาสุภาพ ปกตินพเป็นคนใจเย็น ซื่อสัตย์ ไม่พูดปด จนมารดามีความ
เชื่อมั่นอย่างยืงว่านพจะพูดความจริงกับคนเสมอ การหนีเรียนของนพเกิดจากการชักนำของ
เพื่อนในกลุ่ม ซึ่งมีการหนีเรียนเป็นประจำ แต่นพจะขาดเรียนทั้งวัน โดยมีใบลาที่มีลาย
เซ็นของผู้ปกครองอย่างถูกต้อง ซึ่งผู้ปกครองทราบดีว่า นพหนีเรียนแต่ด้วยความรักและ
ตามใจนพ จึงได้เขียนใบลาให้นพเกือบทุกครั้ง

6.4 ผลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายสม อารมย์

ก. จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ครูประจำชั้นเลขา นายสมเป็น
นักเรียนสอบตก จึงต้องเรียนซ้ำชั้น โดยที่ตนเพียง 3 คะแนนเท่านั้น เด็กถึงกับร้องไห้
เมื่อเห็นผลการสอบจากสมุดรายวัน ในปีการศึกษาอน นายสมมักจะขาดเรียนบ่อย และ
ในปีนี้ก็ยังคงขาดเรียนและมาโรงเรียนสาย เด็กคนนี้หาทางเหาะหางอย เหมือนคนมีปัญห
และไม่ค่อยสนิทกับเพื่อน ๆ ในห้องนอกจากเพื่อนที่สอบตกเช่นเดียวกับตน 2 - 3 คน ครู
ประจำชั้นบอกว่า "เด็กคนนี้ต้องมีปัญหาแน่ ๆ โดยเฉพาะกับพ่อ ไม่ถูกกันเลย เคยไปตาม
เด็กที่บ้านครั้งหนึ่ง ปรากฏว่าเด็กนอนอยู่กับบ้าน บอกว่าไม่สบายใจมีเรื่องกับพ่อ เลยไม่
ยากไปโรงเรียน แต่ไม่ยอมบอกสาเหตุ" ฐานะทางครอบครัวจ้ดอยู่ในจำพวกยากจนมาก
เพราะพ่อไม่มีงานทำ แม่ทำคนเดียว ในด้านการเรียนครูประจำชั้นเห็นว่า "เด็กคนนี้จะ

จะเรียนไปได้ ถ้ามีความตั้งใจและสนใจในการเรียนมากขึ้น แต่มันก็ยากเพราะเด็กอยู่ในสภาพครอบครัวเช่นนั้น ย่อมต้องมีเรื่องให้เด็กกลุ่มมากกว่า" พร้อมกับนี้ครูประจำไคปรารภว่า "มีครูหลายคนไม่เข้าใจเด็กคนนี้ คุณาเด็กอยู่เสมอ ๆ ผมก็ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรดี"

ข. จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทย ครูสอนภาษาไทยบอกว่า เด็กคนนี้ ขาดเรียนบ่อยมาก ไม่ตั้งใจเรียน ทั้งยังไม่ทำงานส่งด้วย ถ้าพูดในแง่การเรียนแล้วเชื่อว่า จะต้องสอบตกอีก ส่วนในด้านของลักษณะอารมณ์และการแสดงออกนั้น ปกติเป็นคนเงิบซึม ไม่ค่อยเล่นและพูดคุยกับเพื่อน ๆ ในห้อง แต่บางครั้งก็มีอารมณ์ฉุนเฉียวโกรธง่าย เพียงแต่ถูกเพื่อนแหย่เล็กน้อยเท่านั้น เสื้อผ้าเนื้อตัวไม่สะอาดเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่ตัวโตกว่าคนอื่น ๆ ในห้อง พูดจาไม่สุภาพ ท่าทางกระด้าง ทำให้ผู้พบเห็นไม่นึกเอ็นดูเท่าที่ควร บางครั้งก็แสดงที่ท้าวเบื้อการเรียนอย่างออกนอกหน้าที่เกี่ยว

ค. จากการสัมภาษณ์ครูสอนภาษาอังกฤษ เด็กคนนี้ท่าทางน่าสงสารเหมือนมีความทุกข์อยู่ในใจตลอดเวลา หน้าที่ไม่แจ่มใสเลย การแต่งกายแสดงให้เห็นฐานะทางบ้านว่าคงจะยากจน หรือไม่ก็ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากครอบครัวเลย การเรียนอ่อนมาก ศัพท์ง่าย ๆ ก็สะกดไม่ได้ ประโยคง่าย ๆ ก็แต่งไม่ได้ ไม่ค่อยมีไหวพริบ คิดอะไรไม่ค่อยทันเพื่อน ท่าทางเป็นคนตรง ๆ แม้มขวนผาซาก เพื่อน ๆ ไม่ค่อยเกรงใจ อาจจะเนื่องจากเป็นนักเรียนตกชั้นก็ได้ "แต่ในบางครั้งก็ดูแจ่มใสร่าเริง ซึ่งมีน้อยมาก ส่วนมากมีลักษณะซึม ๆ มากกว่า คล้ายคนที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่คนเดียวหรือในโลกนี้มีผู้คนเดียวเท่านั้น"

ง. จากการสัมภาษณ์ครูสอนวิทยาศาสตร์ ลักษณะที่เด่นของนายสมคือ การเรียนที่อ่อนมาก รวมทั้งการทำงานที่ไม่เป็นระเบียบและความคิดที่ไม่เรียงลำดับขั้น แม้ว่าจะมีลายมือในการเขียนดี แตกั้มักจะเขียนอย่างไม่ตั้งใจเขียนแบบลวก ๆ ครูวิทยาศาสตร์คิดว่า "นายสมไม่มีใจรักที่จะเรียนหนังสือ" เพราะไม่สนใจเรียนเลย บางครั้งถึงกับหลับใหลไปก็มี ต้องคอยปลุกอยู่เสมอ บางครั้งก็แสดงสีหน้าเบื้อการเรียน และมีความเห็นว่า "แกคงจะมีอะไรบางอย่างในใจแค้น ๆ ก็เป็นเด็กที่ไม่มีความสุขเลย พุคะไรก็พูดแบบเลื่อง ๆ ไปเหมือนไม่สนใจเรื่องส่วนตัวของแก" เท่าที่สังเกตเห็น พบว่า นายสมไม่ค่อยมีเพื่อนสนิท และไม่ชอบพูดคุยกับเพื่อนขณะอยู่ในห้องเรียนนัก แต่บางครั้งเห็นแกสนุกสนานกับเพื่อน ๆ เช่น ตอนเล่นฟุตบอล บาสเก็ตบอล เป็นต้น

จ. จากการสัมภาษณ์ครูสอนคณิตศาสตร์ นายสมไม่มีความถนัดในก้านคณิตศาสตร์เท่าที่ควร โจทย์ง่าย ๆ ก็ทำไม่ได้ ทั้งไม่เคยแสดงความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์เลย ไม่เคยทำการบ้านส่ง แม่ครูจะลงโทษอย่างไรก็ตาม และนายสมบอกครูว่าเขาไม่ชอบคณิตศาสตร์ ถึงจะบังคับเขาอย่างไรก็คงไม่ดีขึ้น และรู้สึกว่คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ยากและการบ้านมากเหลือเกิน ซึ่งนายสมคิดว่า เขาเรียนไม่ไคแน่ ๆ สำหรับก้านมุกต์คัลลิกลักษณะนั้น นายสมคล้ายมีลักษณะที่ไม่เชื่อมั่นในตนเอง บางครั้งแสดงท่าทางคล้ายกับว่าถ้าไม่มีคนอยู่ในที่นั้นจะตีโมนอยที่เดียว คล้ายกับจะพยายามทำตัวให้ลับ ๆ และให้เล็กลง ไม่อยากให้ใครเห็นคนทำนองนั้น และถาครูแสดงว่ไม่สนใจในตัวเขาแล้ว รู้สึกนายสมจะมีความพอใจ

ฉ. จากการสัมภาษณ์ครูสังคม (ครูผดจากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น เนื่องจากเป็นคน ๆ เดียวกัน)

ช. จากการสัมภาษณ์ครูพลศึกษา เท่าที่สังเกตเห็นเป็นเด็กที่มีความว่องไว กลองแควพอใช้ รู้สึกว่จะชอบวิชาพลศึกษา เวลาเรียนมีความตั้งใจและสนุกสนานพอใช้ ผิดกับนักเรียนบางคน เป็นเด็กที่ค่อนข้างจะใจกว้าง และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ไม่เอาเปรียบเพื่อนฝูง ฐพบุษนะ แต่ในบางครั้งก็ดูซึม ๆ ไป ไม่กระปรี้กระเปร่าคล้ายคนไม่สบาย เป็นเด็กที่มีน้ำใจ ฐจักช่วยเหลือส่วนรวม ไม่เกี่ยงงานหนัก และสนุกเมื่อทำงานประเภทใช้กำลังกาย

ซ. จากการสัมภาษณ์ครูศิลปศึกษา - ศิลปปฏิบัติ การเรียนและการงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ขาดเรียนบ่อย และอุปกรณการเรียนมักจะไม่ครบ จากการสอบถามทราบว่ไม่มีเงินซื้อ แต่เด็กมักจะบอกว่าลืมเสียเป็นส่วนใหญ่ รู้สึกว่จะชอบและสนใจในก้านศิลปปฏิบัติ ชอบประดิษฐ์และทำสิ่งต่าง ๆ เป็นเด็กที่ไม่ร่าเริงเท่าที่ควร มักจะมีท่าหงอย ๆ อยู่เสมอ

ด. จากการสัมภาษณ์เพื่อนที่ใกล้ชิดของสม สมมีเรื่องไม่สบายใจเสมอ ๆ โดยเฉพาะไม่ถูกกับพอ พ่อของสมเป็นคนช่างบน คุเก่ง คุาเก่ง อารมณ์ไม่ค่อยหลุดเวลาถูกคล้ายกับว่าไม่รักสม แต่กลับรักน้องอีก 2 คน ส่วนแม่ของสมต้องทำงานหนัก อารมณ์ก็ไม่ค่อยดี แต่ยังสนใจสมบางไม่เหมือนพอ ส่วนน้อง ๆ ของสมไม่มีใครจะรักและสนิทสนม

กับสมเท่าที่ควร มีการขึ้นเสียงเถียงสมบ่อย ๆ เป็นเหตุให้สมไม่พอใจ และมักออกจากร้านไปเที่ยว สมเคยพูดว่า สงสารแม่มากเพราะอายุมากแล้ว ยังต้องทำงานหนัก พ่อก็ไม่ทำงานทำ ถ้าเขาโตและหาเงินไ้จะนำมาให้แม่ จะไม่ให้แม่ทำงาน และบ่นว่าเบื่อานและกลุ้มใจเสมอ และมักจะไปนั่งริมทางรถไฟ บางครั้งก็ไปทำงานแบบกรรมกรรับจ้างขนาพื้นใต้ตุรจักร เวลาทำงานสมมีความตั้งใจทำมาก และไม่คอยหยุคพักจนกว่างานจะเสร็จ บางครั้งสมพาพ่อแม่มาโรงเรียนโดยนอนอยู่บนเตียง ๆ เพราะมีเรื่องทะเลาะกับพ่อหรือถูกพ่อดุคาเอา เท่าที่สังเกต แม่ของสมมีความรักลูกมาก และพยายามทำงานทุกอย่างเพื่อส่งเสียลูกและสามีที่อยู่บ้าน

ญ. จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง (มารดา) สมเป็นเด็กที่ค่อนข้างคือ ขวานผ่าซาก ไม่รู้จักการเอาอกเอาใจผู้ใหญ่ ชอบทำสิ่งที่ตนเห็นว่าดีแล้ว จึงมักจะขัดกับบิดามอบ ๆ เนื่องจากบิดาของสมเห็นสมเป็นเด็กตัวเล็ก ๆ อยู่เสมอ และต้องการให้สมอยู่ใต้อำนาจของตนตลอดเวลา เมื่อเขากันไม่ได้สมมักจะออกนอกบ้านไปไหน ๆ ตามใจชอบจนคำมิดแล้วจึงกลับ ส่วนตัวมารดาเองนั้นมีการกระทำเลี้ยงครอครัวหนักอยู่แล้ว เพราะสามีออกจากงานเนื่องจากสุขภาพไม่ดีเป็นวัณโรค ซึ่งตนต้องหาเงินมารักษามากด้วย จึงทำให้ไม่มีเวลาจะสนใจลูก ๆ เท่าที่ควร จำใจต้องปล่อยไปตามเรื่อง แต่ก็มีกรตักเตือนว่ากล่าวอยู่เสมอ สมไม่ค่อย听话และทำการบ้านเพราะมักจะออกจากบ้านในตอนเย็น ๆ เสมอ พอกลับบ้านก็มักจะถูกบิดาว่า ซึ่งบางครั้งสมก็พาตัวเองออกไปอีก และกลับมาตอนดึกเมื่อบิดาหลับแล้ว ส่วนมารดาเองก็รู้ว่าเช่นกัน บางครั้งสมถึงกับร้องไห้คล้ายกับเสียใจหรือน้อยใจทำนองนั้น เวลาที่มารดาว่าสม สมไม่เคยเถียงเลยซึ่งต่างกับเวลาที่บิดาว่ามาก ๆ สมจะเถียงและโต้ตอบบิดาเสมอ บิดาของสมไม่เคยพูดถึงอนาคตของลูกเลย แต่มารดาของสมตั้งใจจะส่งสมเรียนให้จบ ม.ศ.3 ให้ได้แล้วจะให้ไปทำงานกับพี่ชายของสม ซึ่งเป็นนายช่างของการไฟฟ้า โดยให้พี่ชายของสมหางานให้ ซึ่งพี่สาวของสมก็เห็นด้วย และรับว่าจะช่วยกันส่งให้สมเรียน เท่าที่มารดาได้สังเกตเห็นว่า สมไม่ตั้งใจเรียนและมักจะขาดเรียนรวมทั้งไปโรงเรียนสาย ซึ่งมารดาเองไม่มีเวลาคอยควบคุม จึงคิดจะส่งสมไปอยู่คุ้มปรุ้มกับพี่สาว

โดยให้หนังรถไปมาเรียนหนังสือแบบเช่ามาเขียนกลับ เพื่อจะให้พี่สาวช่วยควบคุมอีกแรงหนึ่ง ทั้งยังจะไต่หางจากพวกเพื่อน ๆ ในละแวกบ้าน ซึ่งล้วนแต่เด็กเกเรทั้งสิ้นมารคาของสม กลาวว่า "ฉันทราบดีล่ะว่า เพื่อนบ้านของเราไม่กี่ และเด็กก็เห็นสิ่งไม่ดีทำตาอยู่ทุกวัน และยิ่งพวกเด็ก ๆ แลวนี่อีก เกเรมากทีเดียวบางคนก็เคยถูกตำรวจจับแล้ว ถูกฉีกลงไป คบควยก็มีแต่จะเสีย ทางใดไม่มีเลย แต่จะอย่างไรไต่คะ คนจนก็ต้องอยู่อย่างนี้แหละคะ จะเอาเงินที่ไหนไปอยู่ที่ดีกว่านี้ ก็ไต่แต่อบรมกันไปวัน ๆ แหละคะ"

สรุปผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายสม อารมย์

นายสมเป็นนักเรียนสอบตกเรียนซ้ำชั้น เป็นเด็กที่ท่าทางหงอยเหงาเหมือนคนมี ปรคอย เศร้าซึมไม่ร่าเริง แจ่มใส พุดจา ไม่สุภาพ กระด้างไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นเด็กที่ค่อนข้างใจกว้าง มีน้ำใจ ไม่เกี่ยงงาน แม้จะเป็นงานหนัก บางครั้งมีอารมณ์ ขุนเฉียวโกรธง่าย แดงกายไม่สะอาดเรียบร้อย ลักษณะการแต่งกายบอกรูปร่างยากจนทาง ครอบครัว นายสมไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ แต่มีความ สนใจและตั้งใจเรียนวิชาพลศึกษาและศิลปปฏิบัติ มักจะขาดเรียนและมาโรงเรียนสายเป็น ประจำ นายสมมักจะถูกบิดาควาอยู่เสมอ เป็นเหตุให้นายสมออกไปเที่ยวนอกบ้านเป็นประจำ และคบกับเด็กเกเรในละแวกบ้านอีกด้วย

6.5 ผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายคำ บรรจง

ก. จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น นายคำเป็นนักเรียนที่มีท่าทางหยิ่ง จองทอง อวดดี กระด้าง พุดจาไม่มีสัมมาคารวะ ไม่รู้จักกาลเทศะ กวนโหดสะครุเสมอๆ ไม่ตั้งใจเรียนขาดเรียนบ่อย ๆ โดยการหนีเป็นรายชั่วโมง แต่ไม่เคยหนีทั้งวัน และมักจะ หนีไปพร้อมกับนักเรียนอีกคนหนึ่งในห้องซ้อสุชน แม้จะถูกทำโทษอย่างไร ก็ยังคงประพฤติ เหมือนเดิมเพียงแต่เลือกหนีในชั่วโมงที่ผู้สอนเผลอและชั่วโมงศิลป์ มีความคิดแฉ่ง ๆ เช่น อยากจะมีความสามารถแบบมีกำลังภายในดังที่เห็นในภาพยนตร์จีน เป็นต้น เมื่ออยู่ในห้อง เรียน ไม่ค่อยจะมีเพื่อนนัก เพราะเป็นคนพุดจาคล้ายคนทลิ่ง โดยเฉพาะนักเรียนหญิง ส่วนใหญ่ไม่ชอบนายคำเลย อีกส่วนหนึ่งที่ทำให้เขาไม่ค่อยมีเพื่อนคือ นายคำไม่ยอมเขารวม

ในกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องเลย มักจะหนีหายไปเสมอ ๆ ในขณะที่คนอื่น ๆ มีกิจกรรมกัน คล้ายกับไม่สนใจเหตุการณ์รอบตัว นอกจากตัวเขาเองเท่านั้น ส่วนในด้านการเรียนนั้น นายคำอยู่ในจำพวกชั้นนำของห้องทีเดียว สอบได้อันดับที่ 1 ของห้องมาตลอด แม่ว่าจะ หนีเรียนเป็นประจำ แต่ที่สังเกตเป็นเด็กที่หัวไว แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความจำดี มาก ทำงานส่งสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบดี ครูประจำชั้นไฉ่เลวว่า ครั้งหนึ่งหลวงพี่เคย มาขอพบครูประจำชั้น และไฉ่บอกให้ครูประจำชั้นคอยดูแลนายคำให้เรียนดี ๆ เพื่อจะไฉ่ไป เรียนตอนนายรอยไฉ่เมื่อจบ ม.ศ.3 แล้ว และไฉ่บอกวานายคำเป็นคนค่อนข้างจะกะล่อนควาย และครูประจำชั้นยังเลวว่าอุปการะของสุชนที่หนีเรียนกับนายคำ ไฉ่มาพบครูประจำชั้นและ ขอร้องให้ครูประจำชั้นช่วยดูแล บุตรของตนให้มีไปไหน ๆ กับนายคำ เพราะมักจะชวน กันหนีเรียน และบุตรของเขาเป็นเด็กเรียนอ่อนอยู่แล้ว อาจจะสอบตกได้ ซึ่งครูประจำชั้น ยอมรับจะพยายามทำตามข้อร้อง การสังเกตของครูประจำชั้นนายคำ เป็นเด็กที่ค่อนข้าง มีความมานะพยายาม โดยไม่กลัวความยากลำบาก เป็นนักเรียนที่มีความรู้รอบตัวดี และ "ทำทางเหมือนคนสติไม่เต็ม อย่างเวลาเรียกมาคุยเพื่อสอบถามเรื่องส่วนตัว แกจะ ตอบไปคนละทางกับคำถามเสมอ ๆ"

ข. จากการสัมภาษณ์ครูสอนภาษาไทย เมื่ออยู่ในห้องเรียน นายคำไม่มีอะไร ที่ดูเด่นกว่านักเรียนคนอื่นเลย ไม่มีสิ่งสะดุดตาและไม่น่าเชื่อว่าเขาจะหนีเรียนเคยหลุดเรียนในชั่วโมง ภาษาไทยบ้าง แต่ไม่คิดว่าเขาจะหนีเรียน ปกติเป็นคนขี้เกียจโดยเฉพาะเวลาที่มาพบครู หนาระวังอยู่ตลอดเวลา ทำทางเป็นมิตรมาก ไม่มีพิธีรีตองจากاذาน การเรียนอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง "ไม่อยากจะเชื่อว่าหนีเรียนเลย"

ค. จากการสัมภาษณ์ครูสอนภาษาอังกฤษ นายคำหนีเรียนในชั่วโมงภาษาอังกฤษบ่อย ทั้ง ๆ ที่เรียนอยู่ในระดับใช้ได้ ไม่น่าจะหนี และมักจะหายไปพร้อมกับนาย สุชนเสมอ ครูสอนภาษาอังกฤษแสดงความสงสัยว่า นายสุชนเป็นคนชวนให้นายคำหนีเรียนหรือ นายคำเป็นคนชักจูงให้นายสุชนหนีเรียนกันแน่ แต่ที่สังเกตนายคำมีบุคลิกที่น่ารักอยู่อย่างหนึ่ง คือ ความขี้แยขี้แค้นที่มีอยู่ในตลอดเวลา จนบางครั้งดูเหมือนคนสติไม่เต็มทำนองนั้น

ง. จากการสัมภาษณ์ครูสอนวิทยาศาสตร์ นายคำตั้งใจเรียนวิชานี้ก็มีสติปัญญาและความรอบรู้ด้านวิทยาศาสตร์กว้างขวาง มักมีคำถามมาถามครูเสมอ ๆ จนบางครั้งคล้ายกับการลองภูมิครูไป เป็นคนเรียนรูไวมาก จึงมักเกิดความเบื่อหน่าย เมื่อครูต้องอธิบายซ้ำให้นักเรียนคนอื่นฟังเมื่อนักเรียนขอรองจนแสดงออกทางสีหน้าและบางครั้งทางกิริยาควย เช่น มองครูนักเรียนที่กำลังเรียนพลศึกษาในสนาม เป็นต้น เป็นเด็กที่ทำงานเร็วและถูกต้อง แต่ขาดความเป็นระเบียบไปบ้าง จากการตรวจงาน พบว่า นายคำมักจะเขียนสิ่งที่ควรเขียนที่หลังก่อน แล้วจึงย้อนกลับไปเขียนสิ่งที่ควรเขียนก่อนเสมอ ๆ คล้ายกับว่าความคิดนั้นไปก่อนมือมากจนมือเขียนไม่ทัน เมื่ออยู่ในห้องเรียน รู้สึกว่านายคำไม่ค่อยมีเพื่อน เพราะไม่เห็นพูดคุยกับใครนอกจากสุรนซึ่งนั่งข้าง ๆ เท่านั้น

จ. จากการสัมภาษณ์ครูสอนคณิตศาสตร์ นายคำเรียนคณิตศาสตร์ได้เร็วและรู้สึกว่าจะสนใจคณิตศาสตร์ควย นับว่าเป็นนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์ได้เร็วที่สุดของห้อง และบางครั้งทำหำรำคาญเมื่อครูอธิบายซ้ำ ๆ และซ้ำซาก ให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนคณิตศาสตร์ โดยช่วยอธิบายแบบฝึกหัดให้แก่เพื่อน ปกติเป็นเด็กที่ชอบแสดงตัวว่ามีความรู้ดีด้วยการตอบและถามครู และมักจะแสดงสีหน้าภูมิใจเมื่อถูกถามหรือตอบครู เท่าที่สังเกตดูเป็นเด็กที่ร่าเริงพอใจ ยิ้มเก่ง หัวเราะเก่ง มักจะไปไหน ๆ กับนายสุรน แต่รู้สึกว่่านักเรียนหญิงไม่ค่อยจะชอบนายคำนัก เพราะนายคำมักจะไมยอมทำความสะอาดห้องเรียนเมื่อถึงเวรของตน เด็กคนนี้หาทางเป็นกันเอง ชอบใช้คำว่า "อะ" แทน "ครับ" เป็นคนกระฉับกระเฉง ว่องไวดี ไม่น่าจะหนีเรียนหรือมีปัญหาเลย

ฉ. จากการสัมภาษณ์ครูสอนสังคมศึกษา นายคำเป็นนักเรียนที่มีความรู้รอบตัวกว้างขวาง มีคำถามแปลก ๆ มาถามครูเสมอ บางครั้งมีลักษณะเหมือนจะลองภูมิครูหรือต้องการจะให้เป็นที่ขบขันของเพื่อน ๆ ซึ่งเป็นที่พอใจของพวกนักเรียนชาย แต่ทำให้นักเรียนหญิงไม่พอใจและรำคาญ อย่างไรก็ตามเท่าที่สังเกตนายคำเป็นเด็กฉลาดอดทนมีมานะ มีความทะเยอทะยาน และพยายามปกปิดปมค้อยเกี่ยวกับฐานะครอบครัวของตนด้วยการแสดงตนให้เด่นในด้านการเรียนและความขี้มขี้มแจ่มใส แต่ในบางขณะนายคำก็ได้แสดงอาการบางอย่างที่ทำให้รู้ว่่านายคำเป็นคนไม่มีความสุขมากนัก เช่น อาการเหม่อลอย เงียบซึม

ความไม่ตั้งใจเรียนในบางขณะ บางครั้งถึงกับแสดงกิริยาการว้าวต่อเพื่อน ๆ แม้กระทั่งแสดงต่อนักเรียนหญิง และบางทีก็ทำตัวเป็นตัวตลกของห้องโดยแสดงกิริยาเงอะ ๆ งะ ๆ จนเป็นที่ขบขันของเพื่อน ๆ ซึ่งตรงกันข้ามกับบุคลิกที่ว่องไวของเขา ครูสังคมศึกษายังได้เห็นว่า "ถ้ามีคนที่เข้าใจแกล้งคอยชักนำและดึงเอาไว้ นายคำจะมีอนาคตที่ดีทีเดียว เด็กคนนี้นฉลาด รู้ทันคน เป็นคนดีทีเดียวแหละ เสียแต่ถูกผู้ใหญ่บางคนบีบบังคับมากเกินไป"

ข. จากการสัมภาษณ์ครูพลศึกษา รู้สึกว่านายคำจะเป็นนักเรียนที่ไม่ค่อยชอบวิชาพลศึกษา ซึ่งต่างกับท่าที่ว่องไวคล่องแคล่วของเขา เวลาเรียนวิชานี้มักจะมีท่าที่ที่ไม่ค่อยอยากเรียน บางครั้งถึงกับหนีเรียนไม่ค่อยสนุกสนานเหมือนกับนักเรียนอื่น ๆ และไม่ค่อยแต่งชุดพลศึกษาเสมอ ๆ เป็นที่น่าสังเกตคือ เด็กคนนี้ทำอะไรว่องไวจนบางครั้งมีลักษณะกระตุกเหมือนคนเป็นโรคเส้นประสาท ทำทางลุกลี้ลุดลนเกินไป และมีลักษณะที่พยายามเอาใจผู้ใหญ่

ช. จากการสัมภาษณ์ครูศิลปศึกษา-ศิลปปฏิบัติ เด็กคนนี้เป็นเด็กที่มีความตั้งใจและพยายามทำงานอย่างดี มีความรับผิดชอบในงานของตนดี ไม่ต้องเตือนในเรื่องการทำงานเลย เวลาทำงานมีอาการของการทุ่มเท ความสนใจให้แก่งานนั้น แต่พอเสร็จงานของตนแล้ว ชอบเที่ยวหาเพื่อน ๆ เสมอ ๆ ดูเป็นเด็กที่ร่าเริงดี แต่บางทีก็เงียบซึมไปเลย เหมือนคนมีเรื่องในใจ

ฅ. จากการสัมภาษณ์เพื่อนที่ใกล้ชิดกับนายคำ คำไม่เคยเล่าเรื่องส่วนตัวของเขาให้เพื่อน ๆ ฟังเลย แต่จะคุยเรื่องความรู้อย่าง ๆ บางทีก็เป็นเรื่องสนุกสนานที่เขาได้อ่านมา เวลาอยู่รวม ๆ กับเพื่อน ๆ นายคำไม่เคยเลี้ยงเพื่อน ๆ และก็ไม่ค่อยยอมรับการเลี้ยงจากเพื่อน ๆ เช่นกัน เขาเข้ากับนักเรียนหญิงไม่ได้เลย พวกนักเรียนหญิงไม่ค่อยชอบเขา โดยหาว่าเขาตลกพูดจาไม่สุภาพ ไม่เอาใจนักเรียนหญิง นี่ก็พูดออกมาตรง ๆ และนายคำไม่ค่อยยอมรับในกิจกรรมต่าง ๆ ของห้อง ซึ่งเป็นอีกเหตุหนึ่งที่นักเรียนหญิงไม่พอใจ นายคำไม่ค่อยชอบเล่นกับเพื่อน ๆ รวมห้อง แต่มักจะไปกับสุรน และชอบใช้เวลาว่างตอนหยุดพักรับประทานอาหารกลางวันไปในการอ่านหนังสือในห้องสมุดเป็นประจำ ในระยะภาคเรียนที่ 2 นายคำมักจะหนีเรียนในช่วงโมงภาษาอังกฤษ และหนีเรียนในช่วงโมงวิชาอื่นบ้างเหมือนกัน และมักจะหนีไปกับนายสุรน นายคำบอกว่าจะอยากจะไปเรียนวิชาจำพวกพันดาบ กระบี่กระบอง ยูโด เพื่อใช้ในการป้องกันตัว นายคำไม่ค่อยช่วยเหลือ

นอกจากช่วยเรื่องการเรียนบ้างเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากว่านายคำไม่ค่อยมีเงินใช้จ่าย และไม่
คอยชอบหลวงพี่มากนัก เพราะท่านมักจะดูและบังคับนายคำมาก แต่นายคำก็มีความกลัวเกรง
หลวงพี่มากที่สุดทีเดียว ถึงกระนั้นนายคำก็ยังกล้าพูดปลุกกับหลวงพี่บ่อย ๆ

ญ. จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนายคำ (พี่ชาย) นายคำเป็นเด็กที่เฉลียว
ฉลาด เรียนดีมาแต่เล็ก มีความจำเป็นเยี่ยมชอบร้องรำทำเพลงชอบแต่งกลอน สามารถ
เป่าขลุ่ยได้เพราะที่เดียว โดยเฉพาะมีความสามารถเป่าขลุ่ยควยจุมูกได้ และเคยได้รับ
รางวัลมาแล้ว แต่ผู้ปกครองไม่ต้องการให้นายคำสนใจสิ่งอื่น นอกจากการเรียนอย่างเดียว
และได้เคยเห็นนายคำในเรื่องการเรียนมาก ให้ดูตำราแต่เช้ามืดและตอนกลางคืน ห้าม
อ่านหนังสืออื่น นอกจากหนังสือความรู้และตำราเท่านั้น หากนายคำไม่ปฏิบัติตามผู้ปกครอง
ถึงกับเขียนนายคำ ซึ่งทำให้นายคำไม่ค่อยกล้าซักขึ้นในคำสั่งของผู้ปกครอง และเมื่อนายคำ
ทำผิด เช่น หนีเรียน ผู้ปกครองก็ลงโทษด้วยการเขียนตี เช่นกัน จากคำบอกเล่าของ
ผู้ปกครองทราบว่า ทางครอบครัวของนายคำค่อนข้างจะขัดสน เนื่องจากบิดามารดาแก่มาก
แล้ว ไม่สามารถจะทำงานได้ ตัวท่านเองก็เป็นพระภิกษุไม่มีรายได้ใด ๆ ได้แต่อาศัยน้อง
ชายของท่านอีกคนเป็นคนส่งเสียนายคำ จึงเป็นการจำเป็นที่จะต้องจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายของ
นายคำอย่างมาก โดยให้ค่าพาหนะมาโรงเรียนวันละ 50 สตางค์ และให้นำข้าวมาบริโภค
ประทานเองที่โรงเรียนโดยอาศัยข้าวพระท่านบิณฑบาตมา แต่นายคำมักจะไม่ค่อยได้นำข้าว
มาโรงเรียน เนื่องจากต้องรีบมาโรงเรียนก่อนที่พระจะบิณฑบาตกลับวัด สำหรับตอนเย็นนั้น
ให้หุงเอง ในเรื่องการคบหาสมาคมกับคนอื่นของนายคำนั้น พระท่านได้ห้ามเด็ดขาด ไม่ให้
ไปยุ่งเกี่ยวกับเด็กวัดคนอื่น ๆ ให้อยู่แต่ในกุฏิเท่านั้น และให้อ่านตำราอย่างเดียว เนื่องจาก
ต้องการให้นายคำเรียนต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร บางครั้งท่านก็รู้สึกสงสารนายคำแต่เพื่อ
อนาคตของนายคำเอง ท่านจึงได้ตัดใจ และพยายามฝึกให้นายคำรู้จักอดทน มานะ พยายาม
มองการณ์ไกลเสมอมา ท่านได้ทราบว่า นายคำเคยหนีเรียนไปกับนายสุชน ท่านจึงได้ห้าม
นายคำคบหากับนายสุชนเด็ดขาด ทั้งยังได้ฝากฝังไว้กับครูประจำชั้นอีกด้วย

สรุปผลการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนายคำ บรรจง นายคำเป็นเด็กเรียนดี ความสำเร็จ
 ทำงานไม่ค่อยเป็นระเบียบ เป็นคนมานะ อคทน ทะเยอทะยาน ว่องไว คล่องแคล่ว
 ปกติเป็นเด็กที่ว่องไว ยิ้มแย้ม ราวเรียงอยู่เสมอ แต่มักจะแสดงอาการซึม เศร้า เหม
 ลอยเมื่อเจอตัวเสมอ ไม่ค่อยมีเพื่อน และไม่คอยร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของห้อง ซึ่งทำ
 ให้นักเรียนหญิงไม่พอใจ มักจะหนีเรียนไปพร้อมกับนักเรียนในห้องอีกคนชื่อสุชน การหนีเรียน
 ของนายคำนั้นเป็นการหนีเรียนรายชั่วโมง ไม่เคยหนีเรียนแบบทั้งวัน และเป็นที่สงสัยกันว่า
 นายคำเป็นคนชักนำให้นายสุชนหนีเรียน หรือนายสุชนเป็นคนชอบชวนนายคำหนีเรียน ผู้ปกครอง
 ของนายคำมีความเข้มงวดกวดขันต่อนายคำในคานต่าง ๆ มาก ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากความหวังดี
 ของผู้ปกครองที่มีต่อนายคำนั่นเอง

7.00 การสังเกต

7.1 รายงานการสังเกตพฤติกรรมของ ค.ช. สิทธิ สมภพ

ครั้งที่ 1

สถานที่ ระเบียบอาคารเรียน

วันที่ 13 ธ.ค. 11

พฤติกรรม ค.ช.สิทธิ หิ้วกระเป๋าเข้าโรงเรียนมา นั่งพักที่บันไดขึ้นอาคารสี่หน้าแสดงอาการ
 คิด พลังถอยครองเท้า นั่งอยู่ครู่ใหญ่ สวมรองเท้าใหม่ แล้วยืนขึ้นหิ้วกระเป๋าเดิน
 ไปทางประตูหลังของโรงเรียน จวนจะถึงประตูอยู่แล้วกลับเดินย้อนมาที่บันไดถอย
 รองเท้าใหม่ รีรอกักใหญ่ ลูกขึ้นหิ้วรองเท้าเดินไปวางไว้หน้าห้องเรียน เอากระ
 เป้าเข้าไปเก็บในห้อง แล้วเดินขึ้นไปเข้าห้องสมุด

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ช. สิทธิ มีอาการลังเลในการหนีเรียนและสุดท้ายตัดสินใจไม่หนีเรียน

ครั้งที่ 2
สถานที่ ห้องเรียน
วันที่ 19 ธ.ค. 11

พฤติกรรม หลังจากทำกิจกรรมคณิตศาสตร์โดยอธิบายตัวอย่างเลขบนกระดานคำแล้ว ใ้คั้งให้นักเรียนทำการบ้านเลข 10 ข้อ ค.ช. สิทธิ กมนานกตาทำการบ้านอย่างเรียบร้อย เมื่อหมดเวลาอาจารย์ถามว่า "ใครทำการบ้านได้ 5 ข้อแล้ว" ค.ช. สิทธิ ยกมือขึ้นแล้ว พูดว่า "ผมครับ" อาจารย์ชมว่า "ดีมาก" ค.ช. สิทธิ หันไปยิ้มกับเพื่อนข้าง ๆ แล้วถามว่า "ไหนใครข้อแล้ว" พร้อมกับชะโงกหน้าไปดูสมุดของเพื่อน และพูดว่า "3 ข้อเท่านั้นเองหรือ ซ้าเป็นบ้า ของอ้วนเกือบ 7 ข้อแล้วนะ" พร้อมกับเก็บสมุดงานใส่ลิ้นชักโต๊ะเรียน

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ช. สิทธิ มีความรู้สึกภูมิใจในความสามารถทางคณิตศาสตร์ของตนโดยเปรียบเทียบกับเพื่อนข้างเคียง

ครั้งที่ 3
สถานที่ ห้องสันทนาการ
วันที่ 24 ธ.ค. 11

พฤติกรรม หลังจากเลิกเรียนแล้ว เดินมาหยุดอยู่หน้าห้องสันทนาการพร้อมเพื่อน ๆ อีก 5 - 6 คน เลี้ยง ค.ช. สิทธิ พูดขึ้นว่า "เดี๋ยวอ้วนจะเป็นเจ้าใหญ่หนาน ๆ คุชี่ใครจะปราบได้ ถ้าใครปราบได้ อ้วนเลี้ยงไอเลี้ยงลุงหนึ่ง" เพื่อนอีกคนพูดว่า "ล้ออย่าดีกว่า ล้อเป็นเจ้าใครตลอดไป สักวันหนึ่งต้องมีคนชนะล้อจนไค่นา" พร้อมกับเดินเข้าไปในห้อง และเริ่มจัดโต๊ะปิงปอง พอจัดเสร็จ ค.ช. สิทธิ กับเพื่อนคนหนึ่งเริ่มแข่งกัน ปรากฏว่า ค.ช. สิทธิ เป็นฝ่ายชนะ และเริ่มเปลี่ยนคนอื่น ค.ช. สิทธิ ก็ชนะทุกครั้ง ขณะที่เล่น ค.ช. สิทธิ ก็ยั่วเพื่อน ๆ ตลอดเวลา "ใครปราบได้ได้กินไอเลี้ยงนะ" ประมาณครึ่งชั่วโมงก็ยังปรากฏว่า ค.ช. สิทธิ เป็นฝ่ายชนะตลอดมา

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ช. สิทธิ มีความเชื่อมั่นในตนเองมากและมีความสามารถในการเล่นปิงปองมาก

ที่เดียว

ครั้งที่ 4

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 30 ธ.ค. 11

พฤติกรรม ในช่วงโมงพักภาษาไทย ครูเขาห้องเรียนแล้ว แคมป์โต๊ะของ ค.ช.สิทธิ์ ยังคงว่างเปล่า ครูถามว่า "สิทธิ์ สมุดจดงานไปไหน" สิทธิ์ตอบว่า "ลืมเอามาครับ" ครูพูดว่า "ลืมบ่อยจริง" สิทธิ์ก้มหน้า พอครูหันไปทางอื่น สิทธิ์ก็ยิ้ม และไม่สนใจการเรียนในช่วงโมงนั้นเลย

การตีความหมายของพฤติกรรม

ก.ช. สิทธิ์ไม่สนใจการเรียนวิชาภาษาไทยเท่าที่ควร จากคำพูดของครู แสดงว่า สิทธิ์เคยลืมสมุดจดงานมาหลายครั้งแล้ว "

ครั้งที่ 5

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 3 ม.ค. 12

พฤติกรรม ค.ช.สิทธิ์สวมเสื้อยืคสีแดงเดินหอบดูกระดานไวไบหนึ่ง พอเห็นผู้เขียนกับครูชายอีกคนเดินสวนทางไป ก็รีบหลบ แต่หลบไม่ทัน เพราะครูชายได้เรียกไวบอกน ครูชายถามว่า "นี้จะไปไหน" สิทธิ์ตอบว่า "จะไปโรงเรียนครับ" ครูถาม "ทำไมแต่งตัวอย่างนี้" สิทธิ์อีกอึกและพูดว่า "เสื้อนักเรียนอยู่ในถุงครับ" ครูพูดว่า "อ้าว แล้วทำไมไม่แต่งให้เรียบร้อย" สิทธิ์ตอบ "ผมไปธุระครับ" ครูถาม "ไปธุระอะไร" สิทธิ์อีกอึกแล้วตอบว่า "ผมไปเล่นบิงปองมาครับ" ครูพูดว่า "แล้วนี่มันเวลาเรียนแล้วนี่ ธุระเบี่ยงของโรงเรียนไม่ใช่หรือ" สิทธิ์ตอบ "ครับ" ครูพูด "นี่รีบไปเรียนนะ อะไร เกเรไม่เข้าเรื่อง" สิทธิ์คำนับแล้วจากไป ตลอดเวลาที่อยู่ท่อนาครู สิทธิ์มีสีหน้าอีกอึก หวาคกลัวเล็กน้อย พูดติดอ่าง

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ช.สิทธิ์กระทำผิดระเบียบของโรงเรียน แต่ก็พยายามรักษาสื่อเสียงของโรงเรียน โดยการถอดเสื้อนักเรียนเก็บใส่ถุง และมีอาการกลัวซึ่งแสดงออกด้วยการพูดติดอ่างเมื่อทราบดีว่าครูจะทักเรียน

ครั้งที่ 6

สถานที่ ห้องสมุด

วันที่ 9 ม.ค. 11

พฤติกรรม ค.ช.ลิตธี เข้าห้องสมุดพร้อมเพื่อน ๆ อีก 3 คน พอเข้าไปในห้องสมุดก็เดิน
ตรงไปยังชั้นวางหนังสือ "ชัยพฤกษ์" ยืนเลือกหนังสืออยู่ครู่หนึ่งก็เดินถือหนังสือ
"ชัยพฤกษ์" คัดมื่อมา 2 เล่ม นั่งลงตรงมุมห้อง แล้วนั่งหน้าตั้งตาอ่าน โดยไม่พูดจา
กับบุคคลอื่นเลย

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ช.ลิตธี มีความสนใจในหนังสือ "ชัยพฤกษ์" และมีสมาธิในการอ่านหนังสือมาก
พอควร สังเกตได้จากการตั้งใจอ่านหนังสือโดยไม่พูดคุยกับใครทั้ง ๆ ที่มาด้วยกันหลายคน

ครั้งที่ 7

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 15 ม.ค. 12

พฤติกรรม ชั่วโมงธุรกิจศิลป์ ครูสอนเรื่องการบวก โดยใช้ลูกคิด ค.ช.ลิตธี ไม่สนใจฟังเลย
และแสดงความเบื่อหน่ายโดยการนั่งเฝ้าคางเขยกับโต๊ะเรียนในลักษณะนอน กับโต๊ะ
เรียน เมื่อครูอธิบายจนได้ให้แบบฝึกหัดให้นักเรียนคิด 10 ข้อ ปรากฏว่า ค.ช.ลิตธี
ทำเสร็จในเวลาไม่ถึง 10 นาที

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ช.ลิตธี มีความเข้าใจในเรื่องการบวกด้วยลูกคิดเป็นอย่างดีแล้ว จึงได้แสดง
สีหน้าท่าทางที่เบื่อหน่ายและเมื่อให้ทำแบบฝึกหัดก็ทำได้รวดเร็ว

ครั้งที่ 8

สถานที่ สนามโรงเรียน

วันที่ 23 ม.ค. 12

พฤติกรรม นักเรียนคนอื่น ๆ ลงสนามหมดแล้ว ค.ช.สิทธิ์เดินลงสนามช้า ๆ เมื่อลงเข้า
แถวกับเพื่อน ๆ แล้ว ครูพลศึกษาได้ให้นักเรียนวิ่งรอบสนามเพื่อเป็นการอุ่นเครื่อง
ก่อน ค.ช.สิทธิ์แสดงสีหน้าเบื่อแล้วเดินออกจากแถวเข้าไปหาครู พุค 2 - 3 ประโยค
ครูพลศึกษาพยักหน้า ค.ช.สิทธิ์เดินตรงไปยังห้องพยาบาล

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ช.สิทธิ์อาจจะไม่คอยสบายเมื่อครูให้วิ่ง เลยขออนุญาตไปนอนห้องพยาบาล หรือ
ค.ช.สิทธิ์ขี้เกียจวิ่ง จึงหาเหตุกับครูโดยบอกครูว่าไม่สบายเพื่อจะได้ไม่ต้องวิ่ง

บุคลิกภาพของ ค.ช.สิทธิ์ สมภาพที่ไ้จากการสังเกต

ค.ช.สิทธิ์ เป็นเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และภูมิใจในความสามารถทาง
คณิตศาสตร์ของตนเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน มีสมาธิในการอ่านหนังสือดี ทั้งยังมีความสนใจ
ในหนังสือที่ประเภทให้ความรู้ทางด้านการวิชาการ ไม่ชอบการเรียนภาษาไทยและพลศึกษา
อาการเบื่อหน่ายให้ปรากฏออกมาเมื่อต้องรับฟังสิ่งที่ตนเข้าใจแล้ว บางครั้งตั้งใจจะหนีเรียน
แล้วกลับเปลี่ยนความตั้งใจไม่หนี และรู้สึกไม่สบายใจเมื่อถูกครูจับได้ว่าตนหนีเรียน

7.2 รายงานการสังเกตพฤติกรรมของ ค.ญ.จิตร มากทรัพย์

ครั้งที่ 1

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 11 ธ.ค. 11

พฤติกรรม เมื่อครูวิทยาศาสตร์อธิบายเรื่อง "ความดวงจำเพาะ" แล้วครูบอกให้นักเรียน
ที่สงสัยถามได้ ค.ญ.จิตร แสดงสีหน้าที่สงสัยท่าทางจะยกมือ แต่แล้วกลับหัดมีคอง
หันไปถามเพื่อนข้าง ๆ เพื่อนข้าง ๆ พุคอธิบายพร้อมกับชี้ลงบนหนังสือ ผู้เขียน
เข้าใจว่าเป็นรูปภาพเพื่อประกอบการอธิบาย) ค.ญ.จิตรพยักหน้าแล้วหันกลับไปม
ดูครู เมื่อครูบอกให้จำ ค.ญ.จิตรตั้งใจจดอย่างดี

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ญ. จิตรมีความสงสัยในเรื่องความดั่งจำเพาะ แต่ไม่แน่ใจจะถามครูดีหรือไม่ จึงหันไปถามเพื่อนแทน เมื่อได้รับคำอธิบายจากเพื่อนก็แสดงอาการเข้าใจด้วยการพยักหน้า

ครั้งที่ 2

สถานที่ สนามโรงเรียน

วันที่ 17 ธ.ค. 11

พฤติกรรม ค.ญ. จิตรยังไม่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายชุดพลศึกษา ในขณะที่เพื่อน ๆ เปลี่ยนเสร็จแล้ววิ่งไปเข้าแถวกลางสนาม ค.ญ. จิตร เดินเข้าหาครูพลศึกษาพูดกับครู 2 - 3 ประโยค แล้วเดินกลับเข้ามานั่งใต้ต้นสน นั่งดูเพื่อน ๆ บริหารร่างกาย สักครูเดินเข้าห้องเรียนแล้วพบนอนกับโต๊ะเรียน

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ญ. จิตร คงมีอาการไม่สบายแต่ไม่มากนัก จึงขออนุญาตครูพลศึกษาไม่ลงพละกับเพื่อน ๆ แต่อาการคงไม่มากนัก จึงไม่ต้องรับประทานยาหรือนอนพัก ที่ห้องพยาบาล อีกไม่กี่ มีความง่วงนอนเนื่องจากไม่ได้รับการพักผ่อนอย่างเต็มที่ในคืนที่แล้ว

ครั้งที่ 3

สถานที่ โรงอาหาร

วันที่ 25 ธ.ค. 11

พฤติกรรม ค.ญ. จิตรนั่งรวมกลุ่มกับนักเรียนโดยมีขนม กวยเตี๋ยว และข้าว วางรวมกันหลายจาน เพื่อนคนหนึ่งถามขึ้นว่า "จิตรเธอไม่ทานกวยเตี๋ยวหรือ" จิตรตอบว่า "ไม่ละ หมดบอกเราต้องลดอาหาร" พร้อมกับเลื่อนจากกวยเตี๋ยวและข้าวไปวางตรงหน้าเพื่อน แล้วเลื่อนถ้วยขนมบวชชี 1 ถ้วย ข้าวเหนียวถั่วดำ 1 ถ้วย และน้ำแข็งใส น้ำหวาน 1 แก้ว มาไว้ตรงหน้า แล้วลงมือรับประทานอย่างเอร็ดอร่อย

การตีความหมายของพฤติกรรม ค.ญ. จิตร

ค.ญ. จิตร เข้าใจว่า การลดอาหารคือการไม่รับประทานอาหารข้าวและกวยเตี๋ยว แต่รับประทานขนมแทน ซึ่งเป็นการเข้าใจผิด

ครั้งที่ 4

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 2 ม.ค. 12

พฤติกรรม จรรยาภาษาอังกฤษให้จดศัพท์บนกระดานคำ ซึ่งทั้งหมดมี 20 คำแล้วบอกให้นักเรียน
 หอง โดยใช้เวลา 15 นาที และบอกว่าจะให้นักเรียนท่องเพื่อเก็บคะแนน ค.อ.
 จิตรรับจดลงในสมุดและเริ่มท่อง เมื่อหมดชั่วโมงเรียน ครูถามว่า "ใครท่อง
 ไหมคะ" จิตรรับยกมือแล้วบอกว่า "หนูท่องไหมคะ" ครูบอกให้จิตรท่อง
 ให้ฟังบ้าง ๆ ซึ่งจิตรท่องไหมคะ

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.อ. จิตรมีความสนใจในภาษาอังกฤษ มีความสามารถในการจำได้ และมีความตั้งใจ
 เรียนดี

ครั้งที่ 5

สถานที่ โรงฝึกงาน

วันที่ 8 ม.ค. 12

พฤติกรรม ค.อ. จิตรนั่งเย็บดอกไม้กับเพื่อน ๆ คนหนึ่งกำลังเล่าเรื่องไปเที่ยวบางแสนกับ
 บิดามารดาและน้อง ๆ เมื่อปิดเทอมภาคกลาง เพื่อนอีก 3 คนสนใจฟังอย่างดี ส่วน
 ค.อ. จิตรนั่งก้มหน้าทำงานอย่างตั้งใจ (ทั้ง ๆ ที่นั่งติดกับคนเล่า) คนเล่าหันมาทบท
 แชนจิตรแล้วถามว่า "เธอเคยไปบางแสนไหม" จิตรเงยหน้าขึ้นและตอบว่า "ฉันไม่
 ชอบเที่ยว" เพื่อนพูดตอบว่า "เล่นน้ำทะเลสนุกออก" จิตรตอบว่า "ฉันไม่ชอบทะเล"
 แล้วก้มหน้าทำงานต่อไป (คล้ายไม่สนใจเรื่องที่เพื่อนกำลังเล่า)

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.อ. จิตรคงมีความไม่สบายใจ โดยการทำตนเองไปเปรียบเทียบกับเพื่อน ซึ่งมี
 บิดามารดาพร้อมหน้า และมีความสุขร่วมกัน ส่วนตนนั้นคล้ายตัวคนเดียว จึงไม่อยากจะร่วม
 วงสนทนาในเรื่องที่ตนไม่พอใจ และพยายามพูดในด้านปฏิเสธ เพื่อนถูกเพื่อนถาม

ครั้งที่ 6

สถานที่ ระเบียงหน้าห้องเรียน

วันที่ 16 ม.ค. 12

พฤติกรรม หลังจาก ชั่วโมงสุดท้ายแล้ว เพื่อนของจิตรกลุ่มหนึ่งกำลังเดินจะออกประตูหน้าโรงเรียน จิตรหิ้วกระเป๋าวิ่งตามมาข้างหลัง และตะโกนว่า "นี่ รอควยชี" เพื่อนคนหนึ่งหันมาพูดว่า "ก็เร็วเข้าชี ชักซ้ายไ้" จิตรสะบัดหน้าแล้วหันหลังกลับเดินไปออกประตูหลังของโรงเรียนควยสีหน้าไม่พอใจ

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ญ.จิตร มีความต้องการให้เพื่อน ๆ สนใจและเอาใจใส่ เมื่อเพื่อนพูดด้วยถ้อยคำที่ทำหิเล็กน้อยก็เกิดความไม่พอใจและน้อยใจ จึงไม่ยอมไปกับเพื่อน แยกตัวไปอีกทางหนึ่งซึ่งตรงกันข้ามกับความตั้งใจเดิม

ครั้งที่ 7

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 22 ม.ค. 12

พฤติกรรม เขากอนเขาเรียน จิตรหิ้วกระเป๋าเข้าห้องเรียนไปยังโต๊ะของตน นั่งลงแล้วดึงเอาหนังสือออกมาเล่มหนึ่งวางออกอ่าน พร้อมกับไขนิ้วมือขีดเขียนกับโต๊ะเรียน นักเรียนชายตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งเดินเข้าไปใกล้แล้วพูดว่า "ขยันจริงนะ ทองหนังสือแต่เข้าเชียว" จิตรหันมาพูดเสียงดังว่า "ไป อยามายุงกับฉัน ฉันจะทองหรือไมทองก็ไม่ใช่งการอะไรของเธอยะ" นักเรียนชายคนนั้นทำคอบนและแลบลิ้นแล้วบอกว่า "คุเป็นบ้าเลย" พร้อมกับเดินออกจากห้องไป จิตรมีสีหน้าไม่พอใจ เก็บหนังสือและพับกับโต๊ะเรียน

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ญ. จิตรมีอารมณ์ไม่มาแต่บ้าน และพยายามหาทางออกด้วยการอ่านหนังสือ แต่เมื่อเมื่อถูกเพื่อนกระเซ้า ก็เลยระเบิดออกมาด้วยคำพูดที่รุนแรง

ครั้งที่ 8

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 31 ม.ค. 12

144

พฤติกรรม จิตรนั่งในห้องเรียนคนเดียว ขณะที่เพื่อน ๆ เดินไปโรงอาหารเพื่อรับประทานกลางวัน สักครูก็นั่งพบกับโต๊ะเรียน ผู้เขียนเดินเข้าไปหาแล้วเขย่าตัวถามว่า "ไม่สบายหรือจิตร" จิตรเงยหน้าขึ้น แล้วตอบว่า "เปล่าค่ะ" ผู้เขียนถามตอบว่า "เออ แล้วไม่ไปทานข้าวหรือ" จิตรตอบว่า "หนูไม่หิวค่ะ หนูต้องลดอาหาร" ผู้เขียนจึงพูดว่า "หนูต้องลดอาหาร แต่ไม่ใช่ลดอาหาร เคี้ยวจะไม่สบายนะ" จิตรบอกว่า "หนูไม่หิวจริง ๆ ค่ะ อาจารย์ไม่ต้องห่วงหนูค่ะ ถ้าหนูหิวหนูก็ไปหาทานเองค่ะ" ผู้เขียนเดินออกมาขึ้นกระเป๋ียงหน้าของสักครูเพื่อน ๆ ของจิตรก็กลับมาพร้อมกับถือถุงกระดาษมาถุงหนึ่ง แล้วยื่นให้จิตร จิตรสั่นศีรษะ เพื่อนวางถุงไว้บนโต๊ะแล้วนั่งลงตรงข้ามจิตร แล้วจึงเอากลูกลิ้นยื่นให้จิตร จิตรสั่นศีรษะ แต่เพื่อนจับมือจิตรไว้แล้วยักเขี่ยให้รับ จิตรรับไว้สักครูจิตรเริ่มรับประทานอย่างออร์อย

การตีความหมายของพฤติกรรม

ค.ญ. จิตรคงไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวัน และพยายามบอกผู้เขียนว่า เขาต้องลดอาหาร แต่เพื่อนของจิตรคงทราบ ว่า จิตรไม่มีเงินซื้ออาหาร จึงได้ซื้ออาหารมาให้จิตร ซึ่งที่แรก จิตรปฏิเสธไม่ยอมรับ แต่เสียการขยับขอของเพื่อนไม่ได้ ประกอบกับความหิวจึงได้รับประทาน

บุคลิกภาพของ ค.ญ.จิตร มากทรัพย์สินที่ได้จากการสังเกต

ค.ญ.จิตร ไม่ค่อยเชื่อมั่นในตนเองแม้แต่การถามครู ยังมีอาการดังเดิมไม่กล้าถามต้องการความสนใจและการเอาใจจากเพื่อน ซึ่งเมื่อเพื่อนแสดงความไม่สนใจก็เกิดความน้อยใจขึ้น จิตรมีปมค้อยเกี่ยวกับบิดามารดาและขาดความรักจากบิดามารดา จึงพยายามแสดงอาการเฉยเมยและปฏิเสธ เมื่อถูกเพื่อนถามถึงบิดามารดาของตน เป็นคนโกรธง่าย จิตรไม่เข้าใจวิธีการลดอาหารที่ถูกต้อง และบางครั้งยังไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวันอีกด้วย

7.3 รายงานการสังเกตพฤติกรรมของ ค.ช. นพ สายชุม

ครั้งที่ 1

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 12 ธ.ค. 11

พฤติกรรม นพนั่งเหม่อมองที่สนามตลอดเวลาในขณะที่ครูสอนภาษาอังกฤษอธิบาย จนครูต้องเตือนหลายครั้ง เมื่อครูเตือน นพก็หันกลับมาสักระยะก็หันกลับไปมองที่สนามอีก (ทั้ง ๆ ที่สนามไม่มีอะไรเลย ลักษณะเหมือนคนใจลอย) พอครูอธิบายจบได้เริ่มให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดปากเปล่า หอถึงนพ นพทำไม่ได้ ครูจึงทำโทษด้วยการให้นพเชกโก๊ะ 10 ที นพเชกโก๊ะแล้วก็นั่งก้มใจเรียนสักระยะก็กลับคืนสู่อาการเดิมอีก

การตีความหมายของพฤติกรรม

นพไม่มีความสนใจในการเรียนชั่วโมงนี้เลย แม้ครูจะเตือนหรือทำโทษก็ไม่ได้ทำให้เขาคิดขึ้น ทั้งยังมีลักษณะใจลอยอีกด้วย คล้ายกับมีความไขว่คว้าบางอย่าง

ครั้งที่ 2

สถานที่ สนามโรงเรียน

วันที่ 18 ธ.ค. 11

พฤติกรรม นพวิ่งไปชนเพื่อนคนที่กำลังจะเตะลูกบอลจนเพื่อนเซไป พร้อมกับวิ่งเลยไปเพื่อนชกเล็กน้อย แล้วก็เล่นต่อไปอีกสักครู นพก็ทำเหมือนเดิมอีก เพื่อนร้องถามว่า "จะเอาไงกัน" นพหัวเราะชอบใจแต่ไม่ตอบ พอที่เพื่อนอีกคนวิ่งเข้ามาและพูดว่า "เล่นดี ๆ คีฬา อย่าทะเลาะกันเลย ลูกนิคถูกหนอยมันก็เรื่องธรรมดา" เพื่อนคนที่ถูกชนพูดว่า "ถูกธรรมดาก็ไม่ว่า แต่ตั้งใจแกล้งนี่" นพหัวเราะแล้วบอกว่า "เหนื่อยแล้ว อ้าวเลิกละ" พร้อมกับเดินออกจากสนามไป

การตีความหมายของพฤติกรรม

นพมีความตั้งใจจะแกล้งเพื่อนจะคว่ำสาเหตุโลกก็ตาม แต่ไม่ได้ตั้งใจจะทะเลาะกับเพื่อน ซึ่งเห็นได้จากการไม่ได้ตอบคำถามของเพื่อน

ครั้งที่ 3

สถานที่ ร้านอาหารในซอยทางเข้าโรงเรียน

วันที่ 23 ธ.ค. 11

พฤติกรรม นพกับเพื่อนอีก 3 คนนั่งรับประทานขนมในร้าน เพื่อนคนหนึ่งพูดว่า "เฮ้ย นพตกลงจะเอาใจกันแน่" นพตอบว่า "ไม่ไป เคี้ยวเมวเอา หยุบอย ๆ ไม่คิ หมูนี่แมคบุอย ๆ ชักปอด" เพื่อนอีกคนพูดว่า "ตามใจ ทำเป็นเด็กดี" นพยิ้ม แหย ๆ แล้วถามหารับประทานขนม แล้วพูดว่า "ไวคราวหน้าดีกว่า คราวนี้ไม่ไปแน่"

การตีความหมายของพฤติกรรม

พวกเพื่อน ๆ ของนพคงจะนัดแนะกันจะไปไหนสักแห่งหนึ่ง แต่ด้วยความเกรงใจและกลัวแมวบาง นพจึงปฏิเสธ แต่ก็จจะรวมควยในคราวต่อไป

ครั้งที่ 4

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 30 ธ.ค. 11

พฤติกรรม ขณะที่ครูวิทยาศาสตร์หันหน้าเข้าหากระดานดำ และลงมือเขียนรูปลงบนกระดานดำ นพไคยิบกระป๋าหนังสือข้าง ๆ ตัวคอย ๆ หยอนลงทางหน้าต่างอย่างรีบร้อน แล้วรีบหันกลับมามองกระดานดำ และเริ่มลงมือวาดรูปลงในสมุด แต่ไคหันมองออกทางหน้าต่างอีกหลายครั้ง (เหมือนมองดูอะไรสักอย่าง) สักครู ก็ตั้งหน้าตั้งตาเขียนต่ออย่างคิ

การตีความหมายของพฤติกรรม

จากการแสดงออกของนพ อาจตีความไคว่า นพต้องรู้ตัวว่ากำลังทำความผิดสักอย่าง ซึ่งเห็นไคจากอาการรีบร้อนและทำลับหลังครู ทั้งยังหมั่นหันมองออกทางหน้าต่างอีกควย

ครั้งที่ 5

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 3 ม.ค. 12

พฤติกรรม นพ. วัชรบาสี แผนที่ย่างต้งอกตั้งใจในขณะที่ครูกำลังสอนภาษาไทย โดยเอาแผนที่นั้นวางซ่อนไว้นบนสมุดจดงาน และเอาดินสอสีไว้ในลิ้นชักโต๊ะเรียน ขณะที่ระบายสีนั้น นพพยายามทำเหมือนกำลังจดงาน และเวลาจะเปลี่ยนดินสอสีก็เปลี่ยนในลิ้นชัก ประมาณ 20 นาที นพถอนใจครั้งหนึ่ง (คล้ายกับโอดใจ) แล้วค่อย ๆ เลื่อนเอาแผนที่ไว้ในลิ้นชัก และเก็บดินสอสีเข้ากล่อง แล้วเงยหน้าฟังครูต่อไป

การตีความหมายของพฤติกรรม

นพเห็นความสำคัญของการระบายสีแผนที่ส่งครูมากกว่าวิชาภาษาไทยที่กำลังเรียน ถึงกับแอบทำ และรู้สึกจะสบายใจมากเมื่อทำเสร็จ ซึ่งเห็นได้จากอาการถอนหายใจ (ผู้เขียน คิดว่าแผนที่นั้นครูคงสั่งให้ทำส่ง เพื่อเก็บคะแนน นพจึงได้ตั้งใจทำอย่างดี ทั้งยังแอบทำในชั่วโมงภาษาไทยอีกด้วย)

ครั้งที่ 6

สถานที่ ห้องเรียน

10 ม.ค. 12

พฤติกรรม นพ. วัชรบาสี แกล้งใส่ดอกไม้จากของจริงที่ครูทิ้งไว้หน้าชั้นเรียนอย่างสบายอารมณ์ ขณะที่ทำงานไปก็ชะโงกหน้าไปดูเพื่อน ๆ บางครั้งถึงกับลุกขึ้นเดินไปดูเพื่อนที่อยู่ห่างออกไป แล้วกลับมาวาดของตนต่อ เมื่อวาดเสร็จ นพเดินถือรูปที่วาดเสร็จนั้นไปให้เพื่อนดู และพูดว่า "รีบ ๆ วาดให้เสร็จซี เคียวจะไ้ขอครูออกนอกห้อง" แล้วก็ยกรูปขึ้นโบก เพื่อให้สีแห้ง สักครู่นพนำรูปไปส่งครู พร้อมกับขออนุญาตออกนอกห้องเรียน

การตีความหมายของพฤติกรรม

นพไม่คอยเห็นความสำคัญของชั่วโมงวาดเขียน แต่ก็รับนิยามของงานของตน คือพยายามรีบทำให้เสร็จ แล้วจะไ้ขออนุญาตครูออกนอกห้องเรียน ซึ่งครูคงอนุญาตเพราะงานที่ทำนั้น นพทำเสร็จแล้ว

ครั้งที่ 7

สถานที่ โรงฝึกงาน

วันที่ 15 ม.ค. 12

พฤติกรรม นพกิจวันกระดากจากมือเพื่อน พร้อมกับพูดว่า "ไหนกูหนอยซี" เพื่อนร้อง
ขึ้นว่า "เบา ๆ หนอยซี เคี้ยวพังหมค" นพพูดว่า "อยากลัวหนอยเลยนา กูหนอย
เคี้ยว ปอกไปไค" เพื่อนตอบว่า "กูไม่ว่าหรอก แคคอย ๆ หนอยซี ไมโซอะไร
หรอก ซี้เกียจทำไหม" นพวางตัวนกคอนข้างแรง และพูดว่า "เอา คิน พูคมาก
เป็นบ้า"

การตีความหมายของพฤติกรรม

จากคำพูดและการแสดงออกของนพเป็นคนก้าวร้าวและเอาแต่ใจตัว ไม่ค่อยฟัง
เหตุผล ทั้ง ๆ ที่เพื่อนให้เบา ๆ มือ ก็ยังวางตัวนกคอนข้างแรง ซึ่งแสดงอารมณ์ไม่พอใจ
ออกมา

ครั้งที่ 8

สถานที่ ห้องสมุด

วันที่ 21 ม.ค. 12

พฤติกรรม นพกำลังอ่านหนังสือเสรีภาพในห้องสมุด หัวหน้าห้องเดินเข้าไปหาแล้วพูดว่า
"นพ วันนี้เวรนาย ไปทำความสะอาดห้องซี" นพตอบว่า "เฉย ๆ อายุงนา
คนจะอ่านหนังสือ" แล้วก็มหันตาอ่านต่อไป โดยไม่สนใจว่าหัวหน้าห้องจะอยู่หรือ
ไป ครูใหญ่ นพก็ออกจากห้องสมุดแล้วตรงออกนอกโรงเรียนไป

การตีความหมายของพฤติกรรม

จากคำพูดและพฤติกรรมของนพ จะเห็นว่านพไม่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน
และไม่มีความเกรงใจหัวหน้าห้องของตนเองเลย

บุคลิกภาพของ ค.ช.นพ สายซุม ที่ไ้จากการสังเกต

ค.ช. นพ เป็นคนที่ไม่สนใจการเรียน จิตใจไม่อยู่กับการเรียน แต่ไปอยู่กับสิ่งอื่น ซึ่งมีไ้อยู่ในห้องเรียน แม้จะถูกครูเตือนหรือทำโทษก็ตามความสนใจของนพยังคงไม่ค้ขึ้น นพมีการสมรฐรวมคึกกับเพื่อนในการทำควมนึก ซึ่งเห็นไ้จากอาการช่วยเพื่อนหย่อนกระเป๋ หนังสือออกนอกห้องเรียนทางหน้าต่าง ในขณะที่กำลังเรียน บางครั้งมีการชักชวนกันหนีเรียน นพเป็นคนเอาแต่ใจตัวในบางขณะทั้งยังแสดงกิริยาราวจากราวตอเพื่อนอีกควย บางครั้งมีลักษณะแกล้งเพื่อน ไม่มีเหตุผล ไม่รู้จักการแบ่งเวลาและการใช้เวลาให้ถูกต้อง

7.4 รายงานการสังเกตพฤติกรรมของ นายสม อารมย์

ครั้งที่ 1

สถานที่ สนามโรงเรียน

วันที่ 16 ธ.ค. 11

พฤติกรรม หลังจากเลิกเรียนแล้ว นายสมวิ่งลงสนามอย่างรวดเร็ว พร้อมกับเพื่อน ๆ อีกหลายคน เมื่ออยู่กลางสนาม นายสมเป็นผู้จัดการแบ่งเพื่อน ๆ ออกเป็น 2 พวก และลงมือแข่งฟุตบอล นายสมมีความตั้งใจในการเล่นมาก และไม่เอาเปรียบเพื่อน ตัวเล็กกว่า แต่มักจะแสดงความไม่พอใจเพื่อนร่วมทีมที่เล่นไม่ดีด้วยการคำวาทตลอดเวลา แต่การแข่งขันก็ดำเนินไปควยดี และจบลงควยฝ่ายนายสมแพ้ จากนั้นนายสมก็เดินออกจากสนาม ไปล้างหน้าล้างมือแล้วเดินรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ ออกจากโรงเรียนไป

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายสมเป็นคนอารมณ์ร้อน และเมื่อเผลอตัวมักจะถูกจำ ไม่สุภาพ และเห็นการถากถางกันเป็นเรื่องธรรมดาจนนายสมเองไ้นำมาใช้ตลอดเวลา

ครั้งที่ 2

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 24 ธ.ค. 11

พฤติกรรม ขณะที่ครูคณิตศาสตร์ กำลังอธิบายตัวอย่าง นายสมฟูบหลับกับโต๊ะโดยไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น ครูได้เรียกนายสมต้นและถามว่า "ไม่นอนหรือวางวงนอน ถ้าไม่นอนก็ไปหาครูพยาบาลหาयरับประทานเสีย ถ้าง่วงก็ไปล้างหน้าล้างตา แล้วกลับมาเรียนใหม่" นายสมลุกขึ้นหน้าตาจั่วเงยเดินออกจากห้อง ลักครูก็กัดบมาพร้อมกับหน้าตาและ พอนั่งเรียนได้สักครู ก็ง่วงนอนอีก แต่พยายามฝืนไว้ จนบางครั้งถึงกลับสะอึก ครูบอกให้นายสมออกไปเดินยืดเส้นนอกห้องเมื่อหายง่วงแล้วให้กลับมาใหม่ พอนายสมลุกออกจากห้อง แล้วหายเงยไป

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายสมต้องอดนอนมาอย่างเนิ่นอน จึงได้มีอาการง่วงนอนอย่างมาก จนขนาดครูให้ล้างหน้าแล้วยังไม่หายง่วง ต้องให้ไปเดินให้หายง่วงอีก

ครั้งที่ 3

สถานที่ ห้องพักรู

วันที่ 30 ธ.ค. 11

พฤติกรรม ครูเรียกนายสมไว้ขณะที่นายสมเดินผ่านห้องพักรู และถามว่า "สมทานข้าวหรือยัง" ผมไม่ทานข้าวเที่ยงครับ" ครูถามว่า "ทำไมถึงไม่ทานข้าวละ" สมตอบว่า "ผมอดจนเคยแล้วครับ นาน ๆ ผมจึงจะทานสักที" ครูถามว่า "ครูจะวานให้ไปซื้อไอศกรีมที่โรงอาหารให้หน่อยได้ไหม" "ได้ครับ" สมรีบตอบ ครูให้เงินนายสม 3 บาท และบอกว่า "ซื้อมา 3 ถ้วยนะ" นายสมรับเงินแล้วจากไป ลักพักใหญ่ นายมประครองถาดใส่ไอศกรีม 3 ถ้วยเข้ามาในห้อง ครูรีบยกถ้วยไอศกรีมขึ้นจากถาด 2 ถ้วย และพูดว่า "ถวายนั่นให้สม" นายสมชะงักเล็กน้อย แล้วยกมือไหว้ครู พร้อมกับพูดว่า "ขอบคุณครับ" แล้วถอยออกจากห้องด้วยสีหน้าดีใจ

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายสมไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวัน จึงต้องออกอาหารกลางวันเป็นประจำ และเมื่อครูให้ไอศกรีมนายสมจะจกเพราะไม่คิดว่าครูจะให้ แต่ก็แสดงอาการดีใจออกทางสีหน้า ซึ่งอาจตีความว่าปกติ นายสมไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวัน แม้กระทั่งเงินซื้อขนมเล็ก ๆ น้อย ๆ นอกจากว่า นาน ๆ จะได้เงินสักครั้ง

ครั้งที่ 4

สถานที่ โรงอาหาร

วันที่ 6 ม.ค. 12

พฤติกรรม ผู้เขียนเดินเข้าไปหานายสมในขณะที่กำลังประชุมนักเรียนและบอกนายสมว่า "สมมีญาติมาขอพบที่ห้องธุรการเกี่ยวกับเรื่องคุณพ่อ" (ญาติมาตามตัวนายสม เนื่องจากบิดานายสมถึงแก่กรรม) นายสมลุกขึ้นยืน คำนับประธานที่ประชุมแล้วเดินออกมาจากห้องฯ ๆ ไม่กระตือรือร้นเลย เดินตรงไปยังห้องธุรการอย่างเฉื่อยชา

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายสมไม่มีความหวังใจในตัวบิดา ทั้ง ๆ ที่บิดาได้ป่วยมาเป็นเวลาหลายเดือน ไม่มีอาการดีขึ้นสักทีเลยแถมแค่นอย ทั้งยังแสดงอาการเฉื่อยชาด้วย การเดินอย่างช้า ๆ แทนที่จะสนใจว่าญาติมาขอพบเกี่ยวกับบิดาด้วยเหตุใด

ครั้งที่ 5

สถานที่ ประตูกุหลาบของโรงเรียน

วันที่ 16 ม.ค. 12

พฤติกรรม นายสมเดินเข้าโรงเรียนเมื่อโรงเรียนเข้าเรียนแล้วประมาณ 20 นาที ครูเวรถามว่า "ทำไมมาสาย" นายสมตอบว่า "ผมพึ่งวิทยุเพลินครับ กำลังสนุกเลยลืมดูเวลาครับ" ครูเวรบอกว่า "วันหลังอย่าทำอย่างนี้อีก สำหรับวันนี้จะจกข้อไว้อีก" นายสมตอบว่า "ครับ" แล้วคำนับครูเวรและเดินตรงไปยังอาคารเรียน

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายสมเป็นคนพูดตรง ไม่หาเหตุผลมาอ้างเพื่อกลบเกลื่อนความผิดของตน ทั้งยอมรับการลงโทษเมื่อทำผิดอีกตามที่ครูเวรบอก

ครั้งที่ 6

สถานที่ ห้องพักครู

วันที่ 22 ม.ค. 12

พฤติกรรม ครูคณิตศาสตร์ถามนายสมว่า "ทำไมไม่ส่งการบ้าน" นายสมตอบว่า "ผมทำไม่ได้ครับ" ครูถามต่อไปว่า "เวลาอธิบายตัวอย่างเข้าใจหรือเปล่า" นายสมตอบว่า "เข้าใจครับ แต่พอกลับบ้านไปอ่านอีกที ก็กลับไม่เข้าใจ" ครูถาม "แล้วทำไมไม่มาถามครูใหม่" สมตอบว่า "ผมว่าอย่างไรผมก็ไม่เข้าใจแน่ หัวผมมันไม่ยอมเข้าใจเท่าเดียว ครูอย่าให้ผมทำดีกว่า" ครูพูควว่า "ถ้าเธอไม่ทำแบบฝึกหัดเวลาสอบเธอจะทำไม่ได้ละ" สมตอบว่า "ผมไม่เคยทำได้สักที ครูอย่าให้ผมทำดีกว่า มันยาก ผมเรียนไม่รู้เรื่องหรอกครับ ดูเรียนภูมิ-ประวัติศาสตร์ไม่ได้" ครูพูควว่า "ตามใจเธอละ" สมคำนับแล้วออกจากห้องไป

การตีความหมายของพฤติกรรม

สมรู้ตัวว่าออกทางคณิตศาสตร์ แต่ก็ไม่พยายามช่วยตัวเอง ขนาดครูเรียกมาถามก็ยังตอบครูอย่างมั่นใจไม่ยอมช่วยตัวเองเลย จนครูต้องปล่อยตามใจสม

ครั้งที่ 7

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 31 ม.ค. 12

พฤติกรรม นักเรียนกำลังเปลี่ยนเครื่องแต่งกายชุดพลศึกษา นายสมเปลี่ยนเสร็จก่อนเพื่อน และวิ่งเพื่อนว่า "เฮ้ย เร็ว ๆ หน่อยสิ เดี่ยวครูคอยดูนะ" พร้อมกับวิ่งลงสนามเป็นคนแรกควายทางกระป๋องกระเปรา ลึกครูวิ่งกลับมาเร่งพวกนักเรียนหญิงอีกว่า "พวกคุณหญิง เร็วหน่อยครูคอยดูแล้วนะ" นักเรียนหญิงคนหนึ่งตอบว่า "เสร็จแล้วจะเร่งอยู่ไหน ไบรจะรีบไปไหน" นายสมไม่รอฟังกลับวิ่งลงสนามอีก และเข้าไปรวมแถวกับนักเรียนชายคนอื่น ๆ ควายทางทางที่คึกคัก

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายสมมีความสนใจและสนุกสนานในการเรียนวิชาพลศึกษามาก เห็นได้จากอาการ
แรงเพื่อน ๆ และความรวดเร็วในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย

ครั้งที่ 8

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 7 ก.พ. 12

พฤติกรรม ครูภาษาอังกฤษกำลังให้นักเรียนสอบอ่านอังกฤษ นายสมมีอาการกระสับกระส่าย
พลิกหนังสือภาษาอังกฤษอยู่ตลอดเวลา เมื่อครูเรียกชื่อนายสม นายสมสะดุ้งแล้ว
ค่อย ๆ ลุกขึ้นเดินเข้าไปหาครู ครูบอกให้นายสมเปิดหนังสือ นายสมมีอาการไม่แน่ใจ
ครูบอกซ้ำ นายสมจึงเปิดไค และเริ่มอ่านควยจึ่งหะตะกุกตะกักและเหิงอไหล
พออ่านเสร็จ นายสมเดินกลับมาที่โต๊ะเรียนและพูดกับเพื่อนว่า "ยากเป็นบ้าเลย
คราวนี้ หมดตัวแน่ ๆ เลย" แล้วก็ถอนหายใจกึ่งโล่งอกกึ่งหนักใจ

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายสมมีความกังวลในเรื่องการสอบอ่านมาก ทั้งยังไม่แน่ใจในความสามารถของตน
ซึ่งเห็นได้จากอาการสะดุ้งตะกุกตะกัก เหิงอไหล และจากคำพูดที่พูดกับเพื่อนอีกด้วย

บุคลิกภาพของนายสม อารมณ์ที่ได้จากการสังเกต

นายสมไม่ชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษอย่างยิ่ง แต่กลับชอบวิชา
พลศึกษาอย่างมาก ซึ่งเห็นได้จากอาการกระตือรือร้นของนายสม ในขณะที่ลงเรียนวิชา
พลศึกษา สมเป็นคนใจกว้างและพูดจาไม่สุภาพ มักจะมาโรงเรียนสายเนื่องจากการพึ่งวิทย์
เพลินจนลืมเวลา เป็นคนตรง ยอมรับผิดเมื่อตนผิด สมต้องมีการอดนอนในกลางคืน
จึงทำให้เกิดอาการง่วงนอนและอ่อนเพลียจนถึงกับพับหลับไปกับโต๊ะเรียน สมต้องอดอาหาร
กลางวันเป็นประจำ เมื่อได้รับชมจากครูจึงมีอาการดีใจมาก และสมจะตองเขากับบิคาของ
คนไม่ไค หรือไม่สมตองโกรธกับบิคา เมื่อมีญาติมาขอพบเกี่ยวกับเรื่องของบิคา สมจึงไม่แสดง
กิริยาแปลกใจ หรือวิตกกังวลแต่อย่างไ้ ทั้ง ๆ ณะนั้นบิคาของสมกำลังป่วยหนัก (ญาติมา
แจ้งข่าวมรณกรรมของบิคาของสม)

7.5 รายงานการสังเกตพฤติกรรมของนายคำ บรรจง

ครั้งที่ 1

สถานที่ ห้องสมุด

วันที่ 17 ธ.ค. 11

พฤติกรรม ขณะนี้นักเรียนพักรับประทานอาหารกลางวัน นายคำนั่งอยู่ในห้องสมุดคนเดียว นั่งอ่านหนังสือ "วีรกรรม" เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเดินผ่านข้างตัวนายคำ ไต่หูคุตัก นายคำว่า "นักเรียนไม่ไปทานข้าวหรือ" นายคำตอบว่า "เดี๋ยวอะ คนกำลังแน่น ชี้เกียจเบียด สักครูผมค่อยไป" แล้วก็นั่งอ่านหนังสือต่อ จนกระทั่งระฆังเข้าเรียน นายคำจึงลุกจากที่ไป เขาแถวหน้าห้องพร้อมกับเพื่อน ๆ

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายคำไม่รับประทานอาหารกลางวัน แต่ใช้การอ่านหนังสือทดแทน เพื่อลี้ภัยความหิว และอาจเหตุผลอื่น ๆ เพื่อกลบเกลื่อนความจริงเกี่ยวกับการไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวัน รับประทาน

ครั้งที่ 2

สถานที่ ห้องสมุด

วันที่ 23 ธ.ค. 11

พฤติกรรม นายคำเดินออกจากห้องเรียนตรงไปยังห้องสมุด ขณะที่คนอื่น ๆ เดินไปยังโรงอาหาร นายคำเข้าไปเลือกหนังสือบนชั้นวางหนังสือสักครู ก็นำหนังสือ "देविภาพ" ไปนั่งอ่านที่มุมหนึ่ง ผู้เขียนเดินเข้าไปหานายคำแล้วถามว่า "คำ ไม่ไปทานข้าวหรือ" คำตอบว่า "ยังอะ เคียวผมค่อยไป" ผู้เขียนถามว่า "ไม่หิวหรือ" นายคำอีกอ้อเล็ก นอยและตอบว่า "ผมเคยแล้วอะ" ผู้เขียนถามว่า "ทิวา "เคย" นะ หมายความว่าอะไร" นายคำตอบว่า "ผมอดอาหารกลางวันเคยแล้วอะ ไม่ค่อยรู้สึกหิวเท่าไรอะ แต่เคียวผมจะลงไปทานขนมสักหน่อยอะ" แล้วนายคำก็อ่านหนังสือต่อจนกระทั่งเข้าเรียน

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายคำไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวัน จึงแยกตัวไปอยู่ห้องสมุดเพื่อไม่ให้เพื่อนคนอื่นเห็น ขณะเดียวกันก็ไต่ความรู้อยู่ แต่การอ่านหนังสือก็มิได้กับความหิวของนายคำ ซึ่งสังเกตได้จาก อาการอึกอักเมื่อผู้เขียนถามว่า "ไม่หิวหรือ"

ครั้งที่ 3

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 30 ธ.ค. 11

พฤติกรรม ขณะที่เพื่อน ๆ กำลังอภิปรายเรื่อง "การเตรียมตัวสอบไล่" นายคำไม่แสดงอาการที่จะสนใจฟังเลย คงมกมหนากมตาทำงานตลอดเวลา นาน ๆ จึงจะเงยหน้าขึ้นและพูดคุยกับนายสุชนคำสองคำแล้วก็ทำงานต่อ แม้ในเวลาที่ผู้อภิปรายขอร้องให้ช่วยกันเสนอความคิดเห็น เพื่อเป็นประโยชน์แก่ทุกคน นายคำก็ไม่สนใจ และเมื่อประธานขอให้นายคำออกความเห็น นายคำลุกขึ้นยืนแล้ว หันไปถามสุชนว่า ประธานถามว่าอะไร สุชนได้บอกว่ประธานขอให้นายคำออกความเห็นเกี่ยวกับวิธีการเตรียมตัวสอบไล่ที่ดีและไต่ผล" นายคำก็พูดว่า "สำหรับผมก็ไม่มีอะไรจะพูด มันแล้วแต่แต่ละคน" แล้วก็นั่งลง

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายคำไม่สนใจในกิจกรรมที่จัดขึ้น และไม่สนใจหัวเรื่องที่นำมาอภิปราย อาจจะเนื่องจากว่า นายคำไต่สนใจอ่านตำราอยู่เป็นประจำ จึงไม่เห็นความสำคัญที่จะต้องเตรียมตัวสอบไล่เป็นพิเศษอย่างเช่นคนอื่น ๆ

ครั้งที่ 4

สถานที่ มุมโรงฝึกงาน

วันที่ 6 ม.ค. 12

พฤติกรรม นายคำนั่งคุยกับนายสุชนคุยว่ท่าที่และลักษณะที่มีเรื่องลับเฉพาะสักครู่ใหญ่ นายคำก็ลุกขึ้น แล้วเดินแยกเข้าโรงฝึกงาน นายสุชนเรียกนายคำไว้ นายคำหันกลับมาแล้วสั่นศีรษะ นายสุชนเข้าไปยัดแซนนายคำไว้ (เหมือนจะดึงให้ไปด้วยกัน) นายคำ

ถึงแขนออก และพูดค่อนข้างดังว่า "ไม่ไปหรือกอยานา เคียวพี่ฉันต้องจับตัวอีก"
 นายสุชนพูดว่า "ก็ละ ตามใจ" แล้วก็แยกจากไป นายคำหันกลับมา ทำท่า
 เหมือนจะพูด แต่แล้วก็หันกลับเดินเข้าโรงฝึกงาน

การตีความหมายของพฤติกรรม

จากอาการของนายสุชน เหมือนกับต้องการให้นายคำไปที่ไหนกับคนสักแห่ง แต่นายคำ
 ปฏิเสธ โดยเกรงผู้ปกครองจะรู้และลงโทษตน ซึ่งเป็นเหตุให้นายสุชนไม่ค่อยพอใจ

ครั้งที่ 5

สถานที่ ประตูกำหนดของโรงเรียน

วันที่ 14 ม.ค. 12

พฤติกรรม นายคำกำลังจะเข้าประตู พอเห็นครูเวรก็รีบหลบจะไปเข้าทางประตูหลัง แต่
 ครูเวรเรียกไว้ก่อน นายคำจึงเดินเข้าไป ครูเวรถามว่า "จะไปไหน" นายคำ
 ตอบว่า "เปล่าอะ" ผมจะเข้าประตูหลัง" ครูถามว่า "ทำไมต้องไปเข้าประตู
 หลัง" นายคำหัวเราะพร้อมกับทำหน้าอีกอึก ครูถามว่า "ทำไมจึงมาสายนัก"
 นายคำตอบว่า "ผมเพิ่งกลับจากบิณฑบาตกับพระครับ แล้ววันนี้ต้องเดินมาโรงเรียน
 หลวงพี่ไม่อยู่ เลยไม่มีทั้งคันรถอะ" ครูถามว่า "แล้วทำไมต้องหลบควย" นายคำ
 ตอบว่า "ผมเกรงว่าครูจะทำโทษผมอะ" ครูพูดว่า "รู้ตัวว่าผิดเหมือนกันรี วันหลัง
 อย่ามาสายอีกนะ รีบไปเข้าห้องเรียนไป" นายคำคำนับแล้วรีบวิ่งไปยังห้องเรียน

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายคำรู้ตัวว่าผิด แต่ก็ไม่กล้ารับผิด ทั้ง ๆ ที่มีเหตุผลที่ต้องทำผิด ทั้งนี้เพราะกลัวว่า
 ครูจะทำโทษตน ซึ่งเป็นการคาดคิดเอาเองทั้งสิ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ที่เคยผ่าน
 มากก็ได้

ครั้งที่ 6

สถานที่ ห้องเรียน

วันที่ 23 ม.ค. 12

พฤติกรรม ขณะที่เรียนภาษาอังกฤษ มีเสียงปรบมือจากนอกห้อง 3 ครั้ง นายคำยี้คตัว
ขึ้นมองออกนอกหน้าต่าง แล้วพยักหน้าสักครู่ นายคำลุกขึ้นขออนุญาตครูออกนอก
ห้อง จนกระทั่งหมดชั่วโมงเรียนแล้วยังไม่กลับมา

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายคำไ้หนีเรียน ซึ่งจะต้องมีการนัดแนะกับใครคนหนึ่ง โดยใช้สัญญาณปรบมือ

3 ครั้ง

ครั้งที่ 7

สถานที่ ระเบียงหน้าห้องเรียน

วันที่ 31 ม.ค. 12

พฤติกรรม นายคำเคินเข้าไปหานักเรียนหญิงคนหนึ่ง แล้วพูดว่า "นี่นิก เบ้มเขาอยากจะ
พูดว้ายนะ ไปหาเขาหน่อยซิ" นักเรียนหญิงทำไม่ได้ยินและเคินหนี นายคำเคิน
ตามไปและดึงแขนเสื้อของนิกไว้ พร้อมกับพูดยิ้ม ๆ ว่า "ไปหาเบ้มหน่อยนา ใจคำ
ไปได้" นิกสะบัดแขนและพูดว่า "อย่ามายุ่งกับฉันนะเคียวฉันโมโหแล้วจะยุ่งใหญ่"
นายคำยังคงพูดยิ้มยั่วว่า "โมโหอย่างไร บอกละหน่อยซิ" พอที่เพื่อนอีกคนเดินเข้ามา
ห้ามนายคำเสียก่อนว่า "คำ อย่าไปยุ่งกับพวกผู้หญิงนา เคียวถูกรุคู่อีกนะ" นายคำ
พูดว่า "แค่นี้ถึงกรูว้ายหรือ" พร้อมกับเดินจากไป

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายคำคงเกรงจะชวนนักเรียนหญิงที่ชื่อนิก แต่เมื่อเขาไม่พอใจ ก็ยังไม่รู้สึกตัวยังคง
ยั่วต่อ จนเพื่อนต้องห้าม และจากคำพูดของเพื่อน แสดงว่า ในห้องเรียนของคำ คงเคย
มีการถูกรุคู่อีกเรื่องแล้ว

ครั้งที่ 8
สถานที่ ขางห้องเรียน
วันที่ 6 ก.พ. 12

พฤติกรรม นายคำยืนหลบอยู่ข้างห้องเรียน ขณะที่ครูประจำชั้นกำลังอบรมนักเรียน เมื่อครูประจำชั้นเหลียวมองออกไปนอกหน้าต่างเห็นเขา จึงเรียกให้เขาห้อง นายคำเดินเข้าห้องเรียน ครูถามว่า "ไปยืนแอมอยู่ทำไม" คำตอบว่า "ผมไม่อยากจะชกจิ้งหะงูครับ" ครูพูดว่า "วันหลังอย่าทำอย่างนี้อีกนะ มาถึงก็เข้าห้องเลย อย่าไปหลบมุมอย่างที่ทำ" นายคำรับคำว่า "ฮะ" แล้วเดินไปนั่งที่โต๊ะเรียนของตนแล้วหันไปพูดกับสุสนว่า "ซีเกียจฟังอบรมเป็นบ้า พูดอะไรเรื่องซ้ำ ๆ ซาก ๆ ไม่เห็นเบื่อสักที" สุสนพยักหน้าแล้วยิ้ม

การตีความหมายของพฤติกรรม

นายคำตั้งใจหลบการฟังอบรมของครูประจำชั้น เนื่องจากเป็นการพูดอบรมเรื่องซ้ำ ๆ ซาก ๆ ของครู และจากคำพูดของนายคำที่พูดกับสุสนแสดงว่า นายคำไม่ค่อยชอบครูประจำชั้นนัก

บุคลิกภาพของนายคำ บรรจง ที่ได้จากการสังเกต

นายคำไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวันและอดอาหารกลางวันเป็นประจำทั้ง ๆ ที่หัวนายคำใช้ชีวิตอ่านหนังสือด้วยความหิว นายคำมีความเชื่อมั่นตนเองในด้านการเรียนอย่างยิ่ง และมีการทบทวนตำราอยู่เป็นประจำ จึงทำให้ไม่สนใจการอภิปราย "การเตรียมตัวสอบไล่" เช่นคนอื่น ๆ นายคำมักจะหนีเรียนไปกับนายสุสน แต่บางครั้งก็ปฏิเสธ สำหรับคราวที่หนีเรียนนั้นนายคำ จะต้องมีการนัดแนะกับใครคนหนึ่งเสมอ และนายคำก็มีกิริยาจากก้าวร้าวในบางขณะ แม้กระทั่งกับนักเรียนหญิงและมีปัญหาในเรื่องการวางตัวด้วย